

TOMASZÓW MAZOWIECKI 2021

RAPORT O STANIE MIASTA

WSPÓŁPRACA NA RZECZ SENIORÓW

KOLEJNY DOM DZIENNEGO POBYTU OTWARTY
BLISKO 19 MLN ZŁ DOTACJI

NOWOCZESNY PSZOK

ODBIERA ODPADY OD MIESZKAŃCÓW

Tomaszów Mazowiecki

NIŻSZE CENY PALIW DLA TOMASZOWIAN

KOLEJNE DOFINANSOWANIA
NA ROZWÓJ MIASTA

NA ROZWÓJ MIASTA

NA NOWE, OSZCZĘDNE OŚWIETLENIE ULICZNE

tomaszów
mazowiecki

... i jesteś w dobrym miejscu!

SPIS TREŚCI

WSTĘP | 3

I. FUNDAMENTY | 4

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA | 4

2. UCHWAŁY I ZARZĄDZENIA | 7

3. BUDŻET MIASTA | 9

4. PROGRAMY I STRATEGIE | 13

II. GOSPODARKA- INFRASTRUKTURA- INWESTYCJE | 18

1. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ | 18

2. HUMAN SMART CITIES - INTELIGENTNE MIASTO WSPÓŁTWORZONE PRZEZ MIESZKAŃCÓW | 22

3. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI | 24

4. GOSPODARKA KOMUNALNA | 31

5. DROGI | 40

6. INWESTUJEMY W MIESZKAŃCÓW | 41

7. GOSPODARKA NISKOEMISYJNA | 54

8. TRANSPORT | 58

III. SPOŁECZEŃSTWO- KULTURA - SPORT- EDUKACJA | 73

1. AKTYWNY I ZDROWY SENIOR | 73

2. ZDROWIE I OPIEKA NAD NAJMŁODSZYMI | 79

3. NAUKA TO POTĘGI KLUCZ | 87

4. MIASTO WYSOKIEJ KULTURY | 145

5. SPORT TO ZDROWIE | 165

6. TOMASZÓW ATRAKCYJNY TURYSTYCZNIE | 172

7. ŚWIAT PRZYJEŹDŹA DO TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO | 173

8. POMOC SPOŁECZNA | 175

9. BEZPIECZEŃSTWO | 190

10. AKTYWNI MIESZKAŃCY | 201

IV. ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ | 203

1. ZIELONY TOMASZÓW MAZOWIECKI | 203

2. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI | 205

3. WALKA O CZYSTE POWIETRZE | 207

4. GOSPODARKA ODPADAMI | 210

5. NIE KUPUJ- ADOPTUJ! | 218

V. INFORMACJE DODATKOWE | 219

WSTĘP

Już po raz czwarty oddajemy w Państwa ręce Raport o stanie miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Niestety rok 2021 to czas dalszego wpływu epidemii na nasze życie i samorząd.

W poniższym dokumencie wyraźnie widać, jak sytuacja na świecie dotycząca choroby

COVID-19, odcisnęła piętno na naszym mieście. Jednak dzięki wdrożeniu wszelkich możliwych środków pomocowych przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego, w ramach programów antycovidowych, ekonomiczne skutki epidemii dotknęły nas w stopniu umiarkowanym.

Rok 2021 to nie tylko walka z przeciwnościami losu. W tym trudnym czasie skupiliśmy się na pozyskiwaniu dla Tomaszowa Mazowieckiego znacznych środków zewnętrznych - i co najważniejsze, robiliśmy to skutecznie.

Wsparcie finansowe zdobyliśmy z wielu źródeł, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Dzięki temu nadal jesteśmy na drodze dynamicznego rozwoju.

Stale poszerzamy ofertę dla seniorów - nie inny pod tym względem był rok 2021. Otworzyliśmy kolejny Dom Dziennego Pobytu, którego celem jest zapewnienie seniorom uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym i towarzyskim. Planując działania pamiętamy również o rodzinach. Swoją działalność rozpoczął nowy żłobek, a w planach jest już budowa kolejnego. Wprowadziliśmy prorodzinne programy dla rodziców, realnie wspierając rodzinę.

Nadal prowadzimy działania, które mają nas doprowadzić do gospodarki o obiegu zamkniętym, co pozytywnie wpłynie na obniżenie ceny za

odbiór odpadów komunalnych. W 2021 roku uczyniliśmy kolejny krok na tej drodze. Oddaliśmy do użytku nowoczesny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Działalność rozpoczęła również samoobsługowa stacja paliw przy Miejskim Zakładzie Komunikacyjnym Sp. z o.o. Była to odpowiedź na prośby mieszkańców, którym nie podobał się lokalny rynek cen paliw, znacząco różniący się od innych miast.

W 2021 roku weszliśmy w kolejny etap realizacji projektów w ramach Programu „Rozwój Lokalny”. Dla mieszkańców oznacza to działania inwestycyjne takie jak rewitalizacja parku „Solidarność” i odbudowa muszli. To już kolejne „zielone miejsce”, które odzyska blask. Obiekty tego typu mają olbrzymi wpływ na komfort życia, dlatego sukcesywnie modernizujemy kolejne parki i skwery. Możemy realizować te plany dzięki pozyskaniu dotacji z środków norweskich.

Kolejne dofinansowania otrzymaliśmy na wymianę oświetlenia ulicznego, cyfryzację Urzędu Miasta oraz wprowadzenie nowych e-usług w celu wyeliminowania nadmiernych procedur.

Jak widać, rok 2021 był kluczowy jeżeli chodzi o pozyskiwanie środków na ważne projekty, które będą realizowane w kolejnych latach i wpłyną na jakość i komfort życia mieszkańców. Nie ustajemy w zabieganiu o kolejne środki - dzięki nim Tomaszów Mazowiecki może się jeszcze szybciej rozwijać.

Marcin Witko

Prezydent Miasta
Tomaszowa Mazowieckiego

I. FUNDAMENTY

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Tomaszów Mazowiecki położony jest w centralnej części Polski, w południowo-wschodniej części województwa łódzkiego. Całe Miasto stanowi rdzeń Obszaru Funkcjonalnego Doliny Rzeki Pilicy - obszaru odznaczającego się niezwykle bogactwem i silnym zróżnicowaniem walorów przyrodniczych. Bardzo wysoka lesistość terenu, liczne i różne formy ochrony przyrody, szereg zabytków, atrakcji turystycznych sprawiają, że Miasto Tomaszów Mazowiecki ma niezwykle korzystne warunki

do rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjno-sportowych.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1899) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku gminny za-

sób nieruchomości składa się z dróg, terenów mieszkaniowych, gruntów rolnych, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, lasów i gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, sadów, łąk i pastwisk, innych terenów zabudowanych, zurbanizowanych terenów niezabudowanych, terenów różnych i nieużytków, gruntów pod wodami, gruntów rolnych zabudowanych oraz terenów przemysłowych i łącznie stanowi powierzchnię 684,7865 ha.

Powierzchnia nieruchomości zasobu oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki na dzień 31 grudnia 2021 roku

Grupa	Powierzchnia
Drogi	154,1265 ha
W tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	0,3971 ha
Tereny mieszkaniowe	47,6794 ha
Grunty rolne	152,4986 ha
W tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	55,0948 ha
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	63,5223 ha
Lasy i grunty zadrzewione i zakrzewione	30,4718 ha
Sady, łąki, pastwiska	67,7582 ha
W tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	8,1361 ha
Inne tereny zabudowane	68,0932 ha
Zurbanizowane tereny niezabudowane	25,4040 ha
W tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	0,4872 ha
Tereny różne i nieużytki	8,8187 ha
W tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	3,2494 ha
Grunty pod wodami	0,0626 ha
Grunty rolne zabudowane	6,3279 ha
W tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	0,6954 ha
Tereny przemysłowe	60,0233 ha
Razem	684,7865 ha
W tym przekazane w użytkowanie ogrodów działkowym	68,0600 ha

Wartość brutto środków trwałych			
	01.01.2021 r.	31.12.2021 r.	Różnica
Wartość brutto środków trwałych	589 137 080	615 232 607	26 095 527
z tego:			
grunty własne	156 931 059	158 101 845	1 170 786
budynki i lokale	197 197 266	205 769 192	8 571 926
obiekty inżynierii lądowej	207 376 442	222 274 609	14 898 167
maszyny i urządzenia techniczne	17 655 630	18 886 992	1 231 362
środki transportu	4 546 639	4 732 143	185 504
urządzenia i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane	5 430 044	5 467 826	37 782
Wartość gruntów podano w cenach nabycia, a wartość pozostałych środków trwałych według kosztów wytwarzania bądź ceny nabycia			

Dane wg GUS (osoby zamieszkujące)					
Wybrane dane demograficzne	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Ludność	63 238	62 649	61 960	61 338	60 529
W tym kobiety	33 570	33 291	32 951	32 637	32 279
Urodzenia żywe	591	556	482	452	427
Zgony	790	862	831	1 011	973
Przyrost naturalny	-199	-306	-349	-559	-546
Saldo migracji ogółem	-189	-232	-349	-170	-254
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat)	10 627	10 555	10 420	10 247	10 119
Ludność w wieku produkcyjnym	37 002	36 163	35 352	34 830	34 112
Ludność w wieku poprodukcyjnym (kobiety od 60 lat, mężczyźni od 65 lat)	15 609	15 931	16 188	16 261	16 298

Dane wg Wydziału Ewidencji Ludności i Działalności Gospodarczej (osoby zameldowane)					
Wybrane dane demograficzne (osoby zameldowane na pobyt stały)	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Ludność	60 689	59 886	58 898	57 993	56 876
W tym kobiety	32 573	32 219	31 701	31 239	30 709
Urodzenia żywe	584	543	467	466	397
Zgony	810	867	793	1 034	936
Przyrost naturalny	-226	-324	-326	-568	-539
Saldo migracji ogółem	-189 (wg GUS)	-7	-71	-257	-417

Dane wg Wydziału Ewidencji Ludności i Działalności Gospodarczej (osoby zameldowane)					
Wybrane dane demograficzne (osoby zameldowane na pobyt stały)					
	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat)	10 161	10 089	9 347	9 731	9 534
Ludność w wieku produkcyjnym	35 249	34 244	32 956	32 484	31 576
Ludność w wieku poprodukcyjnym (kobiety od 60 lat, mężczyźni od 65 lat)	15 279	15 553	16 595	15 778	15 766

Struktura płci i wieku ludności Tomaszowa Mazowieckiego- stan na 31 grudnia 2021 r.

Mężczyźni: 28 250, Kobiety: 32 279

Tomaszowianie w wieku produkcyjnym: 34 112

Tomaszowianie w wieku przedprodukcyjnym: 10 119

Tomaszowianie w wieku poprodukcyjnym: 16 298

Dane wg GUS – wybrane miasta województwa łódzkiego

Wybrane dane demograficzne	Piotrków Trybunalski			Pabianice			Radomsko			Zgierz		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Rok	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Ludność	73 090	72 250	71 252	64 757	63 945	63 023	45 843	45 353	44 700	56 190	55 673	54 974
Przyrost naturalny	-353	-555	-667	-336	-574	-671	-197	-339	-426	-245	-453	-540
Saldo migracji ogółem	-277	-338	-363	-200	-182	-265	-132	-158	-221	-90	-56	-147

Czynności	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Akty urodzenia	811	765	747	615
Akty małżeństwa	386	382	256	373
Akty zgonu	1 227	1 215	1 404	1 482
Rozwody	157	194	131	159
Wydane odpisy z aktów stanu cywilnego	9 857	10 027	10 113	11 927
Zmigrowane akty stanu cywilnego	7 855	7 473	6 174	6 379
Decyzje o zmianie nazwiska	41	32	18	40
Decyzje o zmianie imienia	1	6	3	3
Sprostowania aktu stanu cywilnego	68	50	50	47
Uzupełnienia aktu stanu cywilnego	114	140	91	116
Skrócenie terminu na zawarcie małżeństwa	9	10	7	6

Czynności	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Zaświadczenia o stanie cywilnym	20	23	27	30
Zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą	16	12	8	10
Zaświadczenia konkordatowe	194	167	138	196
Oświadczenia o uznaniu ojcostwa	262	184	240	188
Oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa	25	20	14	18
Oświadczenia o zmianie imion dziecka	4	1	4	2
Usuwanie niezgodności w rejestrze PESEL	2 248	1 956	1 454	1 440
Udzielone śluby w lokalu USC	164	168	136	156
Udzielone śluby poza lokalem USC	4	3	1	3
Kwota przyjętych opłat skarbowych w kasie USC	132 300,00 zł	125 138,00 zł	121 388,00 zł	152 024,00 zł
Liczba odznaczonych par małżeńskich za długoletnie pożycie małżeńskie	35	29	25	33

Powyższe tabele zawierają dane z Urzędu Stanu Cywilnego o wszystkich urodzeniach, zgonach, aktach małżeństwa itd., które były zgłaszane urzędowi – dotyczą więc szerszego obszaru (np. zgon osoby zamieszkałej w innym mieście czy województwie, zgłaszany jest Kierownikowi Urzędzie Stanu Cywilnego, w którego okręgu nastąpił zgon). Trwający na terytorium Rzeczypospolitej

Polskiej stan epidemii, wywołany zakażeniami SARS-CoV-2 i rozprzestrzenianie się choroby zakaźnej spowodował spadek ilości rejestrowanych urodzeń przy jednoczesnym wzroście ilości zarejestrowanych zgonów.

W porównaniu do roku 2020 zwiększyła się liczba zawieranych związków małżeńskich i ilość realizowanych czynności przez Urząd Stanu Cywilnego, co z kolei skutkuje wzrostem ilości

przyjętych opłat skarbowych.

Porównując ilość zadań realizowanych przez Urząd Stanu Cywilnego w roku 2021 z danymi historycznymi za lata 2018-2020 zauważamy, że ilość realizowanych czynności jest porównywalna do stanu sprzed epidemii, wyłączając z tego ilość sporządzanych aktów urodzeń, która ciągle maleje i ilość sporządzanych aktów zgonu, która wzrasta.

2. UCHWAŁY I ZARZĄDZENIA

Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego w 2021 roku obradowała na 13 sesjach w tym 2 posiedzenia zwołane zostały w trybie nadzwyczajnym, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Z uwagi na trwającą w dalszym ciągu sytuację epidemio-

logiczną od stycznia do maja 2021 roku sesje odbywały się w trybie zdalnym. Natomiast od miesiąca czerwca do końca roku posiedzenia miały charakter stacjonarny.

W 2021 roku Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego podjęła 121 uchwał. Do każdej

z podjętych uchwał określony został status realizacji, który zgodnie ze stanem na koniec roku kalendarzowego wyniósł:

- uchwały zrealizowane - 73;
- uchwały w trakcie realizacji (ze względu na ich ciągły charakter) - 47;
- niezrealizowane - 1.

Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Miejską z podziałem na obszary tematyczne	
Obszar	Liczba uchwał
Finanse i uchwały okołobudżetowe	31
Oświata, wychowanie, kultura i sport	7
Sprawy społeczne oraz promocja zdrowia	12
Współpraca z innymi samorządami oraz organizacjami pozarządowymi	7
Gospodarka nieruchomości, mieszkaniowa oraz zagospodarowanie przestrzenne	16
Gospodarka komunalna, transportowa oraz gospodarka wodno-kanalizacyjna	15
Ochrona środowiska, gospodarka odpadami oraz opieka nad zwierzętami	5
Rozwój, plany, strategie	2
Skargi i petycje	17
Organizacja pracy Rady Miejskiej oraz Młodzieżowej Rady Miasta	7
Wotum zaufania i absolutorium	2

Informacja z realizacji uchwał podjętych w 2021 roku znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta w Zakładce: raporty, sprawozdania, plany, programy, polityki, strategie.

Istotną część działalności Prezydenta w obszarze realizacji zadań własnych Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki odbywa się poprzez wydawanie zarządzeń. W 2021 roku Prezydent Miasta wydał 346 w/w dokumentów. Poniższa tabela przedstawia zarządzenia w podziale na konkretne obszary.

Obszar	Liczba zarządzeń
Gospodarka nieruchomościami	102
Finanse	85
Sprawy społeczne	53
Oświata, kultura, sport	30
Organizacja Urzędu Miasta i Gminy	23
Inne	53

Najwięcej zarządzeń dotyczyło gospodarki nieruchomościami Gminy. Większość z nich została wydana w sprawie wydzierżawienia nieruchomości

gruntowych i budynkowych oraz sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki. Były to zarządzenia wykazowe

podlegające wywieszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta w Tomaszowie Mazowieckim na okres 21 dni.

Wiele zarządzeń dotyczyło

finansów Gminy. Odnosiły się one głównie do zmian w budżecie na 2021 rok, zmian wieloletniej prognozy finansowej oraz planu finansowego Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Część dokumentów dotyczyła również m. in. działań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych Tomaszowa Mazowieckiego. Na ich mocy weszły

w życie m.in. zarządzenia:

- w sprawie powołania Rzecznika Praw Rodziny,
- w sprawie powołania Pełnomocnika do Spraw Seniorów,
- w sprawie powołania stałej komisji ds. ustalania i szacowania strat powstałych w wyniku klęsk żywiołowych na

terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Ponadto, Prezydent jako organ wykonawczy Gminy realizował również zadania własne określone w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, których charakterystyka znajduje się w dalszej części raportu.

3. BUDŻET MIASTA

Budżet miasta na 2021 rok w zakresie dochodów ogółem uchwalony został na poziomie 304 715 452,42 zł. W trakcie roku budżetowego plan dochodów podwyższono o kwotę 22 561 864,99 zł, tj. o 7,40% i ostatecznie usta-

lono na poziomie 327 277 317,41 zł. Dochody ogółem zostały wykonane na poziomie 330 459 830,76 zł, co stanowi 100,97% planu.

Dochody bieżące uchwalone zostały w kwocie 296 432 292,33 zł. W trakcie roku budżet-

owego plan został podwyższony o 20 365 993,86 zł, tj. o 6,87% i na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosił 316 798 286,19 zł. Dochody bieżące zostały wykonane w kwocie 319 722 528,15 zł, tj. 100,92% planu rocznego.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach 2021	Wykonanie 2021	%
Dochody bieżące własne	226 142 189,90	229 813 489,27	101,62%
Dochody z tytułu podatków i opłat oraz inne dochody niepodatkowe	83 745 585,22	84 039 684,14	100,35%
Udział w dochodach budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych	59 939 662,00	64 880 637,00	108,24%
Udział w dochodach budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	3 619 000,00	3 736 724,21	103,25%
Dotacje i środki na zadania własne	17 916 670,68	16 235 171,92	90,61%
W tym środki z UE	3 721 704,45	2 332 685,85	62,68%
Subwencje	60 921 272,00	60 921 272,00	100,00%

Wyszczególnienie	Plan po zmianach 2021	Wykonanie 2021	%
Dotacje na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	87 073 911,01	86 542 896,53	99,39%
Dotacje na realizację zadań wynikających z porozumień	3 582 185,28	3 366 142,35	93,97%

Dochody majątkowe zostały uchwalone w kwocie 8 283 160,09 zł. Plan dochodów w ciągu roku został podwyższony o 2 195 871,13 zł, tj. o 26,51% i zamknął się kwotą 10 479 031,22 zł. Dochody majątkowe zostały wykonane w kwocie 10 737 302,61 zł, tj. 102,46% planu rocznego, z tego:

Wyszczególnienie	Plan po zmianach 2021	Wykonanie 2021	%
Środki z UE na inwestycje	1 496 093,40	1 496 093,40	100,00%
Ze sprzedaży składników majątkowych	6 261 163,14	6 491 474,91	103,68%
Pozostałe dochody	2 721 774,68	2 749 734,30	101,03%

Wydatki ogółem uchwalono w wysokości 307 408 452,42 zł. W trakcie roku budżetowego podwyższono plan wydatków o 5 282 594,31 zł, tj. o 1,72%. Plan wydatków ogółem zamknął się kwotą 312 691

046,73 zł. Wydatki zostały zrealizowane na poziomie 302 593 791,13 zł, tj. 96,77%.

Wydatki bieżące zostały pierwotnie zaplanowane na poziomie 285 752 609,40 zł. W trakcie roku budżetowego

podwyższono plan wydatków o kwotę 8 649 587,93 zł, tj. 3,03%. Plan zamknął się kwotą 294 402 197,33 zł. Wydatki bieżące zostały wykonane w kwocie 284 726 944,40 zł, tj. 96,71% planu rocznego, z tego:

Wyszczególnienie	Plan po zmianach w 2021 roku (w zł)	Wykonanie w 2021 r. (w zł)	%
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	96 179 663,19	94 099 077,87	97,84%
Na realizację zadań statutowych	73 174 759,16	67 835 068,58	92,70%
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	94 987 061,03	94 199 319,07	99,17%
Dotacje na zadania bieżące	24 098 401,71	24 022 054,27	99,68%
Na programy finansowane ze środków UE	4 869 132,24	3 614 980,63	74,24%
Wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	93 180,00	0,00	0,00%
Obsługa długu	1 000 000,00	956 443,98	95,64%

Wydatki bieżące na zadania z zakresu administracji rządowej i porozumień zostały pierwotnie zaplanowane w łącznej kwocie 89 751 620,00 zł. W wyniku dokonanych zmian w trakcie roku budżetowego plan wzrósł o kwotę 904 476,29 zł, tj. 1,01% i na koniec roku wynosił 90 656 096,29 zł. Wydatki zostały wykonane na poziomie 89 905 445,63 zł, tj. 99,17% planu rocznego.

Wydatki majątkowe na 2021 rok zostały uchwalone w kwocie 21 655 843,02 zł, a po wprowadzonych w trakcie roku budżetowego zmianach na dzień

31 grudnia 2021 roku wynosiły 18 288 849,40 zł, w tym na:

- zadania inwestycyjne realizowane ze środków własnych – 14 167 439,69 zł,
- zadania inwestycyjne realizowane z udziałem środków z Unii Europejskiej oraz ze źródeł zagranicznych – 149 774,00 zł,
- zadania inwestycyjne realizowane z udziałem innych środków 3 971 635,71 zł.

Wydatki majątkowe zostały zrealizowane w kwocie 17 866 846,73 zł, tj. 97,69% planu po zmianach.

Uchwalony budżet miasta

na rok 2021 zakładał pierwotnie planowany deficyt budżetowy w wysokości 2 693 000,00 zł oraz zaciągnięcie kredytu bankowego w kwocie 12 753 000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych kredytów.

Po zmianach dokonanych w trakcie roku budżetowego po stronie dochodów i wydatków budżet miasta zamknął się planowaną nadwyżką budżetu w kwocie 14 586 270,68 zł.

Po zakończeniu roku budżetowego 2021, budżet miasta zamknął się nadwyżką w wysokości 27 866 039,63 zł

Ponadto wprowadzono przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowego z udziałem tych środków w wysokości 1 802 598,54 zł oraz przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 371 130,78 zł.

Zaplanowane w budżecie miasta rozchody w kwocie 10 060 000,00 zł w trakcie roku budżetowego zwiększono o kwotę 6 700 000,00 zł, tj. do kwoty 16 760 000,00 zł. Zwiększenie wynika z wykupu części obligacji przed terminem wykupu w celu ich umorzenia.

W ciągu roku 2021 dokonano spłaty kredytów na łączną kwotę 8 620 000,00 zł oraz wykup obligacji na łączną kwotę 8 140 000,00 zł, tj. 100,00% planu,

zgodnie z zawartymi umowami.

Pierwotnie planowany wskaźnik poziomu zadłużenia wynosił 32,86%. Po dokonaniu zmian w zakresie planowanych dochodów, wskaźnik ten wg planu na dzień 31 grudnia 2021 roku był prognozowany w wysokości 21,87%.

Stan zadłużenia na dzień 31 grudnia 2021 roku z tytułu kredytów i obligacji wynosił 71 591 405,00 zł i stanowił 21,66% zrealizowanych dochodów ogółem. Na obsługę zadłużenia została wydatkowana kwota 956 443,98 zł.

W 2021 roku realizowana była na bieżąco uchwała podjęta przez Radę Miejską na wniosek Prezydenta Miasta w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości tj.:

Uchwała Nr XXVII/212/2020 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 27 kwietnia 2020 roku w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej.

W latach 2020 - 2021 wpły-

nęło 106 wniosków w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej. Łączna kwota zwolnienia w 2021 roku wynosiła 3 721,62 zł.

Z wniosku Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2018 podjęta została przez Radę Miejską Uchwała Nr LXXI/629/2018 w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

W rezultacie wprowadzone zostały stawki minimalne określone w obwieszczeniu Ministra Finansów oraz obniżone zostały pozostałe stawki, dla których minimalne stawki nie są określane. Przyjęcie tak odmiennej niż dotychczas polityki podatkowej ma na celu pozyskanie jak największej liczby nowych podatników. Na bieżąco założony cel jest sukcesywnie realizowany. Rezultatem tego jest pozyskiwanie nowych przedsiębiorców i intensyfikacja rejestracji pojazdów na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Stan na dzień 31 grudnia 2021 roku – 1 273 (osoby fizyczne) i 768 (podatnicy niebędący osobami fizycznymi).

Dla porównania:

- 2017 rok – 777 (osoby fizyczne) i 650 (podatnicy niebędący osobami fizycznymi),
- 2018 rok – 834 (osoby fizyczne) i 643 (podatnicy niebędący osobami fizycznymi),
- 2019 rok – 1320 (osoby fizyczne) i 663 (podatnicy niebędący osobami fizycznymi),
- 2020 rok – 1330 (osoby fizyczne) i 694 (podatnicy niebędący osobami fizycznymi).

W związku z występującą epidemią COVID-19, a co za tym idzie pogarszającą się sytuacją ekonomiczną podatników, za-

stosowane zostały ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych w postaci odroczenia terminów płatności lub rozłożenia na raty należności i zaległości podatkowych. Z ulg tych skorzystało:

- 2020 rok – 12 podatników,
- 2021 rok – 10 podatników.

Powiadomienia sms

W roku 2021 kontynuowany był wdrożony wcześniej system powiadamiania podatników o terminach zapłaty zobowiązania lub o powstałych zaległościach z tytułu podatków i opłat tj. podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego, łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku od środków transportowych, dzierżawy, użytkowania wieczystego, opłaty za gospodaro-

wanie odpadami komunalnymi itp.

Przyniosło to wymierne efekty w postaci większej ilości wpłat bez konieczności wystawiania upomnień i wezwań do zapłaty.

Inne działania w obszarze podatków i opłat

Kontynuowano realizację podjętej na wniosek Prezydenta Miasta uchwały Nr XIX/151/2019 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 31 października 2019 roku w sprawie częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszonej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałej przez członków rodzin wielodzietnych.

Zwolnienie wynosi 20% miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przypadającej na każdego członka rodziny wielodzietnej.

Od 1 stycznia 2019 roku prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek, tym samym rozszerzając katalog uprawnionych osób mogących skorzystać z tego uprawnienia o osoby, które nie mają już na utrzymaniu innych członków rodziny (art. 4 ustawy z dnia 05.12.2014 roku o Karcie Dużej Rodziny).

Zmiana przepisów prawa w tym zakresie spowodowała, że lawinowo wzrosło zainteresowanie i liczba złożonych wniosków o przyznanie powyższej ulgi, w tym przede wszystkim osób, które co prawda są członkami rodzin wielodzietnych, ale w wielu przypadkach, już od lat, nie tworzą wspólnych gospo-

darstw domowych, ponieważ dzieci założyły już swoje rodziny.

Dla porównania:

- na dzień 31 grudnia 2018 roku z przysługującej ulgi skorzystało 1 512 osób,
- na dzień 31 grudnia 2019 roku z przysługującej ulgi skorzystało 2 465 osób,
- na dzień 31 grudnia 2020 roku z przysługującej ulgi skorzystało 2 655 osób,
- na dzień 31 grudnia 2021 roku z przysługującej ulgi skorzystało 2 980 osób.

Kontynuowana była również realizacja Uchwały Nr XXXVI/326/2016 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w zakresie budynków lub ich części zlokalizowanych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego, w których wykonano remont elewacji.

W 2020 roku czyli w ostatnim roku obowiązywania tej uchwały wpłynęło 7 zgłoszeń zamiaru korzystania ze zwolnienia. Podatnicy, którzy nabyli prawo do zwolnienia w ostatnim roku obowiązywania tej uchwały, będą mogli korzystać ze zwolnienia z podatku od nieruchomości do 2025 roku. W 2021 roku kwota zwolnienia wynosiła 43 389,05 zł. Natomiast ogólna kwota zwolnienia w latach obowiązywania uchwały – 139 640,05 zł (łącznie 32 wnioski).

Załącznik nr 1 zawiera zestawienie dot. stawek podatku od nieruchomości na 2021 rok podjętych Uchwałą Nr XX/168/2019 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 listopada 2019 roku, na tle innych miast.

4. PROGRAMY I STRATEGIE

Program rewitalizacji miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2023 roku

Program rewitalizacji miasta został opracowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020 oraz środków budżetu państwa.

W ramach przedmiotowego programu zostały określone przedsięwzięcia, których realizacja ma zmierzać do osiągnięcia założonych celów. Poniżej przedstawiamy stopień wykonania zaplanowanych zadań.

Program rewitalizacji Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016–2020 z perspektywą do 2023 roku		Stan realizacji przedsięwzięć na dzień 31 grudnia 2021 roku		
Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	zrealizowane	częściowo zrealizowane/w trakcie realizacji	planowane do realizacji w ciągu 12 m-cy	planowane do realizacji później niż w ciągu 12 m-cy
„OdNowa” - aktywizacja mieszkańców z terenu rewitalizacji miasta Tomaszowa Mazowieckiego				
Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz modernizacja miejsc rekreacji i terenów zielonych- Miasto nad rzeką				
Przebudowa i modernizacja muszli koncertowej wraz z otoczeniem w Parku Miejskim „Solidarność”				
Dostosowanie budynku i dziedzińca Urzędu Miasta do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych z obszaru rewitalizacji				
Park Niebrowski - przestrzeń publiczna kształtowana z udziałem mieszkańców jako katalizator rewitalizacji w osiedlu Obrońców Tomaszowa z 1939 roku				
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz modernizacja miejsc rekreacji i terenów zielonych parku Michałówek				
„Kontakt – Wokół Nas” – budowanie poczucia przynależności i odpowiedzialności za przestrzeń, w której funkcjonują mieszkańcy obszarów rewitalizacji				

Program rewitalizacji Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016–2020 z perspektywą do 2023 roku	Stan realizacji przedsięwzięć na dzień 31 grudnia 2021 roku			
„Senior wśród nas”				
„Wolontariusze na start”				
Rozwój zbiorowego publicznego transportu poprzez zakup autobusów niskoemisyjnych lub bezemisyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Tomaszowie Mazowieckim				
Razem	1	6	3	0

Dopuszczalne/uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne wskazanym w programie rewitalizacji	Projekty zrealizowane	Projekty w trakcie realizacji/czę- ściowo zreali- zowane
Przebudowa kamienicy przy pl. T. Kościuszki 24 wraz nadaniem nowych funkcji społeczno-gospodarczych		
Rozwój potencjału społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizowanego przy ul. Farbiarskiej w Tomaszowie Mazowieckim poprzez utworzenie Centrum Animacji Społecznej		
Wzmocnienie funkcji społecznych obszaru zdegradowanego poprzez remont obiektów parafii św. Antoniego przy ul. POW w Tomaszowie Mazowieckim		
Budowa budynku administracyjno-biurowego z instalacjami i urządzeniami Renowacja elewacji wraz z remontem pomieszczeń istniejącego budynku Urzędu Gminy		

Program jest jednym z najistotniejszych miejskich dokumentów strategicznych. Określa nie tylko dysfunkcje obszarowe ale i społeczne. Wskazuje problemy i określa działania niezbędne do podjęcia by je zniwelować. Ma nie tylko wymiar inwestycyjny czy przestrzenny ale także społeczny. Jest też niezbędny podczas aplikacji o środki w ramach konkursów rewitalizacyjnych.

W roku 2022 rozpoczną się prace nad przygotowaniem aktualizacji programu rewitalizacji

dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego z nową perspektywą czasową. Program będzie dostosowany do nowej Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego przyjętej w maju 2021 roku oraz do opracowywanego programu funduszy europejskich dla Województwa Łódzkiego FEŁ 2027.

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Miasta Tomaszowa Mazowieckiego 2008-2022

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego miasta Toma-

szów Mazowiecki 2008–2022 jest jednym z kluczowych dokumentów wyznaczających kierunki działań samorządu, których realizacja będzie oddziaływać na poprawę jakości życia mieszkańców. Dążąc do osiągnięcia strategicznej wizji Tomaszowa Mazowieckiego, w 2021 roku kontynuowano realizację zadań publicznych, zmierzających do rozwoju miasta na wielu płaszczyznach, jednak znaczącą rolę w wielu aspektach odegrały ograniczenia wynikające z wprowadzenia na obszarze

Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii na skutek zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19.

W miarę możliwości i zgodności z przepisami prawa kontynuowano realizację zadań strategicznych na płaszczyźnie:

1. społecznej:

- przygotowanie wydarzeń kulturalnych oraz imprez sportowych i rekreacyjnych zostało szczególnie ograniczone, co wynikało z zakazu organizacji imprez masowych, a docelowo z czasowego zamykania obiektów sportowych i instytucji kultury w zakresie działalności w bezpośrednim kontakcie z uczestnikami; wiele działań o zróżnicowanym profilu dostosowywanych do różnych grup odbiorców, z uwzględnieniem ich potrzeb, zainteresowań czy wieku kontynuowanych było z wykorzystaniem formuły online,
- zapewnienie mieszkańcom miasta dostępu do edukacji w formie spotkań, warsztatów czy udostępniania informacji online w zakresie ochrony środowiska, przedsiębiorczości, możliwości zdobywania środków zewnętrznych, profilaktyki zdrowia, w tym uzależnień, itp.,
- poprawa jakości usług opiekuńczych nad najmłodszymi mieszkańcami miasta poprzez utworzenie 140 nowych miejsc opieki w samorządowym żłobku w Tomaszowie Mazowieckim,

2. gospodarczej:

- realizacja budowy drogi na terenie przemysłowym po byłych zakładach

Wistom w ramach Funduszu Dróg Samorządowych,

- przygotowanie Planu Rozwoju Lokalnego oraz Planu Rozwoju Instytucjonalnego w ramach Programu „Rozwój Lokalny” współfinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021,

3. funkcjonalno-przestrzennej:

- zakończenie realizacji projektu pt. „Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz modernizacja miejsc rekreacji i terenów zielonych – Miasto nad rzeką”, dofinansowanego z RPO WŁ 2014–2020,
- realizacja inwestycji w zakresie budowy dróg oraz udziału w finansowaniu budowy dróg znajdujących się w obszarze miasta.

W roku 2021 przystąpiono do opracowania nowej strategii do roku 2030 z uwzględnieniem perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

Strategia Rozwoju Miasta Tomaszowa Mazowieckiego

PROJEKT STRATEGII ROZWOJU MIASTA TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO 2030

Proces tworzenia Strategii Rozwoju Miasta Tomaszowa Mazowieckiego został rozpoczęty uchwałą nr XLIII/316/2021 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 25 marca 2021 roku w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowywania Strategii Rozwoju Miasta Tomaszowa Mazowieckiego 2030, w tym trybu konsultacji. Od tamtej pory zapoczątkowano

intensywne prace nad kluczowym dokumentem miasta.

Struktura i metodyka całego procesu opracowywania strategii odpowiada wymogom aktualnych przepisów prawnych ujętych w ustawie o zasadach prowadzenia polityki regionalnej.

Z uwagi na ustawowo rozszerzony zakres merytoryczny strategii, chociażby ze względu na konieczność opracowania modelu funkcjonalno-przestrzennego wraz z ustaleniami i rekomendacjami dotyczącymi kształtowania polityki przestrzennej, zbieżnej z polityką dla całego województwa łódzkiego, podjęto decyzję o wyborze zewnętrznego podmiotu ekspercko-doradczego. W celu usprawnienia procesu powołano również Zespół roboczy.

W ramach opracowania projektu strategii w 2021 roku zostały wykonane dwa etapy. Pierwszy z nich polegał na przeprowadzeniu diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej wraz z wypracowaniem wniosków dla Strategii. Zorganizowano szereg badań społecznych, w formie anonimowych ankiet, dedykowanych pięciu kategoriom interesariuszy: młodzieży, seniorom, przedsiębiorcom, mieszkańcom i pracownikom urzędu. Przygotowano warsztaty diagnostyczne online w wymiarach: społecznym, gospodarczym, instytucjonalnym i środowiskowo-przestrzennym. Przeprowadzono wywiady z kluczowymi interesariuszami miasta. Zorganizowano także konsultacje online końcowej wersji raportu.

II etap polegał na opracowaniu projektu Strategii. Na

bazie wypracowanych wniosków z diagnozy, określono misję i wizję miasta, wyznaczono cele strategiczne i operacyjne w wymiarze społecznym, gospodarczym i środowiskowo-przestrzennym, wskazano kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia wyznaczonych celów i rezultatów planowanych działań oraz wskaźników ich osiągnięcia, opracowano model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta wraz z rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w mieście.

Program „ROZWÓJ LOKALNY”

Projekt TOMASZÓW MAZOWIECKI- ARENA POZYTYWNEJ ENERGII: wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej oraz podniesienie jakości środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim

Na podstawie umowy nr 5/2021/RL z dnia 30 listopada 2021 roku (z kwalifikowalnością wydatków od 9 lipca 2021 roku) Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki rozpoczęła realizację projektu pn. „TOMASZÓW MAZOWIECKI – ARENA POZYTYWNEJ ENERGII: wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej oraz podniesienie jakości środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim” w ramach Programu „Rozwój Lokalny” finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2024.

Zgodnie z założeniami zaplanowane działania podzielone zostały na dwa obszary:

1. Plan Rozwoju Instytucjonalnego (PRI), w ramach którego realizowany jest cel strategiczny Tomaszów Mazowiecki – miasto gotowe na rozwój i wrażliwe

na potrzeby mieszkańców;

2. Plan Rozwoju Lokalnego (PRL), w ramach którego realizowane są trzy cele strategiczne:

- Łączy nas aktywność – poprawa jakości życia w Tomaszowie Mazowieckim – rozwój aktywności społecznej, gospodarczej, kulturowej i sportowo-rekreacyjnej,
- Stawiamy na zdrowie – zwiększenie dostępności, poprawa usług zdrowotnych i jakości środowiska oraz zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców,
- Silne więzi, silne społeczeństwo – wzmocnienie lokalnego kapitału społecznego.

W początkowym okresie realizacji działań, projekt był koordynowany przez pracowników Wydziału Rozwoju, Inwestycji i Klimatu. Następnie, zgodnie z założeniami, Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego Zarządzeniem nr 243/2021 z dnia 20 września 2021 roku powołał Zespół Projektowy, którego zadaniem jest bieżące monitorowanie prawidłowości realizacji projektu. Spotkania ZP odbywały się w sposób regularny (minimum 2 razy w miesiącu). Ponadto członkowie ZP na bieżąco współpracowali ze sobą oraz z innymi pracownikami zaangażowanymi w realizację projektu. Zespół czuwał nad prawidłowością i terminowym wykonaniem zaplanowanych działań, koordynował także współpracę z partnerami krajowymi projektu. Członkowie zespołu uczestniczyli w cyklu szkoleń organizowanych przez Związek Miast Polskich w ramach Forum Rozwoju Lokalnego, podczas których mieli możliwość zapoznania z różnymi aspektami rozwoju jst.

Dodatkowo ZP brał udział w warsztatach dotyczących wdrożenia rekomendacji OECD w zakresie zarządzania jednostką samorządu terytorialnego, poprawy jakości oferowanych usług oraz planowania działań. Podczas spotkania, w oparciu o przeprowadzoną wcześniej samoocenę rozwoju instytucjonalnego jst, określono planowany postęp poziomu wskaźników dla różnych dziedzin funkcjonowania miasta dzięki realizacji Programu „Rozwój Lokalny”.

W 2021 roku Miasto zainicjowało działania zarówno w obszarze instytucjonalnym, jak i lokalnym. Uwzględniając wysokość środków finansowych, jakie wydatkowane będą w ramach projektu, przeprowadzono kompleksową analizę w kontekście prawa zamówień publicznych i określono wymagane procedury. W związku z powyższym, pierwszym etapem realizacji działań, których rozpoczęcie zgodnie z harmonogramem przypadało na III i IV kwartał 2021 roku, było określenie szacunkowej wartości zamówienia. Procedura ta została zainicjowana w stosunku do następujących działań w ramach Planu Rozwoju Instytucjonalnego:

Działanie 1 Podniesienie standardów zarządzania w Urzędzie Miasta w Tomaszowie Mazowieckim i jednostkach podległych:

- opracowano szczegółowe opisy przedmiotów zamówienia w zakresie powstania nowej serwerowni do przechowywania danych oraz rozbudowy istniejącej serwerowni na potrzeby przechowywania kopii zapasowych,
- opracowano szcze-

gółowy opis przedmiotu zamówienia dotyczący budowy sieci światłowodowej pomiędzy Urzędem Miasta, a wszystkimi jednostkami włączonymi w jednolity system zarządzania,

- przeprowadzono procedurę rozeznania cenowego, na podstawie którego oszacowano wartość zamówienia i wszczęto postępowanie przetargowe dla zadań związanych z zakupem sprzętu komputerowego (komputery stacjonarne, monitory, laptopy, urządzenia wielofunkcyjne, oprogramowanie do zdalnej pomocy technicznej, serwer) oraz urządzeń do obsługi baz danych i zagospodarowania przestrzennego (ploter, podświetlarka, składarka),

- dokonano wyboru wykonawcy i zainicjowano działania zmierzające do podpisania umowy w zakresie przeprowadzenia badań opinii pracowników Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Działanie 3 URZĄDZA-
my – podniesienie standardów dostępności w obiektach użyteczności publicznej i przestrzeni miejskiej:

- przygotowano szczegółowy opis przedmiotu zamówienia dla zadania dotyczącego opracowania „Standardów dostępności dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego”, które obejmuje przeprowadzenie audytu dla budynku Urzędu Miasta oraz opracowanie standardów dostępności dla przestrzeni miejskiej.

Natomiast w ramach Planu Rozwoju Lokalnego:

Działanie 1 ŁĄCZY NAS RZEKA – stworzenie zintegrowanej strefy aktywności w oparciu o endogeniczne zasoby miasta:

- rozpoczęto opracowanie

opisu przedmiotu zamówienia dotyczącego przygotowania dokumentacji technicznej na potrzeby realizacji przedsięwzięcia „HRABSKI OGRÓD” – odtworzenie walorów środowiskowych, architektonicznych i historycznych Parku Miejskiego „Solidarność” i parku przypałacowego,

Działanie 4 TOMASZÓW MAZOWIECKI - CENTRUM DIALOGU SPOŁECZNEGO - opracowanie i wdrożenie zintegrowanych planów wspierających rozwój kapitału społecznego:

- rozpoczęto procedurę oszacowania ceny zamówienia dotyczącego opracowania Programu wsparcia seniorów TOMASZÓW DLA SENIORÓW,

- przygotowano opis przedmiotu zamówienia dotyczącego organizacji Dnia Seniora,

- rozpoczęto procedurę przeprowadzenia rozeznania cenowego dla zamówienia dotyczącego opracowania i wdrożenia dokumentu „Standardy komunikacji i partycypacji społecznej Tomaszowa Mazowieckiego” wraz z ewaluacją i aktualizacją.

Równolegle prowadzone były działania organizacyjne związane z realizacją projektu:

- na podstawie Zarządzenia Nr 275/2021 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 26 października 2021 roku o zmianie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim w ramach Biura Kontroli w Wydziale Audytu Wewnętrzny i Kontroli utworzono Zespół ds. danych miejskich, w którym, po przeprowadzeniu procedury konkursowej, zatrudniono dwóch pracowników; pracow-

nicy otrzymali zakresy obowiązków obejmujące zadania zgodne z założeniami projektu,

- przeprowadzono analizę w zakresie posiadanego przez Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych programu do obsługi usług zdrowotnych oraz określono wstępne wymagania dla profesjonalnego oprogramowania systemowego pod względem liczby stanowisk i niezbędnych funkcjonalności; podjęto również działania zmierzające do zmiany struktury organizacyjnej ośrodka,

- w dniu 30 grudnia 2021 roku Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego powołał w drodze zarządzenia Nr 339/2021 z dnia 30 grudnia 2021 zespół roboczy do spraw opracowania kompleksowej Strategii rozwoju i promocji przemysłów czasu wolnego dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego i Gminy Tomaszów Mazowiecki; w skład zespołu weszli przedstawiciele Urzędu Miasta oraz partnerów projektu, tj. Gminy Tomaszów Mazowiecki, Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim i Fundacji „Widzieć Więcej”, jak również instytucji kultury, sportu, organizacji pozarządowych.

Pierwszym przedsięwzięciem zrealizowanym w ramach Programu „Rozwój Lokalny” była Spartakiada Zdrowia dla Seniora, która odbyła się w dniu 6 grudnia 2021 roku w hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 11 w Tomaszowie Mazowieckim. W Spartakiadzie uczestniczyło prawie 100 osób w wieku powyżej 60 roku życia, zarówno w roli zawodników, jak i kibiców. W ramach Spartakiady zorganizowano 9 konkurencji dostos-

wanych do wieku uczestników. Dla tomaszowskich seniorów przygotowano rozgrzewkę, poczęstunek, pamiątkowe gadżety i medale. Zgodnie z założeniami Spartakiada była pierwszą imprezą z cyklu wydarzeń zaplanowanych w ramach projektu.

Pozostałe przedsięwzięcia, zgodnie z harmonogramem, przewidziane są do realizacji w latach kolejnych.

Program „Rozwój Lokalny” realizowany jest w partnerstwie z Gminą Tomaszów Mazowiecki, Filią Uniwersytetu Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim oraz Fundacją „Widzieć Więcej”. Umowa o zawarcie partnerstwa została podpisana w dniu 8 października 2021 roku. Przedstawiciele partnerów projektu uczestniczą na bieżąco w realizowanych działaniach, m. in. weszli w skład zespołu ds. opracowania kompleksowej Strategii rozwoju i promocji przemysłów czasu wolnego, uczestniczyli w uzgodnieniach dotyczących organizacji konferencji inauguracyjnej projektu, którą zaplanowano na 14 stycznia 2022 roku. Szczególnie istotne jest wspieranie działań z zakresu dostępności przez przedstawicieli fundacji,

co umożliwi praktyczne podejście do realizowanych zadań.

W dniu 10 grudnia 2021 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymała informację o pojawieniu się możliwości podjęcia współpracy z miastem Hamar (Norwegia). Uzgodniono i przekazano za pośrednictwem Związku Miast Polskich propozycje terminów pierwszego spotkania z przedstawicielami potencjalnego partnera z Państwa - Darczyńcy. Ostatecznie ustalono, że konferencja bilateralna w formule online odbędzie się w dniu 12 stycznia 2022 roku.

W ramach zarządzania projektem w miesiącu grudniu przeprowadzono rozeznanie cenowe w celu oszacowania zamówienia pn. „Badanie biegłego rewidenta przeprowadzającego kontrolę raportów z realizacji projektu”.

W ramach projektu podejmowano również działania promocyjno-informacyjne, które prowadzone są zgodnie z Wymogami dotyczącymi Informacji i Komunikacji Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014 – 2021. W grudniu 2021 roku

dokonano zakupu aparatu do wideoblogów wraz z zestawem akcesoriów zwiększających jego funkcjonalność oraz statywu. W ramach postępowań PZP:

- rozpoczęto procedurę oszacowania wartości zamówienia dla usługi dotyczącej organizacji kampanii promocyjnej w mediach ogólnopolskich,
- po przeprowadzonej procedurze wyłoniony został wykonawca usługi dotyczącej publikacji promocyjno - informacyjnych artykułów prasowych,
- ogłoszono postępowanie dla usługi pod nazwą "Strona internetowa projektu".

W ramach Programu „Rozwój Lokalny” miasto nawiązało współpracę z Instytutem Rozwoju Miast i Regionów - realizatorem projektu „Budowanie potencjału instytucjonalnego średnich i małych miast w Polsce na rzecz wdrażania skutecznych lokalnych polityk rozwoju”. Celem podjętych działań było opracowanie zintegrowanej bazy danych pozwalającej na przestrzenną wizualizację rejestrów prowadzonych przez urzędy miast będącej podstawą systemu monitoringu ich rozwoju.

II. GOSPODARKA- INFRASTRUKTURA- INWESTYCJE

1. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Promocja gospodarcza

„AKTYWNI GOSPODARCZO - kompleksowa promocja potencjału gospodarczego miasta Tomaszowa Mazowieckiego”

Termin realizacji zadania: 2 lutego 2021 roku - 15 grudnia 2023 roku

Wartość projektu ogółem:

1 720 770,00 zł

Dofinansowanie:

1 173 850,00 zł

W marcu 2020 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki złożyła wniosek o dofinansowanie zadania pn. „AKTYWNI

GOSPODARCZO - kompleksowa promocja potencjału gospodarczego miasta Tomaszowa Mazowieckiego” z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata

2014 - 2020 Oś priorytetowa II: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Działanie II.2: Internacjonalizacja przedsiębiorstw Poddziałanie II.2.2: Promocja gospodarcza regionu.

W grudniu 2020 roku miasto otrzymało potwierdzenie spełnienia kryteriów oceny formalnej i merytorycznej, co pozwoliło na przyznanie dofinansowania.

Celem głównym projektu jest zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP regionu poprzez wzrost powiązań gospodarczych i kreowanie innowacji. Cel

będzie osiągnięty poprzez:

- tworzenie przestrzeni spotkań dla pionierów i innowatorów pochodzących z różnych branż i dziedzin,
- wzrost liczby inwestycji zagranicznych na terenie miasta i w regionie,
- zwiększenie konkurencyjności lokalnych produktów i usług poprzez tworzenie powiązań korporacyjnych,
- promowanie rozwiązań ukierunkowanych na budowę międzynarodowej przewagi konkurencyjnej gminy i regionu poprzez wzrost innowacyjności,
- wspieranie specjalizacji

regionalnych.

Pośrednim celem projektu jest wykreowanie wizerunku Tomaszowa Mazowieckiego jako obszaru, który sprzyja przedsiębiorcom i przedsiębiorczości, dzięki wdrażanym działaniom mającym na celu stworzenie jak najlepszej bazy dla rozwoju i ekspansji przedsiębiorczości na terenie Miasta, powiatu i poza jego granice, poprzez zapewnianie nowoczesnej wysoko wykwalifikowanej kadry, organizację wsparcia doradczego i infrastrukturalnego.

Dzięki podejmowanym działaniom samorząd terytorialny chce stać się partnerem dla przedsiębiorstw na drodze do zwiększenia międzynarodowej rangi gospodarczej regionu i promocji przedsiębiorczości.

W ramach projektu zrealizowane zostaną następujące działania:

Przygotowanie i przeprowadzenie Kampanii Promocji Gospodarczej, w ramach której opracowane zostaną materiały promocyjne i informacyjne (m. in. wydawnictwa, spoty radiowe i telewizyjne, materiały graficzne, baza terenów inwestycyjnych) dystrybuowane następnie z wykorzystaniem mediów (prasa, radio, telewizja, social media), nośników informacyjno-reklamowych, itp.

Przygotowanie i przeprowadzenie dwóch edycji (2022 i 2023 rok) Targów nowych technologii opartych na niszach specjalizacyjnych województwa łódzkiego, tj:

- I edycja – odzież (zwłaszcza innowacje w odzieży sportowej), design,
- II edycja – nowoczesne technologie budowlane, odna-

wialne źródła energii, ekologia, nowe technologie, elektromobilność, wzornictwo w odzieży i wzornictwo przemysłowe; które odbędą się w Arenie Lodowej w Tomaszowie Mazowieckim.

Udział miasta w ogólnopolskich wydarzeniach gospodarczych oraz zagranicznych targach branżowych, ze szczególnym uwzględnieniem imprez o tematyce budowlanej i odzieżowej.

W 2021 roku zostały wykonane następujące zadania:

1. Zadanie 3 Przygotowanie Kampanii Promocji Gospodarczej Miasta Tomaszów Mazowiecki – inne:
  - Ukazał się jeden artykuł sponsorowany w prasie o zasięgu ogólnopolskim „Gazeta Wyborcza”.
2. Zadanie 5 Udział w wydarzeniach gospodarczych i targach branżowych:
  - Przedstawiciele Gminy Miasto Tomaszów Mazowiec-

ki uczestniczyli w VIII Polskim Kongresie Przedsiębiorczości w Krakowie w dniach 5- 7 pa dziernika 2021 roku.

3. Zadanie 6 Promocja projektu:

- Wykonanie plakatu informacyjno-promocyjnego.
- Ogłoszenie na stronie beneficjenta o realizacji zadania.
- Oznakowanie biura projektu.

3. Zadanie 7 Zarządzanie projektem.

Wykonawca realizuje ww. zadanie zgodnie z umową.

Program Inwestycji Strategicznych „POLSKI ŁĄD”

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki złożyła wnioski o dofinansowanie inwestycji w ramach ogłoszonej przez Prezesa Rady Ministrów I edycji Programu Inwestycji Strategicznych „POLSKI ŁĄD”.

W dniu 18 listopada 2021

roku otrzymaliśmy wstępną promesę na dofinansowanie zadania pn.: „Wymiana oświetlenia ulicznego ze sterowaniem logicznym wraz z skablowaniem sieci wysokiego i średniego napięcia”. Wartość dofinansowania wynosi 18 900 000,00 zł, a całość inwestycji oszacowana została na 21 000 000,00 zł.

Rozpoczęcie realizacji zadania planowane jest na II półrocze 2022 roku.

Program operacyjny Cyfrowa Gmina w Urzędzie Miasta w Tomaszowie Mazowieckim - Zwiększenie jakości, zakresu e-usług oraz poziomu cyberbezpieczeństwa

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki uczestniczy w projekcie grantowym pod nazwą: „Cyfrowa Gmina”, finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 - 2020.

Celem projektu jest wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji usług publicznych na drodze teleinformatycznej, poprzez zwiększenie cyfryzacji instytucji samorządowych oraz jednostek im podległych i nadzorowanych, a także zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa.

W ramach zadania rozwinięte zostaną narzędzia informatyczne niezbędne do świadczenia elektronicznych usług publicznych.

Zaplanowano m.in. uruchomienie nowych e-usług dla obywateli i przedsiębiorców, które przyczynią się do wyeliminowania nadmiernych procedur.

Podjęte zostaną również działania związane ze wzmocnieniem cyberbezpieczeństwa Urzędu Miasta i jednostek podległych, a także procesów edukacji cyfrowej pracowników samorządowych. Dofinansowanie projektu z UE wynosi 1 533 469,06 zł. Miasto zrealizuje zadania do września 2023 roku.

Wnioski i zezwolenia dotyczące działalności gospodarczej

Przedsiębiorcy złożyli 1 678 wniosków dot. działalności gospodarczej.

Liczba przedsiębiorców

prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta według stałego głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej – 4 007.

Wydane zostały 2 nowe licencje taxi oraz zostało potwierdzonych 599 profili zaufanych.

Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego na dzień 31 grudnia 2021 roku znajdowało się 180 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Przedsiębiorcom tym wydano łącznie 491 zezwoleń.

Procent wykorzystania

ustalonej przez Radę Miejską Tomaszowa Mazowieckiego maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniósł na dzień 31 grudnia 2021 roku w przypadku sklepów 100,0% , w przypadku gastronomii 80,0%. Dla porównania na koniec roku 2019 roku procent ten wyniósł odpowiednio sklepy 99,0%, gastronomia 70,4%, na koniec roku 2020 roku procent ten wyniósł odpowiednio sklepy 97,0%, gastronomia 70,0%.

Poza miejscem sprzedaży Według zawartości alkoholu				W miejscu sprzedaży Według zawartości alkoholu				
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow.18%	razem	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow.18%	razem	Ogółem
134	124	134	392	43	29	27	99	491

W 2021 roku wydano:

- 95 zezwoleń przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy),
- 37 zezwoleń przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne),
- 42 decyzje o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 32 decyzje dotyczyły likwidacji sklepów natomiast 7 likwidacji lokali gastronomicznych oraz w tym 3 decyzje z niedopełnienia w terminach obowiązków: a)

złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4,

- 3 zezwolenia jednorazowe.

Informacje dot. prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców za rok 2021 – handel na Targowiskach Miejskich w Tomaszowie Mazowieckim

Na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, funkcjonują trzy targowiska: na Placu Gabriela Narutowicza, przy ul. Akacyjowej i ul. Mazowieckiej.

Z tytułu korzystania z targowisk miejskich do miasta wnoszone są następujące opłaty :

- czynszu dzierżawnego gruntu,
- opłaty rezerwacyjnej,
- opłaty targowej.

W 2021 roku na Placu Gabriela Narutowicza usytuowanych było 147 pawilonów handlowych, w tym w 133 pawilonach prowadzona była działalność handlowa. Wpływy z tytułu dzierżawy za 2021 rok stanowiły kwotę 1 091 797,38 zł (netto).

Poniższa tabela przedstawia ilość kiosków handlowych oraz wpływy z tytułu czynszu dzierżawnego gruntu w latach 2018-2021:

Rok	Ilość kiosków ogółem	Ilość kiosków czynnych	Dochód netto
2018	158	139	1 092 278,65 zł
2019	156	135	1 086 640,48 zł
2020	154	134	981 748,95 zł
2021	147	133	1 091 797,38 zł

Na terenach targowisk miejskich wyznaczone są stałe stanowiska rezerwacyjne (dla osób nie posiadających naniesień w postaci kiosków handlowych), na których handlują osoby

prowadzące działalność gospodarczą oraz rolnicy sprzedający własne płody rolne. Miejsc rezerwacyjnych na targowiskach tomaszowskich w 2021 roku było 276. Wpływy z tytułu re-

zerwacji za 2021 rok stanowiły kwotę 188 035,98 zł (netto).

Dane dot. stanowisk rezerwacyjnych oraz wpływy w latach 2018-2021 przedstawiają się następująco:

Rok	Ilość miejsc rezerwacyjnych ogółem	Dochody z rezerwacji (netto)
2018	281	193 656,59 zł
2019	291	193 376,50 zł
2020	279	178 161,29 zł
2021	276	188 035,98 zł

Ponadto osoby zajmujące miejsca rezerwacyjne wnoszą dzienną opłatę targową. W 2021 roku w związku z panującą sytuacją epidemii w Polsce rząd w ramach pomocy dla przedsiębiorców wprowadził zwolnienie z opłaty targowej za cały 2021 rok. Od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31

grudnia 2021 roku zawieszony został pobór opłaty targowej zgodnie z ustawą z dnia 9 grudnia 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz

niektórych innych ustaw.

Dane dot. wpływu z tytułu opłaty targowej w latach 2018-2021 przedstawiają się następująco:

Rok	Dochody z dziennej opłaty targowej (netto)
2018	630 798,50 zł
2019	640 640,00 zł
2020	583 348,50 zł
2021	nie była pobierana

Dochody w 2021 roku jakie wpłynęły do miasta z tytułu funkcjonowania targowisk to kwota 1 322 371,74 zł. Natomiast koszty jakie poniosła Gmina Miasto w 2021 roku w związku z administrowaniem, sprzątnięciem, utrzymaniem toalet, odbiorem i zagospodarowaniem odpadów oraz oświetleniem terenu targowiska wyniosły 858 122,95 zł.

W roku 2021 na Targowiskach dokonano następujących prac modernizacyjnych:

- wymiana oświetlenia LED zadaszenia ciągów pieszych na pl. Narutowicza – 10 szt.,
- naprawy toalety publicznej przy ul. Farbiarskiej 3,
- drobne naprawy nawierzchni,
- zamontowano kolce na gołębie pod zadaszeniem – 20 szt.

Całkowita kwota poniesiona na remont, zakupy i modernizację – 26 000 zł.

Miasto planuje w 2022

roku dokonać następujących inwestycji na targowisku:

- zainstalowanie monitoringu na Placu Narutowicza,
- rewitalizację i zagospodarowanie miejsc po zlikwidowanych pawilonach handlowych,
- naprawę zadaszenia ciągu pieszych, które zostało zniszczone na skutek gradobicia w czerwcu 2021 roku.

2. HUMAN SMART CITIES - INTELIGENTNE MIASTO WSPÓŁTWORZONE PRZEZ MIESZKAŃCÓW

Termin realizacji zadania:

1 kwietnia 2019 roku

- 30 listopada 2022 roku.

Wartość projektu ogółem:

1 611 595,00 zł.

Dofinansowanie:

1 191 108,44 zł.

W 2019 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki rozpoczęła realizację projektu pn.: „Zintegrowany system zarządzania infrastrukturą miejską, komunikacji z mieszkańcami i zapewnienia usług publicznych w zakresie ruchu drogowego, bezpieczeństwa, zdrowia oraz ochrony środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim” w ramach konkursu „Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ra-

mach Programu Operacyjnego „Pomoc Techniczna 2014-2020” oraz ze środków krajowych.

Celem głównym projektu jest opracowanie planu rozwoju rozwiązań Smart City, które przyczynią się do redukcji problemu głównego, tj. braku innowacyjnego systemu zarządzania infrastrukturą miejską i niskiego poziomu partycypacji społecznej w zakresie rozwiązywania głównych wyzwań społecznych, gospodarczych i ekologicznych, poprzez:

- zapewnienie rzeczywistych, regularnie aktualizowanych danych dotyczących ruchu drogowego w mieście, zanieczyszczeń powietrza i zidentyfikowanych zagrożeń, które pozwolą

na opracowanie środków przeciwdziałających,

- zapewnienie rzetelnych informacji dla mieszkańców w celu minimalizacji negatywnego wpływu tych zagrożeń i zanieczyszczeń na zdrowie obywateli,
- zapewnienie inteligentnych rozwiązań, które dzięki swojej prostocie i funkcjonalności zostaną przyjęte przez mieszkańców i w sposób rzeczywisty wykorzystywane.

W ramach projektu realizowane są cztery cele szczegółowe:

- W zakresie ruchu drogowego zmniejszenie i poprawa bezpieczeństwa ruchu samocho-

dowego w mieście oraz zapewnienie dostępności miejsc parkingowych.

- W zakresie bezpieczeństwa zapewnienie obywatelom i służbom miejskim dostępu do informacji o zagrożeniach w zakresie sytuacji drogowej oraz zagrożeniach powodowanych przez czynnik ludzki.
- W zakresie zdrowia i ochrony środowiska zapewnienie obywatelom informacji o zagrożeniach w zakresie stanu środowiska naturalnego.
- W zakresie włączenia mieszkańców w podejmowanie decyzji (co-governance) wdrożenia platformy crowdsourcingowej.

Zadania objęte projektem:

- Opracowanie „Planu rozwoju rozwiązań Smart City w Tomaszowie Mazowieckim” jako spójnej strategii inteligentnego rozwoju wraz z Planem działań dotyczących planu wdrożeń strategii HSC – zadanie zostało zrealizowane w roku 2019.
- Opracowanie i pilotażowe wdrożenie platformy partycypacji społecznej (z narzędziami crowdsourcingowymi) oraz modułem na urządzenia mobilne dla mieszkańców – opracowano specyfikację przetargową dla potrzeb przeprowadzenia postępowania.
- Wykonanie analizy możliwości wdrożenia, opracowanie Studium Wykonania Inwestycji

(SWI), opracowanie dokumentacji technicznej oraz wdrożenie „Systemu monitorowania ruchu na 5 głównych arteriach miejskich” (natężenie ruchu na 5 wybranych skrzyżowaniach) – dokonano rozeznania i trwa przygotowanie specyfikacji przetargowej dla potrzeb postępowania przetargowego.

- Opracowanie modułu aplikacji do prezentacji aktualnych danych o natężeniu ruchu, które będą korelowane z poziomem zanieczyszczenia powietrza (PM 2,5, PM 10, gazy szkodliwe) i hałasu oraz prezentowane w module na urządzenia mobilne, na stronach internetowych i w ramach paneli instalowanych w jednostkach podległych (urzędzie, szkołach).
- Pilotażowe wdrożenie „Systemu monitorowania wagi pojazdów ciężarowych” na jednej z głównych arterii miejskich – przeprowadzono analizy dotyczące umiejscowienia wagi. Zmieniona została specyfikacja ze względu na decyzję o wprowadzeniu mobilnej wagi.
- Opracowanie koncepcji i Studium Wykonalności Inwestycji oraz dokumentacji technicznej dla inteligentnego monitoringu miejskiego, oparte o zaawansowane moduły analityczne oraz pozwalającego na wykrywanie skatalogowanych

zagrożeń – zakończono realizację zadania.

- Opracowanie dokumentacji technicznej dla aplikacji udostępniającej Straży Miejskiej i mieszkańcom dane z zainstalowanej przez miasto sieci 44 czujników pomiaru zanieczyszczenia powietrza, w tym systemu pozwalającego na monitorowanie i analizowanie jak największej ilości wskaźników (podstawowych oraz pomocniczych).
- Pilotażowe uruchomienie aplikacji udostępniającej Straży Miejskiej i mieszkańcom dane z zainstalowanych przez Miasto sieci czujników pomiaru zanieczyszczenia powietrza.
- Wykonanie inwentaryzacji i opracowanie raportu wraz ze Studium Wykonalności Inwestycji dotyczących punktów zagrożeń i przygotowanie koncepcji czujników mierzących ryzyko powodziowe dla przepływających przez miasto 5 rzek (wyniki pomiarów będą dostępne dla Straży Miejskiej i mieszkańców w ramach opracowanej aplikacji i modułu na urządzenia mobilne - aktualne dane udostępniane z Platformy crowdsourcingowej) – zakończono realizację zadania.
- Spotkania oraz działania informacyjno-edukacyjne dla mieszkańców miasta - działania są realizowane na bieżąco.

W 2021 roku przygotowana została inwentaryzacja i opracowany został raport wraz ze Studium Wykonalności Inwestycji dot. punktów zagrożeń i przygotowanie koncepcji czujników mierzących ryzyko powodziowe dla przepływających przez Mias-

to 5 rzek. Przygotowano także dokumentację techniczną dla inteligentnego monitoringu miejskiego (opartego o zaawansowane moduły analityczne), pozwalającego na wykrywanie skatalogowanych zagrożeń. Ponadto odbyły się szkolenia dla wybra-

nych grup interesariuszy (przedшкоłaki, uczniowie, NGO, pracownicy UM) z zakresu ochrony środowiska oraz podstawowych założeń idei Smart Cities. Szkolenia przeprowadzali pracownicy naukowcy Uniwersytetu Łódzkiego – Partnera Projektu.

3. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

Gospodarka nieruchomości Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki następuje poprzez sprzedaż, zamianę, oddanie w użytkowanie wieczyste, trwały zarząd, dzierżawę, najem, użyczenie, a także przekazanie w formie darowizny – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości prowadzone jest w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, Kodeksu cywilnego oraz uchwał Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego.

Nabywanie nieruchomości

W 2021 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki pozyskała:

- w drodze zasiedzenia - 1,5316 ha gruntów,
- w drodze komunalizacji - 6 działek o łącznej pow. 0,2198 ha,
- w drodze umowy kupna - sprzedaży- działkę o pow. 0,0763 ha,
- w drodze darowizny- 2 działki o łącznej pow. 0,1478 ha.

W związku z nabyciem gruntów przejętych na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie drogi na terenie byłych Zakładów Włókien Chemicznych Wistom

w Tomaszowie Mazowieckim oraz przejęcia gruntów przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na drogi publiczne Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki wypłaciła w 2021 roku należne odszkodowania w wysokości 565 719,67 zł. Ponadto toczą się postępowania w sprawie nabycia poprzez zasiedzenie między innymi następujących nieruchomości: przy Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 33/35, ul. gen. Grota Roweckiego 26, oraz działek stanowiących drogi: ul. Ludową, ul. Kotlinową, ul. Zwierzyniecką, ul. Starowiejską i ul. Kolejową.

Zbywanie nieruchomości

W 2021 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki zbyła:

- 9 nieruchomości o łącznej powierzchni 1,9279 ha w tym:
  - w drodze przetargów ustnych nieograniczonych, położonych przy:
    - ul. Konstytucji 3 Maja 36 (dz. 501/1 w obr.8),
    - ul. Tadeusza Kawki nr 7 (dz. 279/3 w obr.12),
    - ul. Mireckiego nr 22 (dz. 75/2 w obr.13),
- w drodze przetargów ustnych ograniczonych, położonych przy:

- ul. Brylantowej (dz. 875/1 w obr.23),
  - ul. Starowiejskiej (dz. 46/3 w obr.7),
- w drodze przetargów pisemnych ograniczonych, położonych przy:
- ul. Strzeleckiej nr 12 (dz. 111/2 w obr.13),
  - w drodze bezprzetargowej, położonych przy:
    - ul. Dzieci Polskich nr 18/22 (dz. 27/13, 27/14, 27/15 w obr.9),
    - ul. Ciasnej (dz. 206/4 w obr.8),
    - ul. Nefrytowej (dz. 888/2 w obr.23),
  - 30 lokali mieszkalnych w budynkach wielomieszkaniowych wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej na rzecz dotychczasowych najemców, z których uzyskała dochód w wysokości: 5 945 023,79 zł.

Przekazanie nieruchomości w dzierżawę, najem, użyczenie oraz do używania

W 2021 roku oddano w dzierżawę i najem na cele:

- pod drobne uprawy rolne – 25 umów,
- związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 20 umów,
- garażowe (grunt pod

istniejącymi budynkami garażowymi) i postojowe – 10 umów,

- pod urządzenie pasieki – 1 umowa,
- na cele mieszkaniowe – 1 umowa.

Łącznie zawarto 57 nowych umów dzierżawy i najmu. Wszystkich obowiązujących umów w 2021 roku było 586.

Zawarto 3 umowy użyczenia na następujące nieruchomości:

- nieruchomość gruntową położoną w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Armii Krajowej oznaczoną w ewidencji gruntów jako część działki nr 2/3 w obr.13 o pow. 18 m², z przeznaczeniem na ustawienie konwertera na odpady stałe z zadaniem, o wymiarach 4,50 m x 4,00 m,
- nieruchomość położoną przy ul. Strzeleckiej nr 20 w Tomaszowie Mazowieckim, oznaczoną w ewidencji gruntów jako część działki nr 687/7 w obr.13 o powierzchni 500 m² (bunkier wraz z terenem przyległym i drogą dojazdową), na prowadzenie działalności określonej w Statucie Stowarzyszenia,
- schron podziemny typ III zlokalizowany przy ul. Polnej 33- ul. Żwirki i Wigury 4 na działce oznaczonej w ewidencji nr 234/26 w obr.12, o pow. ogólnej 530 m² i pow. użytkowej 353 m², na prowadzenie działalności określonej w Statucie Stowarzyszenia.

Gospodarka mieszkaniowa

Mieszkaniowy zasób Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki w roku 2021 tworzyło łącznie 349 budynków, w tym:

- 225 budynki będące w 100% własnością Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki,
- 36 budynków będących współwłasnością Gminy,
- 16 budynków będących w zarządzie tymczasowym Gminy,
- 72 budynki będące własnością Wspólnot Mieszkaniowych, w których Gmina jest właścicielem lokali mieszkalnych.

W mieszkaniowym zasobie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki znajdowało się 2 432 lokale mieszkalne, w tym 211 przeznaczonych było na najem socjalny.

Na koniec grudnia 2021 roku na mieszkania komunalne oczekiwało 319 gospodarstw domowych. Wykaz osób zakwalifikowanych do najmu lokali mieszkalnych z zasobów komunalnych miasta Tomaszowa Mazowieckiego obejmował 29 gospodarstw domowych, a w ramach najmu socjalnego- 290 gospodarstw (w tym dla 285 osób/gospodarstw domowych uprawnienie do otrzymania lokalu mieszkalnego w ramach najmu socjalnego wynika z wyroków eksmisyjnych). Zarejestrowanych jest również 76 wyroków bez uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego.

Spółka Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego w przypadku realizacji wyroków eksmisyjnych musi wskazać na bariery i utrudnienia w prowadzeniu skutecz-

nych działań, wynikające z art. 15zuzi tzw. Tarczy Antykryzysowej, a polegające na tym, że „w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie wykonuje się tytułów wykonawczych nakazujących opróżnienie lokalu mieszkalnego”.

W 2021 roku zasiedlono ogółem 66 lokali komunalnych, w tym:

- 35 w ramach realizacji listy osób spełniających warunki do zawarcia umowy najmu lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy,
- 4 lokale socjalne (3 z listy osób o niskich dochodach i 1 w ramach realizacji wyroków eksmisyjnych, po dobrowolnym przyjęciu lokalu mieszkalnego),
- 24 lokali zamiennych osoby zamieszkujące w budynkach komunalnych przeznaczonych do rozbiórki, przejmowanych przez właścicieli oraz w budynkach usytuowanych na terenach przeznaczonych pod nowe inwestycje realizowane przez miasto jak i samą Spółkę,
- 3 lokale przyległe w ramach poprawy warunków mieszkaniowych Najemców lokali sąsiadujących.

Wśród mieszkań przydzielonych z listy uprawnionych – 11 lokali zostało wskazanych dla wychowanków Domu Dziecka, rodzinnych domów dziecka i pieczy zastępczej.

Działalność Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.

Spółka na podstawie umowy dzierżawy z dnia 17 września 2018 roku administruje 277 budynkami stanowiącymi własność, współwłasność lub będącymi w zarządzie tymczasowym gminy, w których znajduje się 1 811 lokali mieszkalnych i 92 lokale użytkowe oraz 621 lokali mieszkalnych i 30 lokali użytkowe w budynkach wspólnot mieszkaniowych. Wymienione lokale mieszkalne wchodzi w skład komunalnego zasobu mieszkaniowego Gminy Tomaszów Mazowiecki. Umowa została zawarta na czas nieoznaczony.

Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. zarządza również na podstawie umów o zarządzanie 65 Wspólnotami Mieszkaniowymi z 2 521 mieszkaniami (łącznie lokale własnościowe i gminne) oraz 37 lokalami usługowymi znajdującymi się w budynkach Wspólnot z czego 7 lokali jest własnością Wspólnot Mieszkaniowych.

Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. posiada również własny zasób mieszkaniowy, na który składają się: 12 wielorodzinnych budynków mieszkalnych pięciokondygnacyjnych i czterokondygnacyjnych (łącznie 401 lokali mieszkalnych, 9 lokali użytkowych oraz dwa garaże naziemne, wielostanowiskowe), 1 budynek o niskiej zabudowie (18 lokali mieszkalnych). Osiem z tych budynków zostało wybudowanych z kredytów preferencyjnych udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, trzy zostały wybudowane ze środków własnych Spółki. Najnowsze dwa budynki wybu-

dowano przy udziale kredytu budowlanego z Banku Gospodarstwa Krajowego. Jest to inwestycja realizowana jako I Etap Projektu „Mieszkanie TM Plus” z opcją dojścia do własności.

Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. jest również właścicielem 3 kamienic - 2 kamienic przy ul. św. Antoniego 28 (budynek frontowy i oficyna w których znajduje się 18 lokali mieszkalnych i 10 lokali użytkowych) i kamienicy przy ul. Barlickiego 20 (22 lokale mieszkalne i 1 lokal użytkowy), lokalu mieszkalnego w budynku przy ul. Polnej 21/23 i 10 lokali użytkowych przy ul. Jerozolimskiej 11/15. Te nieruchomości budynkowe lub lokalowe Spółka otrzymała na własność w formie aportu od Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Podsumowując własnością Spółki są: 460 lokali mieszkalnych i 32 lokale użytkowe.

Odpracowania długu z tytułu najmu lokalu mieszkalnego lub z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu w ramach świadczenia zastępczego

Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. kontynuuje program odpracowywania zadłużeń w mieszkaniach komunalnych. Aktualnie realizuje zadania wynikające z „Programu rozwiązywania problemu bezdomności i łagodzenia jej skutków na lata 2021-2027” przyjętego przez Radę Miejską Tomaszowa Mazowieckiego Uchwałą nr XL/292/2021 z dnia 28 stycznia 2021 roku poprzez umożliwienie odpracowania długu z tytułu najmu lokalu mieszkalnego lub z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu w ramach świadczenia zastępczego

(Porozumienie z dnia 29 stycznia 2021 roku pomiędzy Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki, a Tomaszowskim TBS Spółka z o.o.) W 2021 roku dłużnicy wykonali świadczenia zastępcze w ramach odpracowania na kwotę 52 428 zł (odpracowania w ZDiUM- 36 672 zł, odpracowania w TTBS – 15 756 zł).

Program „Mieszkanie za remont”

W 2021 roku nie ogłasza kolejnej edycji programu „Mieszkanie za remont”. Decyzja ta była podyktowana:

- koniecznością zapewnienia mieszkań zamiennych dla najemców i użytkowników lokali mieszkalnych znajdujących się w budynku przy ul. Farbiarskiej 5 w Tomaszowie Mazowieckim, wynikającą z podpisanej trójstronnej ugody mediacyjnej (Właściciele nieruchomości, Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. i Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki),
- koniecznością zapewnienia lokali zamiennych dla najemców zamieszkujących w budynkach komunalnych przeznaczonych do rozbiórki oraz w budynkach usytuowanych na terenach przeznaczonych pod nowe inwestycje realizowane przez miasto jak i samą Spółkę.

W roku 2021 wzorem lat poprzednich przygotowano kilka lokali mieszkalnych do objęcia niniejszym programem. Jednakże skala konieczności zapewnienia lokali zamiennych dla najemców przy określonych

możliwościach finansowych zmusiły Spółkę do przekazania tych lokali najemcom w ramach lokali zamiennych.

W roku 2022 planowane jest przygotowanie kilku lokali mieszkalnych o szerokim zakresie remontu, co wiąże się z koniecznością przeznaczenia znacznej kwoty na ich remont i przekazanie ich do oferty najmu osobom uprawnionym do najmu lokali mieszkalnych w ramach programu „Mieszkanie za remont”.

Inwestycje, remonty i konserwacje zasobu komunalnego i własnego

W 2021 roku Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego na remonty i konserwacje zasobu komunalnego i własnego poniosło koszty łącznie z zaliczkami na fundusz remontowy na lokale gminne we wspólnotach mieszkaniowych w wysokości 2 966 740,83 zł. Na zadania inwestycyjne kwota poniesionych nakładów wyniosła 8 394 509,96 zł.

Spółka ubiegała się o środki zewnętrzne na remonty i termomodernizacje we własnym, w zarządzanym i dzierżawionym mieniu.

Wykaz podjętych działań w 2021 roku:

W dniu 18 marca 2021 roku Spółka zawarła umowę na dofinansowanie projektu w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014–2020 dla zadania pn.: „Termomodernizacja budynków przy ul. marsz. J. Piłsudskiego 17/19 w Tomaszowie Mazowieckim”. Kwota dotacji: 402 084,73 złotych. Szacowana kwota zadania: 1 216 403,00 złotych. Data złożenia wniosku: lipiec 2019 roku.

Prace termomodernizacyjne wykonano w miesiącach maj–październik i odebrano je w dniu 20 października 2021 roku. W ramach prac wykonano:

- modernizację systemu grzewczego oraz ciepłej wody użytkowej – budowa węzła cieplnego dwufunkcyjnego wraz z instalacją centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej,
- docieplenie budynków wraz z robotami towarzyszącymi,
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej w częściach wspólnych.

Ostateczna wartość prac termomodernizacyjnych wyniosła 997 914,82 złotych. Dzięki wykonanej inwestycji usunięto 17 szt. pieców i kotłów węglowych. Łączna wartość nakładów inwestycyjnych przyjętych na ewidencję środków trwałych wyniosła 1 075 749,03 zł.

W dniu 19 listopada 2021 roku złożono wniosek o wypłatę dotacji w wysokości: 361 189,42 zł. Kwota przyznanej dotacji uległa zmniejszeniu z uwagi na zmniejszenie zakresu wykonanych prac. Złożony został również wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi o pozyskanie dotacji udzielanej łącznie z pożyczką na zadania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej lub z innych funduszy zagranicznych, przy czym dotacja nie może przekroczyć 30% kwoty dofinansowania ze środków Funduszu na określone zadanie, a otrzymanie dotacji warunkowane jest zaciągnięciem pożyczki. Złożono także do Prezesa Urzę-

du Regulacji Energetyki (URE) wniosek o uzyskanie Świadectw Efektywności Energetycznej (tzw. „białych certyfikatów”) dla ww. zadania. Sprzedaż pozyskanych certyfikatów będzie również źródłem dodatkowego dofinansowania inwestycji.

W dniu 31 grudnia 2021 roku Spółka zawarła umowę na dofinansowanie projektu nr UDA-RPLD.04.02.02-10-0079/19-00 w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014–2020 dla zadania „Termomodernizacja budynku przy ul. Murarskiej 2/4 w Tomaszowie Mazowieckim”. Kwota dotacji: 418 552,20 złotych. Szacowana kwota zadania: 1 103 781 złotych. Data złożenia wniosku: lipiec 2019 roku. Prace zostaną zrealizowane do końca 2022 roku. W ramach prac będzie wykonane:

- modernizacja systemu grzewczego oraz ciepłej wody użytkowej – budowa węzła cieplnego dwufunkcyjnego wraz z instalacją centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej,
- docieplenie budynku wraz z robotami towarzyszącymi,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w częściach wspólnych.

Dzięki inwestycji będzie można usunąć 24 piece węglowe.

Planuje się również złożenie wniosku do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi o pozyskanie dotacji udzielanej łącznie z pożyczką na zadania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej lub z innych funduszy zagranicznych, przy czym dotacja nie może prze-

kroczyć 30% kwoty dofinansowania ze środków Funduszu na określone zadanie, a otrzymanie dotacji warunkowane jest zaciągnięciem pożyczki. Dodatkowo Spółka złożyła do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE) wnioski o uzyskanie Świadectw

12 i Jana Pawła II 15. W 2022 roku planowany jest odbiór wykonanych dokumentacji. Na ich podstawie, z chwilą pojawienia się możliwości pozyskania środków zewnętrznych, planowane jest wystąpienie we współpracy z Gminą Miasto Tomaszów Ma-

w 23 lokalach mieszkalnych.

Ponadto w budynkach wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez Tomaszowskie TBS wykonano następujące prace:

- Termomodernizacja budynku Wspólnoty

Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego w 2021 roku zakończyło największą inwestycję realizowaną w ramach I etapu projektu „Mieszkanie TM Plus”

Efektywności Energetycznej (tzw. „białych certyfikatów”) dla ww. zadania. Sprzedaż pozyskanych certyfikatów będzie również źródłem dodatkowego dofinansowania inwestycji.

W ramach corocznych Porozumień z Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki na realizację remontów i inwestycji w zasobie komunalnym zawarto umowy na wykonanie audytów energetycznych i projektów termomodernizacji budynków komunalnych mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Niskiej

zowiecki o ich dofinansowanie i wykonanie kompleksowej termomodernizacji budynków.

Wymieniono cztery piece węglowe na nowe ekologiczne piece na pellet.

W ramach podpisanych umów z wykonawcami wyłonionymi w przetargach, gruntownie wyremontowano do ponownego użytku 5 lokali mieszkalnych. Ponadto, w ramach prac prowadzonych przez działającą w Spółce grupę remontową wykonano remonty o różnych zakresach

Mieszkańcowej przy ul. Niskiej 33A.

- Złożono do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE) wnioski o uzyskanie Świadectw Efektywności Energetycznej (tzw. „białych certyfikatów”) dla ww. zadania. Sprzedaż pozyskanych certyfikatów będzie dla Wspólnoty źródłem dodatkowego dofinansowania inwestycji.
- Docieplenie ścian podłużnych budynku

- Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Polnej 21/23,
- Docieplenie granulatem z wełny mineralnej stropodachu Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Polnej 27A,
- Docieplenie granulatem z wełny mineralnej stropodachu Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Sterlinga 8,
- Docieplenie granulatem z wełny mineralnej stropodachu Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Niskiej 27/29A.

Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego w 2021 roku zakończyło największą inwestycję realizowaną w ramach I etapu projektu „Mieszkanie TM Plus”. Inwestycja została rozpoczęta pod koniec 2019 roku i została zrealizowana w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Docelowo w ramach projektu „Mieszkanie TM Plus” w rejonie ulic Barlickiego i Borek w Tomaszowie Mazowieckim planowana jest budowa czterech nowych bloków oraz kompleksowa modernizacja kamienicy przy ul. Barlickiego 20. W pierwszym etapie przedmiotem inwestycji była budowa zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z 75 mieszkaniami wraz z towarzyszącą infrastrukturą, w tym parkingami w poziomie parteru. Są to dwa budynki mieszkalne przy ul. Borek 22/24A i Borek 22/24. Do dyspozycji najemców są 62 miejsca postojowe w garażu zamkniętym naziemnym oraz 20 dodatkowych (zewnątrznych) na terenie nieruchomości. Na poziomie pierwszej kondygnacji znajduje

się dziewięć dużych tarasów. Wszystkie klatki schodowe – co ważne zwłaszcza dla osób starszych, niepełnosprawnych czy rodzin z małymi dziećmi – wyposażone są w windy. W trosce o środowisko oraz zmniejszenie kosztów eksploatacji budynków na dachach zamontowana została instalacja fotowoltaiczna.

W ramach robót prowadzonych w 2021 roku wykonano prace wykończeniowe wewnętrzne. Zamontowano pozostałą stolarkę budowlaną. Zakończono wykonywanie elewacji oraz tarasów zewnętrznych. Zamontowano pozostałe instalacje sanitarne i elektryczne. Ułożono pozostałe przyłącza oraz sieci zewnętrzne. Wykonano zagospodarowanie terenu, w tym drogę pożarową i miejsca postojowe, chodniki, opaskę, nasadzenia. Pozwolenie na użytkowanie uzyskano w dniu 27 września 2021 roku. Lokale mieszkalne zostały przekazane najemcom - przyszłym właścicielom na koniec września 2021 roku. Łączne nakłady inwestycyjne na Projekt mieszkanie TM PLUS wyniosły 16 966 645,83 zł oraz wartość gruntu przeznaczonego pod budowę na kwotę 717 642,47 zł. Spółka na realizację zadania zaciągnęła kredyt z BGK w kwocie 12 175 863,00 zł. Wkład własny Spółki w postaci partycypacji oraz środków własnych Spółki wyniósł 4 790 782,83 zł. Z środków finansowych Spółki pokryte zostały nakłady na budowę parkingów zewnętrznych, miejsc postojowych naziemnych i częściowo lokale mieszkalne.

W ramach przyjętych założeń rozwojowych i finansowych Spółki planowano z końcem roku 2021 rozpoczęcie naboru osób

chętnych do uczestnictwa w II etapie Projektu „Mieszkanie TM Plus”. Mając jednak na względzie zmieniającą się sytuację na rynku kredytów hipotecznych w dniu 31 grudnia 2021 roku Zarząd Spółki przedłożył Radzie Nadzorczej i Zgromadzeniu Wspólników Koncepcję realizacji inwestycji obejmującą budowę dwóch budynków mieszkalnych wraz z przebudową i modernizacją budynku kamienicy na działkach przy ul. Barlickiego 18-22 w Tomaszowie Mazowieckim, planowaną w ramach II etapu Projektu pn. „Mieszkanie TM Plus”, z uwzględnieniem rozwiązań projektowych, lokalizacji inwestycji oraz zasad finansowania zamierzenia budowlanego wraz z regulaminem naboru przyszłych najemców/właścicieli lokali. Na podstawie analizy przedstawionych propozycji podjęto decyzję o przeprojektowaniu posiadanej dokumentacji technicznej w celu uzyskania większej liczby mieszkań o mniejszej powierzchni, powiększeniu terenu inwestycji o działkę komunalną znajdującą się w bezpośrednim sąsiedztwie terenu należącego do Spółki oraz zwrócenie się do Gminy o zawarcie stosownej umowy z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako Inwestorem realizującym inwestycję, o objęcie II etapu programem „Mieszkanie na Start” aby najemcy mieszkań w planowanych do budowy blokach (części lub wszystkich), spełniający warunki ustawowe programu mogli otrzymać bezpośrednie wsparcie w postaci dopłat do czynszu. „Mieszkanie na Start”

to program bezzwrotnego finansowego wsparcia osób fizycznych w ponoszeniu wydatków z tytułu najmu mieszkania jako pomoc udzielana w formie dopłat pokrywających część czynszu najmu nowego mieszkania.

Pomimo wykonania audytów energetycznych oraz dokumentacji projektowych niezbędnych do uzyskania pożyczek termomodernizacyjnych na zadania pn.:

- „Termomodernizacja budynku przy ul. Stolarskiej 9 w Tomaszowie Mazowieckim”,
- „Termomodernizacja budynku przy ul. Stolarskiej 33A w Tomaszowie Mazowieckim”.

Spółce nie udało się wyłonić w 4 przeprowadzonych postępowaniach przetargowych wykonawców prac budowlanych. Tym samym Spółka nie mogła aplikować o ww. pożyczki ponieważ kluczowym wymogiem uzyskania preferencyjnej pożyczki było wydatkowanie pozyskanych środków w ciągu 6 miesięcy od daty podpisania umowy. Tomaszowskie TBS Spółka z o.o. nie rezygnuje z powyższych prac i w roku 2022 będzie próbowało pozyskać środki zewnętrznie na niniejsze inwestycje i je wykonać.

W 2021 roku na mocy porozumienia wynikającego z zapisów umowy dzierżawy zawartej pomiędzy Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki, a Tomaszowskim TBS Spółka z o.o. wydatkowano 773 398,82 zł. Środki te przeznaczono na:

- Remont nawierzchni wraz z wykonaniem odwodnienia na posesji przy ul. Farbiarskiej 18,
- Remont trzech klatek w budynkach przy ul.

Warszawskiej 21/23,

- Wykonanie dokumentacji projektowej instalacji gazowej w budynkach przy ul. św. Antoniego 35 wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę,
- Wykonanie dokumentacji projektowej instalacji gazowej w budynkach przy ul. Zgorzelickiej 43 wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę,
- Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy wraz z uzgodnieniem z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków budynku przy ul. Piłsudskiego 18 oraz uzyskanie pozwolenia na budowę (budynek w rejestrze zabytków),
- Rozbiórkę budynku przy ul. Polnej 19A,
- Remont klatki schodowej w budynku przy ul. Kołłątaja 16,
- Wymianę przyłącza wodociągowego na posesji przy ul. Majowej 96A,
- Utwardzenie dojazdu i skarpy na posesji przy ul. Lipowej 19,
- Wymianę ogrodzenia na posesji przy ul. Radomskiej 20,
- Remont dwóch klatek schodowych w budynku wysokim przy ul. Farbiarskiej 18,
- Opłatę przyłączeniową do sieci gazowej dla budynku przy ul. św. Antoniego 35,
- Mapę do celów projektowych dla przebudowy budynku przy ul. Piłsudskiego 18,
- Wykonanie dokumen-

tacji projektowej przyłącza kanalizacji sanitarnej oraz wykonanie przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku przy ul. Sosnowej 71,

- Remont elewacji budynku piętrowego przy ul. Farbiarskiej 28/30,
- Montaż ogrodzenia na posesji przy ul. Słowackiego 21.

Z uwagi na m.in. stan epidemii wywołany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej zakończenie kilku prac zostanie wykonane w 2022 roku. Będą to:

- Remont dwóch klatek schodowych w budynkach przy ul. św. Antoniego 25,
  - Dokumentacja projektowa rozbiórki i pozwolenie na rozbiórkę budynku przy ul. Hallera 15,
  - Audyt energetyczny i dokumentacja projektowa termomodernizacji budynku przy ul. Niskiej 12,
  - Audyt energetyczny i dokumentacja projektowa termomodernizacji budynku przy ul. Jana Pawła II 15,
  - Dokumentacja projektowa wymiany konstrukcji dachu wraz z remontem elewacji i kominów budynku oficyny przy ul. Piłsudskiego 33/35.
- Łącznie w 2021 roku na mieszkaniowy zasób gminy i własnościowy Spółki wydatkowano (środki Spółki i Gminy) na niezbędne remonty, inwestycje i konserwacje kwotę w wysokości 12 062 790,62 zł.

Prace wykonane w 2021 roku		
Adres	Zakres	Wartość brutto
Farbiarska 18	Remont nawierzchni wraz z wykonaniem odwodnienia terenu	257 316,00 zł
Warszawska 21/23	Remont trzech klatek	77 000,00 zł
Zgorzelicka 43	Projekt instalacji gazowej	6 000,00 zł
św. Antoniego 35	Projekt instalacji gazowej	6 890,00 zł
Piłsudskiego 18	Projekt przebudowy	49 999,50 zł
Polna 19A	Rozbiórka budynku	13 530,00 zł
Kołątaja 16	Remont klatki schodowej	32 626,07 zł
Majowa 96A	Wymiana przyłącza wodociągowego	26 000,00 zł
Lipowa 19	Utwardzenie skarpy	30 500,00 zł
Radomska 20	Wymiana ogrodzenia	34 900,00 zł
Farbiarska 18	Remont dwóch klatek schodowych	87 000,00 zł
św. Antoniego 35	Opłata przyłączeniowa	3 655,08 zł
Piłsudskiego 18	Mapa do celów projektowych	900,00 zł
Sosnowa 71	Projekt przyłącza kanalizacji sanitarnej i wykonanie przyłącza kanalizacji sanitarnej	40 594,00 zł
Farbiarska 28/30	Remont elewacji	86 630,96 zł
Słowackiego 21	Montaż ogrodzenia	19 857,21 zł
Suma		773 398,82 zł

Prace do wykonania w 2022 roku z funduszy z 2021 roku		
Adres	Zakres	Wartość brutto
św. Antoniego 25	remont dwóch klatek schodowych	81 900,00 zł
Hallera 15	Projekt rozbiórki	3 444,00 zł
Niska 12	Audyt i projekt termomodernizacji	25 000,00 zł
Jana Pawła II 15	Audyt i projekt termomodernizacji	22 140,00 zł
Piłsudskiego 33/35	Projekt wymiany dachu	12 900,00 zł
Suma		145 384,00 zł

4. GOSPODARKA KOMUNALNA

Realizacja przez Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. zadań w zakresie gospodarki odpadami

Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. prowadzi, m.in. działalność w zakresie odbioru, transportu, przekazania do zagospodarowania odpadów oraz obsługę Punktu Selektywnej

Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Do 28 czerwca 2021 roku PSZOK działał przy ul. Warszawskiej 119 i prowadzony był przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta. Od 29 czerwca 2021 roku Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. otworzył nowo wybudowany, nowoczesny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunal-

nych przy ul. Henrykowskiej 2/4 w Tomaszowie Maz. Na terenie PSZOK-u powstała, m.in. ścieżka edukacyjna i warsztat naprawczy, w którym drugie życie dostaną: zużyty sprzęt AGD, sprzęt elektroniczny, a nawet rowery. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 2 898 617,99 zł netto. Mieszkańcy mają możliwość do PSZOK-u oddawać odpady z katalogu dziesięciu różnych frakcji.

Z rozpoczęciem roku 2021 odnowiono z jednostkami miejskimi umowy na odbiór odpadów na kolejny rok, nawiązano współpracę z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. na obsługę lokali użytkowych oraz Tomaszowskim Centrum Sportu Sp. z o.o. Od sierpnia 2021 roku rozpoczęto obsługę Urzędu Gminy Lubochnia i punktów jej podległych – świetlice wiejskie na terenie gminy. W listopadzie 2021 roku Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. przystąpił do postępowania przetargowego na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Lubochnia”. Wygrał je, uzyskując kontrakt na kwotę 1 558 235,80 zł brutto, i od 1 stycznia 2022 roku rozpoczął obsługę Gminy Lubochnia.

Od 2021 roku prowadził również działania w zakresie edukacji ekologicznej, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami. Działalność ta została mocno ograniczona w związku z trwającym stanem epidemii i wynikającymi z niego obostrzeniami. W ramach edukacji ekologicznej odbyły się spotkania w:

- Przedszkolu Nr 19 przy ul. Strzeleckiej 17 w Tomaszowie Mazowieckim,
- Przedszkolu nr 2 przy ul. Czarnieckiego 12/14 w Tomaszowie Mazowieckim,
- Przedszkolu nr 8 przy ul. Stolarskiej 21/27 w Tomaszowie Mazowieckim,
- Przedszkolu nr 11 przy ul. Farbiarskiej 51/57 w Tomaszowie Mazowieckim.

W ich trakcie tłumaczono dzieciom: czym jest gospodarka odpadami, czym są i skąd się biorą odpady, czym jest segregacja odpadów i jakie ma ona znaczenie dla środowiska. Pokazano także pojazd do zbiórki odpadów komunalnych.

We wrześniu 2021 roku Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. wziął udział w ogólnokrajowej akcji „Sprzątanie Świata”. Dostarczono worki oraz rękawiczki jednorazowe do szkół i przedszkoli, a po zakończonym sprzątnięciu odebrano worki z odpadami.

Realizacja przez Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. zadań z zakresu gospodarki wodno-kanalizacyjnej

Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. w 2016 roku zakończył realizację Projektu „Modernizacja oczyszczalni ścieków i skanalizowanie części aglomeracji Tomaszowa Mazowieckiego”. Koszt całkowity jego realizacji wyniósł 208 418 904,98 zł brutto. Natomiast wielkość dotacji – dofinansowania na realizację Projektu została przyznana w kwocie 101 370 724,81 zł. Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. realizując Projekt korzystał z pożyczki w wysokości 42 245 816,38 zł udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na pokrycie części wkładu własnego w Projekcie. W ramach Projektu:

- Zostało wybudowane i oddane do użytkowania 108,01 km nowej

sieci kanalizacyjnej,

- Wykonano prace renowacyjne kanałów kanalizacji sanitarnej na długości 20,13 km,
- Zmodernizowano oczyszczalnię ścieków,
- Opracowano koncepcje ostatecznego rozwiązania problemu osadów zdeponowanych na lagunach.

W październiku 2021 r., w związku z zakończeniem okresu trwałości projektu, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie potwierdził wywiązanie się Zakładu Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. ze wszystkich obowiązków umownych, zarówno w zakresie rzeczowym, ekologicznym, jak i finansowym.

W dniu 12 kwietnia 2018 roku Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. podpisał umowę o dofinansowanie projektu pn. „Innowacyjne technologie w uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej w Tomaszowie Mazowieckim” z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Operacyjnej Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Zgodnie z powyższą umową koszt całkowity realizacji projektu wynosi 17 617 212,75 zł, zaś kwota dofinansowania – 8 552 984,39 zł. W dniu 17 maja 2019 roku Spółka podpisała z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie umowę o dofinansowanie w formie pożyczki powyższego Projektu (na kwotę 1 950 107,00

zł.). Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. na bieżąco, kwartalnie spłaca kapitał oraz odsetki. W ramach projektu „Innowacyjne technologie w uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej w Tomaszowie Mazowieckim” zostały zrealizowane zadania:

- Pozyskanie dofinansowania do wybudowanej suszarni osadów ściekowych;
- Budowa turbiny wodnej do odzysku energii jako elementu technologicznego oczyszczalni ścieków w Tomaszowie Mazowieckim - Małej Elektrowni Wodnej (MEW);
- Budowa sieci zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków sanitarnych Etap IV- ul. Tomasz, Wacława, Ziemowita, Szklarska, Kopalna, Sypka;
- Zakup pojazdu specjalistycznego do hydrodynamicznego czyszczenia kanalizacji z systemem odzysku wody;
- System GIS w zarządzaniu infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną.

W związku z zobowiązaniami wynikającymi z umowy pożyczki zawartej z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi dotyczącej projektu „Modernizacja oczyszczalni ścieków i skanalizowanie części aglomeracji Tomaszowa Mazowieckiego” oraz w celu osiągnięciem efektu ekologicznego projektu pn. „Innowacyjne technologie w uporządkowaniu gospodarki

wodno-ściekowej w Tomaszowie Mazowieckim” były prowadzone starania by zwiększyć/osiągnąć efekt ekologiczny ww. Projektów. W tym celu Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. prowadził akcje uświadamiające, działania mające na celu podłączenie jak największej liczby RLM do nowo wybudowanej kanalizacji sanitarnej i wodociągowej oraz podpisanie jak największej liczby umów na odprowadzanie ścieków i dostarczenie wody, np. proponując udogodnienia i ulgi, m.in.: w ramach Programu Priorytetowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi dofinansowanie budowy przyłącza do kanalizacji sanitarnej.

Według stanu na koniec roku 2021 majątek Zakładu Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. obejmuje:

- Sieć wodociągową o długości 267,09 km wraz z przyłączami;
- Sieć kanalizacji sanitarnej o długości 340,34 km wraz z przyłączami, w tym dzierżawione urządzenie kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki: 1,8 km (Komorów, Zaborów); 4,2 km (Wąwał); 9,92 km (Smardzewice); 5,95 km (Wiaderno); 5,62 km (Swolszewice Małe); 9,88 km (Tresta, Twarda);
- Sieć kanalizacji deszczowej o długości 102,26 km (wraz z przyłączami);
- Ujęcie wody w Białobrzegach (stud-

nie głębinowe);

- Pompownie i tłocznie ścieków i wód opadowych zlokalizowane na terenie Tomaszowa Mazowieckiego i Gminy Tomaszów Mazowiecki — 59 szt.

W okresie od stycznia do grudnia 2021 roku dokonano odbioru technicznego:

- sieci wodociągowej o długości 2 163,51 m.b.;
- sieci kanalizacji sanitarnej o długości 4 082,71 m.b. (na terenie Tomaszowa Mazowieckiego);
- przyłączy wodociągowych — 38 szt. o łącznej długości 796,54 m.b.;

przyłączy kanalizacji sanitarnej — 334 szt. o łącznej długości 4,91 km, w tym na terenie Tomaszowa Mazowieckiego 108 szt. o długości 1 132,7 m.b. oraz na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki — 226 szt. o łącznej długości 3 778,42 m.b.

Wykonano w ul. Zawadzkiej i ul. E. Orzeszkowej przebudowę sieci wodociągowej, z rur azbestowych na rury PE, o łącznej długości 628,3 m.b.

W 2021 roku Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. zaopatrywał w wodę 8 095 odbiorców (w analogicznym okresie roku ubiegłego 7 954 odbiorców), z czego:

- 75,22 % ilości wody ogółem dostarczono do gospodarstw domowych,
- 24,78 % pozostałym odbiorcom.

Ścieki odbierano od 8 269 odbiorców (w analogicznym okresie 2020 roku od 7 782 odbiorców), z czego:

- 65,48 % ilości ścieków ogółem – to ścieki bytowe, ogółem – to ścieki dostarczone woza- mi asenizacyjnymi.
- 26,45 % ilości ścieków ogółem – to ścieki przemysłowe, Zakład Gospodarki Wodno- -Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o.
- 8,07 % ilości ścieków obciąża 166 klientów z tytułu odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, zaś w roku 2020 za ścieki opadowe i roztopowe obciążano 162 klientów.

Sprzedaż wody						
Miesiąc	2020 rok		2021 rok		Różnica	
	m ³	zł	m ³	zł	m ³	%
Styczeń	170 590,1	685 772,5	156 685,8	629 876,3	-13 904,3	-8,15
Luty	203 064,6	816 319,7	190 001,2	763 804,8	-13 063,4	-6,43
Marzec	194 465,3	781 750,5	206 750,0	831 135,0	12 284,7	6,32
Kwiecień	195 016,3	783 965,6	204 068,0	820 353,4	9 051,7	4,64
Maj	188 683,1	758 506,0	202 956,0	815 883,1	14 272,9	7,56
Czerwiec	224 730,2	903 415,4	229 612,9	933 002,2	4 882,7	3,27
Lipiec	226 904,4	912 155,8	219 010,7	948 054,7	-7 893,7	3,94
Sierpień	236 042,2	948 889,6	224 571,9	982 536,1	-11 470,3	3,55
Wrzesień	228 936,3	920 323,9	215 724,0	948 293,0	-13 212,3	3,04
Październik	209 742,0	843 162,9	208 168,0	915 569,7	-1 574,0	8,59
Listopad	190 500,0	765 810,0	201 815,4	887 885,9	11 315,4	15,94
Grudzień	246 128,2	989 435,9	249 999,4	1 099 967,8	3 871,2	11,17
Razem	2 514 802,7	10 109 507,8	2 509 363,3	10 576 362,0	-5 439,4	4,62

Zestawienie ilościowo-wartościowe odprowadzanych ścieków						
Miesiąc	2020 rok		2021 rok		Różnica	
	m ³	zł	m ³	zł	m ³	%
Styczeń	221 802,46	1 379 520,59	199 686,94	1 304 412,29	-22 115,52	-5,44
Luty	232 226,30	1 517 709,67	218 974,40	1 431 272,48	-13 251,90	-5,70
Marzec	231 477,90	1 512 684,62	241 296,00	1 577 323,93	9 818,10	4,27
Kwiecień	229 773,00	1 503 505,68	229 675,40	1 501 103,48	-97,60	-0,16
Maj	213 008,01	1 392 122,43	231 922,00	1 516 445,29	18 913,99	8,93
Czerwiec	244 127,30	1 595 965,12	243 615,70	1 610 497,13	-511,60	0,91
Lipiec	246 523,92	1 610 630,18	236 193,54	1 661 825,41	-10 330,38	3,18
Sierpień	239 928,30	1 568 287,75	247 204,60	1 754 964,05	7 276,30	11,90

Zestawienie ilościowo-wartościowe odprowadzanych ścieków						
Miesiąc	2020 rok		2021 rok		Różnica	
	m ³	zł	m ³	zł	m ³	%
Wrzesień	247 593,90	1 617 780,19	233 188,00	1 659 456,00	-14 405,90	2,58
Październik	249 825,10	1 632 152,41	242 012,80	1 723 573,16	-7 812,30	5,60
Listopad	224 974,00	1 469 049,05	231 624,70	1 651 577,96	6 650,70	12,42
Grudzień	270 973,47	1 770 930,13	278 737,30	1 962 591,47	7 763,83	10,82
Razem	2 852 233,66	18 570 337,82	2 834 131,38	19 355 042,65	-18 102,28	4,23

Odprowadzanie ścieków – razem						
Miesiąc	2020 rok		2021 rok		Różnica	
	m ³		m ³		m ³	%
Styczeń	269 819,95		259 341,25		-10 478,70	-3,88%
Luty	269 050,95		244 439,50		-24 611,45	-9,15%
Marzec	263 710,50		270 804,95		7 094,45	2,69%
Kwiecień	262 857,65		263 291,90		434,25	0,17%
Maj	257 699,50		276 599,75		18 900,25	7,33%
Czerwiec	282 883,30		265 320,70		-17 562,60	-6,21%
Lipiec	263 939,20		288 784,80		24 845,60	9,41%
Sierpień	243 357,70		310 228,60		66 870,90	27,48%
Wrzesień	246 739,45		282 815,10		36 075,65	14,62%
Październik	271 874,75		260 975,35		-10 899,40	-4,01%
Listopad	255 933,09		245 139,00		-10 794,09	-4,22%
Grudzień	260 083,90		261 764,20		1 680,30	0,65%
Razem	3 147 949,94		3 229 505,10		81 555,16	2,59%

Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. zaopatrzuje odbiorców w wodę z ujęć: Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Łodzi (93,26 %), Gminnego Zakładu Komunalnego (0,49 %) oraz ujęcia własnego BIAŁOBRZEGI (6,25 %).

Zakup i wydobycie wody (w m ³) w 2021				
Miesiąc	ZWiK	Białobrzegi	Gmina- Borki	Razem
Styczeń	237 550,00	16 882,00	1 060,00	255 492,00
Luty	206 320,00	15 366,00	970,00	222 656,00
Marzec	263 832,00	17 197,00	1 180,00	282 209,00
Kwiecień	240 959,00	16 962,00	1 160,00	259 081,00
Maj	242 050,00	18 617,00	706,00	261 373,00

Zakup i wydobycie wody (w m ³) w 2021				
Miesiąc	ZWiK	Białobrzegi	Gmina- Borki	Razem
Czerwiec	265 260,00	23 477,00	2 754,00	291 491,00
Lipiec	262 730,00	17 740,00	1 600,00	282 070,00
Sierpień	249 870,00	14 607,00	1 200,00	265 677,00
Wrzesień	236 010,00	13 193,00	1 100,00	250 303,00
Październik	213 340,00	13 725,00	1 000,00	228 065,00
Listopad	236 990,00	12 550,00	1 390,00	250 930,00
Grudzień	235 340,00	13 410,00	980,00	249 730,00
Razem	2 890 251,00	193 726,00	15 100,00	3 099 077,00

Rozwój Zakładu Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. determinowany jest realizacją wieloletniego planu rozwoju i modernizacji gminnych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych. W 2021 roku Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. realizował zadania ujęte w „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji gminnych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2020-2022” zatwierdzonym przez Radę Miejską Tomaszowa Mazowieckiego Uchwałą Nr XXII/194/2021 z dnia 29 stycznia 2020 roku oraz „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji gminnych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2021-2023” zatwierdzonym przez Radę Miejską Tomaszowa Mazowieckiego Uchwałą Nr XLVIII/355/2021 z dnia 26 sierpnia 2021 roku w sprawie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji gminnych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, wprowadzającym odpowiednie zmiany i aktualizacje.

Na rok 2021 „Wieloletni plan rozwoju i modernizacji gminnych urządzeń wodociągowych

i kanalizacyjnych na lata 2020-2022” przewidywał realizację następujących przedsięwzięć:

- Rozwojowo-modernizacyjnych na kwotę - 9 166 000,00 zł;
- Racjonalizujących zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków na kwotę 2 890 000,00 zł;
- Nakładów inwestycyjnych na kwotę 750 000,00 zł.

Zaktualizowany w dniu 26 sierpnia 2021 roku „Wieloletni plan rozwoju i modernizacji gminnych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2021-2023” w 2021 roku przewidywał realizację następujących przedsięwzięć:

- Rozwojowo-modernizacyjnych na kwotę 986 000,00 zł;
- Racjonalizujących zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków na kwotę 480 000,00 zł
- Nakładów inwestycyjnych na kwotę 100 000,00 zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku poniesione zostały nakłady na realizację nw. zadań inwestycyjnych, przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych:

- Wykonano dokumentacje projektowe dla następujących zadań inwestycyjnych:

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w sięgaczu ul. Opoczyńskiej,

- Budowa sieci wodociągowej w ul. Ciepłej,

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Ogrodowej,

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Ślusarskiej (sięgacz).

Zrealizowano i zakończono prace w zakresie niżej wymienionych inwestycji:

- Budowa sieci wodociągowej w nowobudowanej drodze na terenie byłych Zakładów Włókien Chemicznych WISTOM – 2 376,52m. Całkowita wartość zadania wyniosła 964 996,12 zł netto;

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w nowobudowanej drodze na terenie byłych Zakładów Włókien Chemicznych WISTOM – 2 371,95m. Całkowita wartość zadania wyniosła 1 466 304,69 zł netto;

- Budowa sieci wodociągowej w sięgaczu

<p>ul. Dąbrowskiej (od ul. Bema do projektowanego osiedla) – 12,93 m. Całkowite koszty zrealizowanego zadania wyniosły 13 675,32 zł netto</p>	<p>wej w ul. E. Orzeszkowej – 127,52 m. Całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 67 765,89 zł netto;</p>	<p>w ulicy Mireckiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • W zakresie realizacji „Koncepcji budowy stacji uzdatniania wody dla miasta Tomaszów Mazowiecki wraz z ujęciami głębinowymi” Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. przystąpił do prac mających na celu rozpoznanie możliwości budowy ujęcia wody w północno-zachodniej części miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Sporządzony został projekt robót geologicznych I ETAP badań związanych z odwiertem otworu badawczo-rozpoznawczego przy ul. Milenijnej na działce nr 192/1 obręb 2 i zatwierdzony Decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 24 sierpnia 2021 roku. Zaplanowane wiercenie otworu hydrogeologicznego i uzyskane wyniki badań będą podstawą do realizacji dalszych prac i badań w II Etapie.
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Piaskowej – 282,71 m. Całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 426 365,84 zł netto; 	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Ślusarskiej – 82,92 m. Całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 28 951,66 zł netto. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Żurawiej – 229,68 m. Całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 80 610,32 zł netto; 	<p>łącznie w 2021 roku wykonano i zakończono budowę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sieci wodociągowej- 3 157,49 m, • sieć kanalizacji sanitarnej- 4 082,71 m. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci wodociągowej w ul. Bema – 68,90 m. Całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 70 248,63 zł netto; 	<p>W ramach ww. inwestycji zrealizowanych w 2021 roku poniesiono następujące koszty całkowite:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sieć wodociągowa - 1 388 603,86 zł, • sieci kanalizacji sanitarnej- 2 709 603,86 zł. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Nowowiejskiej – 78,29 m. Całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 116 381,39 zł netto; 	<p>W 2021 roku Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. realizował zadania wieloletnie, które nie zostały ukończone w raportowanym roku, tj.:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Zawadzkiej – 871,35 m. Całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 489 461,47 zł netto; 	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w sięgaczu ul. Opoczyńskiej na działce nr ewidencyjny 228/1 (obręb 18); 	
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci wodociągowej w ul. Zawadzkiej – 571,62 m. Całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 271 745,43 zł netto; 	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa przyłączy sieci kanalizacji sanitarnej w pasie drogowym ul. Dąbrowskiej; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. E. Orzeszkowej – 165,81 m. Całkowita wartość zrealizowanego zadania wyniosła 101 527,89 zł netto; 	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Spalskiej (od torów do komory za rzeką Czarną); • Budowa 44 odgałęzień kanalizacyjnych i wodociągowych 	
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci wodociągo- 		

Infrastruktura ciepłownicza

Zakład Gospodarki Ciepłowniczej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. prowadzi działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu ciepła we własnych źródłach ciepła.

Głównym źródłem jest ciepłownia rejonowa przy ul. Wierzbowej 136, wyposażona w 5 kotłów wodnych WR-10 o łącznej mocy znamionowej 58 MW (moc osiągalna 66,6 MW). Kotłownia opalana jest miałem węglowym sortymentu miał II

A klasy 23–18–07 oraz miał II A klasy 22–18–07. Od września 2021 roku spółka rozpoczęła również spalanie paliwa biomasowego w oparciu o zmienione pozwolenie zintegrowane oraz zmienioną koncesję na wytwarzanie ciepła. Spalanie tego paliwa ma na celu obniżenie zużycia praw do emisji CO₂.

Moc zamówiona przez od-

biorców według stanu na 31 grudnia 2021 roku wyniosła 65,7 MW. W roku poprzedzającym moc zamówiona wynosiła 65,5 MW. Efektywność wykorzystania źródła ciepła za 2021 rok wynosi 83,9 %.

Sieć systemu ciepłowniczego zbudowana jest jako pierścieniowo-promieniowa i obejmuje południową część miasta Toma-

szowa Mazowieckiego. Praktycznie cała miejska sieć jest siecią wysokoparametrową. Stan na koniec 2021 roku: długość sieci wraz z przyłączami 37 334 m.b., w tym 22 485 m.b. w technologii preizolowanej. Dla porównania na koniec roku 2020 długość sieci wraz z przyłączami wynosiła 36 953 m.b., w tym 22 029 m.b. w technologii preizolowanej.

Zapotrzebowanie na ciepło dla poszczególnych grup odbiorców na koniec 2021 roku

Grupa odbiorców	Zapotrzebowanie	%
Spółdzielnie mieszkaniowe	19,8 MW	30,1%
Wspólnoty mieszkaniowe	19,0 MW	28,9 %
Obiekty budżetowe	6,1 MW	9,3 %
Szkoły	5,5 MW	8,4 %
Komunalne	3,0 MW	4,6 %
Odbiorcy indywidualni	1,0 MW	1,5 %
Przedszkola	0,9 MW	1,4 %
Pozostałe	10,4 MW	15,8 %
Razem	65,7 MW	100%

Liczba budynków podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej

	2020 rok	2021 rok
Odbiorcy indywidualni	68	68
Spółdzielnie mieszkaniowe	92	96
Wspólnoty mieszkaniowe	108	109
Szkoły i przedszkola	23	23
Komunalne	17	20
Budżetowe*	20	20
Pozostałe**	53	54
Razem	381	390

* budynki należące do: Gminy Tomaszów Mazowiecki, Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, Starostwa Powiatowego, Wojska, Policji, Sądu, ZUSu, ** budynki należące do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą

W roku 2021, w porównaniu z rokiem 2020, wzrosła moc zamówiona, wzrosła długość sieci wraz z przyłączami oraz wzrosła liczba budynków podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Inwestycje zrealizowane w 2021 roku

Lokalizacja	DN [średnica]	Przyłącze [metry]
Mościckiego 19A	20	33
Borek 22/25	32	35
Barlickiego 18	50/32	37 / 5

Inwestycje zrealizowane w 2021 roku		
Lokalizacja	DN [średnica]	Przyłącze [metry]
Piłsudskiego 17/19	32	4
W. Panfil 18	32	33
W. Panfil 20	40/32	33 / 11,5
Graniczna 21	50/40	22 / 14,5
Graniczna 23	50/40	90,5 / 22,5
Graniczna 27/29	32	40
Suma		381

Cmentarz Miejski

Cała powierzchnia cmentarza obejmuje 119 222 m². Zgodnie z inwentaryzacją grobów - obecnie na Cmentarzu znajdują się ponad 7 tysięcy grobów i jest pochowanych około 12 000 osób, co stanowi około 2/3 całego terenu cmentarza.

W ramach bieżącej działalności Cmentarza Miejskiego w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Dąbrowskiej 71/81 w 2021 roku zarejestrowano 391 pogrzebów:

- 120 pogrzebów z udostępnieniem nowego miejsca pochówku,

- 271 pogrzeby z dochowaniem do istniejących grobów pozostających w dyspozycji członków rodziny osób zmarłych.

Uwzględniając powyższe, szacuje się, że daje to możliwość stworzenia w następnych latach około 500 nowych grobów pojedynczych. Szacuje się, że miejsca na nowe pochówki zostanie na okres blisko 8 lat.

Kontynuowano udostępnianie miejsc pod bieżące pochówki i rezerwacje w kwaterze XXII.

Wybudowano kompostownik, w którym składowane są

odpady zielone wyjmowane z pojemników na odpady ustawionych na terenie cmentarza, a także brakujący fragment alejki do wejścia od strony Dąbrowy oraz wiatę ustawioną przed kaplicą.

W ramach bieżącej działalności z usług świadczonych na cmentarzu uzyskano dochód brutto 561 801,47 zł.

Dochód z tytułu dzierżawy pod handel kwiatami przed cmentarzem od ul. Dąbrowskiej wyniósł 32 218,14 zł.

Liczba osób pochowanych na Cmentarzu Miejskim oraz liczba grobów

Rok	Liczba osób pochowanych ogółem	Liczba grobów ogółem
2019	11 182	6 967
2020	11 569	7 078
2021	11 960	7 469

Liczba osób pochowanych na Cmentarzu Miejskim z uwzględnieniem liczby udostępnionych nowych miejsc pochówku

Rok	Liczba osób pochowanych w danym roku	Liczba grobów w nowych miejscach pochówku
2019	319	95
2020	387	112
2021	391	120

Dochody osiągnięte na Cmentarzu Miejskim

Rok	Dochód brutto z tytułu usług świadczonych na cmentarzu	Dochód brutto z tytułu dzierżawy pod handel kwiatami
2019	449 022,82 zł	26 937,53 zł
2020	542 847,73 zł	27 902,52 zł
2021	561 801,47 zł	33 645,77 zł

5. DROGI

Drogi gminne i wewnętrzne

Jednym z zadań własnych Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta w Tomaszowie Mazowieckim jest wykonywanie robót inwestycyjnych oraz związanych z utrzymaniem i zabezpieczeniem na 237 drogach gminnych i 103 drogach wewnętrznych, a także na jednym obiekcie mostowym w ciągu ulicy Milenijnej, jednej kładce dla pieszych nad rzeką Czarną w ciągu ul. Czarnej, dwóch przepustach drogowych – ul. Milenijna, jednym

obiekcie mostowym w ciągu ul. Gminnej, jednej kładce dla pieszych nad rzeką Czarną- ul. Czysa, jednej kładce dla pieszych nad rzeką Wolbórką- ul. Nadrzeczna, jednym obiekcie mostowym nad rzeką Czarna-Bielina - droga bez nazwy.

W ramach tych prac w 2021 roku wykonano remonty dróg z płyt wielotworowych typu „YOMB” w łącznej liczbie 574,2 m².

Wykonano również naprawę nawierzchni mieszanką mine-

ralno-bitumiczną na drogach gminnych i wewnętrznych, o łącznej powierzchni 2 073,12 m². W 2021 roku wyrównano nawierzchnie dróg nieutwardzonych o łącznej powierzchni 598 360 m² wykorzystując przy tym 764,00 t tłuczni na drogach gminnych i drogach wewnętrznych. Mimo wielu inwestycji drogowych w zasobie gminnym nadal są jeszcze drogi nieutwardzone, które cyklicznie poddawane są równaniu.

Przez Tomaszów Mazowiecki przebiega 201,79 km dróg.

Łączna powierzchnia naprawionych chodników na drogach gminnych w 2021 roku wyniosła 434,75 m². Były to zarówno naprawy niewielkich uszkodzeń, jak i ich całych fragmentów, przykładem może być chodnik na ul. Konstantego Koplińskiego i ul. Zachodniej oraz ul. Hożej. Kolejnym bardzo ważnym zadaniem drogowców jest dbałość o właściwe oznakowanie naszych dróg, co realizowane jest poprzez przygotowanie oraz uzgodnienie stałych i czasowych projektów organizacji ruchu, naprawę uszkodzonych znaków (463 szt.) i słupków (239 szt.) na drogach gminnych i 105 szt. tarcz znaków i 64 szt. słupków na drogach wewnętrznych),

wymianę tarcz znaków (669 szt.) i słupków (150 szt.), wymianę i zakup nowych tabliczek z nazwą ulicy (40 szt.), ustawienie luster drogowych, które pomagają w uzyskaniu lepszej widoczności (7 szt.), montaż progów spowalniających (7 kompletów), ustawienie barierek ochronnych oraz coroczne odnawianie oznakowania poziomego (8 408,66 m²) oraz miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych (40 szt.).

Wydatki na prace związane z utrzymaniem w 2021 roku wyniosły odpowiednio:

- drogi gminne - 813 305,95 zł,
- drogi wewnętrzne - 89 714,47 zł.

Infrastruktura drogowa

W 2021 roku samorząd tomaszowski realizował zadania inwestycyjne i remontowe w zakresie budowy, rozbudowy, przebudowy, modernizacji i remontu dróg miejskich. Były to zadania o różnorodnym charakterze. Realizowane były duże zadania inwestycyjne, jak i te służące poprawie infrastruktury poprzez utwardzenie dróg płytami wielotworowymi.

Budowa ulic w osiedlu „Wierzbowa”

Zakończono realizację zadania rozpoczętego w roku 2020. Wykonano ulicę Ametystową, Opalową,

Nefrytową, Rubinową oraz Perłową wraz z kanalizacją deszczową i odwodnieniem.

Łączna wartość wykonanych robót w 2021 roku wyniosła 1 508 664,90 zł.

Przebudowa ulicy Sasankowej

W ramach przedmiotowego zadania środki zostały wydatkowane na realizację II etapu przebudowy ul. Sasankowej. W ramach II etapu zostały wykonane roboty drogowe oraz dokończono prace związane z budową odgałęzienia kanalizacji sanitarnej. Inwestycja polegająca na przebudowie drogi o przekroju ulicznym z jezdnią o nawierzchni z betonowej kostki brukowej wraz z chodnikami, kanalizacją deszczową i odwodnieniem została zrealizowana w terminie.

Wykonanie w 2021 roku – 321 732,08 zł.

Rozbudowa ulicy Rudej

Zadanie realizowane było w latach 2020 – 2021. W roku 2021 wykonano ulicę Rudą wraz z kanalizacją deszczową i odwodnieniem. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w 2021 roku – 499 134,61 zł.

Przebudowa ulic w osiedlu Kanonierów

W ramach przedmiotowego zadania środki zostały zabezpieczone na II etap przebudowy ulic w osiedlu Kanonierów.

Zadanie realizowane było w latach 2020 – 2021. W roku 2021 wykonano ulicę Ułańską, Rycerską, Skrzetuskiego oraz Bracką wraz z kanalizacją deszczową i odwodnieniem.

Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w 2021 roku – 486 131,86 zł.

Łącznie wykonanie: 2 815 663,45 zł

Inwestycje drogowe realizowane wspólnie z Powiatem Tomaszowskim

Pomoc finansowa dla Powiatu tomaszowskiego na zadania pn. „Budowa kanalizacji deszczowej w ciągu drogi powiatowej nr 4333E – ul. Dąbrowska na odcinku od ul. Legionów do ul. Bema”.

Środki zostały wydatkowane w celu udzielenia pomocy finansowej na rzecz Powiatu Tomaszowskiego na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego oraz zawartej umowy. W ramach zadania tj. drogi powiatowej nr 4333E – ul. Dąbrowska na odcinku od ul. Legionów do ul. Bema została wybudowana kanalizacja deszczowa wraz z robotami towarzyszącymi. Zakres robót obejmuje: budowę kanalizacji deszczowej, usunięcie kolizji sieci kanalizacyjnej z istniejącymi uzbrojeniami podziemnymi (gaz, sieć kanalizacji sanitarnej), rozbiórkę elementów drogi kolidujących

z wykonywanymi robotami wraz z robotami ziemnymi. Wykonana została podbudowa z kruszywa łamanego z nawierzchnią bitumiczną oraz chodniki z kostki betonowej. Zadanie zostało zakończone 14 grudnia 2021 roku.

Wartość zadania wynosi 1 259 757,05 zł, w tym wartość przekazanej pomocy finansowej przez Gminę Miasto wynosi 420 000,00 zł. Zadanie zostało rozliczone.

Łącznie wykonanie: 420 000,00 zł

Oświetlenie ulic

Usługi w zakresie konserwacji oraz obsługi sieci i urządzeń oświetlenia ulicznego na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego, w 2021 roku wraz z ryczałtem to kwota: 475 182,61 zł brutto.

Na zlecenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, w imieniu której działa Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta w Tomaszowie Mazowieckim, usługi z zakresu konserwacji oraz obsługi sieci i urządzeń oświetlenia ulicznego na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego, do dnia 30 czerwca 2023 roku wykonuje Firma ELEKTROTEST TOMASZÓW EWA i PIOTR PACHOLSCY SPÓŁKA JAWNA ul. Ludwikowska 85 B 97-200 Tomaszów Mazowiecki.

6. INWESTUJEMY W MIESZKAŃCÓW

Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych i wydatkowane w roku 2021

Zadania realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej oraz EOG:

- „Zintegrowany system zarządzania infrastrukturą miejską, komunikacji z mieszkańcami i zapewnienia usług publicznych w zakresie ruchu drogowego, bezpieczeństwa,

zdrowia oraz ochrony środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim” w ramach konkursu „Human Smart

- Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020” oraz ze środków krajowych – wykonanie w 2021 roku – 205 976,27 zł.
- „TOMASZÓW MAZOWIECKI- ARENA POZYTYWNEJ ENERGII: wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej oraz podniesienie jakości środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim” dofinansowanego w ramach Programu „Rozwój Lokalny” ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 – wykonanie w 2021 roku – 106 809,70 zł.
  - „AKTYWNI GOSPODAR-CZO – kompleksowa promocja potencjału gospodarczego miasta Tomaszowa Mazowieckiego” z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa II: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Działanie II.2: Internacjonalizacja przedsiębiorstw Poddziałanie II.2.2: Promocja gospodarcza regionu. – wykonanie w 2021 roku – 47 549,34 zł.

- Łącznie wykonanie: 360 335,31 zł

Zadania realizowane z udziałem środków krajowych pochodzących z budżetu Państwa

Budowa drogi wraz z pełnym uzbrojeniem na terenie byłych Zakładów Włókien Chemicznych WISTOM

Zakończono realizację zadania rozpoczętego w roku 2019. W ramach zadania:

- wykonano drogę na terenie byłych Zakładów Włókien Chemicznych WIOSTOM wraz z kanalizacją deszczową i odwodnieniem, oświetleniem ulicznym oraz przepustem drogowym na rzece Lubochence,
- poniesiono wydatek na opłaty za energię elektryczną związane z pompownią ścieków w ul. Piaskowej,
- poniesiono wydatek na wykonanie nadzoru inwestorskiego nad realizacją robót telekomunikacyjnych i energetycznych związanych z realizacją zadania,
- poniesiono wydatek na wykonanie nadzoru w branży sanitarnej,
- poniesiono wydatek na aktualizację projektu przebudowy linii sN i nN w związku z budową drogi na terenie byłych Zakładów Włókien Chemicznych WISTOM w Tomaszowie Mazowieckim.

Zadanie dofinansowane jest na podstawie umowy zawartej ze Skarbem Państwa Wojewodą Łódzkim na zadanie pn. „Budowa drogi z pełnym

uzbrojeniem na terenie byłych Zakładów Włókien Chemicznych WISTOM w Tomaszowie Mazowieckim” w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Wykonanie w roku 2021 – 2 731 388,06 zł.

Rozbudowa ulicy Borek wraz z rozbudową ulicy Krzywej w Tomaszowie Mazowieckim.

Zadanie dwuletnie realizowane w latach 2020- 2021. W ramach II (końcowego etapu) wykonano końcowy etap rozbudowy ulicy Borek oraz wykonano utwardzenie ulicy Borek. Poniesiono wydatki w wysokości 565 094,45 zł. Umowa została zrealizowana w terminie. Zadanie zostało zakończone. W ramach zadania została również zrealizowana umowa na inspektora pełniącego nadzór w branży elektrycznej, poniesiono wydatek w wysokości 4 920,00 zł.

Zadanie uzyskało dofinansowanie na podstawie umowy zawartej ze Skarbem Państwa Wojewodą Łódzkim w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Wykonanie w roku 2021 – 570 014,45 zł.

Budowa ulic w osiedlu Mickiewicza

Na podstawie wykonanej w 2020 roku dokumentacji projektowo – kosztorysowej na budowę ulic: Mickiewicza, Piastowskiej, Sierakowskiego oraz Kilińskiego w Tomaszowie Mazowieckim zostały zabezpieczone środki na budowę ww. ulic. Zadanie przewidziane jest do realizacji w cyklu dwuletnim, tj. w latach 2021 – 2022. Zadanie obejmujące budowę ulic: Mickiewicza, Piastowskiej, Sierakowskiego i Kilińskiego wraz z budową kanalizacji deszczowej oraz odwodnienia. W roku 2021

zakres robót obejmował wykonanie dwóch etapów robót. W ramach zadania poniesiono wydatki na tablicę informacyjno-pamiątkową promującą projekt. Zadanie uzyskało dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Wykonanie w roku 2021 – 522 105,18 zł.

Program Edukacji Ekologicznej

Uzyskano dotację ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w ramach konkursu z dziedziny edukacja ekologiczna pn.: „Utworzenie punktu dydaktycznego pn. Spotkania z naturą” realizowanego w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 4, w Szkole Podstawowej nr 1 przy ul. L. W. Maya 11/13 w Tomaszowie Mazowieckim.

Wykonanie w roku 2021 – 45 000,00 zł.

Opracowanie ekspertyzy składowiska odpadów przemysłowych przy ul. Piaskowej w Tomaszowie Mazowieckim

Uzyskano dotację ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w ramach dotacji na realizację zadania pn. „Opracowanie ekspertyzy składowiska odpadów przemysłowych przy ul. Piaskowej w Tomaszowie Mazowieckim”

Wykonanie w roku 2021 – 94 390,00 zł.

Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych w koronach drzew w Parku Solidarność w Tomaszowie Mazowieckim

Uzyskano dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi dla zadania pn.: „Wykonanie za-

biegów pielęgnacyjnych w koronach drzew w Parku Solidarność w Tomaszowie Mazowieckim”.

Wykonanie w roku 2021 – 94 022,00 zł.

Łącznie wykonanie: 4 056 919,69 zł

Inwestycje i remonty w placówkach oświatowych

Plac zabaw przy Przedszkolu nr 20, ul. Sikorskiego 6A- TBO

Zadanie realizowane w ramach V edycji Tomaszowskiego Budżetu Obywatelskiego. W ramach zadania powstał plac zabaw przy Przedszkolu nr 20. Została zawarta umowa z wykonawcą, w ramach której został wykonany projekt zagospodarowania terenu, zakup, dostawa i montaż urządzeń zabawowych: zestaw zabawowy, huśtawka podwójna, mini bramki do piłki nożnej, pociąg z wagonami, stonoga składająca się z trzech modułów, piaskownica metalowa, ślizgawka Dino, zakup, dostawa i montaż elementów małej architektury (ławki z siedziskiem drewnianym, stół piknikowy z ławkami, kosze na śmieci, tablica informacyjna), nawierzchnia z trawy syntetycznej amortyzującej upadek, budowa boiska zielonego z trawy. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

Wykonanie w roku 2021 – 145 140,00 zł.

Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 – Szkole Podstawowej nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim

Zadanie realizowane w cyklu dwuletnim, tj. latach 2021 - 2022. W ramach I etapu wykonano część robót rozbiórkowych oraz związanych z kanalizacją deszczową i drenażem płyty

boiska, prace związane z wykonywaniem robót ziemnych oraz podbudową. Planowany termin realizacji zadania to 12 miesięcy od dnia podpisania umowy z wykonawcą.

Wykonanie w roku 2021 – 331 542,72 zł.

Wykonanie strefy edukacyjno-zabawowej w Szkole Podstawowej nr 14 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w Tomaszowie Mazowieckim

W ramach realizacji wykonano strefę edukacyjno-zabawową w Szkole Podstawowej nr 14 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania zrealizowano zakup, dostawę i montaż elementów zabawowych o konstrukcji stalowej zabezpieczonej antykorozyjnie: huśtawki podwójnej, karuzeli stalowej, huśtawki wagowej 4-osobowej, tablic edukacyjnych, tablicy informacyjnej z regulaminem, ławek, stolika do gry w chińczyka, równoważni, wykonanie malowania masą termoplastyczną gier podwórkowych na wybiegu szkolnym z kostki brukowej, wykonanie nawierzchni bezpiecznej z piasku w obrzeżu plastikowym.

Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

Wykonanie w roku 2021 – 35 700,00 zł.

Poprawa bezpieczeństwa uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 poprzez wykonanie niezbędnych prac naprawczych na terenie szkoły

W ramach zostały wydatkowane środki na wykonanie niezbędnych prac naprawczych na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 w celu poprawy bezpieczeństwa uczniów. W ramach

zadania wykonano prace wyburzeniowo – rozbiórkowe, montaż metalowych schodów ewakuacyjnych oraz roboty betonowe przy schodach ewakuacyjnych. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w roku 2021 – 63 178,79 zł.

Modernizacja instalacji c.o. w Szkole Podstawowej nr 8 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Tomaszowie Mazowieckim

Środki zostały wydatkowane w celu wymiany pokręteł na zaworach grzejnikowych w Szkole Podstawowej nr 8 przy ul. Stolarskiej 21/27 w Tomaszowie Mazowieckim. Modernizacja instalacji c.o. ma na celu zmniejszenia kosztów zużycia energii cieplnej i poprawę jakości ogrzewania. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w roku 2021 – 27 500,00 zł.

Centrum sportowo-rekreacyjne – Aktywna Dwunastka – rozbudowa zaplecza sportowego wokół boisk – I etap- TBO

Zadanie realizowane w ramach V edycji Tomaszowskiego Budżetu Obywatelskiego. W ramach zadania poniesiono wydatki na wykonanie dokumentacji technicznej wraz z uzyskaniem zaświadczenia ze Starostwa Powiatowego na brak sprzeciwu budowy bieżni okrężnej. W miesiącu grudniu rozpoczęto prace budowlane, tj. prace rozbiórkowe oraz wycinkę drzew.

Wykonanie w roku 2021 – 16 000,00 zł.

Park Niebrowski - Boisko wielofunkcyjne - TBO

Zadanie realizowane w cyklu dwuletnim, tj. w latach 2021 – 2022. W ramach zada-

nia wykonano dwa etapy robót w zakresie: rozbiórki elementów zagospodarowania terenu, budowy ogrodzenia z paneli lekkich i prefabrykowanej podmurówki betonowej, budowy odwodnienia terenu boisk, budowy wewnętrznej sieci kanalizacji deszczowej i przyłącza kanalizacyjnego, budowy odwodnienia liniowego bieżni okrężnej, montażu korytek systemowych, szczelinowych prostych i łukowych, montażu studzienek systemowych, budowy wewnętrznej linii zasilającej wraz z szafą oświetleniową, budowy oświetlenia typu LED montaż słupów oświetleniowych, wykonania robót ziemnych wraz z podbudową z kruszywa pod nawierzchnie sztuczne, budowy boisk do siatkówki plażowej.

Wykonanie w roku 2021 – 1 015 776,63 zł.

Opracowanie ekspertyzy stanu technicznego budynku Przedszkola nr 3 i budynku Przedszkola nr 8 w Tomaszowie Mazowieckim

Środki zostały wydatkowane na opracowanie ekspertyz stanu technicznego budynku Przedszkola nr 3 znajdującego się przy ul. Kombatantów nr 5 i budynku Przedszkola nr 8 znajdującego się przy ul. Stolarskiej 18/20 w Tomaszowie Mazowieckim uwzględniające stopień zużycia obiektów oraz oszacowanie opłacalności remontów. Umowa została zrealizowana.

Wykonanie w roku 2021 – 16 000,00 zł.

Rozbiórka budynku gospodarczego znajdującego się na terenie Przedszkola nr 2 przy ul. Czarnieckiego 12/14 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w Tomaszowie Mazowieckim

Środki w wysokości 9 963,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie rozbiórki budynku gospodarczego znajdującego się na terenie Przedszkola nr 2 przy ul. Czarnieckiego 12/14 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w Tomaszowie Mazowieckim.

Wykonanie w roku 2021 – 9 963,00 zł.

Pozostałe remonty w placówkach oświatowych

Środki zabezpieczono na przeprowadzenie remontów w placówkach oświatowych. Środki zostały wydatkowane na:

- Naprawę instalacji centralnego ogrzewania w Przedszkolu nr 20 przy ul. gen. Wł. Sikorskiego 6A w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 4 przy ul. L.W. Maya 11/13 w Tomaszowie Mazowieckim. Poniesiono wydatek w wysokości 3 936,00 zł. Umowa została zrealizowana.
- Naprawę instalacji kanalizacji sanitarnej w budynku Przedszkola nr 17 przy ul. Warszawskiej 103 A w Zespole Przedszkolnym przy ul. Warszawskiej 103 A w Tomaszowie Mazowieckim. Poniesiono wydatek w wysokości 3 936,00 zł. Umowa została zrealizowana.
- Wymianę ogrodzenia w Przedszkolu nr 2 przy ul. Czarnieckiego 12/14 w Tomaszowie Mazowieckim. Poniesiono wydatek w wysokości 23 862,00 zł. Umowa została zrealizowana.
- Naprawę instalacji cie-

pełnej wody użytkowej w Przedszkolu nr 20 w Tomaszowie Mazowieckim. Poniesiono wydatek w wysokości 3 600,00 zł. Umowa została zrealizowana.

- Wymianę i montaż lamp oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego na hali sportowej w Szkole Podstawowej nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim. Poniesiono wydatek w wysokości 8 822,88 zł. Umowa została zrealizowana.
- Naprawę dachu w Przedszkolu nr 20 przy ul. Sikorskiego 6A w Tomaszowie Mazowieckim. Poniesiono wydatek w wysokości 13 985,10 zł. Umowa została zrealizowana.

Wykonanie w roku 2021 – 58 141,98 zł.

Łącznie wykonane: 1 718 943,12 zł.

Inwestycje i remonty w placówkach kultury

Przebudowa i adaptacja pomieszczeń II piętra w budynku przy Placu Kościuszki 18 Tomaszowie Mazowieckim – Przystosowanie obiektu do pełnienia funkcji kulturalnych i społecznych

Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2021 – 2022.

W ramach zadania w 2021 roku:

- przygotowano Studium Wykonalności dla zadania „Przebudowa i adaptacja pomieszczeń II piętra w budynku przy Placu Kościuszki 18 Tomaszowie Mazowiec-

kim – Przystosowanie obiektu do pełnienia funkcji kulturalnych i społecznych”. Wartość umowy 18 450,00 zł. Umowa została zrealizowana w terminie,

- zostały wydatkowane środki w wysokości 13 828,42 zł na pełnienie funkcji nadzoru inwestorskiego nad realizacją ww. zadania,
- wykonano roboty przewidziane w IV kwartale 2021 roku przebudowy i adaptacji pomieszczeń II piętra w budynku przy Placu Kościuszki 18 w Tomaszowie Mazowieckim, tj: roboty rozbiórkowe, roboty remontowo-budowlane (wykonanie przesklepień otworów w ścianach, przemurzenie ścianek z cegieł, wymiana deskowania dachu z desek, wymiana elementów konstrukcyjnych dachu-krokwie, kleszcze, miecze, słupy, płatwie, murłaty i podwaliny, wzmocnienie belek stropowych, wymiana belek stropowych; prace malarskie, odgrzybieniowe konstrukcji drewnianych; Wykonanie pokrycia dachowego, wykonanie obróbek blacharskich, krycie wież i kopuł blachą, montaż rynien dachowych. Poniesiono wydatek w wysokości 488 093,43 zł,
- zostały wydatkowane środki w wysokości 3 911,40 zł na wykonanie nadzoru inwestorskiego w specjalności konstruk-

cyjno – budowlanej nad realizacją zadania,

- zostały wydatkowane środki w wysokości 1 734,00 zł na wykonanie nadzoru inwestorskiego w specjalności architektonicznej,
- w ramach zadania został poniesiony wydatek w wysokości 2 091,00 zł na wykonanie aktualizacji kosztorysu do projektu pn. „Przebudowa i adaptacja pomieszczeń II piętra budynku przy Placu Kościuszki 18 w Tomaszowie Mazowieckim – Przystosowanie obiektu do pełnienia funkcji kulturalnych i społecznych”.

Wykonanie w roku 2021 – (528 108,25 zł):

- Modernizacja dachu O.K TKACZ Miejskiego Centrum Kultury w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania wykonano modernizację dachu O.K. TKACZ Miejskiego Centrum Kultury przy ul. Niebrowskiej 50 w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania wykonano prace związane z przygotowaniem podłoża, pokryto papą wierzchnią systemową wentylowaną o gramaturze 5,2 mm, wykonano obróbki uszczelniających kominów i ogniomurów. Zadanie zostało zrealizowane. Wykonanie w roku 2021 – 138 375,00 zł.

Pozostałe remonty w instytucjach kultury

Środki w wysokości 63 830,59 zł przeznaczono na:

- Wykonanie naprawy kotła centralnego ogrzewania Miejskiego Centrum Kultury w Tomaszowie Mazowieckim, Pl. Kościuszki 18. Wartość umowy 11 931,00 zł. Umowa została zrealizowana.
- Zakup farb ognioodpornych dla Miejskiego Centrum Kultury – Skansen Rzeki Pilicy. Wartość faktury 18 184,32 zł. Umowa została zrealizowana.
- Naprawę dachu na budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Mościckiego 6. Wartość faktury 2 106,67 zł. Umowa została zrealizowana.
- Naprawę dachów w części administracyjnej MCK przy Pl. Kościuszki 18. Wartość faktury 11 000,00 zł. Umowa została zrealizowana.
- Wykonanie robót malarskich w MCK. Wartość faktury 18 370,00 zł. Umowa została zrealizowana.
- Wykonanie naprawy urządzeń w rozdzielni nN w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Wartość faktury 2 238,60 zł. Umowa została zrealizowana. Łącznie wykonanie: 730 313,84 zł

drogi gminnej nr 116735E – ul. Nadrzeczej w Tomaszowie Mazowieckim na gruntach pokrytych powierzchniowymi wodami. Wartość umowy 88 560,00 zł. W roku 2021 wykonano I etap realizacji usługi obejmujący wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej.

Dokonano przesunięcia umownego terminu realizacji oraz wydatków II etapu zadania na środki niewygasające z upływem roku budżetowego 2021. Powodem przesunięcia była wydłużona procedura projektowa i niezbędne uzgodnienia z instytucjami trzecimi, w szczególności w zakresie podpisania stosownej umowy użyczenia z RZGW w Warszawie.

Wykonanie w roku 2021 – 61 992,00 zł.

Przebudowa kładki na ulicy Czystej

W ramach zadania zostały wydatkowane środki na:

- przebudowę kładki dla pieszych przez rzekę Czarną Bielinię w ciągu ulicy Czystej w Tomaszowie Mazowieckim. Dokonano rozbiórki oraz wykonano jednoprzęsłową kładkę dla pieszych nad rzeką Czarna Bielina w ciągu ul. Czystej w Tomaszowie Mazowieckim. Wartość umowy wynosi 264 632,66 zł.
- wykonanie kompleksowego nadzoru inwestorskiego nad realizacją robót budowlano – montażowych w specjalności mostowej związanych z realizacją zadania dotyczącego przebudowy kładki na ul. Czystej. Zadanie zostało zrealizowa-

ne w terminie.

Wykonanie w roku 2021 – 279 392,66 zł.

Utwardzenie ulic i chodników na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego

W ramach zadania zostały zabezpieczone środki na utwardzenie ulic i chodników płytami typu YOMB w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie zostało podzielone na trzy części. W roku 2021 wykonano Część 2 zadania polegającą na wykonaniu nawierzchni z płyt żelbetowych typu YOMB w ulicach: Katarzyny i Na Skarpie oraz w odgałęzieniu ul. Ludwikowskiej.

Dokonano przesunięcia umownego terminu realizacji oraz wydatków Części 1 i 3 zadania na środki niewygasające z upływem roku budżetowego 2021. Wynika ono z możliwości wystąpienia ryzyk niezależnych od wykonawców i wynikających z warunków atmosferycznych oraz stanu epidemicznego COVID-19. Mając na uwadze procedurę budżetową oraz terminy możliwych zmian, w celu ograniczenia negatywnych skutków wydłużonej realizacji zasadnym jest umieszczenie ww. wydatków w wydatkach, które nie wygasają z upływem 2021 roku.

W ramach Części 1 i 3 zadania zostanie wykonana nawierzchnia z płyt żelbetowych typu YOMB w ulicy Krętej, Glinianej, Lubocheńskiej, Zajęczej oraz w odgałęzieniu ul. Wilczej.

W ramach zadania wydatkowano środki w wysokości 74 409,78 zł na budowę chodnika przy ul. Zagajnikowej. W ramach zadania został wykonany chodnik z kostki brukowej na podbudowie z kruszywa i podsypce cementowo-piaskowej,

Pozostałe inwestycje

i remonty

Przebudowa kładki na ulicy Nadrzeczej

W ramach zadania zawarto umowę z wykonawcą na wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy kładki dla pieszych na rzece Wolbórze w ciągu

ułożono obrzeże betonowe, wykonano prace rozbiórkowe, ziemne i porządkowe. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w roku 2021 – 396 938,12 zł.

Podwyższenie standardu lokali użytkowych w kamienicy przy Placu Kościuszki 24 w Tomaszowie Mazowieckim

wentylacyjnej w pomieszczeniu szatni damskiej Straży Miejskiej w budynku przy Placu Kościuszki 24 w Tomaszowie Mazowieckim.

Zadania zostały zrealizowane w terminie.

Wykonanie w roku 2021 – 83 864,30 zł.

gnącego między budynkiem USC, a budynkiem zaplecza, wymianę podposadzkowych przewodów rozdzielczych c.o., wymianę przewodów kanalizacji sanitarnej, wymianę kratki ściekowej z przyłączem, sedes i syfon podwannowy. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w roku

W 2021 roku wyposażono nowy budynek Samorządowego Żłobka nr 1

W ramach zadania zostały poniesione środki na:

- wykonanie przebudowy pomieszczeń pod usługi handlowe znajdujących się w kamienicy przy Placu Kościuszki 24 w Tomaszowie Mazowieckim,
- wykonanie prac modernizacyjnych okien i drzwi znajdujących się w kamienicy przy Placu Kościuszki 24 w Tomaszowie Mazowieckim,
- wykonanie instalacji

Modernizacja instalacji sieci wewnętrznej centralnego ogrzewania na terenie Urzędu Stanu Cywilnego

W ramach zadania środki w wysokości 36 900,00 zł zostały wydatkowane na wykonanie modernizacji instalacji centralnego ogrzewania w budynku USC o nr ewiden.264 przy ul. św. Antoniego 42 w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania zrealizowano wymianę zewnętrznego, podziemnego przyłącza ciepłociągu bie-

2021 – 36 900,00 zł.

Doposażenie placu zabaw „Piaskowa”

W ramach zadania zaplanowano wykonanie doposażenia w nowe elementy placu zabaw „Piaskowa”, który powstał w ramach I edycji Tomaszowskiego Budżetu Obywatelskiego. W ramach zadania wydatkowano środki w wysokości 13 962,40 zł na zakup, dostawę i montaż urządzenia pojedynczego siłowni zewnętrznej: wioślarz, jeździec, rower, huśtawki wago-

wej 2-osobowej oraz karuzeli, stalowej zabezpieczonej antykorozyjnie malowanej proszkowo. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w roku 2021 – 13 962,40 zł.

Trasa sportowo – rekreacyjna drogą przez Borkowiznę do siedlisk przyrodniczych- TBO

Zadanie realizowane w ramach V edycji Tomaszowskiego Budżetu Obywatelskiego. W ramach zadania wybudowano dalszą część utwardzenia drogi w ul. Torowej w Tomaszowie Mazowieckim płytami drogowymi typu JOMB. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

Wykonanie w roku 2021 – 179 481,66 zł.

Utworzenie nowych miejsc opieki w Samorządowym Żłobku w Tomaszowie Mazowieckim

Środki zostały wydatkowane na zakup, dostawę i montaż wyposażenia budynku Samorządowego Żłobka przy ul. Strzeleckiej 14 w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Wydłużenie terminu realizacji zadania związane było z zagrożeniem wykonania robót dodatkowych, będącymi kosztami niekwalifikowanymi oraz rozliczeń z wykonawcą.

Wykonanie w roku 2021 – 48 583,02 zł.

Łącznie wykonanie: 1 101 114,16 zł.

Przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego w 2021 roku

Termomodernizacja budynku piętrowego – docieplenie ścian i stropu poddasza z wymianą stolarki okiennej – Farbiarska 28/30

Na podstawie Aneksu z dnia 17 grudnia 2021 roku do Porozumienia, zawartego z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. którego przedmiotem jest przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego zostały zabezpieczone środki na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Termomodernizacja budynku piętrowego – docieplenie ścian i stropu poddasza z wymianą stolarki okiennej – Farbiarska 28/30”. Za realizację odpowiedzialne było Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania wykonano termomodernizację budynku, wykonano tynk mozaikowy, wymienione zostały obróbki blacharskie, wymieniona została stolarka okienna, wykonano utwardzenie z kostki brukowej przed wejściem do budynku oraz wykonano daszek nad wejściem.

Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

Wykonanie w roku 2021 – 86 630,96 zł.

Podłączenie i wykonanie instalacji gazowej wraz z kominami w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. św. Antoniego 35

Na podstawie Aneksu z dnia 17 grudnia 2021 roku do Porozumienia, zawartego z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. którego przedmiotem jest przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego zostały zabezpieczone środki na reali-

zacje zadania inwestycyjnego pn. „Podłączenie i wykonanie instalacji gazowej wraz z kominami w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. św. Antoniego 35”. Realizacja zadania nastąpiła w II półroczu 2021 roku. Za realizację odpowiedzialne jest Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim. Wydatek poniesiono na opłatę za przyłączenie do sieci gazowej budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. św. Antoniego 35.

Wykonanie w roku 2021 – 3 655,08 zł.

Aktualizacja mapy do celów projektowych do dokumentacji projektowej przebudowy budynku przy ul. Piłsudskiego 18

Na podstawie Aneksu z dnia 17 grudnia 2021 roku do Porozumienia, zawartego z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. którego przedmiotem jest przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego zostały zabezpieczone środki w wysokości 900,00 zł na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Aktualizacja mapy do celów projektowych do dokumentacji projektowej przebudowy budynku przy ul. Piłsudskiego 18”. W związku z podziałem działki przez właściciela- Gminę Miasto konieczne było wykonanie aktualizacji mapy do celów projektowych uwzględniającej nowy podział nieruchomości. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w roku 2021- 900,00 zł.

Dokumentacja projektowa przebudowy i modernizacji bu-

dynku przy ul. Piłsudskiego 18 w Tomaszowie Mazowieckim

Środki zostały wydatkowane na wykonanie ekspertyzy technicznej oraz dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy / modernizacji budynku mieszkalnego w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Piłsudskiego 18. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Zadanie realizowane jest przez Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim na mocy zawartego Porozumienia. Umowy z Wykonawcą podpisane są w imieniu Gminy Miasto przez TTBS, który jest Pełnomocnikiem. Wydłużenie terminu realizacji zadania związane jest z wydłużoną procedurą uzyskania uzgodnień z Łódzkim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz decyzji o pozwolenie na budowę w związku z sytuacją epidemiczną.

Wykonanie w roku 2021- 49 999,50 zł.

Dokumentacja projektowa podłączenia i wykonania instalacji gazowej wraz z wykonaniem instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w budynkach przy ul. Zgorzelickiej 43 w Tomaszowie Mazowieckim

Środki finansowe wydatkowane zostały na opracowanie dokumentacji projektowej podłączenia i wykonania instalacji gazowej wraz z wykonaniem instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w budynkach przy ul. Zgorzelickiej 43 w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie realizowane jest na podstawie zawartego z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp.

z o.o w Tomaszowie Mazowieckim Aneksu z dnia 17 grudnia 2021 roku do Porozumienia, którego przedmiotem jest przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego. Jest to niezrealizowany wydatek niewygasający roku 2020.

Wykonanie w roku 2021 – 6 000,00 zł.

Dokumentacja projektowa podłączenia i wykonania instalacji gazowej wraz z wykonaniem instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w budynku przy ul. św. Antoniego 35 w Tomaszowie Mazowieckim.

Środki finansowe wydatkowane zostały na opracowanie dokumentacji projektowej podłączenia i wykonania instalacji gazowej wraz z wykonaniem instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w budynku przy ul. św. Antoniego 35 w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie realizowane jest na podstawie zawartego z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o w Tomaszowie Mazowieckim Aneksu z dnia 17 grudnia 2021 roku do Porozumienia, którego przedmiotem jest przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego. Jest to niezrealizowany wydatek niewygasający roku 2020.

Wykonanie w roku 2021 – 6 890,00 zł.

Wykonanie projektu przyłącza kanalizacji sanitarnej oraz wykonanie przyłącza kanalizacji sanitarnej – ul. Sosnowa 71

Na podstawie Aneksu z dnia

17 grudnia 2021 roku do Porozumienia zawartego z TTBS Sp. z o.o. którego przedmiotem jest przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego zostały zabezpieczone środki w wysokości 45 094,00 zł na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Wykonanie projektu przyłącza kanalizacji sanitarnej oraz wykonanie przyłącza kanalizacji sanitarnej – ul. Sosnowa 71”. Za realizację odpowiedzialne było Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Wykonana została dokumentacja projektowa przyłącza kanalizacji sanitarnej oraz przyłącza kanalizacji i instalacji kanalizacyjnej do budynku mieszkalnego przy ul. Sosnowej 71 w Tomaszowie Mazowieckim. Prace zostały zrealizowane w terminie.

Wykonanie w roku 2021 – 44 899,00 zł.

Montaż ogrodzenia od ulicy Słowackiego 21

Na podstawie Aneksu z dnia 17 grudnia 2021 roku do Porozumienia zawartego z TTBS Sp. z o.o. którego przedmiotem jest przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego, zostały zabezpieczone środki w wysokości 20 000,00 zł na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Montaż ogrodzenia od ul. Słowackiego 21”. Za realizację odpowiedzialne było Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie zostało zrealizowane w terminie. Wykonano montaż ogrodzenia

przy ul. Słowackiego 21 w Tomaszowie Mazowieckim. Prace zostały zrealizowane w terminie.

Wykonanie w roku 2021 – 19 857,21 zł.

Wykonanie odwodnienia terenu wraz z utwardzeniem na posesji przy ul. Farbiarskiej 18 i 18 A w Tomaszowie Mazowieckim

Wydatek w wysokości 257 316,00 zł został poniesiony na wykonanie odwodnienia terenu wraz z utwardzeniem na posesji przy ul. Farbiarskiej 18 i 18 A w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie realizowane jest przez Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim na mocy zawartego Porozumienia. Umowy z Wykonawcą podpisywane są w imieniu Gminy Miasto przez TTBS, który jest Pełnomocnikiem. Wydłużenie terminu realizacji zadania związane było z niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz sytuacją związaną z epidemią COVID-19. Zadanie zostało zrealizowane.

Wydatek w wysokości 77 000,00 zł został poniesiony na wykonanie generalnego remontu 3 sztuk klatek schodowych przy ul. Warszawskiej 21/23 (w oficynach po prawej stronie) w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie realizowane jest przez Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim na mocy zawartego Porozumienia. Umowy z Wykonawcą podpisywane są w imieniu Gminy Miasto przez TTBS, który jest Pełnomocnikiem. Wydłużenie terminu realizacji zadania związane było z przedłużającymi się procedurami uzgodnienia doku-

mentacji z Łódzkim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w roku 2021 – 334 316,00 zł.

Remont i rozbiórka, przebudowa i modernizacja budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego

Na podstawie Aneksu z dnia 17 grudnia 2021 roku do Porozumienia, zawartego z Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. którego przedmiotem jest przeprowadzenie remontów, rozbiórek, przebudowy i modernizacji budynków komunalnego zasobu mieszkaniowego zostały wydatkowane środki na:

- Rozbiórkę budynku mieszkalnego wielorodzinnego i muru przy ul. Polnej 19A w Tomaszowie Mazowieckim – Wartość zadania 13 530,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- Wymiana przyłącza wodnego ul. Majowa 96A. Wartość zadania 26 000,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- Remont dwóch klatek schodowych ul. Farbiarska 18. Wartość zadania 87 000,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- Remont klatki schodowej w budynku mieszkalnym przy ul. H. Kołłątaja 16. Wartość zadania 32 626,07 zł. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.
- Wykonanie utwardzenia terenu płytami drogowymi typu YOMB- dwa

wjazdy na posesji przy ul. Lipowej 19. Wartość zadania 30 500,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

- Remont (wymiana) ogrodzenia ul. Radomska 20. Wartość zadania 34 900,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane w terminie.

W ramach zadania zawarto umowy, które zostały Uchwałą Rady Miejskiej umieszczone w wydatkach, które nie wygasają z upływem roku 2021:

- Remont dwóch klatek schodowych w budynku przy ul. św. Antoniego 25. Wartość umowy 81 900,00 zł. Umieszczenie umowy w wydatkach, które nie wygasają z upływem roku 2021 związane jest z zachowaniem na COVID-19 i kwarantanną pracowników firmy oraz zaniechaniem dostawcy usług multimedialnych, który nie dokonał zabezpieczenia własnych instalacji teletechnicznych na klatkach schodowych, co uniemożliwia prowadzenie prac remontowych.
- Wykonanie projektu rozbiórki budynku mieszkalnego wielorodzinnego z przybudówką oraz budynków gospodarczych przy ul. Hallera 15. Wartość umowy 3 444,00 zł. Umieszczenie umowy w wydatkach, które nie wygasają z upływem roku 2021 związane jest z wydłużającą się procedurą uzyskania pozwolenia na rozbiórkę

i ryzykiem możliwego braku realizacji w roku budżetowym 2021.

Wykonanie w roku 2021 – 224 556,07 zł.

Łącznie wykonane: 777 703,82 zł.

Dokumentacje projektowe

Opracowanie dokumentacji projektowej modernizacji dróg wraz z nowymi miejscami postojowymi – ul. Akacyjowa, Topolowa i Zagajnikowa

W ramach zadania wydatkowane zostały środki w wysokości 50 000,00 zł. Wykonano dokumentację projektową zagospodarowania terenów wokół budynków wielorodzinnych przy ul. Akacyjowej, Topolowej oraz Zagajnikowej.

Wykonanie w roku 2021 – 50 000,00 zł

Budowa czterech sięgaczy przy ul. Majowej 47-71 oraz zagospodarowanie terenu przy ul. Niskiej 33a i 43

W ramach zadania wydatkowane zostały środki w wysokości 130 500,00 zł. Wykonano dokumentację projektową „Budowy czterech sięgaczy przy ul. Majowej w Tomaszowie Mazowieckim” oraz „Zagospodarowanie terenu przy ul. Niskiej 33a i 43 w Tomaszowie Mazowieckim”.

Wykonanie w roku 2021 – 130 500,00 zł.

Koncepcja odwodnienia osiedla Górna w Tomaszowie Mazowieckim

Zadanie zostało wprowadzone do budżetu na sesji Rady Miejskiej w miesiącu czerwcu. W ramach zadania wydatkowane zostały środki w wysokości 30 750,00 zł. Wykonano koncepcję odwodnienia terenu – pasów drogowych na osiedlu Górna

w Tomaszowie Mazowieckim.

Wykonanie w roku 2021 – 30 750,00 zł.

Wykonanie koncepcji miejsc postojowych przy ul. Jałowcowej przy Przedszkolu nr 5 w Tomaszowie Mazowieckim

Zadanie zostało wprowadzone do budżetu na sesji Rady Miejskiej w miesiącu czerwcu. W ramach zadania zostały wydatkowane środki w wysokości 24 800,00 zł. Wykonano trzywariantową koncepcję przebudowy ul. Jałowcowej na odcinku od ul. Akacyjowej do ul. Zagajnikowej w Tomaszowie Mazowieckim z uwzględnieniem maksymalnej ilości miejsc postojowych.

Wykonanie w roku 2021 – 24 800,00 zł.

Opracowanie koncepcji zagospodarowania skweru przy ul. Armii Krajowej wraz z parkingiem

Zadanie zostało wprowadzone do budżetu na sesji Rady Miejskiej w miesiącu czerwcu. W ramach zadania wydatkowane zostały środki w wysokości 12 000,00 zł. Wykonano trzywariantową koncepcję zagospodarowania skweru przy ul. Armii Krajowej wraz z parkingiem w Tomaszowie Mazowieckim.

Wykonanie w roku 2021 – 12 000,00 zł.

Koncepcja odwodnienia osiedla Białostrzegi – etap II

W ramach zadania zostały wydatkowane środki na wykonanie II etapu koncepcji odwodnienia ulic w osiedlu Białostrzegi. Wykonano koncepcję odwodnienia terenu – pasów drogowych po stronie zachodniej od ul. Opoczyńskiej.

Wykonanie w roku 2021 – 38 130,00 zł.

Przebudowa ulicy Niemcewicza w Tomaszowie Mazowieckim

Środki w wysokości 2 460,00 zł. zostały wydatkowane na pełnienie nadzoru w branży elektrycznej w ramach ww. zadania. W ramach zadania została wykonana dokumentacja projektowo-kosztorysowa przebudowy drogi gminnej nr 11660E- ul. Niemcewicza z uwzględnieniem budowy odwodnienia oraz przebudowy oświetlenia ulicznego. Umowę zawarto w 2020 roku z dwuletnim okresem realizacji.

Wykonanie w roku 2021 – 84 531,75 zł.

Projekt i budowa ulic w osiedlu Ludwików – Etap II i III

Środki w wysokości 127 300,00 zł zostały wydatkowane na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy ulic: Edwarda na odcinku od ul. Grażyny do ul. Barbary, Damazego, Danuty, Celiny, Barbary oraz Adama w Tomaszowie Mazowieckim w ramach zadania inwestycyjnego pn. Projekt i budowa ulic w osiedlu Ludwików – Etap II i III.

Wykonanie w roku 2021 – 127 300,00 zł.

Rozbudowa ulicy Luboszewskiej skrzyżowania ulic Spalskiej i Luboszewskiej w Tomaszowie Mazowieckim wraz z budową ronda

Zadanie dwuletnie obejmujące opracowanie wielobranżowej koncepcji projektowej rozbudowy ulicy Luboszewskiej wraz z budową ronda na ul. Spalskiej. W roku 2021 zakres usługi obejmował wykonanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej oraz wstępnej koncepcji ul. Luboszewskiej. I etap zadania został zrealizowany. Wydatkowano kwotę w wysokości 27 675,00 zł.

Wykonanie w roku

2021 – 27 675,00 zł.

Wykonanie audytu energetycznego budynku przy ul. św. Antoniego 55 w Tomaszowie Mazowieckim

W ramach zadania środki zostały wydatkowane na wykonanie audytu energetycznego budynku przy ul. św. Antoniego 55 w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w roku 2021 – 3 444,00 zł.

Opracowanie dokumentacji projektowej rozbudowy kaplicy przy ul. Dąbrowskiej

Środki zostały zabezpieczone na opracowanie dokumentacji projektowej rozbudowy kaplicy przy ul. Dąbrowskiej. Wykonano koncepcję architektoniczną wraz z wizualizacjami z poziomu człowieka (wersja papierowa). Trwają prace związane z uzyskaniem warunków technicznych, prace przygotowawcze związane z wystąpieniem o decyzję lokalizacji inwestycji celu publicznego. Uchwałą Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego środki zostały przesunięte do wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2021. Związane jest to z wydłużoną procedurą uzgadniania i zmian koncepcji obiektu oraz terminami zgód, decyzji i warunków technicznych wydawanych przez gestorów sieci. W ramach zadania zostały poniesione środki na pełnienie funkcji pełnienia nadzoru inwestorskiego nad realizacją ww. zadania.

Wykonanie w roku 2021 – 2 343,80 zł.

Dostosowanie budynku Urzędu Miasta do przepisów p.poż.

Zadanie realizowane będzie w cyklu dwuletnim, tj. w la-

tach 2021 – 2022. W ramach zadania zostały wydatkowane środki w wysokości 49 790,00 zł na wykonanie I etapu, środki na wykonanie pełnobrańzowego projektu dostosowania budynku „A” Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim do przepisów p.poż.

Wykonanie w roku 2021 – 49 790,00 zł.

Opracowanie dokumentacji projektowej i audytu energetycznego termomodernizacji budynku OSP Nagórzyce w Tomaszowie Mazowieckim

Zadanie realizowane będzie w cyklu dwuletnim, tj. w latach 2021 – 2022. W ramach zadania został opracowany I etap dokumentacji projektowej i audytu energetycznego termomodernizacji budynku OSP Nagórzyce w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Nagórzyckiej 43.

Wykonanie w roku 2021 – 70 000,00 zł.

Adaptacja dokumentacji projektowej żłobka publicznego w lokalizacji przy ul. Kombatanów wraz z budową Żłobka

W ramach zadania zostały zawarte umowy:

- na wykonanie II etapu realizacji zadania tj. wykonano koncepcję, uzyskanie decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego oraz wykonanie pełniej dokumentacji budowlano – wykonawczej, uzyskano ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę. W ramach umowy zostały wydatkowane środki w wysokości 49 500,00 zł. Zadanie realizowane było w cyklu dwuletnim

– lata 2020 – 2021,

- na nadzór w branży elektrycznej nad realizacją ww. zadania. W ramach umowy zostały wydatkowane środki w wysokości 6 840,00 zł,
- na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją ww. zadania. W ramach umowy zostały wydatkowane środki w wysokości 15 469,08 zł.

Wykonanie w roku 2021 – 71 809,08 zł.

Opracowanie koncepcji parków „kieszonkowych” na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego

W ramach zadania zostały wydatkowane środki w wysokości 2 461,00 zł na pełnienie funkcji pełnienia nadzoru inwestorskiego nad realizacją ww. zadania. W ramach zadania środki w wysokości 25 000,00 zł zostały poniesione na opracowanie koncepcji parków „kieszonkowych” na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w n/w lokalizacjach: okolice O.K. „Tkacz”, okolice SP nr 1, okolice ul. Topolowej, teren pomiędzy projektowaną drogą przed Areną Lodową a ul. św. Antoniego, teren na rogu ul. Stolarskiej, Szkolnej, Granicznej. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w roku 2021 – 27 461,00 zł.

Podnoszenie jakości zasobów turystycznych Doliny Rzeki Pilicy poprzez rozwój infrastruktury rekreacyjno – wypoczynkowej w Tomaszowie Mazowieckim – Etap II

Zadanie realizowane od roku 2020. W ramach zadania

została zawarta umowa na przygotowanie decyzji i uzgodnień stanowiących załączniki do Programu Funkcjonalno – Użytkowego i koncepcji architektonicznej. Wartość umowy 73 800,00 zł. Termin realizacji 30 marzec 2022 roku. Zrealizowano I etap uzyskiwania decyzji i uzgodnień stanowiące załączniki do Programu funkcjonalno-użytkowego i koncepcji architektonicznej w ramach zadania.

Wykonanie w roku 2021 – 61 500,00 zł.

Budowa boiska wielofunkcyjnego w osiedlu Białostrzegi

W ramach zadania odebrano kompletną dokumentację projektowo- kosztorysową wraz z pozwoleniem na budowę. Zgodnie z zawartym Porozumieniem – Protokołem z negocjacji w przedmiocie kar umownych za przekroczenie terminu realizacji II i III etapu, umowy zawarte dnia 14 czerwca 2021 roku z Wykonawcą, zostały naliczone kary umowne w związku z przekroczeniem terminu realizacji zadania.

Wykonanie w roku 2021 – 15 744,00 zł.

Modernizacja obiektu sportowego przy ul. Nowowiejskiej wraz z zapleczem szatniowym

W ramach zadania została zawarta umowa na pełnienie funkcji pełnienia nadzoru inwestorskiego nad realizacją ww. zadania. W ramach zadania wykonano również I etap dokumentacji projektowej, tj. wykonano koncepcję zagospodarowania terenu. Dalsza dokumentacja jest w opracowaniu.

Wykonanie w roku 2021 – 14 330,06 zł.

Wykonanie koncepcji geotermalnego Parku Zdrowia przy ul. Strzeleckiej w Tomaszowie Mazowieckim

Środki zostały poniesione na wykonanie projektu koncepcyjnego wielofunkcyjnego obiektu balneologicznego i profilaktyki zdrowotnej- geotermalnego Parku Zdrowia przy ul. Strzeleckiej w Tomaszowie Mazowieckim. Zadanie zostało zrealizowane.

Wykonanie w roku 2021 – 151 290,00 zł.

Dokumentacja techniczna wraz z realizacją zadania inwestycyjnego polegającego na zakupie i montażu windy w Urzędzie Miasta na potrzeby osób niepełnosprawnych

Środki w wysokości 18 279,22 zł zostały wydatkowane na opracowanie ekspertyzy technicznej w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla budynku A Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim wraz z uzyskaniem odstępstwa od przebudowy budynku w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi, uwzględniając lokalizację szybu windowego dla osób niepełnosprawnych. Zadanie zostało zrealizowane w umownym terminie. Wydłużenie terminu realizacji zadania związane było z długotrwałymi uzgodnieniami odstępstw od warunków technicznych, wynikających z ekspertyzy p.poż. dla budynku A UM, w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej i u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zwłaszcza w czasach epidemii COVID-19.

Środki w wysokości 13 407,00 zł zostały zabezpieczone

na wykonanie dokumentacji projektowej windy w budynku A Urzędu Miasta. Z uwagi na niewykonanie w terminie do dnia 30 czerwca 2021 roku wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2020 Uchwałą Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego nr XLVII/339/2021 z dnia 24 czerwca 2021 roku wydatki w wysokości 13 577,78 zł zostały przeniesione do planu dochodów majątkowych na rok 2021 (w tym 13 407,00 zł na wykonanie dokumentacji windy w budynku A Urzędu Miasta, a 170,78 zł z tytułu podatku VAT naliczonego).

Wykonanie w roku 2021 – 18 279,22 zł.

Wykonanie adaptacji i zmiany użytkowania obiektu dawnego Żłobka przy ul. Strzeleckiej w Tomaszowie Mazowieckim na Dom Spokojnej Starości

Środki w wysokości 51 113,92 zł zostały wydatkowane na wykonanie dokumentacji technicznej oraz pełnienie nadzoru autorskiego dla obiektu Żłobka przy ul. Strzeleckiej 12 w Tomaszowie Mazowieckim. W związku ze zmniejszeniem zakresu przedmiotu zamówienia, pomniejszono wynagrodzenie wykonawcy w II etapie o 20% wartości etapu. Zadanie nie zostało wykonane w terminie. W związku z opóźnieniem w terminie przekazania dokumentacji (10 dni) wykonawca został obciążony karą umowną w wysokości 3 000,00 zł, tj. 300 zł za każdy dzień opóźnienia w realizacji etapu oraz w przekazaniu przedmiotu umowy. Wydłużenie terminu realizacji zadania związane było z rozszerzeniem zakresu umowy w związku z rozbudowanymi

warunkami technicznymi wydanymi przez Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim, zgodnie z którymi należy zaprojektować sieć wodociągową z hydrantem w ulicy Strzeleckiej, uzyskać mapę do celów projektowych oraz wykonać dodatkową dokumentację geotechniczną na potrzeby projektu sieci wodociągowej.

Z uwagi na niewykonanie w terminie do 30 czerwca 2021 roku wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2020 Uchwałą Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego nr XLVII/339/2021 z dnia 24 czerwca 2021 roku wydatki w wysokości 7 778,48 zł zostały przeniesione do planu dochodów majątkowych na rok 2021. Natomiast wydatki w wysokości

5 000,00 zł zostały przeniesione do planu dochodów majątkowych na rok 2021 Uchwałą Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego nr XLVII/348/2021 z dnia 26 sierpnia 2021 roku.

Wykonanie w roku 2021 – 51 113,92 zł.

Łącznie wykonanie: 1 062 791,83 zł.

7. GOSPODARKA NISKOEMISYJNA

W celu realizacji gospodarki niskoemisyjnej przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki uchwałami Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego przyjęte zostały:

- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego przyjęty uchwałą nr XIX/181/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia

26 listopada 2015 roku, zmieniony Uchwałą nr XXXVI/262/2020 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 26 listopada 2020 roku o zmianie uchwały nr XIX/181/2015

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-

2027 przyjęty Uchwałą nr XXXVI/263/2020 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 26 listopada 2020 roku w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027”.

Zadania zrealizowane w 2021 roku w ramach PGN, a wynikające z realizacji działań w zakresie ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych

<p>Budowa lub rozbudowa centralnych systemów ciepłowniczych i/lub gazowych i/lub energetycznych</p>	<p>Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik” – likwidacja węzła grupowego zasilającego budynki mieszkalne na Osiedlu Hubala II oraz wykonanie indywidualnych dwufunkcyjnych węzłów wymiennikowych dla potrzeb centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej w 6 budynkach mieszkalnych należących do zasobów SM „Przodownik w następujących lokalizacjach w Osiedlu Hubala II w Tomaszowie Mazowieckim: blok nr 65 przy ul. Wandy Panfil 22, blok nr 66 przy ul. Wandy Panfil 20, blok nr 67 przy ul. Wandy Panfil 18, blok nr 76 przy ul. Granicznej 27/29, blok nr 77 przy ul. Granicznej 23, blok nr 78 przy ul. Granicznej 21.</p>
---	---

Zadania zrealizowane w 2021 roku w ramach PGN, a wynikające z realizacji działań w zakresie ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych

<p>Budowa lub rozbudowa centralnych systemów ciepłowniczych i/lub gazowych i/lub energetycznych</p>	<p>Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik” – regulacja istniejących instalacji centralnego ogrzewania poprzez montaż grzejnikowych zaworów termostatycznych oraz zaworów powrotnych w łącznej ilości 982 komplety w 4 budynkach należących do zasobów SM „Przodownik” w następujących lokalizacjach w Osiedlu Obrońców Tomaszowa Mazowieckiego z 1939 roku w Tomaszowie Mazowieckim: blok nr 3 przy ul. Dzieci Polskich 5, blok nr 14 przy ul. Kolbe 2/4, blok nr 16 przy ul. Skorupki 9/11, blok nr 11 przy ul. Ostrowskiego 8/10.</p>
<p>Budowa lub rozbudowa centralnych systemów ciepłowniczych i/lub gazowych i/lub energetycznych</p>	<p>Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik” – budowa odcinka osiedlowej sieci ciepłowniczej w technologii rur preizolowanych w systemie ZPU Jońca Sp. z .o.o wraz z systemem alarmowym typu Nordic w rejonie ulicy Zawadzkiej i Milenijnej w Tomaszowie Mazowieckim o średnicy DN 250 i długości 138,85 m i włączono go do istniejącej w tym rejonie preizolowanej sieci ciepłowniczej.</p>
<p>Budowa lub rozbudowa centralnych systemów ciepłowniczych i/lub gazowych i/lub energetycznych</p>	<p>Zakład Gospodarki Ciepłowniczej Sp. z o.o. – wykonanie przyłącza ciepłowniczego do nieruchomości położonych przy: ul. Mościckiego 19A (DN 20, 33m), ul. Borek 22/25 (DN 32, 35m), ul. Barlickiego 18 (DN 50/32, 37/5m), al. Piłsudskiego 17/19 (DN32, 4m), ul. Wandy Panfil 18 (DN 32, 33m), ul. Wandy Panfil 20 (DN40/32, 33/11,5m), ul. Graniczna 21 (DN 50/40, 22/14,5m), ul. Graniczna 23 (DN 50/40, 90,5/22,5), ul. Graniczna 27/29 (DN32, 40m).</p>
<p>Budowa lub rozbudowa centralnych systemów ciepłowniczych i/lub gazowych i/lub energetycznych</p>	<p>Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi- budowa 3175 mb sieci gazowej oraz budowa 136 szt. przyłączy gazowych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.</p>

Zadania zrealizowane w 2021 roku w ramach PGN, a wynikające z realizacji działań w zakresie ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych

<p>Zmiana dotychczasowego sposobu zaopatrzenia części gminy w ciepło, polegająca na podłączeniu budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej lub wymianie przestarzałych konstrukcyjnie źródeł węglowych na posiadające certyfikaty energetyczno-emisyjne</p>	<p>Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasza Chata” - likwidacja 18 piecyków gazowych na terenie nieruchomości położonej przy ul. Niskiej 20 oraz przyłączenie nieruchomości do miejskiej sieci ciepłowniczej.</p>
<p>Termomodernizacja budynków</p>	<p>Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik” – wykonanie termomodernizacji 42 budynków należących do zasobów SM „Przodownik” w następujących zakresach i lokalizacjach w Tomaszowie Mazowieckim poprzez docieplenie stropodachów w budynkach: blok nr 1 przy ul. Sikorskiego 4a, blok nr 9 przy ul. Sikorskiego 10, blok nr 7 przy ul. Sikorskiego 6, blok nr 11 przy ul. Wandy Panfil 11, blok nr 50 przy ul. Zamenhofa 8, blok nr 51 przy ul. Zamenhofa 5, blok nr 52 przy ul. Zamenhofa 6, blok nr 54 przy ul. Zamenhofa 4, blok nr 55 przy ul. Zamenhofa 1, blok nr 60 przy ul. Wandy Panfil 30A, blok nr 61 przy ul. Wandy Panfil 28, blok nr 64 przy ul. Wandy Panfil 24, blok nr 71 przy ul. Granicznej 37/39, blok nr 72 przy ul. Granicznej 37/39A, blok nr 73 przy ul. Maya 10/12, blok nr 74 przy ul. Granicznej 33/35A, blok nr 79 przy ul. Granicznej 19, blok nr 80 przy ul. Granicznej 17, blok nr 1 przy ul. Słonecznej 1/3, blok nr 2 przy ul. Słonecznej 5/7, blok nr 3 i 4 przy ul. Słonecznej 9/11 i 13/15, blok nr 5 przy ul. Granicznej 44/46 i 42, blok nr 2 przy ul. Strzeleckiej 8, blok nr 4 przy ul. Mazowieckiej 1, blok nr 5 przy ul. Mazowieckiej 3, blok nr 6 przy ul. Mazowieckiej 5, blok nr 14 przy ul. Wiejskiej 50/54; poprzez docieplenie fragmentów elewacji budynków: blok nr 1 przy ul. Małkowskich 2, blok nr 11 przy ul. Mazowieckiej 2c, blok nr 15 przy ul. Wróblewskiego 3, blok nr 16 przy ul. Kwiatowej 3, blok nr 7 przy ul. Sikorskiego 6, blok nr 51 przy ul. Sikorskiego 10, blok nr 11 przy ul. Wandy Panfil 11, blok nr 5 przy ul. Sikorskiego 2, blok nr 82 przy ul. Wandy Panfil 12/14, blok nr 6 przy ul. Głowackiego 39/43, blok nr 16 przy ul. Bohaterów 14 Brygady 20, blok nr 17 przy ul. Bohaterów 14 Brygady 22, blok nr 18 przy ul. Bohaterów 14 Brygady 24, blok nr 22 przy ul. Sterlinga 9.</p>

Zadania zrealizowane w 2021 roku w ramach PGN, a wynikające z realizacji działań w zakresie ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych

Termomodernizacja budynków	Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. - termomodernizacja budynków przy al. Piłsudskiego 17/19, w tym wykonanie ocieplenia ścian zewnętrznych i stropów poddaszy, wymiana stolarki, wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej wraz z cyrkulacją, likwidacja indywidualnych pieców węglowych w ilości 18 szt;
Termomodernizacja budynków	Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim – I LO im. J. Dąbrowskiego przy ul. Mościckiego 22/24- wymiana instalacji C.O. we wszystkich budynkach szkoły
Termomodernizacja budynków	Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim- Kompleksowa termomodernizacja budynku warsztatów szkolnych Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 (zadanie realizowane było pod nazwą „Modernizacja i adaptacja Centrum Kształcenia Praktycznego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Tomaszowie Mazowieckim”)
Termomodernizacja budynków	Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim- Głęboka termomodernizacja budynku A Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 (zadanie realizowane było pod nazwą „Termomodernizacja Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim” i obejmowało budynek A oraz budynek B)
Termomodernizacja budynków	Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim- Głęboka termomodernizacja budynku zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego przy ul. Niskiej będącego w strukturach Tomaszowskiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o.

Zadania zrealizowane w 2021 roku w ramach PGN, a wynikające z realizacji działań w zakresie ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych

Termomodernizacja budynków	Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim- Termomodernizacja budynku II LO w Tomaszowie Mazowieckim (planowane zmniejszenie zużycia energii pierwotnej po wykonaniu zadania to 657,57 GJ/rok).
Termomodernizacja budynków	Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o- termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej położonej przy ul. Niskiej 33A, w tym: docieplenie ścian zewnętrznych oraz stropodachu, wymiana okien na klatce schodowej, regulacja systemu grzewczego (budynek zasilany z węzła ciepłego c.o. i c.w.u.).
Zmiana dotychczasowego sposobu zaopatrzenia części gminy w ciepło, polegająca na podłączeniu budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej lub wymianie przestarzałych konstrukcyjnie źródeł węglowych na posiadające certyfikaty energetyczno-emisyjne	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasza Chata”- likwidacja 18 piecyków gazowych na terenie nieruchomości położonej przy ul. Niskiej 20 oraz przyłączenie nieruchomości do miejskiej sieci ciepłowniczej.
Stosowanie energooszczędnych technologii	Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej Sp. z o.o. – kompleksowa wymiana oświetlenia na elektryczne o niskim poborze prądu we wszystkich obiektach ZGWK.

8. TRANSPORT

Organizatorem tomaszowskiej komunikacji miejskiej jest Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Zadania organizatora wypełnia jednostka bu-

dżetowa Miasta – Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta, ul. Warszawska 119, 97-200 Tomaszów Mazowiecki. Statut ZDiUM określa zadania m.in. w zakresie or-

ganizacji publicznego transportu zbiorowego, w tym w szczególności zawieranie umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

oraz ocenę i kontrolę realizacji tych usług przez operatora. Komórką organizacyjną w ZDiUM zajmującą się publicznym transportem zbiorowym jest Dział Komunikacji i Targowisk Miejskich, do którego zadań należy m.in.:

- badanie potrzeb przewozowych, analiza zaspokajania potrzeb przewozowych,
- realizacja oraz aktualizacja planu transportowego oraz planu zrównoważonej mobilności miejskiej,
- ustalanie zadań przewozowych o charakterze użyteczności publicznej na obszarze właściwości Miasta, dokonywanie zmian w przebiegu linii,
- wybór operatorów i zawieranie umów,
- przygotowywanie projektów systemów taryfowych dla komunikacji miejskiej, organizowanie dystrybucji biletów wraz z kontrolą i windykacją należności za przejazd,
- lokalizacja oraz budowa

- przystanków komunikacyjnych i wiat usytuowanych w pasach drogowych, których właścicielem lub zarządzającym jest Miasto, ustalanie zasad i warunków korzystania z przystanków i dworców,
- administrowanie systemem informacji pasażerskiej,
- prowadzenie spraw dotyczących zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.

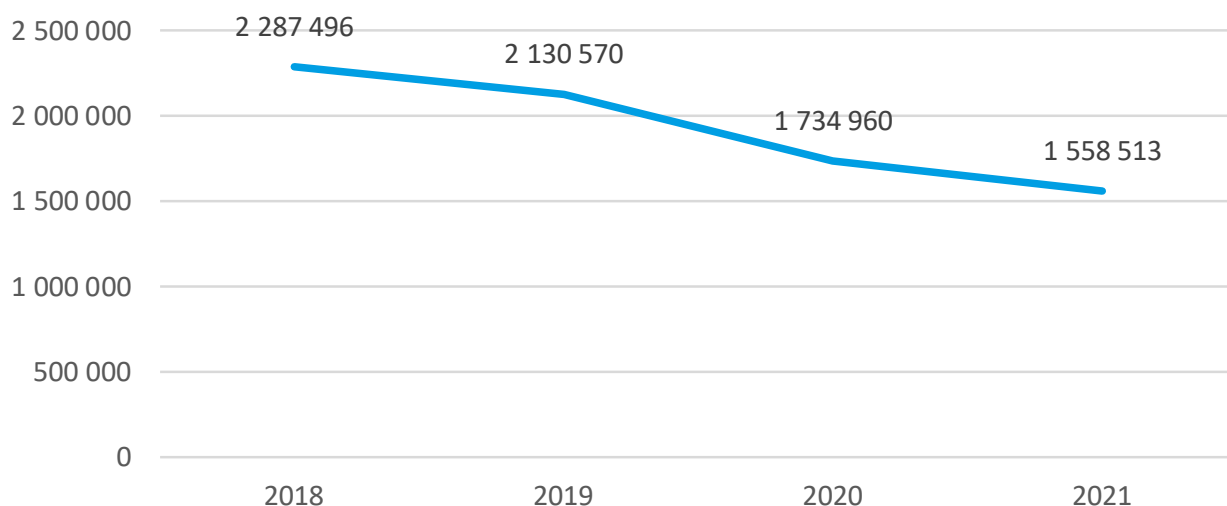
Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki jest także organizatorem publicznego transportu zbiorowego na obszarze gmin: Tomaszów Mazowiecki, Wolbórz, Inowódz, Lubochnia, Ujazd w zakresie określonym w zawartych porozumieniach międzygminnych. Miasto wykorzystywało do realizacji usług przewozowych jednego operatora – Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. – będącego podmiotem

wewnętrznym i realizującego przewozy na podstawie umowy wykonawczej na okres 15 lat.

W 2021 roku sieć połączeń tomaszowskiej komunikacji miejskiej tworzyło 21 całorocznych dziennych linii autobusowych. Transport zbiorowy obsługiwany był przez 37 autobusów w tym 25 niskoemisyjnych autobusów hybrydowych.

W 2020 roku nastąpił nagły spadek liczby wykonanych wozokilometrów, wynikający z wprowadzonych ograniczeń w mobilności mieszkańców, zawieszenia zajęć w szkołach oraz wzrostu popularności pracy zdalnej, spowodowanych ogłoszeniem stanu epidemii. Z uwagi na spadek popytu, znacznie ograniczona została także podaż wyrażona liczbą wykonywanych wozokilometrów i wprowadzeniem rozkładu tzw. feryjnego – pandemicznego. Przedłużająca się sytuacja epidemiczna w Polsce spowodowała konieczność optymalizacji rozkładu jazdy i liczby wykonywanych wozkm w 2021 roku i kształtowała się na poziomie 1 558 513.

Liczba przejechanych wozokilometrów w latach 2018-2021

W grudniu 2021 roku została wprowadzona nowa uchwała Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego w sprawie ustalenia cen i opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym i od dnia 18 stycznia 2022 roku uległy zmianie ceny biletów w komunikacji miejskiej.

Konieczność podjęcia przedmiotowej uchwały wynikała z potrzeby aktualizacji przepisów w sprawie ustalenia cen i opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w Tomaszowie Mazowieckim, gdyż dotychczas obowiązująca uchwała nr LI/455/2017 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 września 2017 roku zawierała zapisy przedawnione oraz z uwagi na znaczny wzrost cen i inflacji.

Jedną ze zmian w obecnej taryfie przewozowej było podwyższenie cen biletów w granicach stref opłat miejskich i w pozostałych strefach w głównej mierze dla pasażerów spoza miasta lub nieposiadających Tomaszowskiej Karty Mieszkańca. Poprzednia podwyżka miała miejsce w 2017 roku, jednakże regulacja cen biletów uzasadniona była znacznym wzrostem na przestrzeni 2021 roku wskaźnika inflacji konsumenckiej, cen paliw i energii elektrycznej, a także wynagrodzenia płacy minimalnej. Ceny biletów wzrosły o 25 proc. - ulgowy bilet po mieście 2

zł, zaś normalny 4 zł (proporcjonalnie wzrosły pozostałe bilety oraz ceny biletów okresowych). W związku z rozszerzeniem możliwości wnoszenia opłat za usługi przewozowe za pomocą telefonów komórkowych, zostały dodane uregulowania dotyczące wnoszenia opłaty za podróż za pomocą tzw. systemu płatności mobilnych oraz podczas kontroli biletu możliwość potwierdzenia przez pasażera tożsamości przy pomocy aplikacji mObywatel. Rozszerzona została lista osób korzystających z bezpłatnej komunikacji miejskiej o osoby posiadające tytuł Dawca Przeszczepu lub Zasłużony Dawca Przeszczepu. Ponadto dostosowano wysokość opłaty dodatkowej za brak biletu do przepisów Rozporządzenia Rady Ministra Infrastruktury z dnia 20 stycznia 2005 roku w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej.

Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o.

Nowe usługi MZK dla mieszkańców

Samoobsługowa

Stacja Paliw MZK

Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. rozszerzył swoją działalność komercyjną otwierając 29 kwietnia 2021 roku nową,

ogólnodostępną dla klientów indywidualnych i przedsiębiorców Samoobsługową Stacją Paliw. Budowa stacji paliw na terenie zajezdni pozwoliła zrewitalizować jej ostatnią niezagospodarowaną część. Działania marketingowe MZK spowodowały, że już pierwszego dnia funkcjonowania stacja mogła pochwalić się ogromnym zainteresowaniem, odnotowując ponad pół tysiąca klientów. Na stacji można zatankować benzynę bezołowiową PB 95, olej napędowy i LPG. Dostępny jest także płyn AdBlue do oczyszczania spalin. Warto zwrócić uwagę na fakt, że jest to pierwsza samoobsługowa stacja paliw w Tomaszowie Mazowieckim, która od początku wzbudzała ogromne zainteresowanie wśród klientów. Nowoczesne rozwiązania, w tym terminale płatnicze znacznie usprawniły proces tankowania.

Proces tankowania i zapłaty (gotówkowej lub bezgotówkowej) klient wykonuje samodzielnie, co jest szczególnie istotne w okresie epidemii. W początkowym okresie funkcjonowania stacji kadra pracowników Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego udzielała niezbędnych informacji, służyła pomocą i udzielała instrukcji dotyczącej pierwszego tankowania. Na stronie internetowej Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego zamieszczony został również film instruktorzowy, który do dziś jest pomocny dla nowych kupujących.

Samoobsługowa Stacja Paliw powstała z myślą o potrzebach mieszkańców, którzy coraz bardziej cenią sobie czas, komfort tankowania i najwyższą jakość paliw w atrakcyjnych cenach. Stacja jest czynna przez wszystkie dni w roku oferując całodobowy system dystrybucji paliw

Tankomaty przyjmują płatność zarówno gotówkową, jak i bezgotówkową. Paragon lub fakturę można otrzymać na

miejscu bezpośrednio z urzędzenia. Faktura w formie elektronicznej może zostać również przesłana bezpośrednio na

adres e-mail. Stacja dysponuje sześcioma stanowiskami samoobsługowymi i trzema tankterminalami. Dystrybutorzy

Posiadacze Karty Tomaszowianina otrzymują 10 groszy zniżki na każdy liter zatankowanego paliwa

zostały wyposażone w moduł głosowy ułatwiający proces tankowania oraz samozaciskowe, zrywalne łącza zapobiegające wyciekowi paliwa. Wyróżnikiem stacji paliw MZK są konkurencyjnie niskie ceny w połączeniu z bardzo dobrą jakością paliwa. Klienci mogą korzystać z rabatów przyznawanych na podstawie programu lojalnościowego. Karta Programu Lojalnościowego uprawnia do gromadzenia punktów, które można wymienić na nagrody. Dodatkowo posiadacze Karty Tomaszowianina, którzy przystąpią do programu lojalnościowego podczas tankowania

otrzymują 10 groszy zniżki od ceny na pylonie na każdy liter zatankowanego paliwa. W 2021 roku zostało wydanych ok 2,5 tysiąca kart lojalnościowych. Spółka zawarła również umowy flotowe na sprzedaż paliwa z lokalnymi przedsiębiorcami i jednostkami podległymi Urzędowi Miasta. Kontrahenci mogą liczyć na bardzo atrakcyjne warunki współpracy a zainteresowanie ofertą dla firm wśród przedsiębiorców jest bardzo duże.

W budynku administracyjno-socjalnym stacji paliw znajduje się ogólnodostępna toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnospraw-

nością ruchową, przewijak dla niemowląt oraz automat z przekąskami i napojami, co jest znacznym udogodnieniem dla klientów. Zgodnie z ideą Spółki „jestem eko” – w trosce o środowisko i dla obniżenia kosztów eksploatacji – budynek stacji wyposażono w panele fotowoltaiczne. Na terenie obiektu znajdują się miejsca postojowe oraz stanowisko z kompresorem. W celu zwiększenia bezpieczeństwa na terenie Spółki powstało oznakowanie pionowe i poziome, zgodne z przygotowanym wcześniej projektem wewnętrznej organizacji ruchu.

Liczba sprzedanego paliwa w 2021 roku

Klient indywidualny

	Litry	Sprzedaż (netto w zł)
ON	661 260,85	2 862 255,89
Pb95	765 526,18	3 371 808,91
LPG	446 193,26	963 276,41
Razem	1 872 980,29	7 197 341,21

	Litry	Sprzedaż (netto w zł)
AdBlue	7 888,54	13 063,35

Klient flotowy

	Litry	Sprzedaż (netto w zł)
ON	117 502,57	521 650,65
Pb95	14 540,55	64 566,64
LPG	2 837,14	6 391,11
Razem	134 880,26	592 608,40

	Litry	Sprzedaż (netto w zł)
AdBlue	3 097,45	2 856,23

Usługi dotychczas świadczone przez MZK dla mieszkańców

Usługi mycia pojazdów

Miejski Zakład Komunikacyjny w dalszym ciągu wykonuje usługi mycia pojazdów dla odbiorców komercyjnych: klientów indywidualnych i przedsiębiorców w zakresie mycia ciągników siodłowych, ciągników siodłowych z naczepą, samochodów ciężarowych, autobusów, busów, samochodów dostawczych oraz samochodów osobowych w myjni zlokalizowanej na terenie Spółki. Myjnia czynna jest dla klientów od poniedziałku do soboty. Myjnia samochodów osobowych oferuje mycie podstawowe oraz kompleksowe używając do tego najwyższej jakości detergentów. No-

woczesne środki chemiczne w połączeniu z odpowiednią temperaturą wody i wysokim ciśnieniem gwarantują wysoką jakość usługi. Spółka jako Partner Programu „Tomaszowska Karta Mieszkańca” i programu na rzecz rodzin wielodzietnych pod nazwą „Tomaszowska Karta Dużej Rodziny 3+” proponuje osobom legitymującym się Kartą Tomaszowianina rabat na usługi mycia w wysokości 20% od wartości cennika. Atrakcyjna oferta skierowana jest również do przedsiębiorców, którzy przy podpisaniu umowy flotowej mogą liczyć na atrakcyjną ofertę. MZK kładzie duży nacisk na ekologię. Myjnia wyposażona jest w obieg zamknięty, co istotnie wpływa na ochronę środowiska naturalnego. Do mycia

pojazdów wykorzystywane są między innymi wody opadowe. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom technologicznym Spółka oszczędza ok. 20% wody niezbędnej do mycia pojazdów.

W okresie od dnia 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku na myjni MZK wykonano łącznie 6 302 usług mycia pojazdów, z czego 2 582 (41%) usług dotyczyło pojazdów klientów zewnętrznych. Daje to wzrost w stosunku do 2020 roku o 479 usług komercyjnych (23%), a w porównaniu do roku 2019 wzrost aż o 99% (w 2019 roku wykonano 1 294 usług komercyjnych). Świadczy to o rosnącym zainteresowaniu klientów ofertą Spółki, zarówno myciem samochodów osobowych jak i ciężarowych. Wartym podkreślenia jest

fakt, że co roku do współpracy pozyskiwane są nowe firmy jako klienci flotowi.

Usługi badania technicznego pojazdów

MZK w dalszym ciągu realizuje usługi badania technicznego wszystkich typów pojazdów na terenie Okręgowej Stacji Kontroli Pojazdów zarówno dla mieszkańców miasta jak i lokalnych przedsiębiorców. Stacja Kontroli Pojazdów jest czynna dla klientów zewnętrznych od poniedziałku do soboty. Posiada najnowocześniejszą linię diagnostyczną Unline Quantum 5000, która spełnia najwyższe standardy, zwłaszcza jeżeli chodzi o ograniczenie zużycia energii, a co za tym idzie świadomą ochronę środowiska. Warty podkreślenia jest fakt, że na stacji oprócz przeglądów technicznych pojazdów, na bieżąco wykonywana jest diagnostyka taboru stanowiącego własność Spółki, co pozwala na optymalizację kosztów i czasu pracy pracowników. Spółka realizuje zadania z zakresu przeglądów technicznych taboru we własnym zakresie, bez ponoszenia dodatkowych kosztów u podmiotów zewnętrznych.

Usługa ozonowania pojazdów i pomieszczeń oraz sprawdzenia pojazdu przed zakupem

Miejski Zakład Komunikacyjny w dalszym ciągu kontynuował świadczenie usługi ozonowania pomieszczeń i pojazdów, a także sprawdzenia pojazdu przed zakupem. Ozonowanie przeprowadzane jest za pomocą profesjonalnych, sprawdzonych urządzeń przez wykwalifikowaną kadrę Spółki. Posiadanie Karty Tomaszowianina uprawnia do

otrzymania specjalnych zniżek na usługę. Stężony ozon, za pomocą którego przeprowadzana jest usługa, rozpraszany jest po całej ozonowanej powierzchni, co pozwala na bardzo dokładną dezynfekcję. W 2021 roku przeprowadzono 34 usługi ozonowania, z czego 18 usług dotyczyło pojazdów, a 16 budynków.

Zarząd Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. sukcesywnie i konsekwentnie rozwija ofertę usług komercyjnych, które mają przede wszystkim być atrakcyjne dla klientów oraz zaspakajać potrzeby mieszkańców. Dla mieszkańców dostępne są ulgi w ramach Programu „Tomaszowska Karta Mieszkańca” i programu działań na rzecz rodzin wielodzietnych pod nazwą „Tomaszowska Karta Dużej Rodziny 3+”.

Kolejną dostępną usługą jest sprawdzenie pojazdu przed zakupem. Wykwalifikowani pracownicy sprawdzają m.in. stan karoserii, grubość powłoki lakierniczej, stan zawieszenia i amortyzatorów, stan układu wydechowego, stan oświetlenia. Oględziny samochodu przeprowadzane są w sposób rzetelny i fachowy i pozwalają na podjęcie właściwej decyzji przy zakupie pojazdu. Usługa ta również jest objęta ulgą dla mieszkańców w ramach programu „Tomaszowska Karta Mieszkańca”. W 2021 roku pracownicy spółki przeprowadzili oględziny 11 pojazdów.

Rozwój usług komercyjnych wykazanych powyżej obniża koszty funkcjonowania podstawowej działalności Spółki.

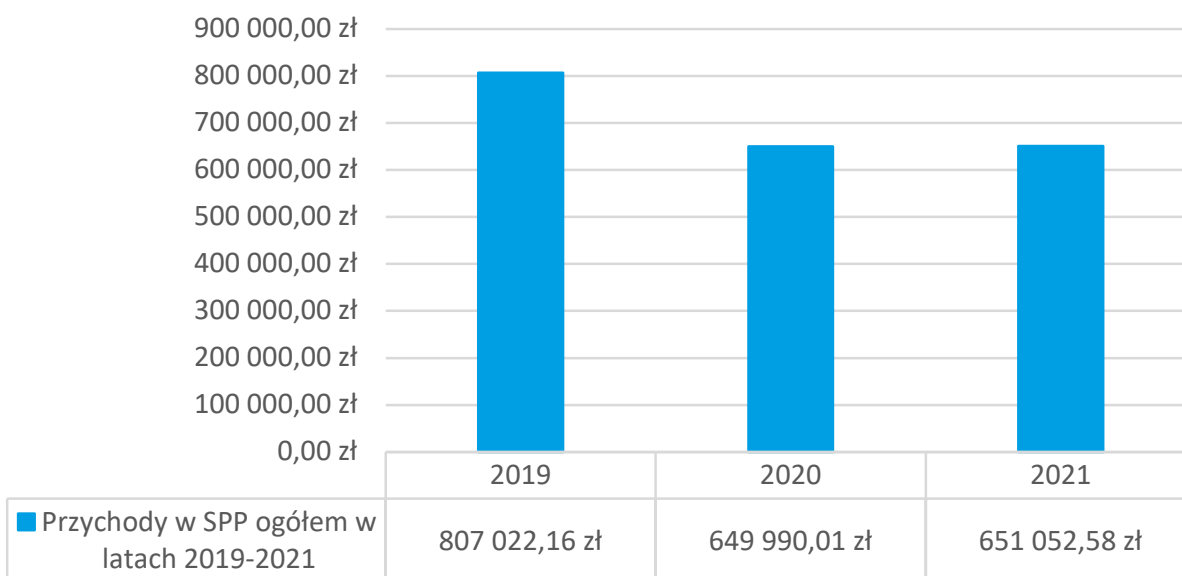
Strefa Płatnego Parkowania

Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Spółka z o.o. na mocy zmiany umowy Spółki, a następnie podpisanej z Gminą umowy wykonawczej jest operatorem Strefy Płatnego Parkowania w Tomaszowie Mazowieckim, która rozpoczęła funkcjonowanie od 1 czerwca 2018 roku. Strefa Płatnego parkowania obejmuje ściśle centrum miasta. W ramach zadania na terenie miasta zainstalowano 26 parkomatów.

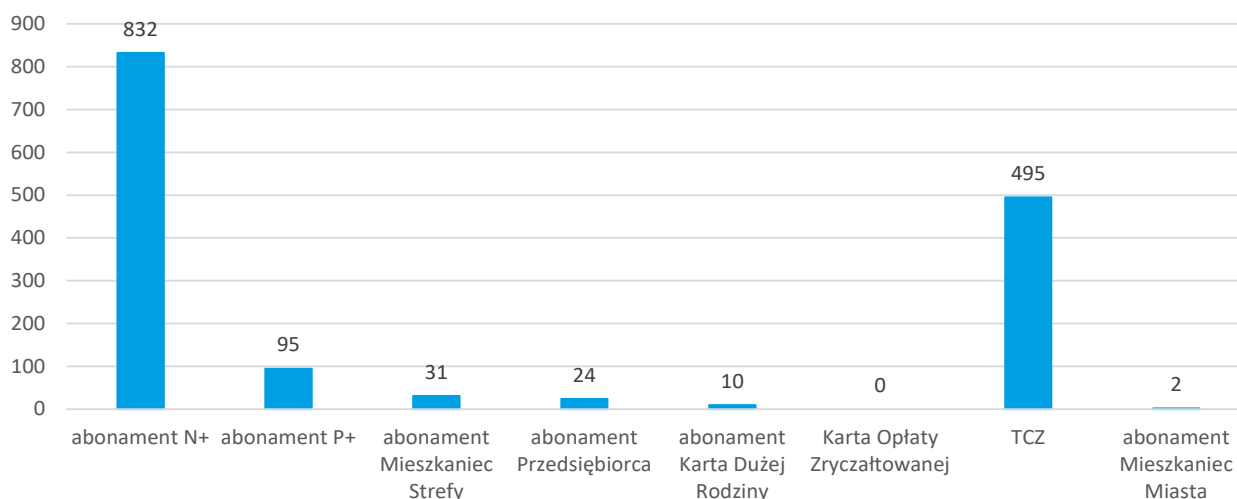
Strefa Płatnego Parkowania w Tomaszowie Mazowieckim funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Nr LIII/465/2017 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 26 października 2017 roku w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania pojazdów samochodowych na drogach publicznych w Tomaszowie Mazowieckim oraz wysokości stawek opłat za parkowanie w tej strefie i sposobu ich pobierania.

Łączne wpływy (środki, które MZK przekazało na rachunki właściwych zarządców dróg) ze Strefy Płatnego Parkowania w 2021 roku wyniosły 651 052,58 zł, z czego 79,10% wpływów pochodzi z transakcji dokonanych przez klientów Strefy w parkomatach, 12,14% z opłat dodatkowych, 4,52% ze sprzedanych abonamentów oraz 4,24% z transakcji dokonanych za pomocą aplikacji mobilnych.

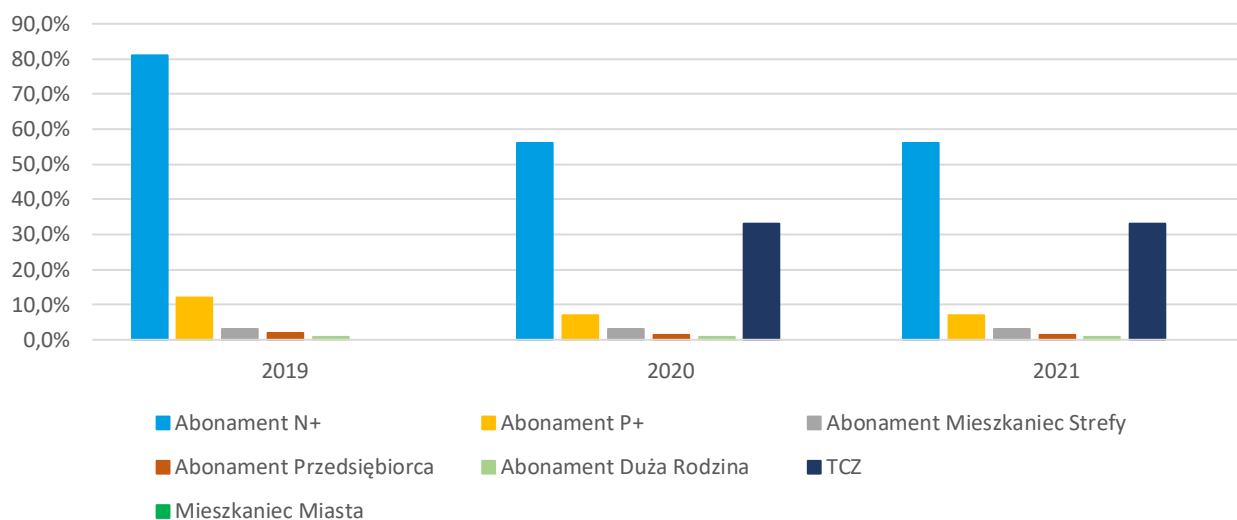
Przychody w SPP ogółem w latach 2019-2021

Struktura sprzedaży abonamentów za okres 01.01.2021-31.12.2021

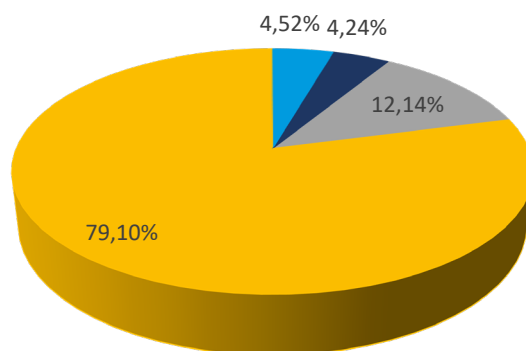
Struktura udziału abonamentów w latach 2019-2021

Przychody w SPP od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku

Abonamenty	29 419,00 zł
Bilety w aplikacjach mobilnych	27 606,09 zł
Opłata dodatkowa	79 061,00 zł
Opłata jednorazowa w parkomatach	514 966,49 zł
Suma	651 052,58 zł

Struktura przychodów SPP w 2021 roku

■ abonamenty ■ bilety w aplikacjach mobilnych ■ opłata dodatkowa ■ opłata jednorazowa w parkomatach

W 2021 roku Biuro Strefy Płatnego Parkowania wydało łącznie 1 489 szt. kart abonamentowych, z czego największą popularnością cieszyły się karty N+, które wydawane są dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności i uprawniają do bezpłatnego parkowania w Strefie poza miejscami wyznaczonymi dla pojazdów osób niepełnosprawnych. Liczba wydanych abonamentów w 2021 roku zwiększyła się o 56% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Świadczy to niewątpliwie o rosnącym zainteresowaniu regularnym parkowaniem w Strefie. Na mocy Zarządzenia Prezydenta Miasta, a następnie Uchwały Rady Miejskiej pracownicy służb medycznych Tomaszowskiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. (TCZ) również w 2021 roku korzystała z parkowania w Strefie bez konieczności wnoszenia opłat. W roku 2021 z bezpłatnego par-

kowania korzystało 495 pracowników TCZ, co stanowi ponad 33% wszystkich abonamentów i obniżyło przychody ze Strefy.

W 2021 roku można było zauważyć tendencję wzrostową zakupu biletów w aplikacjach mobilnych wśród klientów w Strefie Płatnego Parkowania w Tomaszowie Mazowieckim. Klienci SPP wykupili 17 355 szt. biletów w aplikacjach mobilnych, co stanowi wzrost o ponad 3 tysiące w porównaniu z ubiegłym rokiem. Spółka stale promuje i zachęca klientów do płatności elektronicznych – jest to bardzo wygodna, szybka i przede wszystkim bezpieczna forma zakupu. Dostępne są dla klientów Strefy dwie aplikacje mobilne – ePark oraz moBILET.

Należy zaznaczyć, że wpływy ze Strefy Płatnego Parkowania w całości przekazywane są ze Spółki na rachunki zarządców dróg (Gmina Miasto Tomaszów

Mazowiecki oraz Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim), natomiast Spółka po akceptacji raportów otrzymuje wynagrodzenie za usługi administrowania SPP.

Aplikacje dla pasażerów

Aplikacje do zakupu biletów Komunikacji miejskiej

W dobie Internetu aplikacje mobilne stały się już wymaganym przez klientów standardem. MZK w dalszym ciągu zapewnia możliwość kupna elektronicznych biletów komunikacji miejskiej oraz Strefy Płatnego Parkowania, które niewątpliwie stanowią duże ułatwienie i oszczędność czasu. Jedną z najistotniejszych zalet aplikacji moBILET jest to, że daje użytkownikowi możliwość zakupu biletu niezależnie od miejsca, w którym dana osoba się znajduje.

MoBILET stanowi wygodną i nowoczesną alternatywę

dla tradycyjnego zakupu biletów komunikacji miejskiej, zarówno jednorazowych, jak i okresowych. System jest dostępny we wszystkich sieciach komórkowych, zarówno dla numerów na abonament, jak i na kartę. Warto zaznaczyć, że za pomocą tej aplikacji mieszkańcy mogą również wnieść opłatę za korzystanie ze Strefy Płatnego Parkowania.

Od 1 lipca 2020 roku pełną ofertę biletów, czyli sprzedaż mobilną biletów okresowych i jednorazowych MZK oferuje również poprzez aplikację zbiletem.pl.

W aplikacji można wygodnie płacić za bilety między innymi korzystając z Google Pay™, Apple Pay™ oraz Blika. Dostępne są też płatności zwykłą kartą płatniczą i szybkim przelewem internetowym.

Korzystanie z obu aplikacji jest darmowe i dostępne na smartfony z systemem Android oraz iOS. Zarząd Spółki kładzie ogromny nacisk na promocję alternatywnych w stosunku do tradycyjnej form zakupu biletów ponieważ bilety elektroniczne są EKO. Zmniejszenie udziału sprzedaży biletów tradycyjnych u kierowców wpływa również pozytywnie na punktualność kursowania autobusów, gdyż zakup biletów u kierowcy jest najczęstszą przyczyną powstawania opóźnień na linii.

Innowacyjny system dynamicznej informacji pasażerskiej

Miejski Zakład Komunikacyjny korzysta z Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej i Zarządzania flotą. Współpraca z serwisem kiedyprzyjedzie.pl, zapewnia pasażerom dostęp do informacji o realizowanych

połączeniach i przypisanych do nich numerów linii oraz rzeczywistych godzinach przyjazdu autobusów, a Spółce daje możliwość nadzoru nad realizacją rozkładów jazdy. Strona jest intuicyjna i w znacznym stopniu ułatwia planowanie podróży.

Aplikacja On Time

Użytkownicy komunikacji miejskiej mogą korzystać z aplikacji OnTime. Daje ona możliwość sprawdzenia teoretycznego rozkładu jazdy oraz pozyskania informacji dotyczącej najbliższych odjazdów na podstawie monitorowania bieżącego położenia GPS pojazdów transportu publicznego.

Wyszukiwarka połączeń

Zainteresowani mogą korzystać z dostępnej na stronie internetowej MZK wyszukiwarki połączeń zintegrowanej z Google Maps i Google Transit. Dzięki temu rozwiązaniu pasażerowie w łatwy sposób mogą zaplanować podróż między dowolnymi punktami, nie tylko na terenie miasta. Uzupełnieniem graficznego i tekstowego interfejsu jest moduł planera podróży, gdzie w przyjazny i intuicyjny sposób, dla dowolnie wybranej daty i pory dnia, można uzyskać informacje o wariantach trasy w zależności od planowanej godziny rozpoczęcia lub zakończenia trasy.

Zrównoważony transport

Zarząd Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Tomaszowie Mazowiecki kładzie szczególny nacisk na realizację projektów i zadań dążących do podnoszenia standardów usług przewozowych zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami pasażerów, tworząc tym samym atrakcyjną alternatywę dla podróżujących

indywidualnymi środkami transportu. Priorytetem dla Spółki jest wykonywanie podstawowej działalności w zakresie realizacji zadań gminy na najwyższym poziomie, a także ciągłe poszerzanie oferty usług dla mieszkańców miasta i przedsiębiorców.

Zrealizowane w latach ubiegłych inwestycje w ramach projektów unijnych były największe i najważniejsze w historii Spółki. Zakup autobusów hybrydowych przyczynił się do polepszenia komfortu i bezpieczeństwa podróży pasażerów komunikacji miejskiej, zwiększył atrakcyjność publicznego transportu zbiorowego oraz jego dostępność dla osób niepełnosprawnych. Wzrosła pewność obsługi w ramach transportu publicznego, a tabor stał się znacznie mniej awaryjny. Systematyczny rozwój Spółki został dostrzeżony na arenie ogólnopolskiej. Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim w 2021 roku został doceniony przez Kapitułę Konkursu poprzez umieszczenie na liście TOP 10 w Ogólnopolskim Rankingu Przedsiębiorstw Komunikacji Miejskiej.

Indywidualne otwieranie drzwi

W celu poprawy komfortu podróżowania komunikacją miejską 26 czerwca 2021 roku wprowadzony został w autobusach tzw. „ciepły guzik”. Funkcja ta pozwala na utrzymanie w pojazdach optymalnej temperatury- latem efektywniej działa klimatyzacja, natomiast w okresie jesienno-zimowym funkcja zapobiega nadmiernej wychładzaniu wnętrza pojazdu przyczyniając się tym samym do poprawy komfortu jazdy pasażerów. Autobusy So-

laris posiadające funkcję tzw. „ciepłego guzika” zostały oznakowane specjalnymi naklejkami

mi z zewnątrz oraz wewnątrz. Nowe rozwiązanie sprawdziło się i zostało entuzjastycznie

przyjęte przez pasażerów.

Dane	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba linii	21	21	21
Długość linii	411	411	399
Liczba kursów	207 071	168 349	155 868
Liczba obsługiwanych przystanków	470	470	450
Liczba autobusów	38	37	37
W tym: autobusów niskoemisyjnych	25	25	25
Średnie zużycie paliwa dla 1 autobusu hybrydowego (l/100km)	27,00	26,7	27,00
Średnie zużycie paliwa dla 1 autobusu – stary tabor (l/100 km)	36,00	33,3	36,00

Wykaz linii autobusowych

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku Spółka świadczyła usługi transportu zbiorowego na 23 liniach:

- Linia nr 1 ZAWADZKA- DWORZEC PKP/ PKS - pl. Kościuszki- Dąbrowska – DĄBROWA
- Linia nr 2 DWORZEC PKP/ PKS- Jana Pawła II- SWOL-SZEWICE MAŁE BORKI
- Linia nr 3 NIEBRÓW - MOSTOWA- pl. Kościuszki – św. Antoniego- LUDWIKÓW JANA (Modrzewskiego – Niebieskie Źródła)
- Linia nr 4 ZAWADZKA – DZIECI POLSKICH- pl. Kościuszki- BRZUSTÓWKA
- Linia nr 5 ZABORÓW - Ujezdźka Szkoła- pl. Kościuszki- Dąbrowska- DĄBROWA
- Linia nr 6 ZAWADZKA – Warszawska- Mościckiego- Nowy Port- PCK
- Linia nr 7 WILANÓW - Dworcowa- Dworzec PKP/PKP- pl. Kościuszki- SMUGOWA
- Linia nr 8 ZBIEDIM – Wilanów- Piaskowa- Wysoka- Warszawka- pl. Kościuszki
- Modrzewskiego- Białobrzezka- BIAŁOBRZEGI
- Linia nr 9 DWORZEC PKP/ PKP- Grota Roweckiego - Szeroka- Barlickiego - Warszawska- Mościckiego- Ludwikowska- Białobrzezka- BIAŁOBRZEGI
- Linia nr 12 FM LOGISTIC - Milenijna- Warszawska- LUDWIKÓW JANA
- Linia nr 15 DZ. POLSKICH – Warszawska – św. Antoniego – Niska – Mazowiecka – W. Panfil – Dąbrowska- DĄBROWA
- Linia nr 31 WIADERNO SZKOŁA- Jadwigów - Swolszewice- Wiaderno- Swolszewice - WIADERNO SZKOŁA
- Linia nr 32 CHORZĘCIN OSP- Zawada - Kwiatkówka- Łazisko - Jadwigów- DWORZEC PKP/PKS - Dworcowa - CHORZĘCIN OSP
- Linia nr 33 PLAC KOŚCIUSZKI- Hallera - Niebrów- Zawada - CHORZĘCIN OSP
- Linia nr 34 PLAC KOŚCIUSZKI- Warszawska - Ujezdźka- CEKANÓW
- Linia nr 35 GLINNIK
- Glinnik JW.- Wysoka- Konstytucji 3 Maja - PLAC KOŚCIUSZKI
- Linia nr 36 PLAC KOŚCIUSZKI – Mościckiego - Sługocice- Brzustów Szkoła- BRZUSTÓW
- Linia nr 37 PLAC KOŚCIUSZKI- św. Antoniego- WĄWAŁ- Gminna - Hubala- CIEBŁOWCIE
- Linia nr 38 PLAC KOŚCIUSZKI- św. Antoniego - WĄWAŁ- Opoczyńska- Brzustów Szkoła- BRZUSTÓW II
- Linia nr 39 PLAC KOŚCIUSZKI – Łazisko - Łagiewniki- Świńsko - CHORZĘCIN OSP
- Linia nr 40 DWORZEC PKP/PKP- G. Roweckiego- pl. Kościuszki- św. Antoniego- Smardzewice- Karolinów- Twarda 2- TWARDA OSP
- Linia nr 45 PLAC KOŚCIUSZKI- Legionów - Dąbrowska- Dąbrowa - Wiaderno Szkoła- Wiaderno – JADWIGÓW
- CM UGAJ- gen. Grota - Roweckiego – Warszawska – św. Antoniego – Graniczna – Dą-

browska- DĄBROWA

Dla linii nr: 1, 3, 9, 12, 36, 37, 38 obowiązuje tymczasowa zmiana trasy z racji remontu dw. 713.

Popyt na usługi komunikacji miejskiej

Dokonane w latach ubiegłych inwestycje (zakup 25 niskoemisyjnych, hybrydowych autobusów oraz Systemu Informacji Pasażerskiej), rewolucyjna zmiana rozkładu jazdy (zmiana układu komunikacyjnego, zmiana rytmiczności, cykliczności kursów) oraz strate-

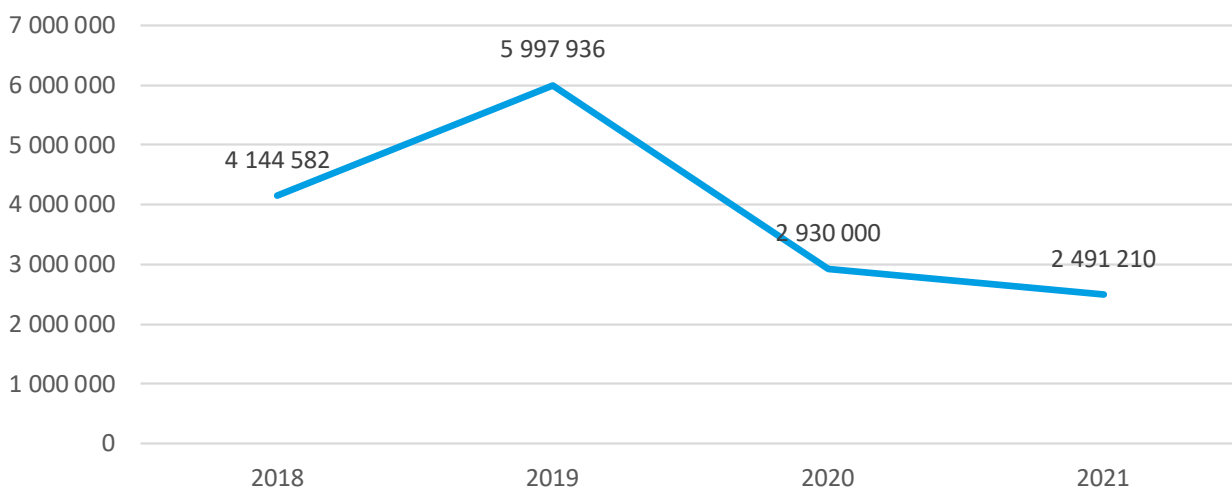
giczna decyzja władz samorządowych dotycząca wprowadzenia bezpłatnej komunikacji miejskiej przyniosły wymierne rezultaty, co potwierdziły badania popytu na usługi komunikacji miejskiej.

Analiza przedstawionych danych potwierdza, że realizacja ww. działań w kontekście zwiększenia udziału transportu zbiorowego w podziale modalnym podróży miejskich odniosła skutek. Rok 2019 był rokiem rekordowym zarówno pod względem

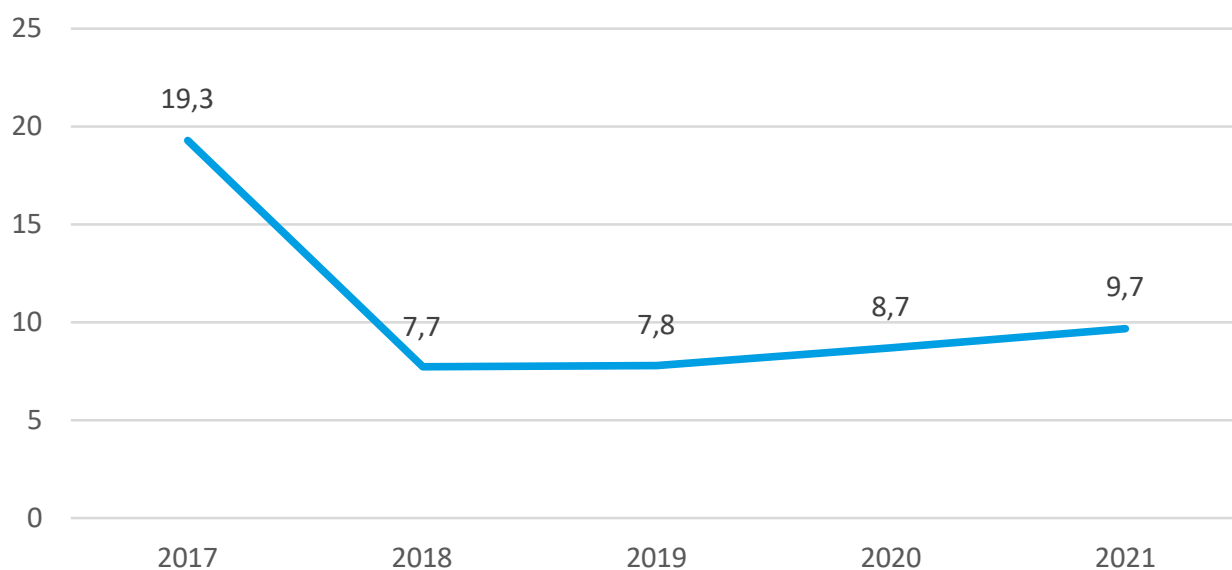
liczby przewiezionych pasażerów – blisko 6 mln, jak i wzrostu popytu na usługi komunikacji miejskiej – ponad 1,8 mln pasażerów w stosunku do roku 2018.

Lata 2020 – 2021 były szczególnie w związku z pojawieniem się w Polsce koronawirusa SARS-CoV-2. Po wprowadzeniu stanu zagrożenia epidemiologicznego Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego wprowadził z dniem 14 marca 2020 roku ograniczenia w obsłudze komu-

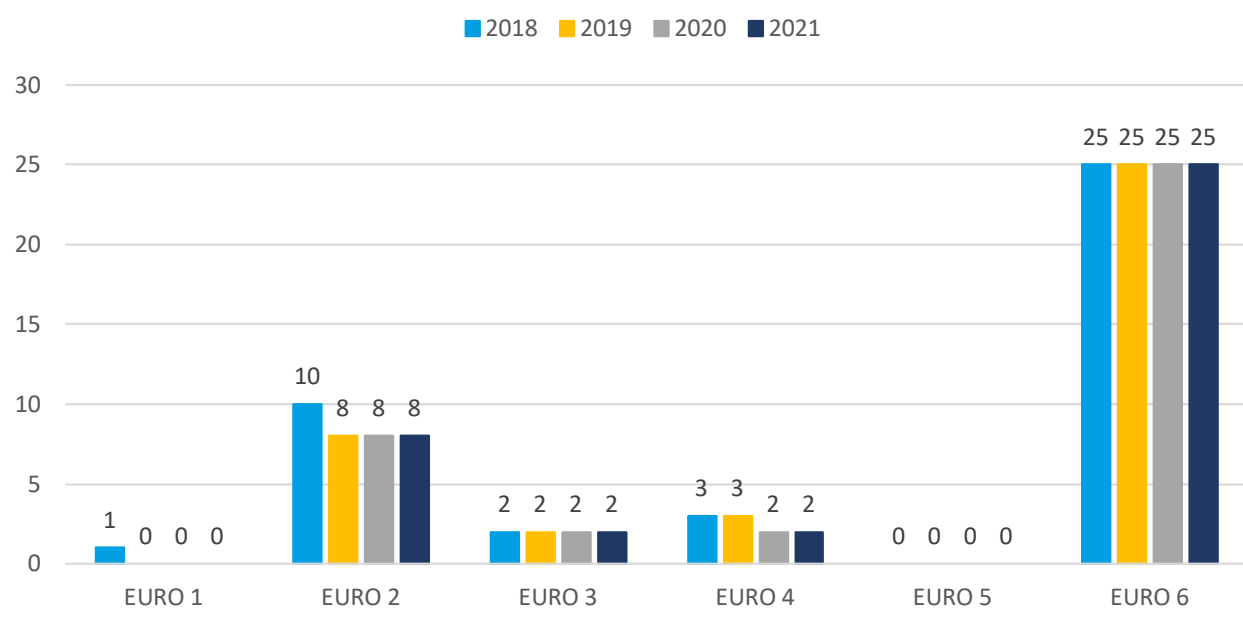
Liczba przewiezionych pasażerów w latach 2018-2021

Średni wiek taboru w latach 2018-2021

Eksplloatowany tabor - normy emisji spalin

nikacyjnej na terenie miasta i gmin ościennych. Początkowo obowiązywał rozkład niedzielny we wszystkie dni tygodnia, od 21 kwietnia rozkład sobotni specjalny i tak do końca 2020 roku obowiązywały specjalne rozkłady jazdy o zmniejszonej ilości kursów. W 2021 roku zakres obsługi komunikacyjnej

pozostał ograniczony. Zmniejszona liczba wozokilometrów wykonanych przez autobusy przełożyła się bezpośrednio na zmniejszenie liczby przewiezionych pasażerów w stosunku do 2020 roku i 2021 roku.

Wykaz taboru

Posiadany stan inwentarzewy taboru autobusowego

w swoich parametrach techniczno-eksploatacyjnych jest przystosowany do obsługi regularnej komunikacji miejskiej. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku spółka dysponowała 37 autobusami do przewozów pasażerskich, z czego 25 autobusów stanowiły autobusy niskoemisyjne.

Typ	Rok produkcji	Liczba miejsc	Ilość
MAN A21 (40)	1999	70-82	1
NEOPLAN N4411 (29, 30)	2003		2
DAB SILKEBORG (43,44 i 45,46)	1995 i 1996		4
SOLARIS (101 – 125)*	2017	83-105	25*
MAN A78 (24, 25)	2006		2
MAN NL202 (14, 15)	1998		2
NEOPLAN N4016 (33)	1999		1
Ogółem			37

*autobusy niskoemisyjne

Wiek taboru

Średni wiek taboru obsługującego transport zbiorowy w Tomaszowie Mazowieckim wynosił na dzień 3 grudnia 2021 roku - 9,7 lat.

Tabor- normy emisji spalin

W ramach zrealizowanej w latach 2017/2018 inwestycji współfinansowanej ze środków Unii Europejskiej znaczącą część wyeksploatowanego taboru zastąpiły nowe hybrydowe

autobusy. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku 67 % taboru MZK stanowią autobusy niskoemisyjne. Aktualny plan przewozowy pozwala na jego wykonywanie taborem niskoemisyjnym do 98 % planu.

Liczba przejechanych wozokilometrów

W roku 2021 w związku z trwaniem stanu zagrożenia epidemiologicznego i wprowadzeniem z dniem 14 marca 2020 roku ograniczeń w obsłudze komunikacyjnej na terenie miasta i gmin ościennych zmniejszyła się liczba wozokilometrów. Roz-

kład jazdy ulegał ciągłej optymalizacji z powodu ograniczeń w dopuszczalnych ilościach przewożonych pasażerów w autobusie oraz trwających remontów dróg na terenie miasta.

W 2021 roku liczba wykonanych wozokilometrów była mniejsza w stosunku do roku 2020 o prawie 177 tys.

Liczba przejechanych wozokilometrów w 2021 roku: 1 558 513.

Liczba przejechanych wozokilometrów w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku z podziałem na poszczególne Gminy:

Gmina	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Miasto Tomaszów Mazowiecki	1 806 672	1 477 182	1 223 042
Tomaszów Mazowiecki	269 563	215 585	284 037
Wolbórz	7 151	4 521	2 802
Ujazd	3 257	2 439	3 738
Lubochnia	35 411	27 812	36 207
Inowódz	8 516	7 421	8 687
Razem	2 130 570	1 734 960	1 558 513

Spółka świadczy usługę publiczną z zakresu obsługi transportu zbiorowego zgodnie z umową wykonawczą Nr WDG 272.1.3.2013 z dnia 31.12.2013 roku z późn. zm.

Na jej podstawie Spółka obsługuje miasto Tomaszów Mazowiecki oraz Gminy: Tomaszów Mazowiecki, Wolbórz, Ujazd, Lubochnię, Inowódz.

Udział % poszczególnych

Gmin (mierząc liczbą przejechanych wozokilometrów w 2021 roku) w obsłudze sieci przedstawia się następująco:

Gmina	Wozokilometry	%
Miasto Tomaszów Mazowiecki	1 223 042	78,47%
Tomaszów Mazowiecki	284 037	18,22%
Wolbórz	2 802	0,18%
Ujazd	3 738	0,24%
Lubochnia	36 207	2,32%
Inowódz	8 687	0,56%

Dystrybucja biletów komunikacji miejskiej oraz Tomaszowskich Kart Komunikacyjnych

Ceny za przejazdy komunikacją miejską ustalane są według trzech rodzajów taryf:

taryfa normalna – pełna odpłatność za przejazd,

taryfa ulgowa:

- ulga ustawowa – określona w odrębnych (szczególnych) przepisach,
- taryfa gminna – określona uchwałami Rady Miejskiej Miasta Tomaszów Mazowiecki,

taryfa bezpłatna – brak odpłatności za przejazd, określony na podstawie odrębnych przepisów ustawowych lub uchwały Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego.

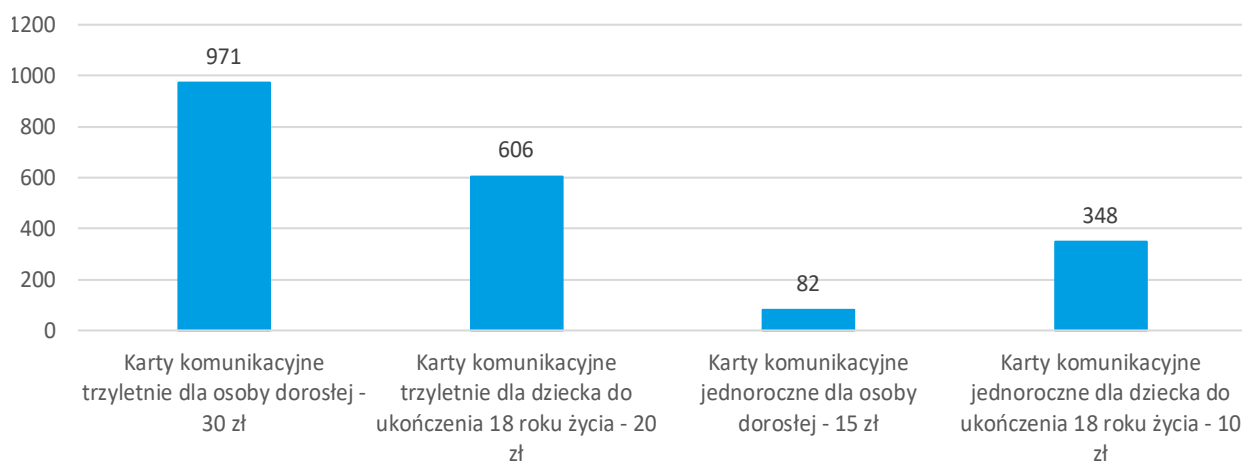
Na mocy uchwały nr LI/455/2017 Rady Miejskiej To-

maszowa Mazowieckiego z dnia 28 września 2017 roku w sprawie ustalenia cen i opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w Tomaszowie Mazowieckim, zmianie uległy zasady opłacania przejazdu za usługi komunikacji miejskiej w mieście. Zgodnie z §6 ust. 1 przywołanej uchwały, do korzystania z bezpłatnych przejazdów tomaszowską komunikacją miejską uprawnieni zostali m.in. mieszkańcy Tomaszowa Mazowieckiego – na podstawie Tomaszowskiej Karty Mieszkańca oraz mieszkańcy Gminy Tomaszów Mazowiecki – na podstawie Tomaszowskiej Karty Komunikacyjnej. Aktualne ceny urzędowe i opłaty za usługi przewozowe lokalnego transportu zbiorowego świadczone przez Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. zgodnie z ww. uchwałą:

cena biletu jednorazowego normalnego za przejazd w granicach administracyjnych miasta wynosiła 3,00 zł, za przejazd w dwóch strefach 4,00 zł, a w trzech 4,50. Cena jednorazowego biletu ulgowego w strefie M wynosiła 1,50 zł, za przejazd w dwóch lub trzech strefach – 2,00 zł. Na mocy Uchwały zmianie uległy również ceny biletów okresowych.

Pomimo bezpłatnej komunikacji miejskiej nadal prowadzona jest sprzedaż biletów dla osób które nie posiadają uprawnień do jazdy bez biletu. Dystrybucja biletów prowadzona jest w autobusach komunikacji miejskiej u kierowców oraz w 14 punktach stacjonarnych - (kioskach, sklepach) w tym 1 punkt zlokalizowany jest w siedzibie Strefy Płatnego Parkowania na terenie zajezdni MZK.

Sprzedaż kart komunikacyjnych w 2021 roku

Rodzaj karty	2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Liczba	Wartość	Liczba	Wartość	Liczba	Wartość
Karty komunikacyjne trzyletnie dla osoby dorosłej- 30zł			409	12 270 zł	971	29 130 zł

Rodzaj karty	2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Liczba	Wartość	Liczba	Wartość	Liczba	Wartość
Karty komunikacyjne trzyletnie dla dziecka do ukończenia 18 roku życia - 20zł			86	1 720 zł	606	12 120 zł
Karty komunikacyjne jednoroczne dla osoby dorosłej- 15zł	405	6 075 zł	300	4 500 zł	82	1 230 zł
Karty komunikacyjne jednoroczne dla dziecka do ukończenia 18 roku życia- 10zł	528	5 280 zł	367	3 670 zł	348	3 480 zł
Razem	933	11 355 zł	1162	22 160 zł	2 007	45 960 zł

Z powyższej tabeli można wywnioskować, iż trzyletnie karty komunikacyjne dla osoby dorosłej odnotowały ponad dwukrotny wzrost sprzedaży w zestawieniu z rokiem ubiegłym. Trzyletnie karty komunikacyjne dla osób poniżej 18 roku życia również cieszyły się ogromnym zainteresowaniem w roku 2021. Liczba sprzedanych kart wzrosła o 520, co stanowi aż 86% wzrostu w porównaniu z rokiem 2020. Z powyższego można dojść do konkluzji, że mieszkańcy gmin bardzo chętnie korzystają z komunikacji miejskiej, a przy tym z wygodnej i opłacalnej opcji jaką są trzyletnie karty komunikacyjne. Ogólny zysk ze wszystkich sprzedanych rodzajów kart komunikacyjnych w roku 2021 wyniósł 45 960 zł, co stanowi wzrost o 52% porównując z poprzednim rokiem.

Przystanki i remonty

Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego zlokalizowanych jest 258 przystanków

komunikacyjnych, w tym 80 wyposażonych w wiaty przystankowe, z których wszystkie udostępniane są zarówno dla operatorów jak i dla przewoźników. W 2021 roku w ramach inwestycji w infrastrukturę przystankową zakupiono 3 wiaty przystankowe na następujące przystanki: ul. Graniczna – Maya, ul. Popiełuszki – MOPS, ul. Nagórzycka – Babi Dół oraz 6 szt. ławek na przystanki komunikacyjne na terenie miasta.

Całkowita kwota poniesiona w 2021 roku na infrastrukturę przystankową – zakup, modernizację i remont to 29 453,11 zł.

Elektromobilność

Zgodnie z art. 36 ust. 1 uchwały o elektromobilności i paliwach alternatywnych, Miasto Tomaszów Mazowiecki jest prawnie zobowiązane do cyklicznego sporządzania analiz kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem autobusów zeroemisyjnych przy świadczeniu usług komunikacji miej-

skiej. Pierwszą analizę kosztów i korzyści wykonano w grudniu 2018 roku. Wynik tej analizy nie wykazał przewagi korzyści nad kosztami z tytułu wprowadzenia do eksploatacji autobusów zeroemisyjnych. Miasto Tomaszów Mazowiecki zwolnione więc zostało z obowiązku osiągnięcia wymaganego udziału autobusów zeroemisyjnych w okresie do trzech lat od daty jej sporządzenia, tj. do końca 2021 roku. Miasto Tomaszów Mazowiecki nie musiało więc zapewnić od 1 stycznia 2021 roku minimum 5% udziału autobusów zeroemisyjnych w użytkowanej w komunikacji miejskiej flocie pojazdów.

Kolejna analiza została wykonana przed upływem 36 miesięcy od opracowania pierwszego takiego dokumentu, czyli w listopadzie 2021 roku. Analiza wykazała ponownie brak korzyści ze stosowania taboru zeroemisyjnego, a zatem i brak obowiązku jego stosowania.

Głównym powodem negatywnych wyników analizy były wysokie ceny autobusów zeroemisyjnych oraz konieczność ponoszenia znaczących dodatkowych nakładów na instalacje zasilające autobusy elektryczne.

W związku z wynikiem przeprowadzonej analizy, tj. brakiem korzyści ekonomicznych, wskazujących bezwarunkowo na zasadność eksploatacji autobusów zeroemisyjnych, MZK sp. z o.o. i Miasto Tomaszów Mazowiec-

ki zamierzają nabyć autobusy elektryczne tylko w sytuacji możliwości pozyskania dofinansowania ich zakupu ze środków zewnętrznych, zapewniających efektywność przedsięwzięcia.

III. SPOŁECZENSTWO - KULTURA - SPORT - EDUKACJA

1. AKTYWNY I ZDROWY SENIOR

W trakcie realizacji Miejskiego Programu Działań na Rzecz Seniorów na 2021 rok prowadzone były działania na rzecz osób starszych. Sprawozdanie z powyższego programu zostało przedłożone Radzie Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego. Zrealizowano następujące projekty i działania:

Ogólnopolski Dzień Seniora

29 września 2021 roku do Areny Lodowej przyjechali seniorzy z całej Polski, by wspólnie świętować Ogólnopolskie Senioralia 2021 pod patronatem honorowym premiera Mateusza Morawieckiego. Wydarzenie zostało zorganizowane z okazji przypadającego 1 października Międzynarodowego Dnia Osób Starszych. Uczestnicy Senioraliów to seniorzy zrzeszeni w domach i klubach „Senior+” z różnych regionów Polski. Gośćmi wydarzenia byli: Mateusz Morawiecki – Prezes Rady Ministrów oraz Marlena Małąg – Minister Rodziny i Polityki Społecznej. Premier Mateusz Morawiecki przedstawił korzyści płynące dla seniorów i samorządów, które wynikają z planowanego poszerzenia programu Senior Plus.

Na Ogólnopolskich Senioraliach prezentowały się także organizacje senioralne z terenu To-

maszowa Mazowieckiego, które przedstawiły swoją działalność i dorobek artystyczny (m.in. Klub Seniora „Słoneczna Jedynka”, Tomaszowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Powiatowy Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów). Podczas wydarzenia odbyła się także premiera spotu dotyczącego rozwiązań dla seniorów. Na seniorów czekały m.in. konsultacje dotyczące zdrowia.

Jednym z punktów Senioraliów była debata pod hasłem „Aktywni długowieczni – jak zapewnić seniorom pogodną jesień życia” z udziałem Dyrektora Departamentu Polityki Senioralnej w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Lidii Ułanowskiej, Sekretarza Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Małgorzaty Zwiercan, Prezesa Fundacji Adaptacja z Gdyni Kordiana Kulaszewicza oraz Pełnomocnika Wojewody Małopolskiego ds. Osób Starszych Jacka Kowalczyka.

Na seniorów czekały występy uczestników programu „The Voice Senior”, a na zakończenie na scenie pojawili się Grzegorz Wilk wraz z Młodzieżową Orkiestrą Symfoniczną

Tomaszowa Mazowieckiego pod dyrekcją Kamila Wrony.

Miejsce Przyjazne Seniorom

W 2021 roku certyfikat „Miejsca Przyjaznego Seniorom” został przyznany Teatrowi Powszechnemu w Łodzi. Jego wręczenie nastąpiło podczas „Spotkania przy samowarze” zorganizowanego 25 października w ramach obchodów Dnia Seniora przez Klub Seniora „Słoneczna Jedynka” w Miejskim Centrum Kultury przy ul. Niebrowskiej.

Nowy Dom Dziennego Pobytu

W 2021 roku rozpoczęło funkcjonowanie kolejne miejsce dedykowane seniorom. Nowy Dom Dziennego Pobytu powstał w budynku przy ul. Piłsudskiego 34.

To już druga placówka tego typu w naszym mieście. Powstała dzięki uzyskanemu dofinansowaniu. Dom jest elementem programu, którego całkowita wartość to ponad 8 mln zł, a dofinansowanie stanowi aż 90%. Projekt powstał i jest realizowany dzięki współpracy samorządów: miasta, powiatu tomaszowskiego i gminy Tomaszów Mazowiecki oraz Powiatowego Stowarzyszenia Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Aby zapewnić odpowiednie zaplecze lokalowe przeprowadzono liczne prace remontowe w budynku. Pod nadzorem konserwatora zabytków dokonano: wymiany okien, cyklinowania i lakierowania drewnianej podłogi, wymiany schodów zewnętrznych i montażu balustrady, wymiany parapetów

czynkowa wyposażona w komfortowe kanapy i fotele, stoły, krzesła oraz sprzęt RTV. Domowego charakteru nadaje bogato wyposażona biblioteczka, stylowe oświetlenie, liczne obrazy oraz pianino. Do dyspozycji seniorów jest również jadalnia wyposażona w stoły i krzesła odpowiadające klimatowi tego

ki specjalistycznemu sprzętowi jak i odpowiednie wyposażenie udostępnionej sali gimnastycznej. Budynek został dostosowany tak, aby móc zapewnić kompleksową opiekę oraz aktywizację, zarówno w sferze fizycznej jak i społecznej dla 30 osób.

Celem przy tworzeniu tej placówki było zapewnienie

Nowy Dom Dziennego Pobytu powstał w budynku przy ul. Piłsudskiego 34

zewnętrznych i daszku nad kółtównią, montażu oświetlenia oraz dostosowania sanitariatów do potrzeb seniorów korzystających z domu. Zagospodarowano również teren zielony na potrzeby rekreacyjne dokonując nie tylko nowych nasadzeń kwiatów i krzewów, ale również montażu altany, ławeczek, huśtawek nadających niepowtarzalny i kameralny klimat temu miejscu.

Na Dom Dziennego Pobytu składa się kilka pomieszczeń, których sercem jest sala wypo-

miejsca, przy których poza spożywaniem zapewnianych uczestnikom posiłków będą oni spędzać wolny czas oddając się swoim pasjom i zajęciom warsztatowym organizowanym przez terapeutki/opiekunki. Wygospodarowano również pomieszczenia niezbędne do realizacji usług na rzecz podopiecznych świadczonych przez wykwalifikowany personel, w skład którego wchodzi: fizjoterapeuta, masażyści, pielęgniarka. Aktywizacja seniorów będzie wspierana dzie-

seniorom uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym i towarzyskim przywracając im radość życia i wiarę we własne możliwości. Zapewniane tu wsparcie skierowane jest również do rodzin kierowanych tutaj seniorów, którzy mogą być spokojni o ich bezpieczeństwo, ale również utrzymanie ich dobrej kondycji psychicznej, fizycznej i społecznej.

Nad całością realizacją projektu czuwa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie

Mazowieckim. Dofinansowanie pochodzi z środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014–2020 w ramach projektu „Tomaszowskie Centrum Usług Społecznych II”.

Działania w projekcie przyczynią się do poprawy dostępności wszelkiego rodzaju usług na rzecz lokalnych seniorów oraz zapewnią im szeroki wachlarz działań aktywizacyjnych i wspierających ich codzienne funkcjonowanie. Projekt zakłada udzielenie wsparcia ponad 1 300 osobom. Dzięki niemu możliwa będzie kontynuacja finansowania działalności pierwszego z DDP zlokalizowanego przy ul. św. Antoniego 55, jak również realizacja usług opiekuńczych i asystenckich na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie miasta. W tym roku powstaną również mieszkania wspomagane dla 8 osób, w których podopiecznym zapewni zostaną posiłki, przybory i artykuły do osobistego użytku, jak również usługi opiekuńcze i wsparcie specjalistów. Udział partnerów w działaniach w projekcie zapewnia kompleksowość oferowanego lokalnym seniorom wsparcia poprzez funkcjonowanie i wyposażenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, czy też świadczenie porad psychologicznych i prawnych przez powiat tomaszowski, realizację różnorodnych warsztatów w klubach seniora zarówno na terenie miasta jak i gminy czy powiatu dzięki współpracy z Powiatowym Stowarzyszeniem Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz Gminy Tomaszów Mazowiecki, która zapewni również

świadczenie usług opiekuńczych na rzecz mieszkańców gminy. Wspólna idea pomocy seniorom, ale także członkom ich rodzin, którzy również mogą skorzystać z oferowanego wsparcia w projekcie, była początkiem, ale i niezbędnym czynnikiem w celu pozyskania środków zewnętrznych na ten cel.

Zgłaszając się do biura zlokalizowanego przy ul. św. Antoniego 55 w Tomaszowie Mazowieckim seniorzy mogą bezpłatnie skorzystać z wypożyczalni sprzętu pierwszej potrzeby, ale również otrzymać pulsoksymetrię do pomiaru pulsu i wysycenia krwi tlenem, tak zwanej saturacji, stanowiące nieodzowny sprzęt w okresie epidemii, jak również środki ochrony indywidualnej w postaci maseczek ochronnych, płynów do dezynfekcji rąk i powierzchni. Osobom zainteresowanym przekazywane są również „Karty życia” zawierające niezbędne informacje o stanie zdrowia danej osoby, przyjmowanych lekach czy kontakcie do lekarza rodzinnego – niezbędne w momencie udzielania pomocy osobom samotnym przez służby ratunkowe. Seniorom przekazywane są również „Przyciski SOS”, czyli tak zwane systemy przywoławcze, które umożliwiają szybkie wezwanie pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia jedynie przez naciśnięcie jednego przycisku.

Paczka dla seniora

W 2021 roku około 400 najbardziej potrzebujących mieszkańców otrzymało paczki. Trafiły one do osób wytypowanych przez tomaszowskie organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów. W zbieranie produktów niezbędnych do przygo-

towania paczek zaangażowali się uczniowie tomaszowskich szkół podległych miastu. W tym roku przekazali rekordową ilość produktów na przygotowanie paczek. Wykonali również samodzielnie kartki z życzeniami świątecznymi, które także zostały przekazane seniorom. Pakowaniem paczek i ich rozdzielaniem zajęli się pracownicy Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta.

Zniżki dla seniorów w ORDNI

W 2021 roku w Ośrodku Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych zostały przyznane 142 zniżki dla seniorów oraz zostały wykonane łącznie 3 033 zabiegi:

- fizykoterapia – 1 917,
- masaż suchy – 785,
- kinezyterapia (ćwiczenia z przyrządami oraz indywidualne) – 240,
- hydromasaż – 80,
- konsultacje fizjoterapeutyczne – 11.

Karta Tomaszowianina Senior

Karta Tomaszowianina Senior dla osób powyżej 60 roku życia wyodrębniona została w ramach programu Tomaszowska Karta Mieszkańca. W 2021 roku wydano 2 579 kart, w tym 142 kart rocznych oraz 2 437 kart trzyletnich.

Rozwój wolontariatu osób starszych i na rzecz osób starszych

Uroczysta gala honorowa z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza 2021, odbyła się w piątek 3 grudnia w MCK Tkacz. Najbardziej aktywnym wolontariuszom – uczniom oraz opiekunom kół wolontariatu ze szkół w Tomaszowie Mazowieckim w podziękowaniu za całoroczną aktywność i zaangażowanie wręczono symboliczne

„anioły dobroci”. Statuetki zaproszonym na galę wolontariuszom wytypowanym przez instytucje i organizacje pozarządowe wręczali przedstawiciele władz miasta – prezydent Marcin Witko, przewodniczący RM – Krzysztof Kuchta oraz wiceprzewodniczące RM- Beata Stańczyk i Marzanna Popławska. Gali towarzyszyła część artystyczna, w czasie której w etiudzie pantomimicznej pt. „Ogrodnik i drzewa”, alegorii o dobru, złu i nadziei, która zawsze jest początkiem czegoś nowego oraz montaż słowno-muzyczny pt. „Kochać człowieka, by zdążyć do Boga” zaprezentowała się grupa teatralna „Inni” ze Szkoły Podstawowej nr 9. Dwa przeboje Zbigniewa Wodeckiego „Umiemy żyć obok zła” i „Szczęście jest we mnie” wykonał Daniel Wysokiński, uczeń III Liceum Ogólnokształcącego.

W tym roku wśród laureatów znaleźli się przedstawiciele następujących organizacji senioralnych: Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy, Tomaszowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Polski Związek Niewidomych, Fundacja „Widzieć więcej”, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejskie Nr 2, Powiatowe Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Krajowe Stowarzyszenie Seniorów „Pasja”, Stowarzyszenie Rodzin Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, Fundacja Educator im. ks. St. Grada, Tomaszowskie Stowarzyszenie Amazonek.

Spartakiada dla seniorów

W dniu 6 grudnia 2021 roku w hali sportowej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7 na Tomaszowskiej Spartakiadzie

Seniorów spotkali się spragnieni dobrej zabawy seniorzy, dla których przygotowano 6 konkurencji indywidualnych i 3 konkurencje drużynowe. Miłokojkowa impreza była dla seniorów wstępem do radosnego i aktywnego spędzania okresu świąt Bożego Narodzenia. Zawody miały wspaniałą oprawę, dynamiczny charakter, i bardzo dużą frekwencję oraz niesamowity klimat zgotowany przez kibiców i przyjazną atmosferę. W spartakiadzie wzięło udział 60 seniorów powyżej 60 roku życia, którzy radośnie rywalizowali w konkurencjach sportowych i sprawnościowych na zasadach „fair play”. Na spartakiadzie liczyło się nie tylko zwycięstwo, ale nade wszystko możliwość spotkania z drugim człowiekiem o podobnych zainteresowaniach. Organizacja „Spartakiady Zdrowia dla Seniorów” odbyła się w ramach projektu pn. „TOMASZÓW MAZOWIECKI – ARENA POZYTYWNEJ ENERGII: wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej oraz podniesienie jakości środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim” finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014–2021.

Tomaszowski Budżet Obywatelski – AKTYWNY SENIOR I JUNIOR

W II półroczu 2021 roku realizowano projekt TBO/22/2019 „Aktywny senior i junior w Tomaszowie Mazowieckim”. Adresatami byli emeryci, renciści, uczniowie i mieszkańcy naszego miasta, głównie dzielnicy Ludwików. Łącznie brało w nim udział 180 osób. Realizowano zajęcia: rekreacyjne, kulinar-

ne, artystyczne, kulturalne, turystyczno-krajoznawcze.

Zajęcia artystyczne gromadziły osoby, które chciały rozbudzić swoje zdolności plastyczne. Uczestniczki spotykały się raz w tygodniu w budynku Szkoły Podstawowej nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim. Podejmowały zadania proste w wykonaniu, z użyciem podstawowych materiałów pozwalających na kreatywność i dawały możliwość stworzenia czegoś własnego. Podejmowały próby tworzenia własnych kompozycji farbami. Spotkania odbywały się w miłej kawowej atmosferze, przy pełnym zaangażowaniu uczestników.

Zajęcia kulinarne realizowane były poprzez wymianę przepisów różnych potraw i ich wykonanie, szczególnie na wspólne spotkania w ramach wyjść turystycznych i rekreacyjnych. Uczestniczki poznały podstawowe zasady żywienia i sposoby łączenie ze sobą produktów. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się spotkania ze specjalistką obsługi konsumenta.

Zajęcia turystyczne i kulturalne- w ramach tych zajęć zorganizowano wyjście do kina Helios w Tomaszowie Mazowieckim dla chętnych uczestniczek projektu poprzedzony rekreacyjnym kilkukilometrowym spacerem z kijkami. Ponadto zaplanowano dwa wyjazdy do teatru. Jednak ze względu na epidemię w Teatrze Powszechnym w Łodzi, odbył się jeden do Teatru Powszechnego w Radomiu. W ramach tych zajęć odbywała się nauka elementów tańca nowoczesnego. Zorganizowano wycieczkę do Krakowa dla 55 uczestników. Zwiedzono Miasto Podziemne,

Wawel, Stary Rynek i inne ciekawe miejsca w dawnej stolicy Polski. Odkryto się wiele spacerów w okolicy naszego miasta.

Zajęcia rekreacyjne i sportowe odbywały się na hali w Szkole Podstawowej nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim w każdy poniedziałek. Cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem. Były to ćwiczenia z gimnastyki korekcyjnej na kręgosłup, kolana i inne części ciała dla seniorów oraz z wykorzystaniem piłek, materacy, gum, lasek i innych elementów. Druga grupa odbywała spacer z kijkami połączone z gimnastyką w plenerze w zakresie początkowym. Nato-

miast uczestniczki, które już miały doświadczenie w chodzeniu z kijkami nordic walking odbywały spacer w innym dniu i na dłuższych dystansach w połączeniu z ćwiczeniami kondycyjno-oddechowymi. Były to powtarzane trasy: Zalew Sulejowski, Spała, Jeleń i Niebieskie Źródła. Podczas zajęć rekreacyjnych wykorzystywane były również urządzenia siłowni zewnętrznej na ul. Jana oraz nad Pilicą. Systematycznie organizowane były spacer na Plac Kościuszki, do Parku nad rzekę Wolbórkę.

Projekt obejmował zakup elementów wzbogacających plac zabaw przy SP7, co zostało

zrealizowane. Zakupione zostały 4 huśtawki w tym dwie wahadłowe i dwa gniazda na placu zabaw. Wmontowano również urządzenia do ćwiczeń dla młodzieży i mieszkańców składające się z 5 paneli.

Zakupiona została drukarka dla potrzeb szkoły oraz głośnik dla przedszkola jako pomoce dla wzmocnienia procesu edukacyjnego.

Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim świadczył wiele usług opiekuńczych.

Miesiąc	Liczba osób objętych usługami	Łączna liczba godzin sprawowanych usług	Liczba opiekunek sprawujących usługi w danym miesiącu
Styczeń	37	436	6
Luty	34	413	6
Marzec	41	630	8
Kwiecień	41	581	8
Maj	38	561	8
Czerwiec	45	631	8
Lipiec	47	743	8
Sierpień	47	661	8
Wrzesień	49	726	8
Październik	49	669	8
Listopad	49	655	8
Grudzień	45	573	8

W ramach usług:

- pomagano w utrzymaniu czystości w pomieszczeniach,
- pomagano w utrzymaniu higieny osobistej,
- przygotowywano i poda-

wano posiłki oraz leki,

- kupowano artykuły spożywcze i inne,
- realizowano recepty,
- kontaktowano się z lekarzem i pielęgniarką środowiskową,

- załatwiano urzędowe sprawy.

W 2021 roku 122 seniorów skorzystało z pomocy finansowej i rzeczowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Osoby w wieku popro-

dukcyjnym skorzystały z następujących form pomocy:

Zasiłki celowe:

- na opał – 7 osób,
- na żywność – 19 osób,
- na częściowy zwrot kosztów leczenia – 9 osób,
- na realizację recept – 3 osoby,
- na opłacenie rachunku za energię – 1 osoba,
- na opłacenie rachunku za gaz – 1 osoba,
- na częściową spłatę zadłużenia w czynszu – 1 osoba,
- na dofinansowanie do zakupu okularów – 1 osoba,
- na zakup koncentratora z tlenem – 1 osoba.

Zasiłki celowe specjalne:

- na opał – 17 osób,
- na żywność – 6 osób,
- na częściowy zwrot kosztów leczenia – 5 osób,
- na opłacenie rachunku za energię – 3 osoby,
- na realizację recept – 3 osoby,
- na zakup butli z gazem – 1 osoba,

- na dofinansowanie do remontu mieszkania – 1 osoba,
- na dofinansowanie do zakupu okularów – 1 osoba,
- na dofinansowanie na przejazd do szpitala do Łodzi – 1 osoba,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – 79 osób,
- zasiłek okresowy – 6 osób,
- zasiłek stały – 69 osób,
- zasiłek celowy ze zdarzenia losowego zgodnie z art. 40 ustawy o pomocy społecznej – 3 osoby,
- zakup zestawu środków czystości – 12 osób,
- pomoc w zakresie dożywiania – posiłek dowożony do miejsca zamieszkania
- w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole

- i w domu” na lata 2019-2023 – 3 osoby,
  - pomoc w zakresie dożywiania – posiłek wydawany w punkcie wydawania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – 8 osób.
- „Wspieraj seniora”

W 2021 roku realizowano program „Wspieraj seniora”. Celem strategicznym programu jest zapewnienie usługi wsparcia osobom starszym i samotnym powyżej 70 roku, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu.

Łączna liczba osób starszych, która skorzystała ze wsparcia w ramach programu wynosiła 67 osób.

Pomoc była udzielana w formie dostarczania paczek z żywnością, zakupu artykułów żywnościowych i dowiezienie ich do miejsca zamieszkania oraz udzielania porad telefonicznych.

	Dostarczenie paczek z żywnością	Zakup artykułów żywnościowych i dowiezienie ich do miejsca zamieszkania	Porady telefoniczne
Osoby powyżej 70 roku życia	26	10	7
Osoby poniżej 70 roku życia	13	5	1
Łączna liczba	39	15	8

W ramach powyższego programu 2 osobom powyżej 70 roku życia zostały wypożyczone książki z Miejskiej Biblioteki i dostarczone do miejsca zamieszkania.

Wsparcie stowarzyszeń organizujących działania skierowane do seniorów

W 2021 roku działało pięć stowarzyszeń i 4 kluby senioralne, które otrzymały w różnych formach wsparcie od miasta.

W ramach otwartych konkursów ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych przyznano m.in. środki dla organizacji pozarządowych wspierających aktywność osób starszych. W 2021 roku na wsparcie zaplanowano kwotę 55 000,00 zł.

Wśród podmiotów korzystających ze środków znalazły się następujące organizacje pozarządowe:

- Tomaszowski Uniwersytet Trzeciego Wieku.
- Powiatowe Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów.
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim.
- Krajowe Stowarzyszenie Seniorów „PASJA”.
- Stowarzyszenie Rodzin Dzieci i Osób Niepełnosprawnych.

- Fundacja Educator im. ks. St. Grada.
- Na terenie miasta w 2021 roku działały cztery kluby senioralne:
- Klub Seniora przy MCK.
  - Klub Seniora „Niezapominajki”.
  - Klub Seniora „Słoneczna Jedynka”.
  - Klub Seniora 50+.

W ramach wsparcia przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki zadań publicznych stowarzyszenia przeprowadzały szereg różnorodnych działań mających na celu integrację środowisk senioralnych oraz podniesienie sprawności psychicznej i fizycznej wśród osób starszych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Poza wsparciem stowarzyszeń senioralnych działających na terenie naszego Miasta Prezydent Tomaszowa Mazowieckiego przekazał również dotacje na realizację zadań publicznych dla innych stowarzyszeń działających w obszarze pomocy społecznej, zrzeszających jednak w większości osoby starsze. Na wsparcie tych zadań przeznaczono w 2021 roku dotacje łącznie w wysokości 43 400,00 zł.

Wśród podmiotów korzystających ze środków znalazły się następujące organizacje pozarządowe:

- Tomaszowskie Stowarzyszenie Amazonek.
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejskie Nr 2.
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Miejsko – Powiatowy.
- Polski Związek Niewidomych Okręg Łódzki Koło Miejskie Nr 2.
- Fundacja „Więcej”.

Tomaszowska Rada Seniorów

W 2021 roku działała II kadencja Tomaszowskiej Rady Seniorów. W jej skład wchodzi 13 przedstawicieli środowisk senioralnych. Przewodniczącą Rady jest Krystyna Wilk, Wiceprzewodniczącą – Donata Domańska i Maria Szczygieł, Sekretarzem jest Barbara Adamczyk.

W 2021 roku Radzie przedstawiono ofertę Tomaszowskiego Centrum Usług Społecznych II, omówiono sytuację domów pomocy społecznej działających na terenie miasta, regulamin „Miejsc Przyjaznych Seniorom”, omówiono założenia polityki senioralnej w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2021-2030 oraz zaopiniowano „Miejsca Przyjazne Seniorom”.

2. ZDROWIE I OPIEKA NAD NAJMŁODSZYMI

Opieka nad dziećmi do lat 3

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki prowadzi rejestr żłobków i klubów dziecięcych działających na terenie miasta. Na koniec 2021 roku na terenie miasta działało 5 żłobków niepu-

blicznych i jeden samorządowy. Łącznie na dzień 31 grudnia 2021 roku zapewnionych było 278 miejsc w żłobkach. W porównaniu z poprzednimi latami następuje wzrost miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, tj. 2017 rok – 153 miej-

scą, 2018 rok – 153 miejsca, 2019 rok – 195 miejsc, 2020 rok – 241 miejsc, 2021 rok – 278 miejsc.

8 marca 2021 roku Samorządowy Żłobek nr 1 rozpoczął działalność w nowej siedzibie przy ul. Strzeleckiej 14.

Nowy obiekt to 6 oddziałów dla 140 dzieci, każdy w pełni wyposażony w salę zabaw, brudnik, ustęp z natryskiem i pomieszczenie do mycia nocników. W żłobku jest także szatnia z wózkarnią, pokój dla matki karmiącej, pomieszczenia socjalne personelu

oraz pomieszczenia administracyjne, które zaprojektowano na piętrze. Dodatkowo przewidziano na nim kuchnię z zapleczem, zespół pralni, pomieszczenia techniczne, gospodarcze, magazynowe, higieniczno-sanitarne oraz niezbędną komunikację.

Budynek jest w części dwukondygnacyjny. Żłobek wyposażony jest w nowoczesne systemy bezpieczeństwa. Został przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Całkowity koszt budowy nowego żłobka to blisko 12 mln zł. Miasto otrzymało 4 397 244,00 zł z rządowej rezerwy celowej, 3 091 923,94 zł na pokrycie wkładu własnego z rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. 4 498 042,61 zł pochodziło z budżetu miasta.

Rodzice dzieci uczęszczających do żłobka mogą jednocześnie liczyć na 50, a nawet 99% zniżki w żłobku. I tak, mając dwoje dzieci, z których jedno chodzi do przedszkola lub szkoły publicznej, a drugie trafia do żłobka, rodzic może w nim liczyć na 50% zniżki. Jeżeli do szkoły lub przedszkola publicznego chodzi dwoje lub więcej dzieci, rodzic na dziecko w żłobku dostanie 99% zniżki.

Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych

Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim został utworzony z inicjatywy Rady Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, na podstawie Uchwały Nr 348/93 z dnia 6 października 1993 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Ośrodek Rehabilitacyjny Dzieci Niepełnosprawnych.

Obecnie jednostka realizuje cele i zadania zapisane w Statucie Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim.

Celem Ośrodka jest działalność lecznicza polegająca na udzielaniu ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oraz promocji zdrowia.

Ośrodek wykonywał

świadczenia zdrowotne na rzecz innych gmin na podstawie odrębnych porozumień zawartych z Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Ośrodek prowadził odpłatną działalność leczniczą poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych na rzecz innych osób, bądź też na rzecz innych podmiotów w zakresie wynikających z umów zawartych z podmiotami zlecającymi takie świadczenia.

Ośrodek może prowadzić działalność leczniczą poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych na podstawie zawartych umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Zadania Ośrodka realizowane są w szczególności poprzez:

- Prowadzenie zabiegów fizjoterapeutycznych, kinetyterapeutycznych, hydroterapeutycznych, masażu leczniczego, a także prowadzenie zajęć z gimnastyki korekcyjnej, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, usprawniających oraz innych zabiegów i zajęć niezbędnych do wykonywania statutowych zadań Ośrodka.
- Prowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych

stymulujących rozwój psychiczny dzieci.

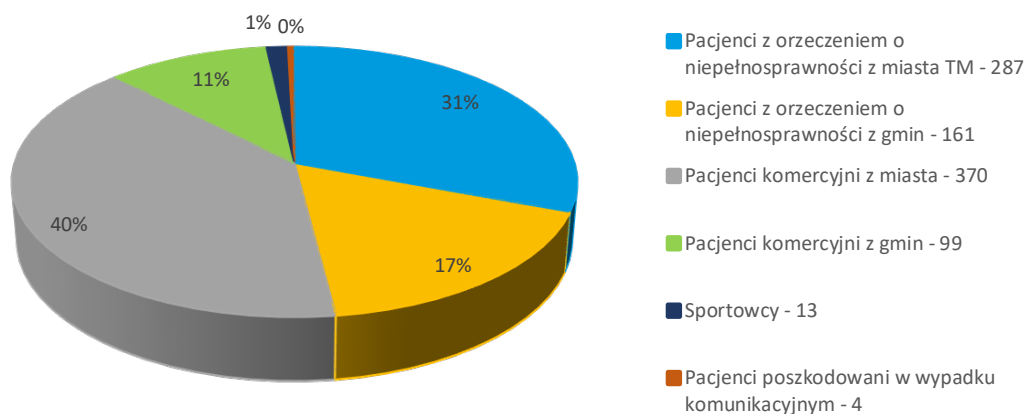
- Udzielanie pacjentom Ośrodka pomocy psychologicznej i pedagogicznej

Ośrodek prowadził także działalność w zakresie:

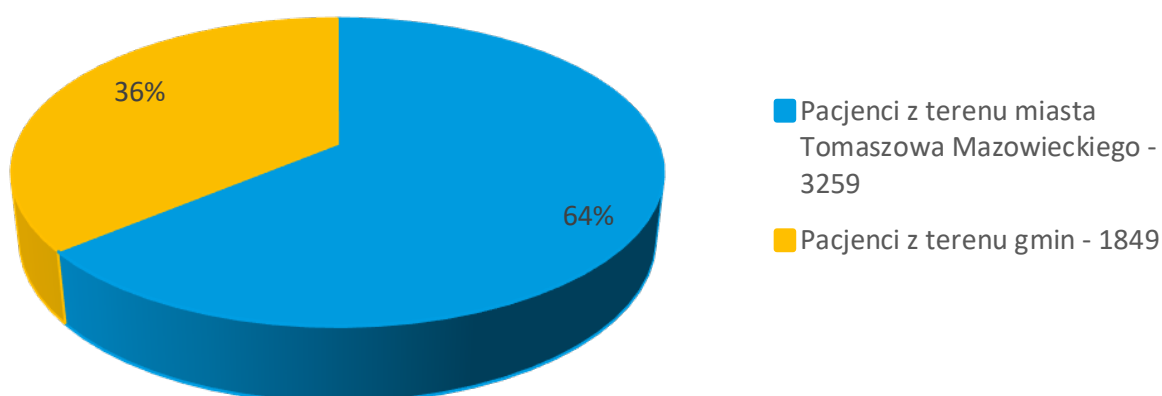
- Najmu nieruchomości gruntowej, obiektów lub pomieszczeń Ośrodka.
- Świadczenia usług przewozowych na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Zapewnienia niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego transportu i opieki w czasie przewozu w ramach realizacji zadań własnych Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki wynikających z art. 32 ust. 6 oraz art. 39 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe.
- Usług zaopatrzenia w wyroby medyczne.
- Usług udostępniania obiektu basenu otwartego zlokalizowanego na terenie Ośrodka.

Świadczenia zdrowotne udzielane są przez osoby wykonujące zawód medyczny oraz spełniające wymagania zdrowotne określone

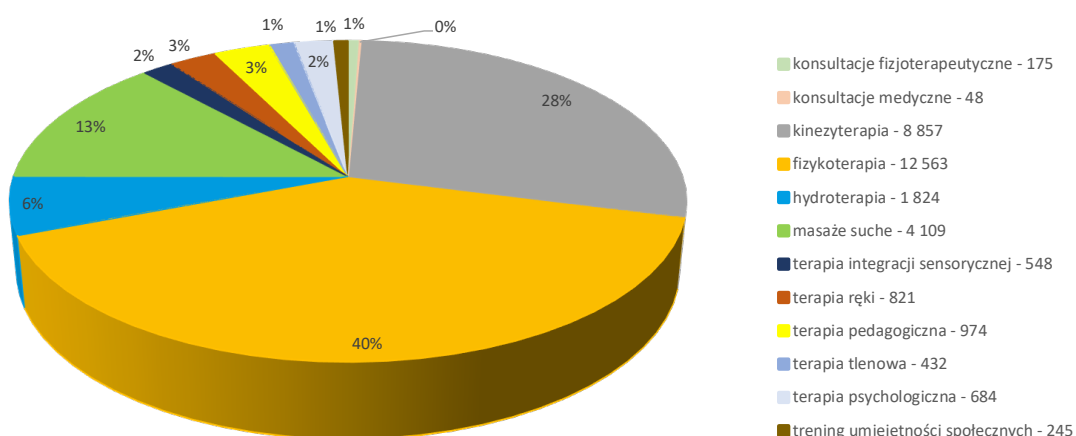
Liczba pacjentów łącznie przyjętych w 2021 roku: 934 osoby

Pacjenci korzystający z usług ORDN do 2021 roku:
5108 osób

Liczba wykonanych zabiegów rehabilitacyjnych w 2021 roku - 31 280

w odrębnych przepisach.

Wykonując zadania statutowe Ośrodek współpracuje w szczególności z:

- Podmiotami leczniczymi.
- Instytucjami wykonującymi zadania z zakresu pomocy społecznej.
- Organizacjami, fundacjami, stowarzyszeniami oraz innymi podmiotami i osobami działającymi w zakresie celów i zadań Ośrodka, w szczególności w celu zaspokojenia potrzeb zdrowotnych i społecznych osób niepełnosprawnych.
- Organami samorządu terytorialnego i administracją rządową.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki w 2021 roku podpisała porozumienia z 14 gminami z powiatu tomaszowskiego (tj. Budziszewice, Czerniewice, Inowódz, Lubochnia, Mniszków, Paradyż, Rzeczyca, Rokiciny, Wolbórz, Ujazd, Tomaszów Mazowiecki, Żelechlinek, Będków, Opoczno) w sprawie wykonywania zadania publicznego z zakresu ochrony zdrowia polegającego na objęciu opieką rehabilitacyjną dzieci niepełnosprawnych do 24 roku życia z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Gminy partycypowały w kosztach wykonywania zadania w formie dotacji celowej.

W 2021 roku Gminy przekazały dotację w wysokości 293 832,00 zł, z rehabilitacji w ORDNI skorzystało 1 191 dzieci.

Oprócz zabiegów typowo rehabilitacyjnych w Ośrodku prowadzone są zajęcia logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne i psychologiczne.

Misją Ośrodka jest kontynuacja prowadzonych działań realizowanych poprzez udzielanie pacjentom wysoko specjalistycznej opieki rehabilitacyjnej połączonej z edukacją zdrowotną oraz rozwojem działań z zakresu promocji zdrowia na najwyższym poziomie.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w związku z dużym zainteresowaniem możliwości korzystania z atrakcyjnego terenu, placu zabaw i wiaty grillowej/ogniska – NAJEM TERENU – dostosowana była właściwa organizacja pracy wraz z rozpoczęciem sezonu wiosenno/letniego tj. od 2 maja do 30 września, także w weekendy w godzinach od 08.00 do 22.00, której celem było pozyskanie jak największej korzyści finansowej dla placówki.

Działalność statutowa ORDNI

Struktura zatrudnienia umożliwia wykonywanie szeregu, nawet najbardziej wieloetapowych zabiegów, które odbywają się w specjalistycznych gabinetach:

- fizjoterapii,
- lekarskim,
- kinezyterapii,
- hydroterapii,
- fizykoterapii,
- masażu leczniczego,
- tlenoterapii-hiperbaricznej.

Oprócz zabiegów rehabilitacyjnych w Ośrodku prowadzone są terapie m.in.:

- pedagogiczna,
- psychologiczna,
- terapia ręki,
- trening umiejętności społecznych,
- integracja sensoryczna.

Wychodząc naprzeciw potrzebom pacjentów, a także mając na uwadze

nieustannie rozwijającą się fizjoterapię i inwestowanie w wiedzę i podnoszenie kwalifikacji naszego personelu zostały rozszerzone usługi świadczone w Ośrodku o nowy zabieg- suche igłowanie.

Suche igłowanie jest skutecznym sposobem terapii dającym szybkie rezultaty w postaci zmniejszenia napięcia mięśni oraz zmniejszenia dolegliwości bólowych. Metoda ta polega na nakłuciu odpowiednich miejsc w mięśniu lub pasma mięśniowego przy pomocy sterylnych jednorazowych igieł. Jest ona wskazana dla problemów mięśniowo-powięziowych.

Ważnym elementem działalności jednostki jest prowadzenie dowozu osób z niepełnosprawnościami posiadanym, na podstawie umowy użyczenia z Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki samochodem VOLKSWAGEN T6 KOMBI 3.400 2.0 TDI 75 kW 5-G rocznik 2016, zakupiony w ramach projektu z PFRON w 2016 roku.

Grupa rewalidacyjno – wychowawcza z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 10 w Tomaszowie Mazowieckim – Szkoły Podstawowej nr 3 w Tomaszowie Mazowieckim (dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim), 9 osób:

- 3 osoby w wieku 22 lat (2 na wózku inwalidzkim),
- 2 osoby w wieku 21 lat (1 na wózku inwalidzkim),
- 1 osoba w wieku 19 lat,
- 1 osoba w wieku 13 lat (na wózku inwalidzkim),
- 1 osoba w wieku 11 lat,
- 1 osoba w wieku 7 lat

(na wózku inwalidzkim).

Osoby dowożone do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Tomaszowie Mazowieckim – 8 osób w wieku: 9-17 lat, na podstawie art. 17 ust. 3a pkt 1 ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku.

Na terenie Ośrodka znajduje się odkryty kompleks basenowy udostępniany w okresie letnim, cieszący się dużym zainteresowaniem nie tylko wśród pacjentów, lecz również wśród mieszkańców miasta i okolicznych gmin.

W okresie od maja do końca października, Ośrodek oferuje atrakcyjnie wyposażony plac zabaw dla dzieci, a także miejsce, gdzie można zorganizować ognisko, grill, imprezy okolicznościowe i integracyjne. Z tego tytułu osiąga dochód przekazywany na konto Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Mając na względzie wprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii oraz zminimalizowanie ryzyka zachorowania na COVID-19 Dyrektor Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim wraz z zatrudnionym personelem wychodząc naprzeciw potrzebom pacjentów oraz w trosce o ich zdrowie i zapewnienie stałego kontaktu, wynikającego ze świadomości, iż rehabilitacja jest ciągłym procesem w przywracaniu sprawności fizycznej i psychicznej podjęli wspólnie następujące kroki w celu podtrzymania obowiązującego reżimu sanitarnego wraz z dostosowaniem świadczonych usług, aby maksymalnie gwarantowały bezpieczeństwo dla pacjentów,

ich opiekunów oraz personelu.

Liczba pacjentów wraz z liczbą zabiegów i jednostkami chorobowymi

Realizując założony plan systematycznego podnoszenia komfortu obsługi pacjentów od momentu utworzenia placówki odnotowuje się regularny wzrost zainteresowania pacjentów oferowanymi usługami, czego najlepszym dowodem jest stale wzrastająca ilość udzielanych świadczeń.

Do końca 2021 roku liczba zarejestrowanych wszystkich osób wynosiła 5 108 w tym:

- 3 259 z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego,
- 1 849 z terenu gmin.

Pacjenci korzystający z usług ORDN do 2021 roku

Liczba nowo zarejestrowanych pacjentów z orzeczeniem o niepełnosprawności wynosiła 83 (pacjenci z miasta - 45, pacjenci z gmin- 38) z następującymi schorzeniami:

- skolioza- 17 pacjentów,
- zaburzenia rozwoju ruchowego i psychicznego- 10 pacjentów,
- wcześniactwo + opóźnienie rozwoju - 10 pacjentów,
- autyzm, zespół Aspergera- 11 pacjentów,
- skolioza- 17 pacjentów,
- wada postawy- 8 pacjentów,
- zaburzenia zachowania, emocji oraz inne zaburzenia- 6 pacjentów,
- stan po złamaniach i zabiegach operacyjnych- 1 pacjent,
- ostra białaczka limfocytowa – 1 pacjent,
- padaczka – 2 pacjentów,

- obniżone napięcie ruchowe – 1 pacjent,
- zespół pocovidowy – 1 pacjent,
- dystrofia mięśniowa – 1 pacjent,
- stwardnienie guzowate – 2 pacjent,
- FAS- 2 pacjentów,
- zespół nadpobudliwości psychoruchowej – 2 pacjentów,
- zespół Downa - 3 pacjentów,
- inne – 5 pacjentów.

Z powyższej statystyki należy wywnioskować, iż największą liczbę pacjentów stanowią dzieci ze skoliozami oraz wadami postawy, a także z opóźnieniem i zaburzeniami rozwoju, oraz autyzmem.

Liczba pacjentów łącznie przyjętych w 2021 roku: 934 osób, w tym:

- pacjenci z orzeczeniem o niepełnosprawności z miasta TM – 287,
- pacjenci z orzeczeniem o niepełnosprawności z gmin – 161,
- pacjenci komercyjni z miasta – 370,
- pacjenci komercyjni z gmin – 99,
- sportowcy – 13,
- pacjenci poszkodowani w wypadku komunikacyjnym – 4.

Liczba wykonanych zabiegów rehabilitacyjnych w 2021 roku – 31 280, w tym:

- konsultacje fizjoterapeutyczne – 175,
- konsultacje medyczne – 48,
- kinezyterapia – 8 857,
- fizykoterapia – 12 563,
- hydroterapia – 1 824,
- masaże suche – 4 109,

- terapia integracji sensorycznej – 548,
- terapia ręki – 821,
- terapia pedagogiczna – 974,
- terapia tlenowa – 432,
- terapia psychologiczna – 684,
- trening umiejętności społecznych – 245.

Rada Społeczna Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim

Rada Społeczna powołana została Uchwałą Nr XLIX/361/2021 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 23 września 2021 roku.

W skład Rady Społecznej weszli:

1. Przewodniczący Rady Społecznej: Wanda Rybak – przedstawiciel Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego,
2. Członkowie Rady Społecznej:
  - Pan Michał Czechowicz – przedstawiciel Wojewody Łódzkiego,
  - Pan Kazimierz Baran – przedstawiciel Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego,
  - Pani Marzanna Popławska – przedstawiciel Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego,
  - Pani Elżbieta Przedbora – przedstawiciel Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego,
  - Pani Beata Stańczyk – przedstawiciel Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego.

Rada Społeczna jest organem inicjującym i opiniodawczym podmiotu tworzącego oraz doradczym Dyrektora Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych

w Tomaszowie Mazowieckim.

W dniu 20 października 2021 roku odbyło się pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady Społecznej Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim. Podczas posiedzenia podjęto m.in. Uchwałę nr 1/2021 w sprawie przyjęcia Regulaminu Rady Społecznej Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim zatwierdzoną Zarządzeniem nr 308/2021 PREZYDENTA MIASTA TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO z dnia 26 listopada 2021 roku.

W dniu 1 grudnia 2021 roku odbyło się II posiedzenie Rady Społecznej Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim, na którym podjęto Uchwałę nr 2/2021 w sprawie wyznaczenia osoby do komisji konkursowej przeprowadzającej konkurs na stanowisko kierownika podmiotu leczniczego.

Osobą wyznaczoną został Pan Kazimierz Baran.

Współpraca z partnerami zewnętrznymi

Działalność Ośrodka wzbogacona jest również przez PRZYJACIÓŁ OŚRODKA, firmy oraz osoby prywatne. Są to między innymi:

- EUROGLAS Polska Sp. z o.o.,
- Nadleśnictwo Smardzewice,
- Logistic Polska,
- PPF Hasco – Lek S.A.,
- Ceramika Paradyż Sp. z o.o..

Systematyczna współpraca kontynuowana jest także z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

Kooperacja z różnymi uczelniami i placówkami oświatowymi z terenu całego kraju jest także widoczna na płaszczyźnie me-

dyczo-terapeutycznej w postaci umożliwienia realizacji zajęć oraz godzin odbywania staży i praktyk zawodowych dla słuchaczy/studentów, których ORDN objął w roku 2021 swoją opieką w liczbie 8 osób. Realizowany jest także wolontariat dla młodzieży.

Z uwagi na stan epidemii współpraca z partnerami zewnętrznymi była niestety ograniczona. Nie udało zrealizować się zaplanowanych przedsięwzięć jak w latach poprzednich mających na względzie kształtowanie odpowiednich postaw społecznych i organizacji działalności oświatowo-kulturalnej, działań promujących zdrowie czy integrację różnych środowisk przy jednoczesnym zwróceniu uwagi na rekreację i wypoczynek.

Otrzymane darowizny:

- od Przedsiębiorstwa Produkcji Farmaceutycznej Hasco-LEK S.A. w postaci produktu biobójczego do higienicznej i chirurgicznej dezynfekcji rąk, urządzeń i pomieszczeń.
- od Firmy Euroglas Polska Sp. z o.o. w postaci dwóch kserokopiarek oraz akcesoriów biurowych.

Wydarzenia kulturalno-rozrywkowe

W dniu 18 lipca 2021 roku odbył się Piknik Integracyjno-Sportowo-Profilaktyczny pn. „RÓWNOŚĆ I TOLAERANCJA NA CO DZIEŃ” zorganizowany na terenie Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim.

Celem wydarzenia była przede wszystkim integracja i promowanie idei równości, równego traktowania, tolerancji i poszanowania drugiej osoby. Podczas pikniku zapewnione było mnóstwo

atrakcji, basen, gry i zabawy dla najmłodszych, malowanie twarzy, przejażdżki bryczką, gokarty, występy na scenie oraz konkurencje z nagrodami i wiele innych.

Organizatorami Pikniku byli:

Stowarzyszenie Abstynenckie „AZYL” w Tomaszowie Mazowieckim oraz Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim.

Analiza wykonania budżetu

W roku budżetowym 2021 Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim osiągnął dochody w wysokości 232 215,56 złotych.

Dochody pochodziły z następujących wpływów:

Nazwa	Kwota
Usługi medyczne, fizjoterapeutyczne, ksero, transportowe, bilety wstępu na basen	168 769,45 zł
Wynajem terenu i pomieszczeń	17 400,78 zł
Odsetki od należności uregulowanych po terminie zapłaty	0,36 zł
Darowizna pieniężna	500,00 zł
Odszkodowanie od ubezpieczyciela	6 197,01 zł
Zwrot wydatków lat ubiegłych	372,58 zł
Sprzedaż złomu	96,30 zł
Pozostałe dochody w tym:	38 879,08 zł
Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim- refundacja szkoleń z Krajowego Funduszu Szkoleniowego	18 000,00 zł
Rozliczenie zasad współpracy z ZSP nr 10 w Tomaszowie Mazowieckim	20 375,17 zł
Wynagrodzenie płatnika składek	245,94 zł
Wyroki sądowe	257,97 zł
Łącznie:	232 215,56 zł

Ponadto otrzymano darowizny rzeczowe w postaci:

Nazwa	Kwota
Paliwa do samochodu	990,40 zł
Produktu ACTISEPT	19 926,00 zł
Kserokopiarki	1 584,30 zł
Kserokopiarki	1 047,78 zł
Łącznie:	23 548,48 zł

Zestawienie dochodów Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim w latach: 2016-2021

	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Kwota	83 579,06 zł	117 456,74 zł	144 511,54 zł	172 178,67 zł	216 254,46 zł	232 215,56 zł

Należy podkreślić, że dzięki wspólnemu wysiłkowi zespołu, który realizuje przyjętą koncepcję rozwoju placówki, nie tylko systematycznie wzrastają dochody, ale placówka oferuje pacjentom coraz szerszą gamę usług świadczonych na możliwie jak najwyższym poziomie.

W 2021 roku otrzymano środki budżetowe na wydatki z Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki w wysokości 1 650 964,01 zł.

Środki finansowe z tytułu zawartych porozumień z Gmi-

nami na 2021 rok wynosiły 293 832,00 zł, z czego zrealizowano kwotę 187 176,00 zł. Środki finansowe z porozumień wydatkowano na działalność bieżącą jednostki.

Z końcem roku budżetowego wydatkowano kwotę 1 615 604,77 zł. Dokonano zwrotu niewydatkowanych środków w wysokości 142 015,24 zł, z czego kwotę 106 656,00 zł oddano do gmin w związku z rozliczeniem realizacji zawartych porozumień, zaś pozostałą kwotę w wysokości 35 359,24

zł zwrócono do budżetu Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Ośrodek obejmuje opieką rehabilitacyjną połączoną z opieką dzienną 9 dzieci z głębokim upośledzeniem w 3 grupach rewalidacyjno-wychowawczych na podstawie zawartych zasad współpracy z placówką oświatową- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10 w Tomaszowie Mazowieckim.

Środki finansowe uzyskane z tej współpracy wynoszą 20 375,17 zł.

Gmina	Liczba zabiegów na rok 2021	Wykorzystano razem	Liczba zabiegów, która została
Tomaszów Mazowiecki	2 727	2 296	431
Inowódz	560	509	51
Rzeczyca	1 000	235	765
Ujazd	1 363	1 100	263
Budziszewice	500	194	306
Paradyż	110	0	110
Żelechlinek	650	650	0
Czerniewice	1 600	916	684
Lubochnia	3 181	1 315	1 866
Wolbórz	450	270	180
Rokiciny	350	350	0
Opoczno	272	272	0
Mniszków	300	203	97
Będków	293	198	95

Gmina	Liczba zabiegów na rok 2021	Wykorzystano razem	Liczba zabiegów, która została
Razem	13 356	8 508	4 848

Inwestycje i remonty

Warunkiem koniecznym dla dalszego systematycznego rozwoju placówki, jest stałe inwestowanie umożliwiające odtwarzanie istniejącego potencjału i stworzenie nowej, szerszej i konkurencyjnej oferty dla pacjentów. Realizując powyższe z uwzględnieniem podnoszenia komfortu obsługi pacjentów w roku 2021 dokonano kolejnych niezbędnych inwestycji. Należy podkreślić dużą skalę poczynionych remontów wykonanych tylko i wyłącznie we własnym zakresie

przez pracowników Ośrodka.

Do najważniejszych należą:

- Generalny remont Gabinetu Hydroterapii wraz z WC;
- Generalny remont Gabinetu Psychologa;
- Generalny remont Gabinetu Terapii ręki;
- Generalny remont pomieszczenia socjalnego;
- Generalny remont pomieszczenia gospodarczego;
- Generalny remont dwóch pomieszczeń WC z do-

stosowaniem dla osób niepełnosprawnych;

- Oklejenie szyb pomieszczenia Informacji celem udoskonalenia procedury ochrony danych osobowych pacjentów;
- Remont placu zabaw na terenie placówki.

Oprócz wyżej wymienionych w okresie sprawozdawczym działań inwestycyjno-remontowych, warto również podkreślić bieżące działania w postaci bieżących prac porządkowych wraz z dbałością o estetykę i wygląd terenu.

3. NAUKA TO POTĘGI KLUCZ

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki jest organem prowadzącym dla następujących placówek oświatowych:

- 10 zespołów szkolno- przedszkolnych, w skład których wchodzi: szkoła podstawowa i przedszkole,
- zespołu przedszkolnego, w skład którego wchodzi 3 przedszkola,
- szkoły podstawowej.

Organizacja szkół i przedszkoli (stan na 30 września 2021 roku)

- R- oddział rewalidacyjny sp – oddział specjalny
- *Przedszkole nr 17 – 1 oddział specjalny
- *Przedszkole nr 20 – 1 oddział integracyjny
- *Szkoła Podstawowa nr 3 – oddział rewalidacyjny (2)
- *Szkoła Podstawowa nr 8 – oddział integracyjny (2)
- *Szkoła Podstawowa nr 9 – oddział integracyjny (1)
- *Szkoła Podstawowa nr 1 im. Aleksandra Kamińskiego – oddział integracyjny – (1)
- *Szkoła Podstawowa nr 12 im. Jana Pawła II – oddział integracyjny – (1)

Lp.	Zespół/Szkoła/ Przedszkole	Placówka wchodzą- ca w skład zespołu	Uczniowie / Wychowankowie	Oddziały	Etaty pedago- giczne	Etaty admin.-obsl.	Etaty na kuchni + inten-dent																																									
1	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1	Szkoła Podstawowa nr 13 Pomnik Tysiąc- lecia Państwa Polskiego	439	20	48,58	11,75	6,00																																									
		Przedszkole nr 16	100	4							539	24				2	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 2	Szkoła Podstawowa nr 12 im. Jana Pawła II	449	21	57,90	27,575	8,50	Przedszkole nr 7	120	5				569	26				3	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 3	Szkoła Podstawowa nr 7	237	11	28,33	7,50	4,00	Przedszkole nr 9 im. Jana Pawła II	43	2			
			539	24																																												
2	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 2	Szkoła Podstawowa nr 12 im. Jana Pawła II	449	21	57,90	27,575	8,50																																									
		Przedszkole nr 7	120	5							569	26				3	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 3	Szkoła Podstawowa nr 7	237	11	28,33	7,50	4,00	Przedszkole nr 9 im. Jana Pawła II	43	2				280	13																	
			569	26																																												
3	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 3	Szkoła Podstawowa nr 7	237	11	28,33	7,50	4,00																																									
		Przedszkole nr 9 im. Jana Pawła II	43	2							280	13																																				
			280	13																																												

Lp.	Zespół/Szkoła/ Przedszkole	Placówka wchodzą- ca w skład zespołu	Uczniowie / Wychowankowie	Oddziały	Etaty pedago- giczne	Etaty admin.-obsł.	Etaty na kuchni + intendant
4	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 4	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Aleksandra Kamińskiego	869	37	109,99	28,125	14,00
		Przedszkole nr 14	144	6			
		Przedszkole nr 20	119	5*			
			1 132	48			
5	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 5	Szkoła Podstawowa nr 8	350	18	43,77	9,20	5,00
		Przedszkole nr 8	0	0			
			350	18			
6	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 6	Szkoła Podstawowa nr 14	375	17	48,52	12,00	8,00
		Przedszkole nr 2 im. Marii Kownackiej	100	4			
			475	21			

Lp.	Zespół/Szkoła/ Przedszkole	Placówka wchodzą- ca w skład zespołu	Uczniowie / Wychowankowie	Oddziały	Etaty pedago- giczne	Etaty admin.-obsł.	Etaty na kuchni + intendent																																									
7	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 7	Szkoła Podstawowa nr 11	439	20	54,03	17,50	10,00																																									
		Przedszkole nr 19	125	5							564	25				8	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 8	Szkoła Podstawowa nr 6	363	18	39,34	10,50	5,00	Przedszkole nr 10	62	3				425	21				9	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 9	Szkoła Podstawowa nr 9 im. ks. Jana Twardowskiego	243	12	40,38	11,50	5,25	Przedszkole nr 5	97	4			
			564	25																																												
8	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 8	Szkoła Podstawowa nr 6	363	18	39,34	10,50	5,00																																									
		Przedszkole nr 10	62	3							425	21				9	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 9	Szkoła Podstawowa nr 9 im. ks. Jana Twardowskiego	243	12	40,38	11,50	5,25	Przedszkole nr 5	97	4				340	16																	
			425	21																																												
9	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 9	Szkoła Podstawowa nr 9 im. ks. Jana Twardowskiego	243	12	40,38	11,50	5,25																																									
		Przedszkole nr 5	97	4							340	16																																				
			340	16																																												

Lp.	Zespół/Szkoła/ Przedszkole	Placówka wchodzą- ca w skład zespołu	Uczniowie / Wychowankowie	Oddziały	Etaty pedago- giczne	Etaty admin.-obst.	Etaty na kuchni + intenden- dent																																									
10	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 10	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Józefa Pił- sudskiego	271	11	38,80	14,00	7,00																																									
		Przedszkole nr 11	100	4							371	15				11	Zespół Przedszkolny	Przedszkole nr 3	0	0	24,09	16,50	8,00	Przedszkole nr 12	147	6	Przedszkole nr 17	111	5*				258	11				12	Szkoła Podstawowa nr 10 im. Tomasowskich Olimpijczyków		766	33	73,61	34,60	5,00	łącznie		
			371	15																																												
11	Zespół Przedszkolny	Przedszkole nr 3	0	0	24,09	16,50	8,00																																									
		Przedszkole nr 12	147	6																																												
		Przedszkole nr 17	111	5*																																												
			258	11																																												
12	Szkoła Podstawowa nr 10 im. Tomasowskich Olimpijczyków		766	33	73,61	34,60	5,00																																									
łącznie			6 069	271	607,34	200,75	85,75																																									

Lp.	Zespół/Szkoła/ Przedszkole	Placówka wchodząca w skład zespołu	Uczniowie / Wychowankowie	Oddziały	Etaty pedago- giczne	Etaty admin.-obst.	Etaty na kuchni + intendant
2020/2021		Szkoły	4 801	218	628,13	203,69	90,00
		Przedszkola	1 268	53			
2019/2020		Szkoły	4 862	223	657,59	255,64	95,00
		Przedszkola	1 343	58			
2019/2020		Szkoły	4 750	226	657,59	255,64	95,00
		Przedszkola	1 446	61			

Informacja na temat absolwentów szkół w roku szkolnym 2020/2021 oraz uczniów rozpoczynających naukę w roku szkolnym 2021/2022

Liczba absolwentów klas VIII szkół podstawowych	636
Liczba uczniów rozpoczynających naukę w klasach pierwszych szkół podstawowych	520
Liczba dzieci rozpoczynających edukację w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych	335

Szkoły i placówki oświatowe publiczne i niepubliczne dotowane przez Gminę - Miasto Tomaszów Mazowiecki

	2021/2022	2020/2021	2019/2020
Liczba przedszkoli niepublicznych	11	11	10
Liczba punktów przedszkolnych	1	1	1
Liczba szkół niepublicznych	3	3	3
Liczba szkół publicznych	2	2	2

Liczba uczniów i wychowanków publicznych i niepublicznych przedszkoli i szkół

Liczba uczniów /wychowanków	2021/2022		2020/2021		2019/2020	
	Publiczne	Niepubliczne	Publiczne	Niepubliczne	Publiczne	Niepubliczne
Przedszkola, niezależnie od typu placówki wychowania przedszkolnego, oddziały przedszkolne w szkołach	1 603	766	1 616	690	1 576	688
Szkoły podstawowe	4 466	387	4589	368	4 620	339

* I. uczniów szkół podstawowych i gimnazjów

Kadra nauczycielska według stopnia awansu zawodowego

Nauczyciele według stopnia awansu zawodowego
(stan na 30 września 2021 roku)

Szkoły	Nauczyciele według stopnia awansu zawodowego (stan na 30 września 2021 roku)			
	Stażyści	Kontraktowi	Mianowani	Dyplomowani
ZSP nr 1	0,68	2,74	8,06	37,10
ZSP nr 2	0,00	8,61	6,44	42,85
ZSP nr 3	0,00	3,41	6,25	18,67
ZSP nr 4	0,00	10,86	9,61	89,52
ZSP nr 5	0,00	1,66	11,75	30,36
ZSP nr 6	0,00	6,38	2,60	39,54
ZSP nr 7	1,04	6,05	9,88	37,06
ZSP nr 8	0,00	1,71	2,89	34,73

Kadra nauczycielska według stopnia awansu zawodowego

Szkoly	Nauczyciele według stopnia awansu zawodowego (stan na 30 września 2021 roku)				
	Stażyści	Kontraktowi	Mianowani	Dyplomowani	
ZSP nr 9	1,10	6,54	3,29	29,45	
ZSP nr 10	0,00	2,67	3,19	31,72	
SP nr 10	0,00	3,17	6,92	63,52	
ZP	0,00	1,66	6,52	15,73	
Razem:	2,82	55,45	77,41	470,25	
% ogółem:	0,46	9,15	12,78	77,61	
30.09.2020 r.	Razem	5,40	47,33	80,98	494,42
	% ogółem	0,86	7,54	12,90	78,70
30.09.2019 r.	Razem	16,29	40,89	94,94	505,47
	% ogółem	2,48	6,22	14,44	76,86

Awans zawodowy w roku szkolnym 2020/2021

W roku szkolnym 2020/2021 czterech nauczycieli uzyskało awans na stopień nauczyciela dyplomowanego, sześcioro na stopień nauczyciela mianowanego i sześcioro na stopień nauczyciela kontraktowego.

WARUNKI KSZTAŁCENIA I ZARZĄDZANIE MIENIEM SZKOLNYM I PRZEDSZKOLNYM

Dla poprawy bezpieczeństwa uczniów i pracowników oraz stanu higienicznego, a także poprawy estetyki i wyglądu pomieszczeń, budynków szkolnych

i przedszkoli oraz usunięcie nagłych awarii wykonano inwestycje i remonty za łączną kwotę 1 822 407,43 złotych. Szczegółowy wykaz inwestycji i remontów dostępny jest w dziale „Inwestujemy w mieszkańców”.

Baza sportowa publicznych placówek oświatowych

Szkoły	Sala gimnastyczna	Hala sportowa	Boisko	Plac zabaw	Basen	Siłownia zewnętrzna
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 1	1	-	1	1	-	-
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2	1	-	1	1	1	-
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 3	-	1	1	2	-	-
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 4	1	1	1	2	-	1
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 5	1	-	-	1	-	-
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 6	1	-	1	1	-	-
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 7	1	1	1	1	-	-
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 8	1	1	-	1	-	1
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 9	1	-	1	-	-	1
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 10	1	-	1	-	-	-
Szkoła Podstawowa nr 10	1	1	2	1	1	-
Zespół Przedszkolny	-	-	-	3	-	-
Razem:	10	5	10	14	2	3

Oddziały sportowe w roku szkolnym 2021/2022			
Szkoła	Liczba grup	Liczba uczniów	Klasa-dyscyplina
Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1	1	22	IVs – piłka siatkowa dziewcząt i chłopców
Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 2	1	20	IVa – piłka siatkowa chłopców
Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 4	3	20	IVa – łyżwiarstwo dziewcząt i chłopców
		21	Vla – łyżwiarstwo dziewcząt i chłopców
Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 7	1	21	VIIa – piłka siatkowa chłopców
Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 9	1	19	IV – łyżwiarstwo dziewcząt i chłopców
Szkoła Podstawowa nr 10	1	23	IVs – piłka siatkowa dziewcząt i chłopców
Razem	8	146	
2020/2021	18	218	
2019/2020	28	372	

Klasy sportowe w dyscyplinach strategicznych:

- piłka siatkowa dziewcząt i chłopców,
- łyżwiarstwo szybkie.

Zasady i warunki kształcenia uczniów niepełnosprawnych

Z roku na rok w samorządowych publicznych szkołach i przedszkolach zwiększa się liczba uczniów niepełnosprawnych, którzy mają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Są to uczniowie: niesłyszący,

słabosłyszący, słabowidzący, niepełnosprawni ruchowo, z afazją, niepełnosprawni intelektualnie, z autyzmem, zespołem Aspergera czy też z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Dla nich opracowuje się Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny oraz organizuje, oprócz kształcenia ogólnego, zajęcia specjalistyczne: rewalidacyjne, logopedyczne, inne wynikające z pomocy psychologiczno-pedagogicznej (np. dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyj-

no-kompensacyjne), a także dostosowuje się wymagania oraz treści programowe do potrzeb i możliwości. Stosuje się również indywidualizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz dostosowuje się warunki przeprowadzania egzaminów zewnętrznych. Do potrzeb uczniów niepełnosprawnych, w tym ruchowo, dostosowano placówki: SP nr 1, SP nr 9, Przedszkole nr 17 oraz Przedszkole nr 20.

Zespół	Szkoła Przedszkole	Liczba dzieci niepełnosprawnych z orzeczeniem PPP*	Nauczyciele specjaliści *** Etaty	Logopeda	Pedagog	Psycholog
ZSP nr 1	SP nr 13	3	1,18	0,59	0,59	0,00
	P nr 16	0	0,09	0,09	0,00	0,00
ZSP nr 2	SP nr 12	8	3,42	0,91	0,73	0,00
	P nr 7	1	0,48	0,09	0,00	0,00
ZSP nr 3	SP nr 7	3	1,55	0,17	0,41	0,00
	P nr 9	0	0,00	0,00	0,00	0,00

Zespół	Szkoła Przedszkole	Liczba dzieci niepełno- sprawnych z orzecz- eniem PPP*	Nauczyciele specjaliści *** Etaty	Logopeda	Pedagog	Psycholog
ZSP nr 4	SP nr 1	12	7,68	1,00	0,41	0,00
	P nr 14	0	0,00	0,10	0,00	0,00
	P nr 20	4	2,05	0,14	0,00	0,00
ZSP nr 5	SP nr 8	11	3,54	0,91	1,00	0,00
ZSP nr 6	SP nr 14	8	0,00	0,23	0,81	0,00
	P nr 2	0	0,00	0,27	0,00	0,00
ZSP nr 7	SP nr 11	4	2,85	0,18	0,50	0,50
	P nr 19	0	0,00	0,00	0,00	0,00
ZSP nr 8	SP nr 6	4	0,53	0,29	0,86	0,00
	P nr 10	0	0,00	0,16	0,00	0,00
ZSP nr 9	SP nr 9	14	5,61	0,22	0,87	0,00
	P nr 5	0	0,00	0,11	0,00	0,00
ZSP nr 10	SP nr 3	0	0,00	0,18	0,95	0,00
	P nr 11	0	0,00	0,045	0,00	0,00
SP nr 10		13	3,08	1,00	1,23	0,00
ZP	P nr 17	5	1,00	0,11	0,00	0,18
	P nr 12	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	P nr 3	0	0,00	0,07	0,00	0,00
Razem		90	33,06	6,87	8,36	0,68
2020/2021		104	34,97	6,03	8,87	1,18

Specjaliści do wspomaganiania*** – oligofrenopedagog, surdopedagog, tyflopędagog, nauczyciel wspó-
organizujący kształcenie ucznia niepełnosprawnego* orzeczenie PPP o potrzebie kształcenia specjal-
nego.

R* – Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze prowadzone są w Ośrodku Rehabilitacji Dzieci Niepełno-
sprawnych dla trzech grup organizacyjnie przypisanych do Szkoły Podstawowej nr 3 w Zespole Szkol-
no-Przedszkolnym nr 10. Objęte są nimi dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głąbo-
kim. Dzieci te przede wszystkim uczą się i przygotowują do funkcjonowania w społeczeństwie.

W każdej szkole na mocy porozumienia kierowników jednostek z MOPS pomocy psychologicznej
udzielają psychologowie zatrudnieni w MOPS.

Liczba uczniów żywionych w szkołach 2021 rok	
Szkoła	Liczba uczniów (średnia miesięczna)
ZSP nr 1 (SP13)	164
ZSP nr 2 (SP12)	201
ZSP nr 3 (SP7)	153
ZSP nr 4 (SP1)	334
ZSP nr 5 (SP8)	180
ZSP nr 6 (SP14)	119
ZSP nr 7 (SP11)	198
ZSP nr 8 (SP6)	205
ZSP nr 9 (SP9)	124
ZSP nr 10 (SP3)	210
SP nr 10	173
Razem:	2 061
Rok 2020	1 976*
Rok 2019	2 746

* zmniejszenie liczby żywionych z powodu epidemii COVID-19

Żywnienie prowadzone jest we wszystkich szkołach i przedszkolach w oparciu o własne kuchnie i zatrudniony personel. Cena posiłku dwudaniowego w zależności od szkoły wynosi od 3,90 zł do 4,00 zł. Z wyżywienia w przedszkolach korzysta ok. 1 270 dzieci. Całodniowe wyżywienie wynosi od 7,30 zł do 8,50 zł. Cenę posiłku ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym.

Liczba uczniów cudzoziemców w roku szkolnym 2021/2022		
Nazwa szkoły	Liczba dzieci cudzoziemskich	Kraj pochodzenia
ZSP nr 1 (SP13)	1	Ukraina
ZSP nr 2 (SP12)	5	Ukraina
	1	Białoruś
ZSP nr 3 (SP7)	1	Bangladesz
ZSP nr 5 (SP8)	1	Ukraina
ZSP nr 6 (SP14)	3	Ukraina
ZSP nr 6 (P2)	1	Ukraina
ZSP nr 7 (SP11)	2	Białoruś
	1	Ukraina
ZSP nr 9 (SP9)	2	Ukraina
	4	Białoruś
SP nr 10	9	Ukraina
ZP (P12)	2	Ukraina

Liczba dzieci z Ukrainy posiadająca status uchodźcy uczęszczająca do miejskich placówek oświatowych od 24.02.2022 r. – stan na 30.04.2022 r.

Lp.	Zespół/Szkoła	Placówka wchodząca w skład zespołu	Liczba dzieci z Ukrainy
1	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1	Szkoła Podstawowa nr 13	29
		Przedszkole nr 16	12
Razem			41
2	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 2	Szkoła Podstawowa nr 12	12
		Przedszkole nr 7	5
Razem			17
3	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 3	Szkoła Podstawowa nr 7	20
		Przedszkole nr 9	6
Razem			26
4	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 4	Szkoła Podstawowa nr 1	26
		Przedszkole nr 14	7
		Przedszkole nr 20	5
Razem			38
5	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 5	Szkoła Podstawowa nr 8	14
6	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 6	Szkoła Podstawowa nr 14	13
		Przedszkole nr 2	7
Razem			20
7	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 7	Szkoła Podstawowa nr 11	24
		Przedszkole nr 19	10
Razem			34
8	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 8	Szkoła Podstawowa nr 6	9
		Przedszkole nr 10	0
Razem			9
9	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 9	Szkoła Podstawowa nr 9	32
		Przedszkole nr 5	3
Razem			35
10	Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 10	Szkoła Podstawowa nr 3	9
		Przedszkole nr 11	12
Razem			21
11	Zespół Przedszkolny	Przedszkole nr 12	8
		Przedszkole nr 17	7
Razem			15
12	Szkoła Podstawowa nr 10		64
Razem			334

Formy wsparcia materialnego dla uczniów**Pomoc państwa w zakresie żywienia**

173 uczniów szkół podstawowych oraz 102 dzieci uczęszczających do przedszkoli w Tomaszowie Mazowieckim korzystała z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie żywienia”, a od stycznia 2019 roku z programu „Posiłek w szkole i w domu” (korzysta z finansowania posiłków przez Miejski

Ośrodek Pomocy Społecznej). Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w 2021 roku.

Ośrodek Pomocy Społecznej).

Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w 2021 roku.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki otrzymuje dotację na dofinansowanie zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów niepełnosprawnych.

Programem objęci byli uczniowie: słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi w przypadku, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształce-

nia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku- Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.), albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku- Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.), uczęszczający w roku szkolnym 2021/2022 do: branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, klas I-III czteroletniego

liceum ogólnokształcącego, klasy III dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego prowadzonej w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, klas I-III pięcioletniego technikum, klas III-IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, klas I-III liceum sztuk plastycznych, klas III-IV dotychczasowego liceum plastycznego prowadzonych w liceum sztuk plastycznych.

Rok	Kwota wypłaconej dotacji	Liczba uczniów, którzy otrzymali dofinansowanie
2021	20 735,09	65
2020	14 267,11	52
2019	14 365,71	52

Wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki realizuje zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, polegające na wyposażeniu szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały

ćwiczeniowe oraz na sfinansowaniu kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych- w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne. W roku 2021 dotacją celową objęte były klasy: II, V

i VIII szkoły podstawowej oraz pozostałe klasy, w przypadku wzrostu liczby uczniów w danej klasie, w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Dotacja celowa jest udzielana z uwzględnieniem kosztów obsługi zadania, które wynoszą 1% otrzymanych środków.

Rok	Kwota wykorzystanej dotacji celowej	W tym:		Liczba szkół, w których realizowano zadanie	Liczba uczniów, którzy skorzystali z programu
		na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe	w ramach 1% - koszty obsługi zadania		
2021	687 669,02	680 837,78	6 831,24	14	4 865
2020	581 578,76	575 761,98	5 816,78	14	4 976
2019	446 239,62	441 733,55	4 506,07	14	4 983

Pomoc materialna o charakterze motywacyjnym

Szkoła może udzielać stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe. Stypendium za wyniki w nauce może być przyznane uczniowi, który uzyskał wysoką średnią ocen w półroczu, a stypendium za osiągnięcia sportowe może być przyznane uczniowi, który uzyskał wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej międzyszkolnym.

Przyznawaniem tych stypendiów zajmuje się powołana przez Dyrektora Szkoły „Szkolna Komisja Stypendialna”.

Dyrektor przyznaje stypendium, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej w ramach środków przyznaczonych przez organ prowadzący na ten cel w budżecie szkoły.

Łączna kwota przyznaczonych środków na stypendia motywacyjne wynosiła 40 500,00 zł.

Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Zadaniem gminy jest dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników. Pracodawca otrzymuje dofinansowanie, jeżeli młodociany ukończył naukę zawodu lub przyucze-

nie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin.

Kwoty dofinansowania wynoszą:

- 8 081,00 zł przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy, w przypadku nauki zawodu.
- 254,00 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia, w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

Środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników pochodzą z budżetu państwa z Funduszu Pracy.

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych decyzji	Kwota wypłaconych środków
2021	41	41	234 988,46
2020	45	45	271 371,21
2019	64	62	272 135,16

Dowóz dzieci niepełnosprawnych przez rodziców do przedszkoli, szkół i ośrodków

Okres	Wnioski	Umowy	Koszt dowozu
I-VI.2021	18	14	11 616,49
IX-XII.2021	22	13	15 525,08
Suma			27 141,57

Okres	Wnioski	Umowy	Koszt dowozu
I-VI.2020	18	15	8 039,56
IX-XII.2020	18	14	12 933,02

Okres	Wnioski	Umowy	Koszt dowozu
Suma			20 972,58

Okres	Wnioski	Umowy	Koszt dowozu
I-VI.2019	17	14	13 524,82
IX-XII.2019	18	15	15 122,20
Suma			28 647,02

Zgodnie z art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) obowiązkiem gminy jest zapewnienie: niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciolletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka lub zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej oraz uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127,

bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, niepełnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21 rok życia.

Realizując ustawy obowiązujące z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku w zakresie zapewnienia dowozu uczniom z domu do szkoły,

w której obwodzie mieszka, zostało podpisane porozumienie z Gminą Lubochnia. Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki powierzyło Gminie Lubochnia wykonanie tego zadania. Dowozem zostali objęci mieszkańcy Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki- uczniowie Szkoły Podstawowej nr 13 Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim ul. J. U. Niemcewicza 50/56.

Koszt tego zadania wyniósł:

Rok	Koszt
2021	18 383,14
2020	15 560,40
2019	38 632,85

Finansowanie innej działalności edukacyjnej jednostek oświatowych przez organ prowadzący

Tygodniowa liczba godzin zajęć pozalekcyjnych finansowanych przez organ prowadzący.

Szkoła	Rodzaj zajęć	Tygodniowy wymiar godzin
ZSP 1	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z jęz. polskiego	1
	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki	1
	Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne	1
	Razem:	3
ZSP 2	Innowacje pedagogiczne	7
	Razem:	7

Szkoła	Rodzaj zajęć	Tygodniowy wymiar godzin
ZSP 3	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	2
	Innowacje pedagogiczne	3
	Razem:	5
ZSP 4	Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze	5
	Razem:	5
ZSP 5	Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne	4
	Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze	1,5
	Innowacja pedagogiczna	2
	Razem:	7,5
ZSP 6	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	9
	Innowacja pedagogiczna	1
	Razem:	10
ZSP 7	Innowacja pedagogiczna	2
	Razem:	2
ZSP 8	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	2
	Razem:	2
ZSP 9	Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne	2
	Zajęcia logopedyczne	6
	Innowacje pedagogiczne	3
	Razem:	11

Szkoła	Rodzaj zajęć	Tygodniowy wymiar godzin
ZSP 10	Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze	3
	Innowacje pedagogiczne	5
	Razem:	8
SP 10	Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze	5
	Razem:	5
Łącznie:		65,5

Nauczanie indywidualne

Szkoła	L. uczniów objętych nauczaniem indywidualnym
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4	5
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	2
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	1
Szkoła Podstawowa nr 10	3
Razem	17
2020/2021	18

Zindywidualizowana ścieżka edukacyjna

Szkoła	L. uczniów
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	2
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	0

Zindywidualizowana ścieżka edukacyjna	
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4	2
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	4
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	5
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	1
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	2
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	0
Szkoła Podstawowa nr 10	4
Razem	20
2020/2021	25

Organizacja wypoczynku zimowego i letniego

Wypoczynek zimowy w szkołach podstawowych nie został zrealizowany ze względu na wprowadzone obostrzenia z powodu stanu epidemii COVID-19.

Organizacja wypoczynku letniego dzieci i młodzieży z terenu miasta z elementami profilaktyka uzależnień odbyła się pod hasłem „Lockdown za nami – półkolonie z pomysłami”.

Zajęcia odbywające się w ramach wypoczynku uwzględniały zagadnienia związane z profilaktyką uzależnień od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, nikotyna), profilaktyką zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu oraz propagowaniem zdrowego stylu życia poprzez aktywność fizyczną wśród dzieci i młodzieży.

Akcja wypoczynku letniego w szkołach rozpoczęła się 28 czerwca i trwała do 9 lipca.

Wakacyjną opiekę nad dziećmi objęły: Szkoła Podstawowa nr 13 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1, Szkoła Podstawowa nr 12 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2, Szkoła

Podstawowa nr 1 im. Aleksandra Kamińskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4, Szkoła Podstawowa nr 8 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5, Szkoła Podstawowa nr 11 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7, Szkoła Podstawowa nr 6 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 8, Szkoła Podstawowa nr 9 im. ks. Jana Twardowskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Józefa Piłsudskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 10, Szkoła Podstawowa nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków. W zajęciach udział wzięło 915 dzieci.

W czasie zajęć uczestnicy wypoczynku letniego zapoznali się z tematyką prozdrowotną i profilaktyką uzależnień przedstawioną przez nauczycieli posiadających stosowne uprawnienia. Na dzieci czekało wiele atrakcji, ponieważ zajęcia odbywały się nie tylko na terenie szkoły, ale również poza nią np. na basenie, kręgielni, w kinie, w Miejskim Centrum Kultury w Tomaszowie Mazowieckim. Uczestnicy odwiedzili takie

miejsca jak: Skansen Rzeki Pilicy, Rezerwat Niebieskich Źródeł, Groty Nagórzyckie, tomaszowską „Przystań”, Miejską Bibliotekę Publiczną Oddział dla Dzieci i Młodzieży, Powiatowe Centrum Animacji Społecznej, Miejski Park „Solidarność” i Park Bulwary oraz jednostki straży pożarnej.

Wypoczynek letni sfinansowany został ze środków pochodzących z opłat pobieranych za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Koszty poniesione w związku z organizacją wypoczynku letniego wyniosły 88 830,43 zł. Porównując – w roku szkolnym 2019/2020 został zorganizowany wypoczynek zimowy, natomiast wypoczynek letni nie odbył się ze względu na trwającą epidemię COVID-19. Całkowity koszt wyniósł 89 715,07 zł.

Zadanie to realizowane było w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2021 rok.

Średnie wyniki % i staninowe Egzaminu Ósmoklasisty w roku szkolnym 2020/2021

Szkoła	Jęz. polski %	Jęz. polski stanin	Matematyka %	Matematyka stanin	Jęz. angielski %	Jęz. angielski stanin	Jęz. niemiecki %	Jęz. niemiecki stanin
Szkoła Podstawowa nr 1 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 4	64	6 – wyżej średni	54	7 – wysoki	75	7- wysoki	-	-
Szkoła Podstawowa nr 3 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 10	50	3 – niski	42	5 – średni	58	4 – niżej średni	33	3- niski
Szkoła Podstawowa nr 6 w Zespole Szkolno– Przedszkolnym nr 8	60	5 – średni	38	4 – niżej średni	69	6 – wyżej średni	53	6 – wyżej średni
Szkoła Podstawowa nr 7 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 3	65	6– wyżej średni	60	7- wysoki	79	7 – wysoki	-	-
Szkoła Podstawowa nr 8 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 5	53	4 – niżej średni	34	3- niski	61	5 – średni	-	-
Szkoła Podstawowa nr 9 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 9	51	3 – niski	45	5- średni	66	6 – wyżej średni	25	2 – bardzo niski
Szkoła Podstawowa nr 10	57	4 – niżej średni	42	5 – średni	68	6 – wyżej średni	50	6 – wyżej średni
Szkoła Podstawowa nr 11 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 7	68	7 – wysoki	63	8 – bardzo wysoki	82	8 – bardzo wysoki	62	7 – wysoki
Szkoła Podstawowa nr 12 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 2	56	4 – niżej średni	50	6 – wyżej średni	67	6 – wyżej średni	45	5 – średni

Średnie wyniki % i staninowe Egzaminu Ósmoklasisty w roku szkolnym 2020/2021

Szkoła	Język polski %	Język polski stanin	Matematyka %	Matematyka stanin	Język angielski %	Język angielski stanin	Język niemiecki %	Język niemiecki stanin
Szkoła Podstawowa nr 13 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1	48	2 – bardzo niski	36	3 – niski	49	3 – niski	-	-
Szkoła Podstawowa nr 14 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 6	54	4 – niżej średni	45	5 – średni	60	5 – średni	57	7- wysoki
kraj – Polska	60	x	47	x	66	x	49	x
województwo łódzkie	58	x	48	x	65	x	53	x
miasto Tomaszów Mazowiecki	57	x	46	x	66	x	50	x
powiat tomaszowski	57	x	47	x	64	x	51	x

Analiza wyników procentowych

Szkoły z wynikiem procentowym wyższym niż średnia krajowa ze wszystkich części egzaminu (j. polski, matematyka, języki obce) to: Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 7, Szkoła Podstawowa nr 1.

Szkoły z wynikiem procentowym wyższym niż średnia krajowa z dwóch części egzaminu to: Szkoła Podstawowa nr 12 (matematyka, język angielski), Szkoła Podstawowa nr 6 (j. angielski, j. niemiecki), Szkoła Podstawowa nr 10 (j. angielski, j. niemiecki).

Szkoły z wynikiem procentowym wyższym niż średnia krajowa z jednej części egzaminu to: Szkoła Podstawowa nr 14 (j. niemiecki).

Szkoły z wynikiem procentowym na poziomie średniej krajowej to: Szkoła Podstawowa nr 6 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 9 (j. angielski)

Szkoły z wynikiem procentowym poniżej średniej krajowej to: Szkoła Podstawowa nr 3 (j. polski, matematyka, j. angielski, j. niemiecki), Szkoła podstawowa nr 6 (matematyka), Szkoła Podstawowa nr 8 (j. polski, matematyka, j. angielski), Szkoła

Podstawowa nr 9 (j. polski, matematyka, j. niemiecki), Szkoła Podstawowa nr 10 (j. polski, matematyka), Szkoła Podstawowa nr 12 (j. polski, j. niemiecki), Szkoła Podstawowa nr 13 (j. polski, matematyka, j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 14 (j. polski, matematyka, j. angielski).

Analiza wyników w skali staninowej.

Skala staninowa stosowana w pomiarze dydaktycznym odpowiada na pytanie jaką pozycję zajmuje wynik osiągnięty przez ucznia/ szkołę na tle wyników osiągniętych przez całą badaną populację. Skala staninowa wprowadza 9 przedziałów wyników.

Stanin najwyższy – brak.

Stanin 8 – bardzo wysoki: Szkoła Podstawowa nr 11 (matematyka, język angielski).

Stanin 7 – wysoki: Szkoła Podstawowa nr 11 (j. polski, j. niemiecki), Szkoła Podstawowa nr 1 (matematyka, j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 7 (matematyka, j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 14 (j. niemiecki).

Stanin 6 – wyżej średni: Szkoła Podstawowa nr 1 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 6 (j. angielski, j. niemiecki), Szkoła Podstawowa nr 7 (j. polski),

Szkoła Podstawowa nr 9 (j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 10 (j. angielski, j. niemiecki), Szkoła Podstawowa nr 12 (matematyka, j. angielski).

Stanin 5 – średni: Szkoła Podstawowa nr 3 (matematyka), Szkoła Podstawowa nr 6 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 8 (j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 9 (matematyka), Szkoła Podstawowa nr 10 (matematyka), Szkoła Podstawowa nr 12 (j. niemiecki), Szkoła Podstawowa nr 14 (matematyka, j. angielski).

Stanin 4 – niżej średni: Szkoła Podstawowa nr 3 (j. angielski), Szkoła Podstawowa nr 6 (matematyka), Szkoła Podstawowa nr 8 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 10 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 12 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 14 (j. polski).

Stanin 3 – niski: Szkoła Podstawowa nr 3 (j. polski, j. niemiecki), Szkoła Podstawowa nr 8 (matematyka), Szkoła Podstawowa nr 9 (j. polski), Szkoła Podstawowa nr 13 (matematyka, j. angielski).

Stanin 2 – bardzo niski: Szkoła Podstawowa nr 9 (j. niemiecki), Szkoła Podstawowa nr 13 (j. polski).

Stanin 1 – najniższy – brak.

Osiągnięcia uczniów

Osiągnięcia uczniów w konkursach przedmiotowych, interdyscyplinarnych i tematycznych organizowanych przez Łódzkiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2020/2021

Szkoła	Laureaci	Finaliści
Szkoła Podstawowa nr 1	4	6
Szkoła Podstawowa nr 3	0	2
Szkoła Podstawowa nr 6	0	1
Szkoła Podstawowa nr 7	1	0
Szkoła Podstawowa nr 10	2	1
Szkoła Podstawowa nr 11	3	0
Szkoła Podstawowa nr 12	2	2
Szkoła Podstawowa nr 13	1	1

Finansowanie oświaty

Środki przeznaczone na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli (zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta)	Rok
225 867,00 zł (200 867,00 zł przekazane do jednostek oświatowych, 25 000,00 zł w Budżecie Wydziału Edukacji na doskonalenie zawodowe kadry kierowniczej jednostek oświatowych)	2019
248 280,00 zł (228 280,00 zł przekazane do jednostek oświatowych, 20 000,00 zł w Budżecie Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu na doskonalenie zawodowe kadry kierowniczej jednostek oświatowych)	2020
275 657,83 zł (245 657,00 zł przekazane do jednostek oświatowych, 30 000,83 zł w Budżecie Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu na doskonalenie zawodowe kadry kierowniczej jednostek oświatowych)	2021

Środki wydatkowane na pomoc zdrowotną dla nauczycieli	Rok
55 900,00 zł (złożono 123 wnioski)	2019
37 800,00 zł (złożono 85 wniosków)	2020
40 000,00 zł (złożono 72 wnioski)	2021

Nazwa placówki	Przychody gminy z tytułu wynajmu pomieszczeń / reklam za 2021 rok
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 1	72,00
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2	12 983,64
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 3	20 979,25
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 4	16 212,66
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 5	15 151,04
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 6	9 957,30
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 7	54 834,35
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 8	51 699,87
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 9	18 063,74
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 10	35 821,54
Szkoła Podstawowa nr 10	19 134,46
Razem:	254 909,85
2020 r.:	236 656,90
2019 r.:	361 037,16

Wydatki bieżące ponoszone przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki na funkcjonowanie jednostek oświatowych za 2021 rok

Przedszkola		Wydatki bieżące w złotych za 2021 rok
ZSP nr 1	P nr 16	989 217,96
ZSP nr 2	P nr 7	1 499 272,28
ZSP nr 3	P nr 9	636 789,25
ZSP nr 4	P nr 14	1 777 114,97
	P nr 20	1 749 816,25
ZSP nr 5	P nr 8	533 756,55
ZSP nr 6	P nr 2	1 324 293,61
ZSP nr 7	P nr 19	1 497 330,24
ZSP nr 8	P nr 10	636 419,12
ZSP nr 9	P nr 5	1 359 878,31
ZSP nr 10	P nr 11	1 235 576,37
ZP	P nr 3	783 596,07
	P nr 12	1 692 415,38
	P nr 17	1 718 654,55
Razem:		17 434 130,91
2020 r.		17 783 219,00
2019 r.		17 257 160,86

Szkoła	Wydatki bieżące w złotych za 2021 rok
SP nr 1 w ZSP nr 4	8 696 135,39
SP nr 3 w ZSP nr 10	3 697 600,98
SP nr 6 w ZSP nr 8	3 889 548,28
SP nr 7 w ZSP nr 3	2 586 441,38
SP nr 8 w ZSP nr 5	4 539 605,84
SP nr 9 w ZSP nr 9	3 410 467,67
SP nr 10	9 975 140,17
SP nr 11 w ZSP nr 7	4 489 696,52
SP nr 12 w ZSP nr 2	6 521 450,27
SP nr 13 w ZSP nr 1	4 415 768,86
SP nr 14 w ZSP nr 6	4 459 182,49
Razem	56 681 037,85
2020 r.	54 622 363,00
2019 r.	54 063 181,25

Liczba etatów nauczycieli, wg stanowisk oraz koszty za 2021 rok

Szkoła	Liczba et. bibliotekarz	Koszty w złotych	Liczba et. świetlica	Koszty w złotych	Liczba et. logopedy	Koszty w złotych
ZSP nr 1	1,5	108 723,75	2	150 240,02	0,69	28 549,24

Szkoła	Liczba et. bibliotekarz	Koszty w złotych	Liczba et. świetlica	Koszty w złotych	Liczba et. logopedy	Koszty w złotych
ZSP nr 2	1	77 711,77	2,31	167 500,59	1	84 801,87
ZSP nr 3	0,5	23 481,72	1,90	122 787,99	0,23	22 127,40
ZSP nr 4	2	150 259,70	6,27	482 912,81	1,37	115 694,01
ZSP nr 5	1	47 093,91	2,23	159 221,72	0,91	66 595,92
ZSP nr 6	1	76 638,60	2,24	151 448,00	0,48	32 614,40
ZSP nr 7	1,36	141 571,97	2,24	128 238,67	0,21	24 299,06
ZSP nr 8	1	80 791,51	1,59	103 479,98	0,45	45 285,85
ZSP nr 9	1	78 222,07	2,12	146 153,27	0	0
ZSP nr 10	1	74 580,66	1,79	159 190,26	0,13	4 913,11
SP nr 10	1,58	111 171,00	3,38	246 419,87	1	77 676,46
ZP	0	0	0	0	0,28	15 645,21
Razem:	12,94	970 246,66	28,07	2 017 593,18	6,75	518 202,53

Szkoła	Liczba et. pedagog	Koszty w złotych	Liczba et. psycholog	Koszty w złotych	Liczba et. współorganizującego kształcenie specjalne	Koszty w złotych
ZSP nr 1	0,90	78 963,06	0	0	1	64 083,26
ZSP nr 2	0,91	67 726,35	0	0	3,44	268 052,84
ZSP nr 3	0,40	28 550,46	0	0	0,85	59 959,32
ZSP nr 4	0,63	49 196,90	0	0	6,48	412 228,06
ZSP nr 5	1	77 130,45	0	0	3,89	284 699,34
ZSP nr 6	0,94	73 884,15	0	0	3,20	195 039,18
ZSP nr 7	1,25	92 329,03	0	0	1,75	123 853,78
ZSP nr 8	0,95	84 481,77	0	0	0,51	30 543,98
ZSP nr 9	1	78 479,15	0	0	6,60	380 243,32
ZSP nr 10	0,95	51 471,06	0	0	0,65	45 787,82
SP nr 10	1,25	92 329,03	0	0	1,75	123 853,78
ZP	0	0	0,18	5 550,67	0,62	41 968,77
Razem:	10,18	774 541,41	0,18	5 550,67	30,74	2 030 313,45

Liczba nauczycieli, którzy przebywali na urloпах dla poratowania zdrowia oraz koszty za 2021 rok

Nazwa placówki	Liczba nauczycieli na urloпах dla poratowania zdrowia	Koszty
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	1	5 808,76
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4	4	102 428,76
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5	3	129 984,59
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	6	224 091,82
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	3	32 238,66
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	1	45 483,51
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	3	98 674,21
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	2	108 022,90
Szkoła Podstawowa nr 10	2	35 682,39
Zespół Przedszkolny	3	75 686,26
Razem:	28	858 101,86

Liczba nauczycieli, zwolnionych z obowiązku świadczenia pracy zgodnie z art. 31 ustawy o związkach zawodowych oraz koszty za 2021 rok

Nazwa placówki	Liczba nauczycieli	Koszty
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	1	74 208,59
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5	1	53 866,60
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	0	0,00
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	0	0,00
Szkoła Podstawowa nr 10	0	0,00
Zespół Przedszkolny	0	0,00
Razem:	2	128 075,19

Placówka	Koszty wynagrodzeń w roku 2021		
	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy administracji i obsługi	Razem
ZSP 1	3 962 758,53	876 586,49	4 839 345,02
ZSP 2	5 035 541,64	1 751 357,35	6 786 898,99
ZSP 3	2 129 596,07	642 304,29	2 771 900,36
ZSP 4	8 610 477,18	2 043 306,58	10 653 783,76
ZSP 5	3 758 180,98	743 858,20	4 502 039,18
ZSP 6	4 043 995,82	998 113,52	5 042 109,34
ZSP 7	3 866 944,28	1 292 144,16	5 159 088,44
ZSP 8	3 199 227,47	754 226,03	3 953 453,50
ZSP 9	3 142 062,19	877 144,73	4 019 206,92
ZSP 10	3 292 367,36	1 009 822,95	4 302 190,31
SP 10	6 115 768,79	2 101 963,25	8 217 732,04
ZP	2 197 444,12	1 349 001,77	3 546 445,89
Razem:	49 354 364,43	14 439 829,32	63 794 193,75

Wysokość dotacji udzielonych przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki dla szkół i placówek niepublicznych w 2021 roku

Szkoła / Placówka	Liczba uczniów wg stanu na 30.09.2021 r.	Kwota dotacji w złotych
Przedszkole Tomaszek	95	953 269,02
Przedszkole BASIA	73	1 659 256,19
Niepubliczne Przedszkole „Iгнаś”	14	154 076,84
Przedszkole Niepubliczne „Bajeczka”	48	440 864,00
Przedszkole Niepubliczne „Promyczek”	75	1 288 664,99
Punkt Przedszkolny „Paprotka” w Tomaszowie Mazowieckim	7	53 568,52
Katolickie Przedszkole „Antoś”	0	62 871,04
Niepubliczne Przedszkole „Bartek”	88	1 038 626,18

Wysokość dotacji udzielonych przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki dla szkół i placówek niepublicznych w 2021 roku

Szkoła / Placówka	Liczba uczniów wg stanu na 30.09.2021 r.	Kwota dotacji w złotych
Niepubliczne Katolickie Przedszkole Językowe „Wyspa Szkrabów”	227	3 397 563,50
ABC 123 Małe Przedszkole	43	414 795,52
Przedszkole Integracyjne „Iskiereczki”	44	862 066,63
Przedszkole Zielony Gaj	52	606 689,90
Szkoła Podstawowa Tomek	249	2 191 078,34
Katolicka Szkoła Podstawowa im. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski i św. Ojca Pio w Tomaszowie Mazowieckim	36	348 057,04
Szkoła Podstawowa dla Dorosłych BNS Komed	0	0,00
Archidiecezjalna Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa	102	1 412 898,36
Szkoła Podstawowa dla Dorosłych ŁKO	0	0,00
Razem:	1 153	14 884 346,07
2020 rok	1 058	12 737 074,15
2019 rok	1 027	11 891 959,14

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki przekazała niepublicznym placówkom oświatowym w 2021 roku ogółem środki finansowe w wysokości 14 884 346,07 zł, tj.: na niepubliczne przedszkola 10 932 312,33 zł, na niepubliczne i publiczne szkoły podstawowe prowadzone przez inne niż JST podmioty: 3 952 033,74 zł.

Środki zewnętrzne pozyskane na realizację zadań oświatowych

Zadanie oświatowe	Kwota pozyskanych środków (w zł)	Źródło finansowania
Finansowanie zajęć wspomagających uczniów w opanowaniu i utrwalaniu wiadomości i umiejętności z wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego	157 500,00	0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej
Dofinansowanie wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych	71 694,00	0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej
Dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych w trybie art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela albo przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 ustawy – Karta Nauczyciela w związku z art. 20 ww. ustawy Karta Nauczyciela	26 968,00	0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej
Dofinansowanie z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych, polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2021 rok	116 175,00	0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej

Środki zewnętrzne pozyskane na realizację zadań oświatowych

Zadanie oświatowe	Kwota pozyskanych środków (w zł)	Źródło finansowania
Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – Aktywna tablica	70 000,00	Łódzki Urząd Wojewódzki
Wsparcie na realizację inwestycyjnych zadań jednostek samorządu terytorialnego polegających na rozwijaniu szkolnej infrastruktury – „Laboratoria przyszłości”	1 350 200,00	Łódzki Urząd Wojewódzki
Finansowanie wydatków związanych zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego oraz wydatków związanych z obniżeniem tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono zadania doradcy metodycznego.	11 898,53	Łódzki Urząd Wojewódzki
Razem:	1 804 435,53	-

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Programy edukacyjne		
#CodeWeek – Europejski Tydzień Kodowania	Szkoła Podstawowa nr 1	#CodeWeek to odbywająca się co roku społeczna inicjatywa, w ramach której europejskie państwa organizują wydarzenia związane z programowaniem. W ramach wydarzenia uczniowie programowali, tworzyli muzyczne kody, wirtualne trasy, auta przyszłości- inteligentne pojazdy, które wykrywały przeszkody. Uczniowie korzystali z bezpłatnych zajęć on-line dla uczniów klas 1-6 w ramach Klubu Młodego Programisty. Uzyskano certyfikat.
Projekt edukacyjny „Piątki Pileckiego organizowany przez Instytut Pileckiego”	Szkoła Podstawowa nr 1	W ramach projektu od września do grudnia zrealizowano sześć różnych zadań, między innymi: rozmowę z członkiem rodziny Witolda Pileckiego, spotkania historyczne i merytoryczne, warsztaty dziennikarskie. Działania młodzieży opierały się na trzech aspektach: pracy historycznej, społecznej oraz rozwoju osobistym i zostały potwierdzone certyfikatami, które od organizatora projektu, czyli Instytutu Pileckiego otrzymali uczniowie klas. siódmych. Certyfikaty i spotkanie szkoleniowe w Warszawie w kolejnym roku szkolnym.
Projekt dla przedszkoli i szkół „Tydzień Bajek Polskich”	Szkoła Podstawowa nr 1	Celem projektu było promowanie polskich bajek wśród dzieci i ich rodziców oraz współpraca z przedszkolami, szkołami, świetlicami szkolnymi i innymi jednostkami, które biorą udział w projekcie na terenie Polski.
Projekt „Mały Miś w świecie wielkiej literatury”	Szkoła Podstawowa nr 1	Celem projektu jest rozwijanie i promowanie czytelnictwa we współpracy ze żłobkami, przedszkolami, szkołami podstawowymi, szkołami podstawowymi, szkołami specjalnymi, szkolnymi świetlicami, bibliotekami szkolnymi w całej Polsce i za granicą.
„Dzieci uczą rodziców”/Centrum Rozwoju Lokalnego	Szkoła Podstawowa nr 6	Przeprowadzenie w klasach 1-3 cyku zajęć według gotowych scenariuszy na temat bezpieczeństwa, zdrowego stylu życia, relacji z rodzicami, dziadkami, rówieśnikami oraz z okazji Wielkanocy i Bożego Narodzenia.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
„Twoje dane, Twoja sprawa” program realizowany przez UODO	Szkoła Podstawowa nr 3	Poszerzenie oferty edukacyjnej o treści związane z ochroną danych osobowych i prawem do prywatności. Wyposażenie nauczycieli w materiały edukacyjne zawierające m.in. informacje dotyczące zasad ochrony danych osobowych i scenariusze lekcji.
„Szkoła odpowiedzialna cyfrowo”/Fundacja „Dbam o mój zasięg”	Szkoła Podstawowa nr 6 Szkoła Podstawowa nr 3	Celem projektu jest łączenie szkół, dla których zachowanie równowagi między światem cyfrowym i analogowym jest wartością. Podnoszenie świadomości uczniów, rodziców i nauczycieli na temat bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych.
„Widokówka – poznaj krajobraz mojej małej ojczyzny”	Szkoła Podstawowa nr 6	Ogólnopolski projekt polegający na wymianie pocztówek między szkołami. Wysłana pocztówka powinna pokazywać atrakcje turystyczne miasta, krajobraz miejscowości, w której położona jest szkoła.
Projekt edukacyjny Uniwersytetu Dzieci „Mali matematycy. Gdzie kryje się matematyka?”	Szkoła Podstawowa nr 7 Szkoła Podstawowa nr 8	Projekt realizowany w ramach Uniwersytetu Dzieci związany tematycznie z matematyką. Certyfikat uczestnictwa.
Lepsza szkoła	Szkoła Podstawowa nr 8	Posługując się specjalistycznymi narzędziami pomiaru dydaktycznego nauczyciele badają poziom wiedzy i umiejętności. Analizują je porównując z wynikami uczniów szkoły, województw.
Kto w pracy liczy, mierzy i waży	Szkoła Podstawowa nr 8	Projekt mający na celu przedstawienie w jaki sposób z matematyki korzystają przedstawiciele różnych zawodów.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Zdrowo i sportowo	Szkoła Podstawowa nr 8	Akcja ma na celu promowanie przede wszystkim aktywności fizycznej wśród najmłodszych dzieci
„Czytam z klasą lekturki spod chmurki”	Szkoła Podstawowa nr 9 Szkoła Podstawowa nr 11	Celem międzynarodowego projektu było rozbudzenie wyobraźni literackiej uczniów, integracja zespołu klasowego, rozwijanie aktywności czytelniczej, poruszanie ważnych kwestii związanych z ochroną środowiska, współpraca z innymi nauczycielami z placówek oświatowych z terenu całego kraju i zagranicznych szkół polonijnych. Certyfikat dla szkoły, dyplomy dla uczniów.
„Przedsiębiorczość. Jak zrealizować pomysł?”- organizator Uniwersytet Dzieci	Szkoła Podstawowa nr 9	Rozwinięcie w uczniach postawy przedsiębiorczości, bazując na bajkowych bohaterach.
„Mała książka – wielki człowiek”, organizator- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pod honorowym patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Rzecznika Praw Dziecka.	Szkoła Podstawowa nr 9	Celem kampanii było wyrabianie u pierwszoklasistów nawyku systematycznego czytania oraz uświadomienie płynących z tego korzyści. Każdy uczeń otrzymał nieodpłatnie Wyprawki Czytelnicze, w skład których wchodziły: książka „Pierwsze abecadło”, broszura informacyjna dla rodziców i opiekunów „Książką połączeni, czyli uczy się czytać razem” oraz kreatywny alfabet.
Wielka mapa Polski – wielka wymiana pocztówkowa” (WSiP)	Szkoła Podstawowa nr 11	Uczniowie kontynuowali udział w ogólnopolskim projekcie zorganizowanym przez WSiP. Celem zabawy była wymiana pocztówek pomiędzy szkołami w całej Polsce.
„Uczymy dzieci programować” (Fundacja Rozwoju Edukacji Cyfrowej, patronat honorowy Ministra Edukacji i Nauki oraz Ministerstwa Cyfryzacji)	Szkoła Podstawowa nr 11	Celem programu było przede wszystkim propagowanie nauki programowania, nauka pracy w zespole, rozwijanie kreatywności i uniwersalnych kompetencji. Dzieci uczyły się logicznego myślenia, zadaniowego podejścia do stawianych problemów, szukania rozwiązań, analizowania i wyboru. Uzyskano certyfikat.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
„Magiczna moc bajek” – edycja II (Bajkowe Prywatne Przedszkole w Jaśle)	Szkoła Podstawowa nr 11	Głównym celem międzynarodowego projektu było promowanie wśród dzieci czytania bajek i baśni jako sposobu na zdobywanie wiedzy, wychowanie szczęśliwego człowieka oraz kształtowanie postaw społecznych u dzieci w wieku przedszkolnym wobec osób z niepełnosprawnością. Uzyskanie certyfikatu.
„Emocja”	Szkoła Podstawowa nr 11	Głównym założeniem międzynarodowego projektu było budowanie i rozwijanie u dzieci i młodzieży empatii, szacunku do drugiego człowieka oraz nabycie umiejętności mówienia o swoich emocjach i potrzebach. Uzyskanie certyfikatu.
„Dopalaczom mówimy Stop” (WSSE w Łodzi)	Szkoła Podstawowa nr 11	Celem projektu było podniesienie u uczniów świadomości skutków zażywania środków psychotropowych. Pogłębienie wiedzy na temat uzależnień. Nabycie umiejętności asertywnego zachowania.
„Piękna nasza Polska cała”	Szkoła Podstawowa nr 11	Międzynarodowy projekt, autorstwa Ludmiły Fabiszewskiej, mający na celu kształtowanie szacunku dla własnego państwa oraz poczucia tożsamości narodowej. Uzyskano certyfikat.
„W kosmos z klasą. Jakie tajemnice kryje wszechświat?”	Szkoła Podstawowa nr 11	Podczas zajęć uczniowie przeprowadzali doświadczenia i obserwacje, które przybliżyły im podstawowe informacje o przestrzeni kosmicznej. Uczniowie poznali planety Układu Słonecznego. Pogłębienie wiedzy z dziedziny astronomii.
„Być jak Ignacy” (Fundacja PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza)	Szkoła Podstawowa nr 11	V edycja programu pt. „Nauka to przyszłość” miała zachęcić dzieci do zdobywania wiedzy w takich dziedzinach jak energia, ekologia, transport oraz technologie przyszłości. Uczniowie poznawali czterech naukowców – Józefa Rotblata, Władysława Szafera, Ernesta Malinowskiego oraz Stefana Banacha. Cztery nominacje do nagrody publiczności. Tytuł „Naukowej Szkoły Ignacego” potwierdzony certyfikatem. Nagroda pieniężna 3000,00 dla szkoły.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
„Żonkile 2021” (Muzeum Żydów Polskich POLIN)	Szkoła Podstawowa nr 11	Wykonywanie przez uczniów papierowych żonkili. Lekcja – warsztaty pt. „Żonkile. Opowieść o powstaniu w getcie”. Udział w premierach filmów na kanale YouTube: „Muranów – Dzielnica Północna”, „Będę pisać”. Upamiętnienie bohaterów powstania w getcie warszawskim. Pogłębienie wiedzy na temat powstania w getcie warszawskim.
„Cambridge English Pen-friends”	Szkoła Podstawowa nr 11	W ramach projektu zorganizowanego przez Uniwersytet Cambridge uczniowie wymieniali się listami z rówieśnikami z innych krajów. W ten sposób ćwiczyli umiejętność posługiwania się językiem obcym. Uzyskanie certyfikatu.
Program innowacji z języka angielskiego – Przyjaciele korespondencyjni	Szkoła Podstawowa nr 14	Wymiana korespondencyjna uczniów z rówieśnikami z innych krajów.
Ojczyzna duża i mała – program edukacji patriotycznej	Szkoła Podstawowa nr 14	Kształtowanie postawy patriotycznej, symbole narodowe, rozbudzanie szacunku i poczucia dumy wobec dorobku minionych lat.
Program Muzealna Akademia Malucha	Szkoła Podstawowa nr 9 Szkoła Podstawowa nr 10 Szkoła Podstawowa nr 11 Szkoła Podstawowa nr 13	Proponowane przez Muzeum zajęcia edukacyjne uzupełniają i poszerzają szkolny program nauczania, sprzyjają rozwijaniu aktywności i zainteresowań, pobudzają ciekawość i szacunek dla przeszłości, a przede wszystkim przyczyniają się do lepszego przyswajania wiedzy, w atmosferze innej niż sala lekcyjna. Rozwijanie kompetencji kluczowych oraz zainteresowań dzieci, promocja dziedzictwa kulturowego.
Polska Akcja Humanitarna „Godziny wychowawcze ze światem”	Szkoła Podstawowa nr 12	Cykl zajęć, które są pretekstem do dyskusji o bieżących wydarzeniach na świecie oraz wartościach takich jak solidarność. Kształtowanie postaw otwartości i odpowiedzialności przez uczniów i uczennice. Uzyskanie certyfikatu.
Projekt „ Liceum, technikum czy szkoła branżowa-co dalej po ósmej klasie?” - szkolny	Szkoła Podstawowa nr 13	Celem projektu jest zainteresowanie dzieci zagadnieniami pracy zawodowej, prezentacja zawodów, uwzględnianie różnych czynników przy wyborze zawodu, prezentacja możliwości kształcenia w Tomaszowie Mazowieckim. Poznanie oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Programy rządowe		
Ogólnopolski program edukacyjny „Akademia Bezpieczna Puchatka”	Szkoła Podstawowa nr 1 Szkoła Podstawowa nr 7 Szkoła Podstawowa nr 14	Program edukacyjny skierowany do uczniów klas I szkół podstawowych obejmujący tematykę związaną z bezpieczeństwem dzieci w czterech sferach: w drodze, w domu, w szkole oraz w Internecie. Certyfikat „Akademii Bezpiecznego Puchatka” oraz dyplomy dla uczniów.
Projekt „Uniwersytet Dzieci w Klasie”	Szkoła Podstawowa nr 1	Projekt edukacyjny Uniwersytetu Dzieci w Klasie to cykl 8 lekcji składający się z zaproponowanych scenariuszy, dotyczących wybranej tematyki. Scenariusze to gotowe pomysły i inspiracje do przeprowadzenia lekcji, napisane we współpracy z naukowcami i zgodnie z podstawą programową. Uczniowie otrzymali indeksy do wydruku do notowania postępów w projekcie. Certyfikat dla nauczyciela oraz dyplomy dla uczniów,
Projekt cyfrowy „Lekcja ENTER” Ministerstwa Edukacji Narodowej. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.	Szkoła Podstawowa nr 3	Celem tego szkolenia jest pokazanie nauczycielom korzyści z wykorzystywania stron, aplikacji, wszelkiego rodzaju ogólnodostępnych zasobów cyfrowych w swojej codziennej pracy edukacyjnej. Nauczyciele dowiedzieli się m.in. jak korzystać z e-usług publicznych, portali edukacyjnych, elektronicznych materiałów i zasobów dydaktycznych. Uzyskanie certyfikatów.
Bernardo Bellotto – ambasador kultury – czyli magiczna skrzyneczka pana Bellotta”.	Szkoła Podstawowa nr 10	Cykliczny program edukacyjny dla dzieci i młodzieży oparty na modelu bliskiej współpracy Zamku Królewskiego w Warszawie z wybranymi szkołami. Uczniowie i nauczyciele regularnie biorą udział w różnorodnych warsztatach, poprzez które przygotowują się do realizacji własnych projektów w lokalnym środowisku, rozwijają talenty, zdobywają wiedzę i ćwiczą umiejętności. Program zachęca uczniów do samodzielnego włączania się w życie kulturalne.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Projekt ESA (Edukacyjna Sieć Antysmogowa)	Szkoła Podstawowa nr 12	Program informacyjny na rzecz czystego powietrza realizowany przez Państwowy Instytut Badawczy NASK we współpracy z Polskim Alarmem Smogowym. Certyfikowane szkolenie dla nauczycieli, miernik jakości powietrza dla szkoły, materiały dydaktyczne dla uczniów.
Udział w projekcie #Łódzkie gra w szachy Urząd Marszałkowski w Łodzi	Szkoła Podstawowa nr 1	Celem projektu było dostarczenie nauczycielom innowacyjnych i efektywnych narzędzi do codziennej pracy z dziećmi, zwiększenie umiejętności matematycznych dzieci w zakresie logicznego i analitycznego myślenia. Ideą projektu jest również stworzenie warunków i zainicjowanie nauki gry w szachy w szkołach i przedszkolach województwa łódzkiego. Pozyskano: 10 kompletów szachów dla dzieci, 10 zegarów szachowych, szachy ogrodowe, szachy demonstracyjne.
Szkolne Pakiety Multimedialne – Program OSE	Szkoła Podstawowa nr 8	Szkolne Pakiety Multimedialne to jedno z wielu działań rządu mających na celu doposażenie szkół w sprzęt komputerowy. Szkoła pozyskała pakiet NASK składający się z 25 tabletów wraz z etui, klawiaturą, rysikiem i usługą mobilnego dostępu do sieci Internetu.
Posiłek w szkole i w domu	Szkoła Podstawowa nr 14	Wyposażenie kuchni szkolnej w meble i sprzęt.
Doposażenie pracowni w ramach rezerwy oświatowej	Szkoła Podstawowa nr 14	Doposażenie pracowni biologicznej, geograficznej, fizycznej i chemicznej ze środków rezerwy oświatowej.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Programy zdrowotne		
Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka	Szkoła Podstawowa nr 1 Szkoła Podstawowa nr 3 Szkoła Podstawowa nr 10 Szkoła Podstawowa nr 11 Szkoła Podstawowa nr 13 Szkoła Podstawowa nr 14	W ramach zajęć uczniowie poznali zasady profilaktyki czerniaka, zdobyli umiejętność przeprowadzenia samobadania skóry czy też różnicowania zmian podejrzanych o charakter nowotworowy ze zwykłymi znamionami na zasadzie ABCDE („czerniakowe abecadło”). Podwyższenie świadomości występowania czerniaka, powszechna edukacja prozdrowotna i promocja zdrowego stylu życia wśród młodzieży. W ramach programu uczniowie poznają czynniki ryzyka oraz metody skutecznej profilaktyki. Uzyskano certyfikat.
Program dla szkół: „Mleko, warzywa i owoce w szkole”	Szkoła Podstawowa nr 1 Szkoła Podstawowa nr 3 Szkoła Podstawowa nr 6 Szkoła Podstawowa nr 7 Szkoła Podstawowa nr 8 Szkoła Podstawowa nr 11 Szkoła Podstawowa nr 12 Szkoła Podstawowa nr 13	Promowanie wśród uczniów zdrowej diety bogatej w owoce i warzywa oraz mleko. Realizację programu wspomagają działania towarzyszące: konkursy, akcje, pokazy, degustacje. Celem programu było utrwalanie nawyków zdrowego żywienia, pokazanie dzieciom skąd pochodzą owoce i warzywa oraz produkty mleczne, poprawa stanu zdrowia i sposobu odżywiania, walka z nadwagą. Uczniowie systematycznie otrzymywali i spożywali owoce, warzywa, mleko oraz przetwory mleczne.
Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj formę”	Szkoła Podstawowa nr 3	Program propagujący zdrowy styl życia o dwukierunkowym podejściu: promującym zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną. Uzyskano certyfikat.
„Zdrowo jem, więcej wiem” – fundacja BOŚ	Szkoła Podstawowa nr 3	Program edukacyjny dla najmłodszych dotyczący zdrowego odżywiania i zapobiegania otyłości wśród uczniów.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021		
Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Program Ogólnopolski Fundacji BOŚ „Zdrowo jem, więcej wiem”	Szkoła Podstawowa nr 6 Szkoła Podstawowa nr 8 Szkoła Podstawowa nr 13	Głównym celem projektu było wykształcenie u dzieci postaw prozdrowotnych poprzez uczenie zasad zdrowego odżywiania oraz przekazywanie wiedzy na temat produktów służących zdrowiu i produktów dla zdrowia szkodliwych. Projekt miał charakter konkursowy – raporty z realizacji zadań podlegały ocenie celem wyłonienia zwycięzcy.
„Czyściochowa Akademia”/ Rossman	Szkoła Podstawowa nr 6 Szkoła Podstawowa nr 9	Program Czyściochowa Akademia wspierał nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w kształtowaniu oraz usystematyzowaniu prawidłowych nawyków higienicznych wśród dzieci z klas pierwszych. Program poruszał tematykę w sześciu obszarach: higieny jamy ustnej i nosa, czystości dłoni i zasad korzystania z toalety, mycia ciała i włosów oraz pielęgnacji skóry.
Europejski Dzień Dobrego Jedzenia i Gotowania	Szkoła Podstawowa nr 8 Szkoła Podstawowa nr 13	Celem święta jest promowanie zdrowego jedzenia wśród najmłodszych, dobrych nawyków żywieniowych, spożywania regularnie posiłków, informowanie o konsekwencjach złej diety.
Szkoła promująca zdrowie	Szkoła Podstawowa nr 12 Szkoła Podstawowa nr 14	Działania związane z edukacją zdrowotną w szkole. Krajowy Certyfikat Szkoły promującej zdrowie.
Niesamowity świat higieny jamy ustnej	Szkoła Podstawowa nr 8 Szkoła Podstawowa nr 12	Edukacja stomatologiczna uczniów klas I i zerówki. Kształcenie pozytywnych nawyków dbania o higienę jamy ustnej, które będą im towarzyszyć całe życie. Materiały edukacyjne.
Programy ekologiczne		
„Sprzątanie Świata – Polska: Plastik? Rezygnuję. Redukuję. Segreguję”/Fundacja „Nasza Ziemia”	Szkoła Podstawowa nr 6	Promowanie dbania o środowisko naturalne, segregowanie śmieci, edukacja w zakresie zmian klimatycznych – lekcje wychowawcze oraz sprzątanie wyznaczonego terenu przez poszczególne klasy z wychowawcami.
„Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu”/Ministerstwo Infrastruktury	Wszystkie szkoły podstawowe	Promowanie zrównoważonych form mobilności, np. rower, ruch pieszny. W ramach kampanii uczniowie uczestniczyli w zajęciach na temat elektromobilności i korzyści z niej płynących, wirtualna wycieczka do MZK w Tomaszowie Mazowieckim, rajd pieszny na Przystań Miejską, wycieczka piesza do Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim, rajd rowerowy do Inowłódza, rajd pieszny na Przystań Miejską, wycieczka piesza po Tomaszowie „Śladami hrabiego Antoniego Ostrowskiego”, rajd rowerowy do szajca Hubala. Kształtowanie zachowań proekologicznych – rozwiązanie problemu zanieczyszczenia, emisji dwutlenku węgla, zagęszczenia ruchu.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021		
Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Akcja Sprzątanie Świata	Wszystkie szkoły podstawowe	Działania proekologiczne- podniesienie świadomości ekologicznej uczniów. Kształtowanie nawyków dbania o czystość środowiska.
„Moje miasto bez elektrośmieci”/ElektroEko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego SA	Szkoła Podstawowa nr 3 Szkoła Podstawowa nr 9 Szkoła Podstawowa nr 10 Szkoła Podstawowa nr 11 Szkoła Podstawowa nr 12	Projekt ekologiczny i edukacyjny, którego celem było zachęcenie dzieci i młodzieży w wieku szkolnym do promowania zachowań proekologicznych oraz ponoszenia świadomości ekologicznej na temat szkodliwości składowania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Praktyczną stroną była zbiórka elektrośmieci. Pozyskano pomoce naukowe.
„Łódzkie pełne kultury”	Szkoła Podstawowa nr 10	Projekt realizowany w ramach programu „Kultura dostępna”, dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Skierowany jest do uczniów klas I – III szkoły podstawowej. Celem programu jest przybliżenie uczniom i nauczycielom bogatej oferty łódzkich instytucji kulturalnych. Uzyskano certyfikat uczestnictwa.
Projekt „Mówimy STOP plastikowi”- w ramach akcji Tomaszów Mazowiecki bez plastiku	Szkoła Podstawowa nr 13	Podjęcie działań mających na celu ograniczenie stosowania przedmiotów jednorazowego użytku wykonanych z tworzyw sztucznych. Przygotowanie referatów, plansz edukacyjnych, gazetek.
Strategia Elektromobilności dla Miasta Tomaszów Mazowiecki	Szkoła Podstawowa nr 13	Zwrócenie uwagi na zanieczyszczenie powietrza w naszym mieście, kraju i na świecie- pokazanie, jak można dbać o czyste powietrze i ochronę środowisk. Zostały przeprowadzone zajęcia nt. „Ale dym”, wykonane zostały plakaty tematyczne, zapoznanie uczniów z rodzajami paliw alternatywnych oraz rodzajami niskoemisyjnego transportu.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021		
Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Projekt Re_kologia realizowany przez PepsiCo oraz Rekol- Organizację Odzysku Opakowań Udział w akcji edukacyjnej „DRUŻYNA SIR PET –ERA”	Szkoła Podstawowa nr 1 Szkoła Podstawowa nr 3 Szkoła Podstawowa nr 6 Szkoła Podstawowa nr 8 Szkoła Podstawowa nr 9 Szkoła Podstawowa nr 13 Szkoła Podstawowa nr 14	Re-kologia jest akcją społeczno-edukacyjną, która powstała z troski o środowisko. Jej celem jest zwiększanie świadomości dotyczącej segregacji odpadów, zwłaszcza z tworzyw sztucznych. Podniesienie świadomości ekologicznej uczniów najmłodszych- korzyści wynikające z recyklingu plastiku.
Postaw na Słońce	Szkoła Podstawowa nr 8	Konkurs badawczy „Postaw na Słońce” – cel: rozpowszechnianie wiedzy o mikroinstalacjach OZE (Odnawialne Źródła Energii).
EKO-SZKOŁA (Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Centrum Rozwoju Edukacji EDICON w Poznaniu, Wydawnictwo Operon i in.)	Szkoła Podstawowa nr 11	Dzieci uczestniczyły w projekcie, który miał na celu kształtować ekologiczną świadomość młodych ludzi, zwiększyć wiedzę uczniów nt. właściwych postaw proekologicznych. Certyfikat i tytuł „Eko-szkoły”, tytuł „Promotora Ekologii” dla nauczyciela.
„Odpowiedź na globalne wyzwania klimatyczne zaczyna się w szkole” (Fundacja CIVIS POLONUS, Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP)	Szkoła Podstawowa nr 11	Istotą projektu było pogłębienie wśród uczniów wiedzy na temat globalnych wyzwań klimatycznych oraz danie im możliwości podjęcia konkretnych działań w swoim najbliższym otoczeniu – szkole. Pogłębienie wiedzy na temat globalnego bezpieczeństwa klimatycznego i zrównoważonego rozwoju.
Eko Ludek	Szkoła Podstawowa nr 11	Celem ogólnopolskiego projektu było przekazywanie uczniom podstawowych wiadomości o ekosystemach i zjawiskach przyrodniczych znajdujących się w najbliższym środowisku, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za wszelkie zmiany w środowisku, których sprawcą jest człowiek.
„Bezpieczniki TAURONA. Włącz dla dobra dziecka”	Szkoła Podstawowa nr 11	„Bezpieczniki TAURONA. Włącz dla dobra dziecka” to program edukacyjny, który został skierowany do uczniów szkół podstawowych. Dzięki zabawie oraz ciekawym eksperymentom dzieci uczyły się, jak bezpiecznie korzystać z prądu oraz poznały zagrożenia z nim związane. Zaświadczenie.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
„EkoEksperymentarium” (patronat Ministerstwa Klimatu i Środowiska)	Szkoła Podstawowa nr 11	Celem programu było upowszechnianie ekologicznego stylu życia. Uczniowie zdobywali wiedzę o ekologicznych nawykach związanych z oszczędzaniem wody, ciepła, energii elektrycznej i zasobów naturalnych. Dzięki wizycie w wirtualnym domu i łamigłówkom, ukrytym w jego pokojach uczniowie łatwo zrozumieli, jak wielkie znaczenie dla środowiska ma zmiana drobnych nawyków. Uzyskano certyfikat.
Wiosenny Festiwal Internetowy (Centrum Edukacji Obywatelskiej)	Szkoła Podstawowa nr 11	Celem projektu było pogłębianie wiadomości z zakresu zmian klimatu oraz produkcji i konsumpcji żywności oraz energii. Uzyskano certyfikat.
Sprzątanie Świata (UM w Tomaszowie Mazowieckim)	Szkoła Podstawowa nr 11	Celem akcji było m.in. dbanie o najbliższe środowisko. Poprawa czystości terenu miasta i okolic.
„Akcja Biodegradacja” Centrum Nauki EC1 – Łódź i WFOŚ i GW w Łodzi	Szkoła Podstawowa nr 12	Zajęcia warsztatowe w formie on-line. Materiały dydaktyczne dla uczniów.
Konkurs na zadania z zakresu edukacji ekologicznej „Nasze Ekologiczne Pracownie”. WFOŚi GW w Łodzi oraz Urząd Miasta Tomaszów Mazowiecki	Szkoła Podstawowa nr 12	Zagospodarowanie miejsca na terenie placówki w celu utworzenia punktu dydaktycznego na potrzeby prowadzenia zajęć terenowych z zakresu edukacji ekologicznej i przyrodniczej „Brzozowy zagajnik”. Złożony wniosek na kwotę 50 000,00 zł.
Ogólnopolski Projekt Ekologiczno-Charytatywny „Zbieram to w szkole”	Szkoła Podstawowa nr 7	Zbiórka surowców wtórnych, uzyskanie ponad 25 000 punktów, wsparcie misjonarzy w walce z ubóstwem na Filipinach, w Czadzie i Boliwii. Pomoc potrzebującym. I miejsce (grupowe). Otrzymanie tytułu: „Szkoła z misją 2020/2021”.
„Stop smogowi – czas na zmiany”	Szkoła Podstawowa nr 11 Szkoła Podstawowa nr 14	Celem projektu było upowszechnianie wiedzy ekologiczno-przyrodniczej oraz kształtowanie proekologicznych postaw. Uczniowie w formie prezentacji multimedialnych przedstawiali swoje pomysły działań antysmogowych. Dyplomy. Nagrody książkowe.
„Oszczędzajmy wodę”	Szkoła Podstawowa nr 14	Udział uczniów w II Wojewódzkim Konkursie Ekologicznym.
Programy sportowe		

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Program „ZŁOTA ŁYŻWA” realizowany przez Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego	Szkoła Podstawowa nr 1	Ogólnopolski program „ZŁOTA ŁYŻWA” jest programem upowszechniania i popularyzacji łyżwiarstwa szybkiego adresowanym do dzieci ze szkół podstawowych, realizowanym przez Polski Związek Łyżwiarstwa Szybkiego przy współpracy z Okręgowymi Związkami, klubami sportowymi, samorządami lokalnymi oraz stowarzyszeniami działającymi w zakresie promowania aktywności fizycznej dzieci i młodzieży. W ramach programu zakupiono sprzęt sportowy oraz opłacono wejścia na Arenę Lodową. Program prowadzili nauczyciele wychowania fizycznego- instruktorzy łyżwiarstwa. Polski Związek łyżwiarstwa Szybkiego w kwocie 13 820,00 zł zakupił sprzęt sportowy.
Bieg po zdrowie	Szkoła Podstawowa nr 8	Celem programu jest edukacja dzieci i zachęcenie jej do ruchu już od najmłodszych lat. Uzyskanie certyfikatu.
Projekt rekreacyjno – sportowy „Biegam jak Bronek” - szkolny	Szkoła Podstawowa nr 13	Przybliżenie uczniom postaci Bronisława Malinowskiego – mistrza olimpijskiego, popularyzacja biegania i aktywności fizycznej na świeżym powietrzu. Nagrody dla uczniów.
„Szkolny Klub Sportowy”	Szkoła Podstawowa nr 1 Szkoła Podstawowa nr 3 Szkoła Podstawowa nr 6 Szkoła Podstawowa nr 11 Szkoła Podstawowa nr 13 Szkoła Podstawowa nr 14	Program Szkolny Klub Sportowy to działanie skierowane do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. SKS ma na celu stworzenie przestrzeni do dodatkowej aktywności fizycznej, realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. Systematyczne, pozalekcyjne zajęcia sportowe w ramach Programu SKS są prowadzone w różnorodnych, nowoczesnych i atrakcyjnych formach.
Program „KLUB”	Szkoła Podstawowa nr 1 Szkoła Podstawowa nr 13	Program skierowany do klubów sportowych jedno i wielosekcyjnych, których podstawowym celem działalności statutowej jest upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży oraz uczniowskich klubów sportowych.
Ogólnopolska Akademia Bilardowa PZBiL	Szkoła Podstawowa nr 13	Popularyzacja sportu bilardowego dla młodzieży szkół podstawowych. Wsparcie finansowe na zajęcia pozalekcyjne bilardowe.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
SOS (PZPS)	Szkoła Podstawowa nr 12	Ogólnopolski projekt szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo w piłce siatkowej w Szkolnych Ośrodkach Sportowych działających ze wsparciem Jednostek Samorządu Terytorialnego. PZPS przekazał sprzęt sportowy do wykorzystania na zajęciach siatkarskich, ubrania treningowe, dresy, koszulki, plecaki dla trenujących.
Aktywność podejmowana przez społeczność szkolną		
XX Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom pod hasłem „Lubimy czytać polskich autorów”	Szkoła Podstawowa nr 3	Zachęcanie uczniów do wspólnego czytania oraz promowania wartościowej literatury dla dzieci i młodzieży.
Działania w ramach akcji Światowy Dzień Drzewa	Szkoła Podstawowa nr 3	W ramach udziału w akcji uczniowie wszystkich klas dzięki zaangażowaniu rodziców, dokonali nasady drzew i krzewów na placu szkolnym.
Projekt „Czytam bo lubię” realizowany przez Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi wspólnie z Wydawnictwem Literatura	Szkoła Podstawowa nr 3	Projekt popularyzujący czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży zakończony konkursem plastycznym dla uczniów.
Akcja charytatywna „Paczka dla Maluszka”	Szkoła Podstawowa nr 3	Świąteczna zbiórka artykułów higienicznych dla dzieci w Domach Samotnej Matki i Domach Dziecka w całej Polsce. Podziękowanie.
Projekt realizowany przez Instytut Książki w ramach ogólnopolskiej kampanii promującej czytelnictwo „Mała Książka – wielki człowiek”	Szkoła Podstawowa nr 3	Promowanie czytelnictwa wśród najmłodszych oraz uświadomienie rodzicom korzyści wynikających z głośnego systematycznego czytania dzieciom. Każde dziecko biorące udział w projekcie otrzymało w prezencie Wyprawkę Czytelniczą.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Bezpłatny projekt edukacyjny w ramach programu „Uniwersytet Dzieci w Klasie” realizowany przez fundację z Krakowa pod patronatem MEN	Szkoła Podstawowa nr 3	Projekt rozwijający kompetencje obywatelskie i społeczne. Analizowanie wartości tj. odpowiedzialność, tolerancja. Rozwinięcie wrażliwości na potrzeby wspólnoty lokalnej oraz znajomość powszechnie przyjętych zasad. W ramach projektu udostępniane były materiały edukacyjne oraz dodatkowe narzędzia.
Gra Miejska w ramach projektu „Śladami Tomaszowa w Bitwie Warszawskiej 1920” w setną Rocznicę Bitwy Warszawskiej 1920 – Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych „Batalion Tomaszów”	Szkoła Podstawowa nr 6 Szkoła Podstawowa nr 11 Szkoła Podstawowa nr 13	Poznanie historii miasta w czasie Bitwy Warszawskiej. Rywalizacja uczniów biorących udział w grze miejskiej z rówieśnikami z innych szkół w różnorodnych konkurencjach wiedzy i sprawnościowych. Utrwalenie wiedzy historycznej na temat Bitwy Warszawskiej i wkładu mieszkańców Tomaszowa w to wydarzenie. Poszukiwanie różnych źródeł informacji o przyszłości Polski i własnego regionu.
Ogólnopolska akcja społeczno – edukacyjna „Żonkil” upamiętniająca 78 rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim –Muzeum Historii Żydów Polskich	Szkoła Podstawowa nr 13	Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich, poznanie historii Powstania w Getcie Warszawskim.
Giganci programowania	Szkoła Podstawowa nr 12	Udział uczniów w darmowych warsztatach z programowania i tworzenia własnych stron internetowych. Udział nauczycieli w szkoleniach podnoszących kompetencje cyfrowe. Bezpłatne szkolenie nauczycieli. Voucher w wysokości 2 000,00 zł na zakup sprzętu AGD, voucher na wybrany kurs semestralny dla wybranego ucznia.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021		
Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Międzynarodowy Dzień Tabliczki Mnożenia	Szkoła podstawowa nr 8 Szkoła Podstawowa nr 9 Szkoła Podstawowa nr 12 Szkoła Podstawowa nr 13 Szkoła Podstawowa nr 14	Celem akcji jest propagowanie zabawowej formy nauczania-uczenia się matematyki. Ma ona zachęcić do przypomnienia sobie tabliczki mnożenia w przyjemny, niecodzienny sposób. Akcja jest okazją dla uczniów do nadrobienia „tabliczkowych” zaległości po wakacjach. Natomiast dorośli mogą dać przykład dzieciom – pokazując swoją świetną znajomość trudnych przypadków mnożenia.
Tydzień Zrównoważonego Transportu	Szkoła Podstawowa nr 1 Szkoła Podstawowa nr 13	W ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu przewidziano akcję informacyjną. Odbłyły się również konkursy plastyczne a także literackie. Ciekawym akcentem akcji było również zachęcenie młodzieży do ruchu podczas biegów zorganizowanych na boisku szkolnym pod hasłem „Liczymy kroki dla naszej planety”.
Pola nadziei	Szkoła Podstawowa nr 8 Szkoła Podstawowa nr 12	Współpraca w hospicjum. Niesienie pomocy osobom starszym, chorym, kwestia żonkilocwa na rzecz budowy tomaszowskiego hospicjum. Przekazanie środków finansowych pozyskanych ze sprzedaży samodzielnie zasadzonych przez uczniów żonkili na rzecz Hospicjum.
„Kolory Świata”/ Klub Szkół UNICEF	Szkoła Podstawowa nr 7	Akcja charytatywna na rzecz dzieci z Afryki, organizacja aukcji, kiermasz.
Ja nie widzę Ciebie, Ty zobaczysz mnie	Szkoła Podstawowa nr 8	Celem kampanii jest kształtowanie postaw społecznych opartych na otwartości, tolerancji i empatii wobec osób z niepełnosprawnością wzrokową.
Akcja Caritas	Szkoła Podstawowa nr 8	Włączenie się w akcje proponowane przez Caritas np. Jałmużna Wielkopostna, Tornister pełen pomysłów, Kremówka Papieska, Zbiórka żywności „Tak pomagam”.
Akcja „Świąteczna paczka dla tomaszowskiego seniora	Wszystkie szkoły podstawowe	Zbiórka artykułów spożywczych dla seniorów. Zbiórka produktów żywnościowych oraz art. higienicznych i chemicznych.
Akcja „Sprzątanie świata – oddaj używany telefon komórkowy – pomagając innym, pomagasz szkole”	Szkoła Podstawowa nr 8	Promowanie postaw ekologicznych w społeczeństwie, szczególnie wśród ludzi młodych.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021		
Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Zbiórka plastikowych nakrętek- Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Nakrętki”	Wszystkie szkoły podstawowe	Zbieranie i przekazanie nakrętek na rehabilitację chorych dzieci. Oprócz realnej pomocy, np. osobom z niepełnosprawnością w zakupie wózka, zbieranie nakrętek ma także ważny wymiar ekologiczny. Dzięki temu można uczyć dzieci segregacji odpadów.
Narodowe Czytanie	Szkoła Podstawowa nr 6 Szkoła Podstawowa nr 11	Uczniowie i nauczyciele włączyli się do akcji Narodowego Czytania. Przygotowali swoje interpretacje „Balladyny” Juliusza Słowackiego i zaprezentowali ją młodszym kolegom. Otrzymanie pieczęci poświadczającej udział i okazjonalnego wydania „Balladyny” z Kancelarii Prezydenta RP.
Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego	Szkoła Podstawowa nr 11	Uczniowie rozwiązywali testy, krzyżówki, związane z poprawnością językową. Wzięli udział w konkursie na plakat i prezentację multimedialną poświęconą językowi polskiemu. Cel- rozwijanie kompetencji językowych i komunikacyjnych. Spopularyzowanie wiedzy na temat języka ojczystego.
Zbiórka artykułów spożywczych i chemicznych dla pacjentów szpitala	Szkoła Podstawowa nr 11	Każda klasa przygotowała paczkę z produktami przeznaczonymi dla pacjentów szpitala. Pomoc dla szpitala.
Fundusze Norweskie i EOG – o tym się wie!”	Szkoła Podstawowa nr 11	Konkurs plastyczno-cyfrowy dla uczniów pt. „Fundusze Norweskie i EOG – o tym się wie!”. Podziękowanie.
Mistrz Recyklingu i Przyjaciele (Fundacja Chlorofil)	Szkoła Podstawowa nr 11	Celem konkursu było kształtowanie prawidłowych postaw proekologicznych zmierzających do selektywnej zbiórki, odzysku i recyklingu odpadów oraz zużytego sprzętu elektronicznego. Uczniowie tworzyli gry planszowe uczące jak i dlaczego segregujemy odpady oraz makiety elektrośprzętów. Certyfikat, dyplom.
Obchody Dnia Europy	Szkoła Podstawowa nr 11	Przygotowanie wystawy prac uczniów dotyczącej krajów Europy oraz quizu o Unii Europejskiej. Poznanie i utrwalanie wiedzy o krajach Europy i funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
Zbiórka na rzecz schroniska dla zwierząt w Tomaszowie Mazowieckim	Wszystkie szkoły podstawowe	Zbiórka i przekazanie karmy, koców, zabawek dla zwierząt do schroniska.
Dzień Nowych Technologii w Edukacji	Szkoła Podstawowa nr 14	W ramach obchodów Dnia Nowych Technologii w Edukacji zorganizowani zajęcia tematyczne z uczniami z wykorzystaniem różnych platform w nauczaniu zdalnym. Uzyskanie certyfikatu.
Udział w akcji „Szkoła z Gigantami”	Szkoła Podstawowa nr 6 Szkoła Podstawowa nr 14	Udział w projekcie międzynarodowym „Twórcza Informatyka z Baltic” „Przystań w sieci” – udział w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa programu/projektu	Szkoły, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Inne programy		
Szkoła do hymnu/MEN	Wszystkie szkoły podstawowe	Wspólne odśpiewanie hymnu państwowego przez całą społeczność szkolną. Edukacja patriotyczna- podniesienie świadomości uczniów o symbolach i tradycji narodowej.
Ogólnopolska akcja „Szkoła pamięta”	Szkoła Podstawowa nr 3 Szkoła Podstawowa nr 6 Szkoła Podstawowa nr 13	Celem akcji pielęgnowanie pamięci o bohaterach, szczególnie związanych z historią naszego miasta i regionu jako wyraz szacunku dla ich życia i dokonań. Porządkowanie grobów pomordowanych podczas II wojny światowej, odwiedzanie grobów, zapalenie świec w pamięci.
„Razem na Święta”/MEN	Szkoła Podstawowa nr 1 Szkoła Podstawowa nr 3 Szkoła Podstawowa nr 6	Uwrażliwienie uczniów na potrzeby drugiego człowieka, który potrzebuje pomocy i wsparcia, zwłaszcza w czasie świątecznym. Pomoc sąsiadom, rodzinie w zakupach, przedświątecznych porządkach, dekoracjach
„Bilet powrotny do biblioteki”/”Biblioteka w szkole” – czasopismo dla bibliotekarzy	Szkoła Podstawowa nr 6	Akcja czytelnicza polegająca na zachęcaniu klas 1 – 3 do aktywnego korzystania z biblioteki po powrocie do stacjonarnej nauki – konkursy, tworzenie zakładek, projektowanie okładek ulubionych lektur. Uzyskanie certyfikatu.
„Idą Święta, nie o sms-ie, lecz o kartce pamiętaj”/Fundacja „Dbam o mój zasięg”	Szkoła Podstawowa nr 6	Tworzenie i wysyłanie przez uczniów kartek świątecznych w okresie Bożego Narodzenia 2020 roku. Uzyskanie certyfikatu.
Ogólnopolska kampania „Postaw na rodzinę”	Szkoła Podstawowa nr 7	Organizatorem Kampanii „Postaw na rodzinę” jest Krakowska Akademia Profilaktyki. W ramach akcji uczniowie brali udział w zajęciach profilaktycznych prowadzonych przez pedagoga szkolnego. Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla uczniów.
Tomaszów bez plastiku	Szkoła Podstawowa nr 8	Propagowanie działań zmierzających do ograniczenia stosowania przedmiotów jednorazowego użytku wykonanych z tworzyw sztucznych.
Akademia przyszłości – program edukacyjno- wychowawczy	Szkoła Podstawowa nr 14	Objęcie pomocą edukacyjno – wychowawczą wybranych uczniów w szkole, którzy zmagają się z trudnościami w nauce, pomoc dzieciom zagrożonym wykluczeniem społecznym w procesie integracji, wspieranie ich rozwoju. Zajęcia dla wybranych uczniów szkoły w ramach wolontariatu.
„Chrońmy dzieci”	Szkoła Podstawowa nr 3	Ideą programu jest przyznawanie certyfikatu „Chronimy Dzieci” placówkom, które spełniają wysoki poziom standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Celem programu jest zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci poprzez wprowadzenie Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem. Uzyskanie certyfikatu.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w przedszkolach		
Nazwa programu/projektu	Przedszkola, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Programy edukacyjne		
„Mały miś w świecie wielkiej literatury”	Przedszkole nr 7, Przedszkole nr 8, Przedszkole nr 2, Przedszkole nr 10, Przedszkole nr 14, Przedszkole nr 20, Przedszkole nr 5	Celem głównym projektu było rozwijanie czytelnictwa we współpracy z przedszkolami w całej Polsce i za granicą. Dzieci wzbogaciły słownictwo, chętniej korzystały z książeczek i bajek, rozwinęły umiejętności komunikowania się, recytowały z pamięci wiersze, wzięły udział w organizowaniu przedstawień teatralnych. Uzyskano certyfikat.
Kampania społeczna „Cała Polska czyta dzieciom”	Przedszkole nr 5, Przedszkole nr 8, Przedszkole nr 16, Przedszkole nr 20	Popularyzacja literatury i czytelnictwa wśród dzieci i rodziców. Pozyskanie nowych książek.
„Kreatywny przedszkolak”- Ogólnopolski Projekt Edukacyjny autorstwa Gabrieli Fejkiel – II edycja- realizowany w grupie 6-latków i grupie 5-latków	Przedszkole nr 2	Celem projektu były kreatywne i twórcze działania nauczycieli z przedszkolakami oraz uruchamianie twórczości dzieci, doskonalenie umiejętności: planowania pracy, logicznego myślenia, itp. Zadaniem było podejmowanie różnorodnych kreatywnych działań według własnego pomysłu oraz wykonanie każdego miesiąca jednego zadania obowiązkowego z podanej listy zadań. Uzyskanie certyfikatu.
„Piękna nasza Polska cała”- Międzynarodowy Projekt Edukacyjny autorstwa Ludmiły Fabiszewskiej- realizowany w grupie 6-latków i grupie 5-latków	Przedszkole nr 2, Przedszkole nr 10, Przedszkole nr 14	Celem projektu było promowanie wśród dzieci czytania bajek i baśni jako sposobu na ich rozwój, kształcenie, zdobywanie wiedzy i wychowanie szczęśliwego człowieka oraz kształtowanie postaw społecznych. Projekt dał możliwość upowszechniania czytelnictwa, rozwijania kompetencji czytelniczych wśród dzieci. Uzyskanie certyfikatu oraz Dyplomu Młodego Patrioty.
Ogólnopolski Projekt Edukacyjny pt.: „W drogę z Przyjacielem”.	Przedszkole nr 2	Głównym celem projektu jest wychowanie do wartości i kształtowanie właściwych postaw społecznych, wzmacnianie poczucia własnej wartości, nawiązywanie pozytywnych relacji w najbliższym otoczeniu i środowisku społecznym. Pozyskano certyfikat.
Ogólnopolski Projekt Edukacyjny pt. „Przedszkole Misiowej Mamy” autorstwa Anety Konęfał - realizowany w okresie zdalnego nauczania.	Przedszkole nr 8	Celem projektu było nawiązanie współpracy między nauczycielami wychowania przedszkolnego dla wypracowania materiałów edukacyjnych, służących kształceniu na odległość. Program miał na celu: -rozwój samodzielności dzieci, -pogłębianie relacji między dziećmi a rodzicami oraz odnalezienie się w trudnej sytuacji podczas panującej epidemii.
Ogólnopolski Program „Optymistyczne przedszkole”	Przedszkole nr 14	Według programu celem nauczania jest rozwijanie w dziecku optymizmu, poczucia własnej wartości oraz jak rozwijać zainteresowania i talenty.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w przedszkolach		
Nazwa programu/projektu	Przedszkola, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
„Kodowanie na dywanie” – uczy- my dzieci programować	Przedszkole nr 10, Przedszkole nr 14	Program wspierał rozwój intelektualny dzieci wraz z edukacją matematyczną. Miał rów- nież wpływ na ukształtowanie gotowości do nauki czytania i pisanie oraz wspomagał roz- wój mowy.
„Dzieci w świecie matematyki – kraina liczb – OGRODY WIL- LY’EGO”- koncepcja wczesnego nauczania matematyki poprzez zabawy	Przedszkole nr 14	Program zakłada naukę poprzez zabawę, działanie na konkretach i ćwiczeniach praktycz- nych. Cele: budzenie i rozwijanie zainteresowań matematycznych; budowanie motywacji do podejmowania działań z zakresu kształtowania pojęć matematycznych; rozbudzenie wiary dziecka we własne możliwości.
„Idź ty lepiej Koziołeczku, szukać swego Pacanowa”	Przedszkole nr 7	Dzieci z grupy „Tropiciele” wzięły udział w cyklu zajęć o tematyce: Zapoznanie z Kozioł- kiem Matołkiem. Uzyskanie certyfikatu uczestnictwa z udziału w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym
„Polskie pocztówki wyznaczają szlak”	Przedszkole nr 7	W ramach projektu dzieci poznały swoje najbliższe otoczenie, jak i otoczenie naszego kraju. Przedszkolaki poznały zabytki, historię i tradycję różnych zakątków pięknej Polski. Uzyskanie certyfikatu uczestnictwa za udział w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym
„W drogę z przyjacielem”	Przedszkole nr 19	Głównym celem projektu było wzmacnianie poczucia własnej wartości, tworzenie sytu- acji budujących wrażliwość dziecka, empatię i szacunek wobec innych, nawiązywanie po- zytywnych relacji w najbliższym otoczeniu. Uzyskanie certyfikatu.
Programy zdrowotne		
„Akademia Aquafresh”	Przedszkole nr 7,	Zajęcia były prowadzone we wszystkich grupach wiekowych. Uzyskane efekty dla dzieci: utrzymywanie w czystości jamy ustnej, wyrabianie nawyku mycia zębów po posiłku, rozu- mienie potrzeby kontrolowania i leczenia zębów. Uzyskano certyfikat.
Czyściochowe przedszkole - pro- gram realizowany w ramach programu Rossnę!	Przedszkole nr 2, Przedszkole nr 5, Przedszkole nr 10, Przedszkole nr 16, Przedszkole nr 20	Zajęcia dotyczyły: higieny jamy ustnej, higieny nosa, korzystania z toalety, czystości rąk, kąpieli oraz ochrony skóry. Motywowanie przedszkolaka do codziennego dbania higienę. Nabywanie samodzielności w zakresie utrzymywania higieny. Pozyskano certyfikat.
Ogólnopolski Program Edukacji Zdrowotnej dla Przedszkolaków „Klub Mleczaka”	Przedszkole nr 2	Program edukacji zdrowotnej dla przedszkolaków koncentrujący się na problematyce higieny jamy ustnej dzieci w wieku przedszkolnym. Pozyskano certyfikat.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w przedszkolach		
Nazwa programu/projektu	Przedszkola, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
„Zdrowo jem, więcej wiem” Projekt ogólnopolski.	Przedszkole nr 7	W ramach ogólnopolskiego prozdrowotnego prowadzonego przez Fundację Banku Ochrony Środowiska grupa „Wynalazców” zrealizowała następujące zadania i zajęcia: Poznajemy warzywa i owoce, warsztaty: Wykonujemy sok owocowy, konkurs: Najlepszy rysunek „Jem owoce i warzywa”, Dzieci uczyły się odpowiedzialności za swoje zdrowie i umiejętności podejmowania decyzji dotyczących zmiany nawyków żywieniowych. Pozyskano certyfikat.
Dziecko z cukrzycą w przedszkolu/ Fundacja Diabeciaki	Przedszkole nr 10	Program miał na celu dokładne poznanie zasad funkcjonowania organizmu cukrzyka oraz sytuacje nadzwyczajne, w tym obsługa pompy insulinowej. Pozyskano certyfikat.
Ogólnopolska Akcja „Zdrowo i Sportowo”	Przedszkole nr 5, Przedszkole nr 16, Przedszkole nr 19	Zdrowo i Sportowo to akcja skierowana do przedszkoli, której głównym celem była aktywizacja ruchowa dzieci w wieku przedszkolnym. Pozyskano certyfikat.
„Przedszkole promujące zdrowie”.	Przedszkole nr 8	Przekazywane w trakcie zajęć treści dotyczyły kształtowania podstawowych zachowań oraz umiejętności związanych ze zdrowiem i dbałością o nie. Na zajęciach poruszane były zagadnienia dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa. Uzyskanie certyfikatu.
Programy ekologiczne		
Kubusiowi Przyjaciele Natury	Przedszkole nr 3, Przedszkole nr 8, Przedszkole nr 7, Przedszkole nr 9, Przedszkole nr 20, Przedszkole nr 12, Przedszkole nr 14, Przedszkole nr 16, Przedszkole nr 19, Przedszkole nr 17	Celem programu była proekologiczna edukacja dzieci oraz zachęcenie do ruchu i zdrowego stylu życia od najmłodszych lat. Pozyskano certyfikat.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w przedszkolach		
Nazwa programu/projektu	Przedszkola, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
„Czyste powietrze wokół nas” – program edukacji antytytoniowej – koordynator programu PSSP w Tomaszowie Mazowieckim. Partnerami programu, na poziomie krajowym jest MEN oraz Stowarzyszenie na Rzecz Dzieciństwa Wolnego od Tytoniu.	Przedszkole nr 2, Przedszkole nr 3, Przedszkole nr 5, Przedszkole nr 7, Przedszkole nr 8, Przedszkole nr 11, Przedszkole nr 12, Przedszkole nr 14, Przedszkole nr 20, Przedszkole nr 16, Przedszkole nr 17	Odbyły się zajęcia warsztatowe w grupach dzieci 5 i 6 letnich przede wszystkim z wykorzystaniem metod aktywizujących w obszarach. Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń. Pozyskano certyfikat.
„Mamo, tato wolę wodę!”	Przedszkole nr 5, Przedszkole nr 7, Przedszkole nr 9, Przedszkole nr 20	Celem programu było podkreślenie roli wody w codziennej diecie, zwrócenie uwagi na zagadnienia ochrony środowiska oraz wspieranie rodziców w kształtowaniu prawidłowych nawyków żywieniowych i postawy proekologicznej u dzieci. Pozyskano certyfikat.
Ekoprzedszkolaki – program zajęć ekologicznych	Przedszkole nr 5, Przedszkole nr 2, Przedszkole nr 10	W ramach realizacji programu dzieci: uczestniczyły w wycieczkach pieszych, przeprowadzały obserwacje i doświadczenia i zabawy badawcze min. z wodą i z kolorami. Brały udział w akcji Sprzątanie Świata i obchodach Dnia Ziemi. Wykonywały projekt plastyczno-techniczny: „Letni ogród”. Dzieci pogłębiły swoje wiadomości i umiejętności związane z ochroną przyrody i ekologią.
Ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli pt.: „Skąd się biorą produkty ekologiczne” przygotowany w porozumieniu pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Wsi a Głównym Inspektorem Sanitarnym. Realizowany we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Tomaszowie Mazowieckim	Przedszkole nr 11, Przedszkole nr 3, Przedszkole nr 12, Przedszkole nr 17	Program dedykowany dla dzieci w wieku 5-6 lat, rodziców oraz nauczycieli wychowania przedszkolnego. Celem programu było zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat, propagowanie zachowań prorodzinnych, kształtowanie nawyków wspólnych, regularnych posiłków i udziału dzieci w przygotowywaniu tych posiłków.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w przedszkolach		
Nazwa programu/projektu	Przedszkola, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
Projekt edukacyjny pod patronatem sieci sklepów Biedronka „Szkolne Przygody Gangu Fajniaków	Przedszkole nr 2	Projekt ma na celu „rozbudzenie w najmłodszych pasji do odkrywania magii przyrody i zachęcenie ich do troski o środowisko naturalne każdego dnia”. Pozyskano certyfikat.
Program Święto Drzewa	Przedszkole nr 20, Przedszkole nr 17	Święto Drzewa jest programem edukacji ekologicznej Klubu Gaja, którego celem była edukacja w zakresie zmian klimatycznych i ochrony drzew.
„Zdrowo i sportowo” (Kids&Sport)	Przedszkole nr 19, Przedszkole nr 5	Aktywizacja ruchowa dzieci w wieku przedszkolnym poprzez proponowane zestawy zabaw i ćwiczeń. Uzyskanie certyfikatu.
Aktywność podejmowana przez społeczność przedszkolną		
Ogólnopolski Projekt Edukacyjno - Społeczny „Jesteśmy różni, lecz równie ważni”.	Przedszkole nr 2	Celem projektu było: podnoszenie świadomości społecznej i propagowanie wiedzy na temat Autyzmu oraz Zespołu Aspergera; tworzenie sytuacji budujących wrażliwość dziecka, empatię i szacunek wobec innych osób; integracja grupy przedszkolnej. Pozyskano certyfikat.
„Bajki Pomagajki”	Przedszkole nr 7, Przedszkole nr 11	Dzieci poznawały zasady życia w rodzinie, w szerszym otoczeniu społecznym i przyrodniczym oraz kształtowały umiejętności właściwego reagowania emocjonalnego w codziennych sytuacjach, nabywając umiejętności skutecznego radzenia sobie z trudnościami w konkretnych sytuacjach życiowych.
Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka pod patronatem UNICEF	Przedszkole nr 19	W ramach zajęć dzieci poznały swoje prawa, przygotowały przedstawienie, obejrzały film i prezentację przygotowaną przez UNICEF. Pozyskano certyfikat.
Akcja „Daj się wkręcić” Zbiórka plastikowych nakrętek, zużytych baterii, elektrośmieci	Przedszkole nr 10, Przedszkole nr 16, Przedszkole nr 5, Przedszkole nr 11	Zbiórka połączona z akcją edukacyjną na temat segregacji śmieci, recyklingu. Fotorelacja, plakaty wykonane przez dzieci i rodziców.
Zbieramy stare klucze dla „BU-DZIKA” (Fundacja Ewy Błaszczak AKOGO?)	Przedszkole nr 19	Zbiórka starych kluczy dla Fundacji „Akogo?”, które zostaną przetopione, sprzedane i wspomogą finansowo klinikę
Zbiórka karmy dla zwierząt w Tomaszowie Mazowieckim	Przedszkole nr 5, Przedszkole nr 16, Przedszkole nr 20	Zbiórka prowadzona we współpracy z rodzicami/opiekunami. Zapoznanie dzieci z potrzebami zwierząt i odpowiedzialnością właścicieli za ich zdrowie i bezpieczeństwo.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w przedszkolach		
Nazwa programu/projektu	Przedszkola, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
„Przekaż pluszaka dla szczeniaka” – udział w akcji dla TTMiO nad zwierzętami, oddział Tomaszów Mazowiecki	Przedszkole nr 10, Przedszkole nr 19	Zbiórka prowadzona we współpracy z rodzicami/opiekunami. Uwrażliwienie na krzywdę bezdomnych zwierząt, uświadomienie ich potrzeb.
Mały wolontariat- współpraca z UNICEF oraz Fundacją RedemptorisMissio- wszystkie grupy	Przedszkole nr 2	Celem programu było: pomoc potrzebującym, rozwijanie empatii wśród dzieci, uwrażliwienie na potrzeby innych, kształtowanie poczucia odpowiedzialności. W ramach realizacji programu dzieci i Rodzice uczestniczyli w wielu akcjach charytatywnych. Pozyskano certyfikat.
Klimatolubne przedszkole – projekt autorski	Przedszkole nr 12	Celem projektu jest zwiększenie poziomu wiedzy oraz świadomości z zakresu ochrony klimatu, rozwijanie u dzieci umiejętności odróżniania pogody od klimatu i wskazywania przyczyn i konsekwencji zmian klimatu
Ogólnopolska akcja „Szkola do hymnu”	Przedszkole nr 3, Przedszkole nr 5, Przedszkole nr 16, Przedszkole nr 20	Wspólne świętowanie.
Sprzątanie Świata	Przedszkole nr 11, Przedszkole nr 16, Przedszkole nr 20, Przedszkole nr 10, Przedszkole nr 3, Przedszkole nr 17	„Sprzątanie świata – Polska” to wspólna lekcja poszanowania środowiska. Jej celem jest promowanie nie śmiecenia, edukacja odpadowa oraz inicjowanie działań, dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny wpływ na środowisko.
Paczka dla seniora	Przedszkole nr 20, Przedszkole nr 10, Przedszkole nr 14, Przedszkole nr 5	Przygotowanie paczki dla najbardziej potrzebujących i samotnych mieszkańców naszego miasta. Tomaszowscy seniorzy otrzymali przed świętami Bożego Narodzenia paczki. Trafiły one do osób wytypowanych przez tomaszowskie organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów.
Pola Nadziei	Przedszkole nr 16, Przedszkole nr 19, Przedszkole nr 20	Działania programu mają na celu wsparcie nieuleczalnie chorych przebywających w hospicjach. Promocja wolontariatu oraz integracja z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
„Mali Dociekliwi w pytaniach nieustępliwi” lokalna Telewizja Tele Team TV Tomaszów Mazowiecki	Przedszkole nr 19	W ramach projektu dzieci wcielają się w rolę prowadzących, redaktorów, współdziałają w zespole, posługują się mikrofonem, nabierają wiarę we własne siły oraz umiejętność komunikowania się w różnych sytuacjach.

Programy, projekty zewnętrzne zrealizowane w przedszkolach		
Nazwa programu/projektu	Przedszkola, które przystąpiły do programu/projektu	Opis/Efekt
„Opatrunek na ratunek” Fundacja Redemptorist Missio w Poznaniu	Przedszkole nr 14	Celem akcji było zebranie dla misyjnych szpitali i przychodni w Afryce jak największej ilości środków opatrunkowych (bandaży, gaz i plastrów, igieł i strzykawek, rękawiczek jednorazowych), do udzielania pomocy tym, których nie stać na wizytę w przychodni, czy leczenie w państwowych szpitalach. Pozyskano certyfikat.
„Kartka dla bohatera”	Przedszkole nr 19	Bohater ON – to ogólnopolska kampania mająca na celu upamiętnienie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego – przygotowanie kartek przez dzieci i wysłanie do fundacji. Promowanie postaw patriotycznych.
„Szlachetna Paczka”	Przedszkole nr 19	Pomoc w postaci zbiórki żywności, środków chemicznych osobom ubogim, dzieciom, chorym i niepełnosprawnym.
„Pluszak dla Kosowa” – akcja charytatywna (Jednostka Wojskowa 4391 w Tomaszowie Mazowieckim)	Przedszkole nr 3	Zbiórka maskotek pluszowych dla dzieci z Kosowa.
Inne programy		
Program „Przedszkole Promujące Zdrowie”	Przedszkole nr 16	Działania w promocji zdrowia. Uzyskano certyfikat.

Ponadto wdrożono realizację zadania publicznego pod nazwą „LEADER100 SPORT: Program rozwoju aktywności fizycznej i kompetencji społecznych dla dzieci, rodzin i nauczycieli wo-

jewództwa łódzkiego na lata 2021-2025”. Realizacja programu objęła placówki nauczania przedszkolnego oraz szkoły podstawowe (oddziały „0” i kl. I-III szkół podstawowych). Sa-

morządowe placówki otrzymały bezpłatnie sprzęt sportowy wraz z przeszkoleniem kadry pedagogicznej oraz realizują zajęcia z zakresu ww. kompetencji.

Wydatki na realizację zadań oświatowych (przedszkola i szkoły) w roku 2021 wyniosły 74 115 168,76 zł. Otrzymana subwencja oświatowa w 2021 roku wyniosła 45 029 783,00 zł, co stanowi 60,76% kosztów ogółem.

Wydatki na realizację zadań oświatowych (przedszkola i szkoły) w roku 2020 wyniosły 72 405 582,00 zł.

Otrzymana subwencja oświatowa w 2020 roku wyniosła 43 366 264,00 zł, co stanowi 59,89% kosztów ogółem.

Wydatki na realizację zadań oświatowych (przedszkola i szkoły) w roku 2019 wyniosły 71 320 342,11 zł.

Otrzymana subwencja oświatowa w 2019 roku wyniosła 42 707 789,00 zł, co stanowi 59,88% kosztów ogółem.

Wydatki na realizację zadań oświatowych (przedszkola i szkoły) w roku 2018 wyniosły 71 384 407,11 zł.

Otrzymana subwencja oświatowa w 2018 roku wyniosła 41 475 276,00 zł, co stanowi 58,10% kosztów ogółem.

Sposób i tryb realizacji zadań szkół i przedszkoli podczas czasowego ograniczenia ich funkcjonowania

Organizacja pracy jednostek oświaty w okresie czasowego ograniczenia ich funkcjonowania w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, polegała m.in. na:

- monitorowaniu organizacji pracy zdalnej w jednostkach,
- wyposażeniu w nie-

zbędne środki ochrony osobistej,

- monitorowaniu bieżącej sytuacji w szkołach i przedszkolach oraz reagowanie na dynamikę zdarzeń.

W roku szkolnym 2020/2021 MEiN nie wprowadziło od razu ograniczenia funkcjonowania jednostek oświatowych. Obok dotychczasowych regulacji o zawieszaniu zajęć w szkołach, zostały wprowadzone dodatkowe rozwiązania prawne. Tryb całkowitego (lub częściowego) zawieszenia zajęć został uregulowany w przepisach § 18 ust. 2a–2c rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Dyrektor, za zgodą organu prowadzącego i po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, mógł zawiesić zajęcia na czas oznaczony, jeżeli ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną było zagrożone zdrowie uczniów. Zawieszenie zajęć było równoznaczne z ograniczeniem funkcjonowania danej placówki i obowiązkiem przejścia na zdalne nauczanie i realizację innych zadań (z zastosowaniem nauczania hybrydowego dającego dyrektorowi możliwość

zawieszenia zajęć grupy, klasy, etapu edukacyjnego w zakresie wszystkich lub poszczególnych zajęć i prowadzenie kształcenia zdalnego, a także w razie konieczności zawieszenia zajęć w całej placówce).

Dyrektorzy jednostek w dalszym ciągu odpowiadali za należyłą organizację pracy nauczycieli i pozostałych pracowników w czasie, gdy uczniowie przechodzili w całości na nauczanie zdalne z powodu całkowitego zawieszenia zajęć stacjonarnych, a także za zapewnienie uczniom możliwości nauki w domach.

Organizując uczniom kształcenie zdalne uwzględniano zasady bezpiecznego korzystania przez uczniów z urządzeń umożliwiających komunikację elektroniczną. Dobór narzędzi przy tej formie kształcenia uwzględniał aktualne zalecenia medyczne odnośnie czasu korzystania z urządzeń (komputer, telewizor, telefon) i ich dostępności w domu, wiek i etap rozwoju uczniów, a także sytuację rodzinną uczniów.

W celu usprawnienia i podniesienia jakości nauki zdalnej, Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki jako jeden z pierwszych samorządów zainicjowała i wyposażała wszystkie samorządowe szkoły już w ubiegłym roku szkolnym w domeny internetowe z platformą do zdalnego

nauczania Google for Education z aplikacją Classroom, umożliwiającą organizowanie codziennej pracy nauczyciela i ucznia w edukacji mieszanej. Uczniowie i nauczyciele otrzymali narzędzie, które w znacznym stopniu unowocześniło i usprawniło ich pracę oraz zaoszczędziło czas spędzany przed monitorem oraz w przyszłości posłuży w bieżącej pracy zarówno w systemie stacjonarnym, jak również zdalnym.

Uczniom, nie posiadającym komputera, dostępu do Internetu lub mającym ograniczony jego zasięg szkoły użyczały sprzęt komputerowy, a nauczyciele wprowadzili metody i formy pracy, które dostosowali

do możliwości tych uczniów.

W ramach wsparcia jednostek oświaty w zapobieganiu i przeciwdziałaniu rozprzestrzenianiu się COVID-19 kontynuowano przekazywanie do szkół i przedszkoli środków ochrony osobistej, m.in.: płyny dezynfekujące, rękawiczki, maseczki, termometry bezdotykowe.

Programy i działania edukacyjne w MZK

Praktyczna nauka w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych

W 2021 roku Spółka kontynuowała Program Edukacyjny – praktycznej nauki w zawodzie mechanika pojazdów samochodowych. Projekt funkcjonuje

w formie partnerstwa samorządu – Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, szkoły zawodowej – Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. Jana Pawła II w Tomaszowie Mazowieckim i miejskiej spółki jako pracodawcy, którego celem jest przygotowanie uczniów do świadomego planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej, a następnie wykształcenie wykwalifikowanej kadry pracowników. Celem nauki zawodu jest opanowanie przez ucznia – młodocianego pracownika praktycznych i teoretycznych umiejętności w zawodzie i potwierdzenie ich dowodem kwalifikacji zawodowych w drodze przystąpienia do egzaminu.

Uczniowie odbywający w MZK praktyczną naukę zawodu mają szansę zdobyć w spółce pierwsze, cenne doświadczenia zawodowe i rozwijać w praktyce nabytą wiedzę techniczną korzystając z nowoczesnego wyposażenia stacji obsługi.

Podczas nauki zawodu uczniowie poznają techniki pracy mechanika. MZK oferuje odbywanie praktyk w jednej z najnowocześniejszych w Polsce zajezdni autobusowej. W 2021 roku praktyczną naukę zawodu w MZK kontynuowało 7 uczniów Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 3 w Tomaszowie Mazowieckim.

Bezpieczne wakacje z MZK

Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. chcąc wyjść naprzeciw społecznym oczekiwaniom w zakresie bezpieczeństwa na drodze w okresie wakacyjnym kolejny rok z rządu realizował usługę nieodpłatnego sprawdzenia stanu hamulców, płynu hamulcowego, ogumienia i świateł w pojazdach w ramach akcji „Bezpieczne wakacje z MZK” prowadzonej

przez Okręgową Stację Kontroli Pojazdów w dniach od 21 czerwca do 31 lipca 2021 roku.

Ogólnopolska kampania „Twoje światła – Nasze bezpieczeństwo”

Miejski Zakład Komunikacyjny w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Tomaszowie Mazowieckim kolejny raz z rządu realizował program „Twoje światła – nasze bezpieczeństwo”. Spółka zapraszała wszystkich kierowców do zajezdni MZK na Okręgową Stację Kontroli Pojazdów w celu bezpłatnego sprawdzenia oświetlenia pojazdu.

Celem kampanii była edukacja kierowców i zwrócenie uwagi na stan oświetlenia ich pojazdu, które ma kluczowe znaczenie w ruchu drogowym. Podczas kilkuminutowego,

bezpłatnego badania kierowcy mogli dowiedzieć się jak ważne jest prawidłowe ustawienie świateł w pojazdach. Wykwalifikowani pracownicy w ramach prowadzonej kampanii przybliżali uczestnikom zagadnienia takie jak, właściwe ustawienie wysokości świateł, prawidłowy rozkład granicy światła i cienia oraz natężenie emitowanego światła oraz ich wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

Na bezpłatne sprawdzenie i ustawienie świateł pojazdów kierowcy mogli zgłaszać się do zajezdni MZK w terminie od 25 października do 4 grudnia 2021 roku.

4. MIASTO WYSOKIEJ KULTURY

W maju 2021 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki ogłosiła otwarty konkurs ofert na wsparcie wykonania następujących zadań:

- z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz turystyki i krajoznawstwa,
- z zakresu podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej.

Na realizację poszczególnych zadań łącznie wpłynęło 6 ofert, które zostały poddane ocenie formalnej i merytorycznej. Jedna z organizacji zrezygnowała z ubiegania się o środki na zadanie publiczne. Wsparcie realizacji wyżej wymienionych zadań łącznie wyniosło 27 725,00 zł, w podziale na zadania:

- Organizacja i wdrażanie powszechnych, amatorskich oraz profesjonalnych projektów i programów obejmujących wystawy, warsztaty i plenery – 6 000,00 zł,
- Wspieranie i realizacja inicjatyw lokalnych, a w szczególności festiwali, warsztatów, koncertów muzycznych, konkursów, przeglądów, imprez kulturalnych i działań turystyczno-rekreacyjnych- 11 225,00 zł,
- Realizowanie programów dotyczących wychowania patrio-

tycznego i wychowania w duchu społeczeństwa obywatelskiego oraz podtrzymywania tradycji narodowych – 10 500,00 zł.

Ponadto w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki udzieliła dotacji na realizację zadania „Wspieranie i realizacja inicjatyw lokalnych, a w szczególności festiwali, warsztatów, koncertów muzycznych, konkursów, przeglądów imprez kulturalnych i działań turystyczno-rekreacyjnych” - została przyznana kwota dotacji 2 000,00 zł dla Związku Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Hufiec Tomaszów Mazowiecki.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki w roku 2021 zorganizowała 10 uroczystości patriotyczno-religijnych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego takich jak:

- Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych – 1 marca 2021 roku.
- Bieg poświęcony Żołnierzom Wyklętym „Tropem Wilczym” – 15 sierpnia 2021 roku.
- Narodowy Dzień Pamięci Polaków Ratujących Żydów – 24 marca 2021 roku.
- Święto Flagi Narodowej – 2 maja 2021 roku.
- 230 rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja – 3 maja 2021 roku.
- 77 rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego – 1 sierpnia 2021 roku.

- 101 rocznica „Cudu nad Wisłą” – Dzień Wojska Polskiego – 15 sierpnia 2021 roku.
- 82 rocznica agresji ZSRR na Polskę – Dzień Sybiraka – 17 września 2021 roku.
- 103 rocznica Odzyskania Niepodległości – Bieg Niepodległości – 11 listopada 2021 roku.
- 40 rocznica Wprowadzenia Stanu Wojennego – 13 grudnia 2021 roku.

Ponadto Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki uczestniczyła lub współtworzyła we współpracy z innymi podmiotami następujące wydarzenia:

- Odświeżenie Muralu pod nazwą „Mur, ale historia wojska Polskiego” – 14 sierpnia 2021 roku.
- Dożynki województwa łódzkiego – 22 sierpnia 2021 roku.
- Mikołajkowy weekend dla mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego na Placu Kościuszki – 04-05 grudnia 2021 roku.

Wszystkie wymienione powyższe uroczystości patriotyczno-religijne oraz przedsięwzięcia były organizowane w reżimie sanitarnym dla zachowania obowiązujących obostrzeń spowodowanych epidemią COVID-19.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki prowadzi merytoryczny nadzór nad działalnością miejskich jednostek kultury w zakresie przyznawania dotacji podmiotowych.

Wysokość dotacji podmiotowej

Jednostka	2019	2020	2021
Miejskie Centrum Kultury	2 905 000,00	3 303 496,62	3 060 000,00
Miejska Biblioteka Publiczna	1 480 000,00	1 610 000,00	1 510 000,00
Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego	770 000,00	876 000,00	893 573,77

Parking przy Skansenie Rzeki Pilicy

W 2021 roku MCK podjęło decyzję o wzięciu w leasing urządzeń automatycznego poboru opłat za parking przy Skansenie Rzeki Pilicy. Parking zaczął funkcjonować od 1 czerwca 2021 roku. Wszelkie niezbędne inwestycje w infrastrukturę konieczną do uruchomienia parkingu oraz do zapewnienia monitoringu zostały zrealizowane ze środków własnych MCK. Poniżej zestawienie poniesionych kosztów (uwzględniające raty leasingowe) oraz przychodów za 2021 rok.

Nazwa	Kwota
Przychody z usług parkingowych	75 893,93 zł
Koszty netto w tym:	61 392,28 zł
Usługi leasingu- raty	11 667,21 zł
Pozostałe	28 121,00 zł
System telewizji dozorowej	21 604,07 zł

Zajęcia sekcyjne

Z powodu ograniczeń związanych z epidemią, zajęcia w sekcjach odbywały się w terminach: od 21 maja 2021 roku do 25 czerwca 2021 roku oraz od 4 grudnia 2021 roku do 27 grudnia 2021 roku, czyli łącznie 126 dni kalendarzowych, a 67 dni roboczych (z 252 dni roboczych w 2021 roku). Konieczne również było ograniczenie liczby osób biorących udział w zajęciach, zgodnie z wytycznymi GIS.

Liczba uczestników sekcji

Opis	2021 rok	2020 rok	2019 rok
Liczba sekcji	49	46	b/d
Liczba uczestników	715	891	b/d

Wydarzenia

Opis	2021 rok	2020 rok	2019 rok
Liczba wydarzeń	88	78	b/d
Uczestnicy wydarzeń MCK	18 134	1 585	b/d

Pomimo ograniczeń związanych z epidemią udało się w 2021 roku zrealizować wiele wydarzeń artystycznych.

Koncerty, recitale - 20, m.in.:

- 5. Love Polish Jazz Fe-

stival – koncerty,

- Yaga Kowalik w koncercie Piaf, Greco, Aznavour...,
- Ach, być kobietą!,

To masz w Tomaszowie – cykl letnich wydarzeń kulturalnych:

- Koncert zespołu The Wall z towarzyszeniem Młodzieżowej Orkiestry Symfonicznej Tomaszowa Mazowieckiego,
- W szantowym klima-

- cie – konkurs Płyn na byle, czym oraz koncert zespołu Na Razie,
- Słodka Sobota,
  - Piknik z jaskiniowcami,
  - Kulturalnie i ze smakiem – uliczka smaków z Karolem Okrasą oraz koncert Kapeli Fakiry „Na wszystkie duszy nastroje”,
  - Kino na leżakach – „Na noże” reż. R. Johnson,
  - Sztuka w centrum – warsztaty graffiti, koncert Novatora,
  - PRL Story,

Pozostałe:

- Koncert Kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu – Prymasowi Tysiąclecia.
- Koncert z okazji jubileuszu chóru Artis Gaudium.
- Podwieczorek z gwiazdą – spotkanie z aktorką i wokalistką Katarzyną Żak.
- Koncert zespołu Agnellus „Kocham, więc jestem – muzyczne listy z tomaszowskiego getta”.
- „Arena Gwiazd” – koncert Pawła Domagały i Organka.
- Wystawy, wernisaże – łącznie zreali-

zowanych – 10.

- Turnieje sportowe, rajdy nordicwalking – łącznie zrealizowanych – 11.
- Warsztaty (ceramiki, filcowania) – łącznie zrealizowanych – 22.
- Warsztaty 5. Love Polish Jazz Festival – 5.

Przeprowadzono różnego rodzaju akcje:

- Akcję zimową „W krainie lodu” (nie odbyła się z powodu lockdownu),
- Półkolonie z Miejskim Centrum Kultury- 6 tygodniowych turnusów: Dzieciaki luzaki, NATURALnie MCK, Ale wiocha!
- Konkursy – łącznie zrealizowanych – 5.
- Pozostałe działania – łącznie zrealizowanych – 7.
- Miejski Dzień Dziecka- Piracka Przystań.
- Bajkowy maraton z okazji Dnia Dziecka.
- Niedziela z Pancernymi w Skansenie.
- Piknik charytatywny p h. „Každy grosik na wagę zdrowia Zosi”.
- Noc Muzeów.
- Bieg Niepodległości.
- Piknik Razem dla

Niepodległej.

Jednym z największych wydarzeń w 2021 roku był 5. Love Polish Jazz Festival, podczas którego odbyły się koncerty: Szymon Mika International, Jazz Band Młynarski – Masecki, Piotr Schmidt Sextet, Kuba Badach oraz poprzedzające je warsztaty, które poprowadzili: Krystyna Prońko, Marcin Jahr, Zbigniew Wrombel, Krzysztof Piasecki i Adam Wendt.

Projekty na 2022 rok przygotowane i złożone w 2021 roku

- Multimedialne Centrum Kultury – wnioskowana kwota 125 000 zł.
- FotoGraffia – cykl warsztatów edukacyjnych – wnioskowana kwota 38 910 zł.
- 6. Love Polish Jazz Festival – wnioskowana kwota 193 700 zł.
- Tkanie na kolanie- cykl warsztatów tkania krajki i wykorzystanie jej w modzie współczesnej – wnioskowana kwota 22 300 zł.
- Koncert patriotyczny „Polskę śpiewajmy” – wnioskowana kwota 35 300 zł.

Działalność w sieci

Opis	2021 rok	2020 rok	2019 rok
Liczba filmów opublikowanych w Internecie	118	112	b/d
Prezentowane online – klipy, koncerty, występy wokalne	32	24	b/d
Liczba odbiorców online (zasięg) biorących udział w projektach internetowych MCK	73 731	63 916	b/d

Z uwagi na duże zainteresowanie odbiorców, publikowanymi materiałami w sieci w czasie zamknięcia placówek, w 2021 roku MCK kontynuował te działania. Wyprodukowano i opublikowano 150 filmów, klipów, koncertów, występów wokalnych zachęcających do aktywności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej odbiorców naszych fanpage'ów.

Projekty zrealizowane w sieci:

- „Muzyczne urodziny” - cykl 11 audycji poświęconych znanym kompozytorom zrealizowany od lutego do grudnia (Hendel, Vivaldi, Lehar, Wagner, Schumann, Kilar, Debussy, Zimmer, Liszt, Morricone, Berlioz). Łącznie liczba wejść na fanpage wyniosła 11 300.
- „Z wizytą u...” – audycja pt. „Kim jest lutnik i na czym polega jego praca?” – 2 odcinki – liczba wejść na fanpage – 5 822.

Promocja

Na przestrzeni roku 2021 materiały promujące Miejskie Centrum Kultury, a także Skansen Rzeki Pilicy i PTT Grotty Nagórzyckie ukazywały się na stronach internetowych oraz na profilach, społecznościowych placówek, a także w mediach lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich, m.in.:

- Dziennik Łódzki, tomaszowmazowiecki.naszemiasto.pl, TV Tomaszów Mazowiecki, Format 3A, mazopolska.pl, namazowszu.pl, Radio Fama, nasztoma-

szow.pl, Radio Łódź.

- Media społecznościowe Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Łódzkiego.
- 14 kwietnia – artykuł o Grotach: Tomaszów Mazowiecki – idealny na weekend.
- 12 czerwca – TVN (Dzień Dobry TVN) w Skansenie.
- 3 sierpnia – artykuł o Grotach w Zmiejniamy Łódzkie.
- 6 sierpnia – film promocyjny Starostwa Powiatowego m.in. o Skansenie i Grotach.
- 5 września – artykuł o Skansenie i Grotach w Polskie Regiony.
- 24 października – Skansen i Grotty w programie Budzi się ludzi w łódzkiem, TVP3.
- TVP 3 Łódź – Łódzkie Wiadomości Dnia, program Budzi się Ludzi (udział chóru Artis Gaudium).
- Radia Łódź (z wykorzystaniem materiałów przygotowanych przez MCK) w audycji „Dookoła nas”.
- Polskie Radio Program 1 (informacje o Skansenie Rzeki Pilicy oraz o Rezerwacie Przyrody Niebieskie Źródła).
- „Zgierz. Moja przestrzeń” (artykuł o Skansenie Rzeki Pilicy w miesięczniku społeczno-kulturalnym).

Ponadto na początku 2021 roku ukazała się obszerna informacja o Grotach Nagórzyckich w nowym przewodniku o pod-

ziemnych trasach turystycznych pt. “Polska podziemna” autorstwa Mikołaja Gospodarka. W Grotach realizowane były również zdjęcia do teledysku zespołu Mikromusic (kwiecień). Grotty i Skansen odwiedziła także blogerka Voyagerka, która napisała artykuł i nagrała film „DOLINA RZEKI PILICY- ZASKAKUJĄCY REGION W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM” o atrakcjach w ramach Turystycznych Mistrzostw Blogerów. Informacje o skansenie i grotach pojawiły się też na FB, m.in.: na blogu turystycznym Tu nas jeszcze nie było (październik), w grupie „Ciekawe miejsca w Polsce warte zobaczenia” (1,3 mln użytkowników; czerwiec). Wewnątrz Grot Nagórzyckich odbyło się nagranie reklamy pasty do zębów (luty), 30 stycznia w Skansenie miał miejsce fotochallenge z udziałem fotografów z różnych regionów Polski.

Wydarzenia i działania organizowane przez Miejskie Centrum Kultury mimo epidemii docierały do odbiorców m.in. dzięki informacjom medialnym, a także dostępowi do nich za pośrednictwem Internetu, m.in. fanpage’a MCK na Facebooku, Instagrama oraz kanału na You Tubie.

2021 rok zaowocował w wiele sukcesów naszych podopiecznych, którzy wzięli udział w licznych konkursach, również online.

Data	Nazwa wydarzenia	Organizator, współorganizator	Opis	Uwagi
wrzesień 2021	XVI edycja Powiatowego Konkursu Literacko – Plastycznego pt. „Ja i moja Mała Ojczyzna: zasupłane historie – tradycje rodzinne”	Miejska Biblioteka Publiczna im. Teresy Gabrysiwicz - Krzysztofikowej w Tomaszowie Mazowieckim	Konkurs adresowany jest do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu powiatu tomaszowskiego.	Udział – Jakub Izdebski, uczestnik zajęć literackich MCK Opiekun – Anna Zieja
październik 2021	Ogólnopolski Konkurs „W stronę gwiazd”	Centrum Nauki Hevelianum w Gdańsku	Konkurs „W stronę gwiazd” ogłaszany jest co roku w ramach „Światowego Tygodnia Kosmosu”, którego celem jest świętowanie międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju nowej wiedzy i technologii kosmicznej, mającej wpływ na poprawę jakości ludzkiego życia.	Udział – Jakub Izdebski, uczestnik zajęć literackich MCK Opiekun – Anna Zieja Wyniki w lutym 2022
listopad 2021	Ogólnopolski Konkurs Literacki „Na stalowych skrzydłach”	Szkoła Podstawowa nr 6 im. Polskich Lotników w Puławach	Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest nadesłanie jednego wiersza niepublikowanego i nienagradzanego w innych konkursach, którego tematyka nawiązywała będzie do lotnictwa lub lotników.	Udział – Jakub Izdebski, uczestnik zajęć literackich MCK Opiekun – Anna Zieja Wyniki w lutym 2022

Data	Nazwa wydarzenia	Organizator, współorganizator	Opis	Uwagi
listopad 2021	XVIII Konkurs Literacki „Ikarowe Strofy”	Klub Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych oraz Wojskowe Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „SWAT”	Celem konkursu jest popularyzacja polskiej literatury współczesnej, a także umożliwienie początkującym twórcom prezentacji ich dorobku. Mile widziane utwory związane z tematyką lotniczą.	Wyróżnienie – Jakub Izdebski, uczestnik zajęć literackich MCK Opiekun – Anna Zieja
grudzień 2021	IV Konkurs pn. „Gwiazdkopisanie”	Polskie Radio Dzieciom - Polskie Radio S.A.	„Gwiazdkopisanie” jest konkursem o zasięgu ogólnopolskim, który zachęca do przywoływania wspomnień i historii rodzinnych, pomaga pogłębiać relacje rodzinne oraz uczy szacunku dla tradycji i historii.	Udział – Jakub Izdebski, uczestnik zajęć literackich MCK Opiekun – Anna Zieja
grudzień 2021	41. Konkurs Wągląńskiego Maja Poezji	Towarzystwo Przyjaciół Wąglan	“ WĄGLAŃSKI KONKURS MAJ POEZJI to konkurs, którego celem jest skupienie wokół Wąglan wszystkich poetów z całego świata, kochających nasz piękny polski język literacki. To próba stworzenia jednej wielkiej rodziny poetów z całego polskiego i polonijnego świata.	Udział – Jakub Izdebski, uczestnik zajęć literackich MCK Opiekun – Anna Zieja Udział – Anna Zieja Wyniki w maju 2022
czerwiec 2021	40. Tomaszowski Mały Konkurs Recytatorski	Miejskie Centrum Kultury w Tomaszowie Mazowieckim	Konkurs jest imprezą otwartą, skierowaną do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, a także zespołów recytatorskich i teatralnych działających przy placówkach i instytucjach kultury z powiatu tomaszowskiego.	Wyróżnienie- Patrycja Kata, uczestniczka zajęć teatralnych w MCK, Wyróżnienie- Ada Mołojec, uczestniczka zajęć teatralnych w MCK Opiekun – Anna Zieja

Data	Nazwa wydarzenia	Organizator, współorganizator	Opis	Uwagi
październik 2021	42. Ogólnopolski Festiwal Teatru Młodych „Dziatwa”	Bałucki Ośrodek Kultury w Łodzi	42. Ogólnopolski Festiwal Teatru Młodych „Dziatwa” jest jednym z elementów Festiwalu Kreatywności Młodych (FKM).	Udział- Zespół teatralny Smerfne Minki Opiekun – Anna Zieja
styczeń 2021	X Tomaszowski Festiwal Kolęd i Pastorałek-	II Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Tomaszowie Mazowieckim	Konkurs o zasięgu powiatowym popularyzuje kolędy i pastorałki.	Maja Chyb-I miejsce Maciej Kowalski - wyróżnienie Opiekun- Beata Niedzielska
luty 2021	Ogólnopolski Internetowy Konkurs Wokalny „Gwiazdka Betlejemka”	Gminny Ośrodek Kultury-Osie	Celem konkursu jest popularyzacja utworów o tematyce świątecznej i zimowej.	Maja Chyb - II miejsce Opiekun- Beata Niedzielska
luty 2021	III Ogólnopolski Konkurs Piosenki Polskiej Gdańsk	Pałac Młodzieży w Gdańsku	Idea konkursu jest popularyzacja polskich utworów oraz integracja środowiska wykonawców piosenki polskiej.	Julianna Kołodziejczyk III miejsce Opiekun- Beata Niedzielska
marzec 2021	Festiwal Piosenki Patriotycznej i Harcerskiej „Zielona Nuta”	Hufiec ZHP Tomaszów Mazowiecki, Powiat Tomaszowski	Konkurs popularyzuje utwory o tematyce patriotycznej i harcerskiej.	Maciej Kowalski I miejsce Martyna Baran- I miejsce Opiekun- Beata Niedzielska
marzec 2021	Międzynarodowy Festiwal Piosenki Rozrywkowej YOUR SONG Warszawa	Centrum Artystyczne THE VOICE w Warszawie	Celem konkursu jest popularyzacja utworów rozrywkowych w dowolnym języku oraz integracja środowiska wykonawców piosenki.	Martyna Pękała finalistka Julia Szulc finalistka Opiekun- Beata Niedzielska

Data	Nazwa wydarzenia	Organizator, współorganizator	Opis	Uwagi
kwiecień/maj 2021	FIRAleja Gwiazd Ogólnopolski Festiwal Polskiej Piosenki Rozrywkowej 2021 Warszawa	Fundacja Instytut Rozwoju Artystycznego w Warszawie	Ideą konkursu jest promocja dorobku muzycznego polskich artystów, jak również integracja środowiska młodych wokalistów.	Amelia Piechota, Martyna Pękala, Karolina Zalewska, Julianna Kołodziejczyk - finalistki Opiekun- Beata Niedzielska
maj/czerwiec 2021	Międzynarodowy Konkurs Wokalny „The Golden Voice” 2021 Kraków	Irina Dracz & zespół “Słowiany” Kraków	Celem konkursu jest prezentacja dorobku artystycznego wykonawców i promocja talentów oraz wymiana doświadczeń pomiędzy uczestnikami .	Martyna Baran, Tymon Ćwiertnia, Martyna Pękala, Julianna Kołodziejczyk, Karolina Zalewska, Jadwiga Kocik- finaliści Amelia Piechota- super finalistka zespół WOKALNI (B. Niedzielska, J. Kocik, B. Wojciechowski, P. Iwanicki) - finalista Opiekun- Beata Niedzielska
czerwiec 2021	III Przegląd Artystyczny Ruchu Seniorów Opoczno	Miejski Dom Kultury w Opocznie	Głównymi celami konkursu jest popularyzacja dorobku artystycznego seniorów, wymiana doświadczeń i budowanie więzi w środowisku ludzi „złotego wieku”.	Jadwiga Kocik I miejsce Opiekun- Beata Niedzielska
październik 2021	30. Wojewódzki Przegląd Twórczości Artystycznej Rewia Talentów - Mikrofon dla Seniora	Bałucki Ośrodek Kultury w Łodzi		Jadwiga Kocik złoty talent Opiekun- Beata Niedzielska

Data	Nazwa wydarzenia	Organizator, współorganizator	Opis	Uwagi
październik 2021	XXV Kolaszkowski Przegląd Piosenki Kolaszki	Miejski Ośrodek Kultury w Kolaszkach	Celem konkursu jest umuzykalnianie i integracja uzdolnionej młodzieży.	Maciej Kowalski wyróżnienie Karolina Zalewska wyróżnienie Opiekun- Beata Niedzielska
październik 2021	XII Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Złote Łabędzie” Rzeszyca 2021	Gminny Ośrodek Kultury w Rzeszycy	Głównym celem festiwalu jest prezentacja i popularyzacja dorobku artystycznego dzieci i młodzieży szkolnej.	Maja Chyb III miejsce Magdalena Gosa Celina Małek wyróżnienia Opiekun- Beata Niedzielska
listopad 2021	10. Festiwal Śpiewających Siątek w Żyrardowie	Centrum Kultury w Żyrardowie	Integracja utalentowanych muzycznie osób w wieku 50+	Jadwiga Kocik GRAND PRIX Opiekun- Beata Niedzielska
listopad 2021	Ogólnopolski Festiwal Piosenki Polskiej i Zagranicznej Fioliza - reakcja wokalna Warszawa	Fundacja Instytut Rozwoju Artystycznego w Warszawie	Ideą konkursu jest wyszukiwanie osób utalentowanych wokalnie.	Magdalena Gosa finalistka Opiekun- Beata Niedzielska
grudzień 2021	5. Międzynarodowy Festiwal Piosenki Świątecznej i Zimowej ONLINE	Trele Morele Punkt Kultury w Warszawie	Popularyzacja utworów o tematyce świątecznej i zimowej. Konkurs w formie online.	Maciej Kowalski Martyna Pękała Maja Chyb finaliści Opiekun- Beata Niedzielska
Rozpoczęcie 06.10.2020 Zakończenie 07.10.2021	Grand Prix	Miejskie Centrum Kultury w Tomaszowie Mazowieckim, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej Sponsor pucharów firma TERCET	Grand Prix składało się z 10 turniejów. W grupie A rywalizowało 8 zawodników, w grupie B reszta zawodników. W każdym turnieju dwóch zawodników z najmniejszą liczbą punktów spadało z grupy A, dwóch awansowało z grupy B z największą liczbą punktów.	I Michał Pietrzyk II Kamil Wrzeszcz III Piotr Nowakowski Łączna liczba zawodników: 19 Opiekun – Mariusz Kosylak

Miejska Biblioteka Publiczna w Tomaszowie Mazowieckim

Miejska Biblioteka Publiczna zgodnie z Uchwałą Nr XXIV/187/08 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 27 lutego 2008 roku w sprawie przyjęcia od Powiatu Tomaszowskiego zadań w zakresie prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej, w związku z założeniami Porozumienia na 2021 rok w sprawie przyjęcia przez Miasto Tomaszów Mazowiecki zadań powiatowej biblioteki publicznej, sprawuje nadzór i opiekę merytoryczną nad siecią 20 bibliotek gminnych i ich filii w powiecie tomaszowskim.

Miejska Biblioteka Publiczna w 2021 roku realizowała swoje zadania w sieci pięciu placówek:

- Biblioteka Główna, ul. Prezydenta Ignacego Mościckiego 6.
- Oddział dla Dzieci i Młodzieży, Pl. Kościuszki 18.
- Filia Biblioteczna Nr 1, ul. Akacyjowa 1.
- Filia Biblioteczna Nr 2, Opoczyńska 22.
- Filia Biblioteczna Nr 3, ul. Koplina 1.

Do najważniejszych, zrealizowanych działań przez

Miejską Bibliotekę Publiczną w 2021 roku należały:

- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych służących rozwijaniu czytelnictwa oraz zaspakajaniu potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów informacyjnych dokumentujących dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy miasta i powiatu tomaszowskiego, w tym zakup nowości wydawniczych oraz zakup dostępu do ebooków i audiobooków na platformie Legimi,
- prenumerata i udostępnianie prasy,
- pomoc instrukcyjno – metodyczna w zakresie organizacji pracy biblioteki miejskiej oraz bibliotek w Powiecie Tomaszowskim,
- prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej służącej popularyzowaniu sztuki, nauki, czytelnictwa oraz upo-

wszechnianiu dorobku kulturalnego miasta i powiatu poprzez działalność promocyjną, edukacyjną i kulturalną.

Stan zbiorów w latach 2019 – 2021:

Stan zbiorów na koniec 2019 roku wyniósł 202 695 jednostek inwentarzowych, w tym:

- książki tradycyjne – 196 408 woluminów,
- zbiory specjalne (audiobooki, filmy, płyty winylowe, CD i DVD) – 6 287 jednostek.
- Stan zbiorów na koniec 2020 roku wyniósł 195 455 jednostek inwentarzowych, w tym:
- książki tradycyjne – 189 174 woluminów,
- zbiory specjalne (audiobooki, filmy, płyty winylowe, CD i DVD) – 6 281 jednostek.
- Stan zbiorów na koniec 2021 roku wyniósł 190 378 jednostek inwentarzowych, w tym:
- książki tradycyjne – 183 613 woluminów,
- zbiory specjalne (audiobooki, filmy, płyty winylowe, CD i DVD) – 6 512 jednostek.

Struktura zbiorów bibliotecznych w poszczególnych placówkach

Nazwa biblioteki, filii	2019 rok	2020 rok	2021 rok
	Razem zbiory	Razem zbiory	Razem zbiory
MBP biblioteka główna	131 390	125 801	120 697
w tym: Oddział dla Dzieci i Młodzieży	28 968	28 668	28 784
MBP. Filia nr 1	28 013	26 581	26 208
MBP. Filia nr 2	21 261	20 592	20 711
MBP. Filia nr 3	22 031	22 481	22 762
Razem MBP	202 695	195 455	190 378

Struktura księgozbioru (książki) na 31 grudnia 2021 rok

Nazwa biblioteki, filii	Literatura piękna dla dzieci i młodzieży	Literatura piękna dla dorosłych	Literatura z innych działów	Ogółem książki
MBP	14 423	56 332	43 178	113 993
w tym: Oddział dla Dzieci	13 251	6 373	7 253	26 877
Filia nr 1	4 374	15 392	6 442	26 208
Filia nr 2	5 890	10 459	4 361	20 710
Filia nr 3	3 994	14 114	4 654	22 762
Razem miasto	28 681	96 297	58 635	183 613
Ogółem- struktura %	15,62%	52,45%	31,93%	100%

MBP systematycznie stara się powiększać zasoby pozyskując na ten cel środki zewnętrzne, w formie dotacji celowej przekazanej przez Bibliotekę

Narodową w ramach projektu MKiDN „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1- Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek Publicznych oraz

w ramach K.I. 1.1. zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych w ramach NPRCz 2.0 na lata 2021-2025 Priorytetu 1.

Rok	Kwota dotacji
2021	10 590,00 zł
2020	35 000,00 zł
2019	40 000,00 zł

Wysokość dotacji MKiDN uzależniona jest od wymaganego, minimalnego wkładu własnego wyliczanego na podstawie „zamożności” jednostki samorządu terytorialnego, którą określa się poprzez procentowe

odniesienie wielkości dochodów podatkowych jednostki gminy do średnich dochodów podatkowych obliczonych odpowiednio dla gmin, powiatów i województw. Biorąc pod uwagę „zamożność” naszego

miasta, znajdujemy się w II grupie kategorii zamożności, gdzie minimalny wkład własny nie może być niższy niż 65 % kosztów na realizację zadania.

Wysokość dotacji podmiotowej oraz dotacji celowej (Starostwo Powiatowe):

Nazwa biblioteki, filii	2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Wysokość dotacji podmiotowej	Wysokość dotacji celowej	Wysokość dotacji podmiotowej	Wysokość dotacji celowej	Wysokość dotacji podmiotowej	Wysokość dotacji celowej
MBP biblioteka główna	1 480 000	100 000	1 610 000	110 000	1 510 000	120 000

Nazwa biblioteki, filii	2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Wysokość dotacji podmiotowej	Wysokość dotacji celowej	Wysokość dotacji podmiotowej	Wysokość dotacji celowej	Wysokość dotacji podmiotowej	Wysokość dotacji celowej
Razem	1 580 000,00		1 720 000,00		1 630 000,00	

Wskaźniki zakupu książek na 100 mieszkańców:

- 2019 rok – 9,01 woluminów,
- 2020 rok – 7,70 woluminów,
- 2021 rok – 2 woluminy.

W listopadzie 2021 roku MBP przystąpiła do Konsorcjum Legimi Bibliotek Województwa Łódzkiego. Ponownie została wykupiona usługa dostępu do bazy Legimi liczącej 70 000 tytułów ebooków i audiobooków.

Zakup został zrealizowany z środków MKiDN w ramach pozyskanej dotacji. W 2021 roku łączna liczba aktywnych kont – 19; liczba wypożyczeń audiobooków – 117; e-booków – 230.

Pozabudżetowe źródła pozyskiwania środków na działalność bieżącą

Biblioteka	Źródło dotacji	Nazwa i opis projektu	Kwota dotacji	Kwota wkładu własnego
MBP Tomaszów Mazowiecki	Biblioteka Narodowa	Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0” Priorytet 1 – Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek Interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych Cele i założenia Priorytetu to zakup i zdalny dostęp nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych, który ma się przyczynić do wzrostu aktywności czytelniczej w bibliotekach poprzez kreowanie wzrostu liczby czytelników bibliotek. Stały dopływ nowości wydawniczych ma sprzyjać kształtowaniu „żywego” księgozbioru, umożliwiać również sukcesywne przeprowadzanie procesu ubytkania. Dzięki dotacji BN zostały zakupione książki głównie z zakresu literatury pięknej dla dorosłych, co jest odzwierciedleniem potrzeb grona czytelników.	10 590,00	26 582,54

Biblioteka	Źródło dotacji	Nazwa i opis projektu	Kwota dotacji	Kwota wkładu własnego
MBP Tomaszów Mazowiecki	MKiDN	Zadanie „goLEM 2021” realizowanego w ramach programu Partnerstwo dla książki nawiązywał do 100 rocznicy urodzin Stanisława Lema. Zawierał szereg nowatorskich działań kształtujących zachowania czytelnicze i animujących kulturę. Projekt kładł nacisk na promocję literatury, ale przede wszystkim na promocję biblioteki, jako miejsca ciekawego, dostępnego dla społeczności lokalnej, do którego chętnie się wraca. W ramach projektu wnioskodawca oferował beneficjentom tj. głównie dzieciom i młodzieży, ale także dorosłym, w tym seniorom 60+ z terenu powiatu tomaszowskiego cykl interdyscyplinarnych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych takich jak: wystawa grafiki, prelekcja Wojciecha Orlińskiego, lekcje biblioteczne, warsztaty robotyki, trzy konkursy o różnym poziomie trudności, tematycznie związane z postacią autora „Solaris”. Podczas uroczystego podsumowania projektu zaproponowano uczestnikom rozstrzygnięcie konkursów, projekcję filmu oraz wystawę robotów.	8 900,00	2 300,00

Dary: w niewielkim stopniu księgozbiór MBP powiększany jest również dzięki darczyńcom, którzy przekazują nieodpłatnie Bibliotece różne pozycje książkowe oraz zbiory specjalne. W 2021 roku przekazano:

- filmy – 182 egz.,
- gry na konsolę

x-box – 3 szt.,

- gry planszowe – 46 szt.,
- książki- 671 vol.

MBP na mocy porozumienia ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „LARIX” udostępnia swoim użytkownikom odtwarzacze książki mówionej. Niewidomi

i niedowidzący korzystają z bazy tytułów Stowarzyszenia, które są zapisywane na kartach SD i wypożyczane wraz z odtwarzaczem książki mówionej. W 2021 roku MBP dysponowało 52 szt. kart SD, 3 699 tytułów książek.

Książka mówiona (ogółem w jedn. inw. i tytułach, wpływy w roku 2019, 2020, 2021 w tym zakupy)

	Stan książki mówionej						Wpływy książki mówionej					
	Liczba tytułów			Liczba kaset/płyt CD			Zakupy			Dary		
MBP w Tomaszowie Mazowieckim	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
	3 721	3 721	3 699	4 320	4 320	4 293	427	-	-	4	-	-

Biorąc pod uwagę brak przystosowania Biblioteki głównej oraz Filii nr 2 dla osób z niepełnosprawnością ruchową, zgodnie z Ustawą o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, staramy się wprowadzać udogodnienia,

które pozwalają na korzystanie z bibliotecznego księgozbioru. W 2021 roku kontynuowano usługę Książka na telefon, dzięki której stworzono możliwość dostarczania książek do domu za pośrednictwem wolontariuszy z Urzędu Miasta oraz pracowni-

ków MBP. Dodatkowo, każdy czytelnik, który ma problem z wejściem do wypożyczalni (I piętro) może za pośrednictwem dyżurującego w Czytelni (parter) bibliotekarza dokonać wymiany książek, a sam w tym czasie może skorzystać z zasobów Czytelni.

Dostarczanie książek dla osób chorych i niepełnosprawnych do miejsca ich zamieszkania

Nazwa biblioteki, filii	Ilość osób	Wypożyczenia		Liczba wizyt
		Książki	Czasopisma	
MBP w Tomaszowie Mazowieckim	2	114	-	11
Oddział dla Dzieci	1	18	-	3
Filia nr 1	-	-	-	-
Filia nr 2	-	-	-	-
Filia nr 3	1	1	-	-
Razem miasto	4	133	0	14

Czasopisma – prenumerata i zakup 2019, 2020, 2021 rok

Nazwa biblioteki/filii/oddziału dla dzieci	Ilość prenumerowanych i zakupionych czasopism			Wydatkowana kwota na prenumeratę w zł		
	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
MBP w Tomaszów	74	68	12	15 541,75	12 340,29	4 022,56
w tym: Oddział dla Dzieci i Młodzieży	22	19	-	331,22	1 477,50	-
MBP Filia nr 1	12	11	-	190,69	1 388,77	-
MBP Filia nr 2	9	6	-	150,75	223,56	-
MBP Filia nr 3	10	10	-	232,84	1 347,35	-
Razem miasto	105	95	12	16 116,03	15 299,97	4 022,56

Czytelnicy

Nazwa biblioteki, filii	Czytelnicy ogółem			Różnica 2019/2020	Różnica 2020/2021
	2019 rok	2020 rok	2021 rok		
MBP w Tomaszowie Mazowieckim	4 906	4 223	3 897	-683	-326
w tym: Oddział dla Dzieci	2 282	1 958	1 814	-324	-144
MBP- Filia nr 1	1 228	1 061	998	-167	-63
MBP- Filia nr 2	270	180	159	-90	-21
MBP- Filia nr 3	1 344	1 143	1 057	-201	-86

Nazwa biblioteki, filii	Czytelnicy ogółem				Różnica 2019/2020	Różnica 2020/2021
	2019 rok	2020 rok	2021 rok			
Razem	7748	6607	6111		-1141	- 496

W porównaniu do roku 2020, w 2021 roku liczba czytelników zmalała o 496 osób.

Struktura czytelników wg wieku

Wiek	Liczba czytelników				Struktura procentowa			
	2019	2020	2021	Różnica	2019	2020	2021	Różnica
Do 5 lat	10	9	60	+51	0,13%	1,00%	1,00%	0%
6-12 lat	386	317	381	+64	4,98%	5,00%	6,00%	1%
13-15 lat	348	282	234	-48	4,49%	5,00%	5,00%	0%
16-19 lat	579	457	383	-74	7,47%	7,00%	6,00%	-1%
20-24 lata	326	281	240	-41	4,21%	5,00%	4,00%	-1%
25-44 lata	2 429	1 994	1 674	-320	31,35%	31%	27%	-4%
45-60 lat	1 854	1 550	1 490	-60	23,93%	24%	24%	0%
Powyżej 60 lat	1 816	1 717	1 649	-68	23,44%	26%	27%	1%
Razem	7748	6607	6111	-496	100 %	100 %	100 %	x

Struktura czytelników wg zajęcia

Zajęcie	Liczba czytelników				Struktura procentowa			
	2019	2020	2021	Różnica	2019	2020	2021	Różnica
Osoby uczące się	1 548	1 263	1 132	-131	19,98%	20%	19%	-1%
Osoby pracujące	4 089	3 538	3 250	-288	52,77%	54%	53%	-1%
Pozostali	2 111	1 806	1 729	-77	27,25%	28%	28%	0%
Razem	7 748	6 607	6 111	-496	100 %	100 %	100 %	x

Analizując powyższe dane największy spadek czytelników zanotowała Biblioteka wśród osób pracujących w wieku od 25 do 44 lat. Natomiast znaczny wzrost aktywnych czytelników to dzieci w wieku od 5 do 12 lat. Można wnioskować, iż ów przyrost może być spowodowany przystąpieniem MBP w 2021 roku do programu Mała książka – Wielki Człowiek. Program realizowany przez Instytut Książki w ramach ogólnopolskiej kampanii promującej

czytelnictwo we współpracy z bibliotekami publicznymi.

Komputeryzacja MBP

Miejska Biblioteka Publiczna w Tomaszowie Mazowieckim jest placówką całkowicie skomputeryzowaną, tzn. za pomocą systemu bibliotecznego Sowa 2 wykonuje się wszystkie czynności biblioteczne: gromadzenie zbiorów (akcesja), opracowanie zbiorów (prowadzenie katalogu komputerowego), inwentaryzacja zbiorów (łącznie z wydrukiem książ

inwentarzowych), udostępnianie zbiorów (wykorzystywanie modułu wypożyczeń), okresowe kontrole zbiorów (skontra), sporządzanie statystyki bibliotecznej, opracowywanie bibliografii regionalnej, prowadzenie własnych baz bibliograficznych oraz prowadzenie działalności informacyjnej z wykorzystaniem Internetu. MBP posiada 46 komputerów z dostępem do Internetu, w tym 14 z dostępem do Internetu dla czytelników.

Liczba komputerów używanych w bibliotece/filii	
MBP	24
Oddział Dla Dzieci	12
Filia Nr 1	3
Filia Nr 2	3
Filia Nr 3	4
Łącznie	46

Liczba komputerów zakupiona w latach	
Rok zakupu	Ilość
2006	4
2007	6
2008	2
2009	4
2011	7
2012	8
2013	3
2014	1
2015	1
2016	3
2017	6
2020	1
Łącznie	46

Biblioteka posiada własną stronę internetową www.mbptomaszow.pl, na której udostępnia swój katalog zbiorów w wersji on-line na którym użytkownicy mogą korzystać z takich e-usług jak: zdalna rezerwacja materiałów bibliotecznych, zdalne przedłużanie terminu zwrotu materiałów bi-

bliotecznych, wysyłanie email/sms o terminie zwrotu materiałów bibliotecznych, zdalny dostęp do licencjonowanych zasobów spoza sieci biblioteki, blogi biblioteczne kanał RSS, formularze zapytań, profile na portalach społecznościowych.

Użytkownicy korzystający z Internetu w Czytelni:

2019 rok – 3 346 osób, co stanowi 47,26 % do ogółu użytkowników korzystających z czytelni,

2020 rok – 1 136 osób, co stanowi 36 % do ogółu użytkowników korzystających z czytelni,

2021 rok – 857 osób, co stanowi 33 % do ogółu użytkowników korzystających z czytelni.

Liczba odsłon strony internetowej, BIP oraz FB administrowanych przez MBP:

2019 rok	2020 rok	2021 rok
145 172	245 475	308 810

Nazwa strony	Liczba wejść na stronę 2021
www.mbptomaszow.pl	125 870
www.bip.mbptomaszow.pl	34 103

Nazwa strony	Liczba wejść na stronę 2021
www.facebook.com/mbptomaszow	148 837 (liczba „polubień” 1386)
www.instagram.com/mbptomaszowmaz	Liczba obserwujących 164

Od lutego 2019 roku kontynuowana jest współpraca MBP z Biblioteką Narodową w ramach porozumienia przystąpienia do Cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych ACDEMICA. Terminale wypożyczalni z których można korzystać znajdują się w każdej placówce MBP. W 2021 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Tomaszowie Mazowieckim przystąpiła do programu Biblioteki Narodowej na implementację zintegrowanego systemu zarządzania zasobami – Alma i wyszukiwarkę – Primo, w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.2. Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek realizowanego w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”, którego celem jest wzmocnienie potencjału bibliotek w środowiskach lokalnych poprzez wzrost atrakcyjności i dostępności zbiorów. Włączenie MBP do programu pozwoli na nieodpłatne korzystanie z usług dostępu do systemu Alma dostępnego w tzw. chmurze od momentu zainstalowania do końca 2025 roku.

Institucje, z którymi nawiązano i kontynuowano współpracę w roku 2021 (poza szkołami i przedszkolami):

- Pizzeria New York Pizza Department przy ul. Mo-

ścickiego 50, uczestnicy „Wakacyjnych Warsztatów w Bibliotece” 2021 samodzielnie przygotowali amerykańską pizzę podczas zorganizowanego „Dnia Smakosza”.

- Związek Harcerstwa Polskiego, p. Amelia Korab- Sokołowska oraz p. Maciej Kowalski poprowadzili zajęcia pn. „W krainie Króla Przeworzy. Co to jest powietrze?” podczas „Wakacyjnych Warsztatów w Bibliotece” 2021.
- 7 Batalion 25 Brygady Kawalerii Powietrznej w Tomaszowie Mazowieckim, p. ppor. Sebastian Kowalski prowadził zajęcia z elementami samoobrony podczas „Wakacyjnych Warsztatów w Bibliotece” 2021.
- Tomaszowski Oddział Stowarzyszenia „Topory”. Klub miłośników gier planszowych i fantastyki. Prezes wraz z członkami klubu przygotowali gry planszowe i zabawy dla dzieci podczas VII edycji Nocy Bibliotek, która przebiegała pod hasłem Czytanie Wzmacnia.
- Human2Human sp. z o.o., w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży Miejskiej Biblioteki Publicznej odbyła akcja Kinder Mleczna Kanapka - „Przerwa na wspólne czytanie”, której celem

było wspieranie idei wspólnego czytania przez rodziców i dzieci.

- Instytut Książki, który jest pomysłodawcą i realizatorem projektu „Mała książka – wielki człowiek”. Czytelnicza akcja, którą realizuje tomaszowska biblioteka skierowana jest do dzieci w wieku od 3 do 6 lat (2015-2018). Do rąk naszych najmłodszych amatorów książek trafiają bezpłatne Wyprawki Czytelnicze wraz z Kartą Małego Czytelnika. Każde dziecko, za wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, otrzymuje naklejkę. Po zebraniu dziesięciu nalepek małe dziecko zostanie uhonorowane imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowanie.
- Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej „Batalion Tomaszów” – partnerstwo przy realizacji zadania pt.: „Obrona Tomaszowa Mazowieckiego – Wrzesień 1939”.
- Fundacja Pasaże Pamięci – partnerstwo przy realizacji projektu „Dzieci Tomaszowskiego getta”.
- Powiatowe Centrum Animacji Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim, współpraca

- przy organizacji Narodowego Czytania w 2021.
- Miejskie Centrum Kultury w Tomaszowie Kultury, użyczenie sal, współpra-

- ca przy organizowaniu lokalnych imprez.
- Tele Team TV- Tomaszów Mazowiecki – audycja popularyzująca czytel-

nictwo „Ewa poleca”, podczas której prezentowany jest przegląd nowości wydawniczych dostępnych w Bibliotece.

Zestawienie liczbowe form działalności edukacyjno- kulturalno-promocyjnej w 2021 r.

Nazwa imprezy	Ilość	Frekwencja na imprezach w formie tradycyjnej	Frekwencja w trakcie imprez on-line
Wystawy			
- książek – duże (ze scenariuszem)	1	601	x
- książek – małe, nowości wydawnicze	42	4390	
- plastyczne (w tym galerie: „jednego	2	112	
Spotkania autorskie	3	90	x
Prelekcje, odczyty	1	50	x
Lekcje biblioteczne			
- z przysposobienia bibliotecznego	1	20	140
- tematyczne	58	2176	
Zajęcia komputerowe np. dla osób 60+	1	39	x
Warsztaty:			
- plastyczne	5	66	x
- różnotematyczne	15	90	
Konkursy	4	294	9
Imprezy artystyczno-literackie:	2	100	x
- koncerty, wieczory słowno-muzyczne, wieczory poezji			
Imprezy czytelniczo-medialne (np. cykliczny przegląd nowości wydawniczych)	27	x	5995
Projekcje filmowe	1	50	x
Kiermasze książek, sprzedaż wyrobów rękodzielniczych, loteria fantowa	1	x	x
Przyjęcia wycieczek w bibliotece	1	20	x
Imprezy poza biblioteką			
- plenerowe (np. festyn, jarmark, piknik, dożynki)	2	x	x

Zestawienie liczbowe form działalności edukacyjno- kulturalno-promocyjnej w 2021 r.

Nazwa imprezy	Ilość	Frekwencja na imprezach w formie tradycyjnej	Frekwencja w trakcie imprez on-line
Zebrania członków Kół Przyjaciół Biblioteki / DKK	5	23	x
Inne wydarzenia – BOOKCROSSING	1	x	x
Razem Miasto	172	8121	6144

Wpływ wprowadzenia na terytorium RP stanu epidemii

Miejska Biblioteka Publiczna, Oddział dla Dzieci i Młodzieży oraz Filie w 2021 roku nie zawieszały działalności z powodu epidemii. W okresach wzmożonej zachorowalności zgodnie z wprowadzonymi na bieżąco procedurami udostępniania zbiorów oraz organizacji wydarzeń edukacyjnych, promocyjnych i animacyjnych w Miejskiej Bibliotece Publicznej w ramach przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się choroby COVID-19, zachowywano wzmożoną ostrożność, ograniczono liczbę czytelników korzystających jednorazowo z wypożyczalni, bądź czytelnicy, zwiększono liczbę jednorazowych wypożyczeń książek do 6 szt., wprowadzono przerwy techniczne na dezynfekcję i wietrzenie pomieszczeń oraz inne. Promowano usługę „Książka na telefon”. Zajęcia biblioteczne w dużej mierze zostały bezpośrednio przeniesione do przedszkoli i szkół za zgodą ich dyrektorów, z zachowaniem reżimu sanitarnego. Ryzyko zawieszenia wypożyczeń spowodowane absencją pracowników z powodu chorób, przebywania na opiece bądź kwarantannie, wymagało szybkiej reakcji i reorganizacji miejsc i czasu pracy bibliotekarzy. Jednakże dobra organizacja

pozwołała na nieprzerwane funkcjonowanie MBP, Oddziału i Filii.

Spadek liczby aktywnych czytelników o 496 osób, nie przełożył się na wskaźnik wypożyczeń, a nawet można zauważyć tendencję wzrostową:

- 2019 rok – 324,18 vol. na 100 mieszkańców,
- 2020 rok – 247,19 vol. na 100 mieszkańców,
- 2021 rok – 263 vol. na 100 mieszkańców.

Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego

W 2021 roku w Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego funkcjonowało 6 działów naukowo-merytorycznych tj. archeologiczny, historyczno-numizmatyczny, etnograficzny, sztuki, przyrodniczy i biblioteka. W placówce zaprezentowano 5 wystaw stałych: etnograficzną, archeologiczną, historyczną, sztuki i przyrodniczą. Tomaszowskie muzeum prowadzi, obok działalności naukowo-badawczej i wystawienniczej, działalność wydawniczą i edukacyjną, upowszechniając dziedzictwo kulturowe miasta i regionu.

Muzeum włączyło się w obchody Święta Flagi, Święta Konstytucji 3 Maja, 77 rocznicy wybuchu Powstania

Warszawskiego, 82 rocznicy wybuchu II wojny światowej, Dnia Sybiraka, Święta Niepodległości, 40 rocznicy wprowadzenia Stanu Wojennego.

Na przestrzeni 2021 roku odbywały się wystawy czasowe: „95 lat złotówki” (kontynuacja od 2019 roku), „Tomaszów w malarstwie” (kontynuacja z 2020 roku), „Sport w sztuce”, „W ogrodzie u hrabiego” (wystawa planszowa), „Źródła. Martta Węg. Malarstwo”, „Step By Step – FolkFashion Show. Moda regionalna”, „40. Ogólnopolski Tomaszowski Bieg im. Bronisława Malinowskiego”, „Wędrówka po karbońskich lasach”, „110 lat harcerstwa w Tomaszowie Mazowieckim”, „360 lat prasy polskiej” (dwie ostatnie kontynuowane są w styczniu i lutym 2022 roku).

Podczas Nocy Muzeum 15 maja 2021 roku odbył się wernisaż Martty Węg (pseudonim artystyczny Marty Węgrzynowskiej). Na dziedzińcu muzealnym swoje stoiska prezentowały instytucje: 25 Brygada Kawalerii Powietrznej w Tomaszowie Mazowieckim, Jednostka Strzelecka 1002 z Tomaszowa Mazowieckiego oraz twórczynie ludowe działające przy Stowarzyszeniu Twórców Ludowych.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się Giełda Mineratów,

Skał, Skamieniałości i Wyrobów Jubilerskich (31 lipca – 1 sierpnia 2021 roku).

W ramach „Muzealnych spotkań z historią i nie tylko” odbywały się bezpłatne wykłady wygłaszane przez pracowników merytorycznych Muzeum (w tym 1 wykład online). Ponadto pracownik Muzeum wygłosił wykład w Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Piotrkowie Trybunalskim. Na stronie internetowej Muzeum opublikowano 14 artykułów merytorycznych, a co miesiąc opisywany był „Muzealny obiekt miesiąca” (rotacyjnie z poszczególnych działów). Na stronie Muzeum zamieszczono też filmy dotyczące wystawy Martty Węg i jej twórczości.

W 2021 roku Muzeum wydało albumy: „Źródła. Martta Węg. Malarstwo” (w związku z wystawą z okazji jubileuszu 20-lecia pracy artystycznej malarki) oraz „Dawno temu w Tomaszowie” (czwarty album z cyklu zapo-

czątkowanego w 2018 roku).

20 listopada 2021 roku tomaszowskie harcerstwo obchodziło jubileusz 110-lecia swojego powstania. Główne uroczystości odbyły się w siedzibie Muzeum, towarzyszyło im otwarcie wystawy czasowej oraz wykład historyka Muzeum dr Daniela Warzochy.

26 listopada 2021 roku w Muzeum odbyła się uroczystość wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie (jubileusz 50 i więcej lat małżeństwa). Gospodarzem uroczystości był Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Działalność edukacyjna obejmowała lekcje muzealne, zajęcia warsztatowe i terenowe promujące działalność i zbiory Muzeum, pracę muzealników oraz historię, zabytki i walory Tomaszowa Mazowieckiego i okolic. Ogółem odbyło się 20 lekcji muzealnych (dla 381 osób) i 89 warsztatów (dla 1 639 osób).

Kontynuowany jest projekt „Muzealna Akademia Malucha” (zapoczątkowany w 2009 roku).

Frekwencja na podstawie wpisów do ewidencji gości wyniosła 2 058 zwiedzających indywidualnie i 2 855 zwiedzających grupowo. Wśród zorganizowanych grup przeważała młodzież szkolna. Frekwencja na wystawach wyniosła ogółem 7 615 osób (liczba jest większa niż wyżej podane, gdyż część zwiedzających oglądała wystawy czasowe dostępne równocześnie).

Frekwencja w Muzeum była wyższa niż w 2020 roku, kiedy to w związku z początkiem epidemii COVID-19 przez szereg miesięcy placówka była zamknięta dla zwiedzających. W roku 2021 Muzeum było nieczynne dla zwiedzających w okresie 1 stycznia – 1 lutego oraz 20 marca – 4 maja 2021 roku. W okresie otwarcia Muzeum działało w reżimie sanitarnym, z ograniczeniem ilości zwiedzających.

Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego w liczbach	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Prace naukowo – badawcze	3	3	3
Artykuły przygotowane do publikacji/opublikowane na stronie internetowej Muzeum i Facebooku	24	44	14
Konferencje, sesje, zjazdy, seminaria organizowane przez podmioty zewnętrzne	7	1	1
Wystawy stałe	5	5	5
Wystawy czasowe i oświatowe	18	3	9
Ogółem frekwencja na wystawach	17533	3124	7615
Wystawy oświatowe, pokonkursowe	6	4	1
Frekwencja ogółem (wystawy, wykłady, lekcje, warsztaty, koncerty, itp.)	12272	5452	9730
Frekwencja na podstawie wpisów do Ewidencji gości:			
- zwiedzający indywidualnie	4271	667	2058
- zwiedzający-grupowo	5955	1661	2855
- zwiedzający-młodzież szkolna	5000	1661	2823
Frekwencja – zwiedzający bezpłatnie	4872	550	1483

Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim im. Antoniego hr. Ostrowskiego w liczbach	2019 rok	2020 rok	2021 rok
W tym Noc Muzeum	1439	Zwiedza- nie wirtu- alne	800

Imprezy oświatowe:	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Uroczyste otwarcia wystaw	9 dla 550 osób	1 dla 50 osób	3 dla 960 osób
Spotkania, prelekcje, odczyty	12 dla 1040 osób	7(+15 online) dla 268 osób	4(+1 online) dla 95 osób
Lekcje muzealne (45 min.)	18 dla 542 osób	15 dla 284 osób	20 dla 381 osób
Warsztaty interaktywne (90 min.)	237 dla 4434 osób	58 dla 976 osób	89 dla 1639 osób
Oprowadzanie grup	20 dla 517 osób	3 dla 59 osób	16 dla 457 osób
Frekwencja na imprezach oświatowych ogółem	8692	1887	4332
Kiermasze, giełdy, aukcje	3 dla 500 osób	1 dla 250 osób	1 dla 300 osób
Imprezy plenerowe, pikniki historyczne (podczas Nocy Muzeum)	1 dla 1439 osób	Zwiedzanie wirtualne	1 dla 800 osób
Konkursy (współorganizacja)	2 dla 67 osób	0	0
Wydawnictwa	3 (100 szt.)	4 (590 szt.)	0
Foldery	1 (30 szt.)	2 (350 szt.)	0
Albumy	1 (200 szt.)	1 (200 szt.)	2 (600 szt.)

5. SPORT TO ZDROWIE

W 2021 roku Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki ogłosiła otwarte konkursy ofert na wsparcie wykonania następujących zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej:

„Organizacja szkolenia oraz współzawodnictwa sportowego w określonych dyscyplinach sportu polegająca na tworzeniu warunków, w tym organizacyjnych sprzyjających rozwojowi

sportu na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki i mająca na celu ciągłą poprawę warunków uprawiania sportu dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz podnoszenie poziomu sportowego w poszczególnych dyscyplinach sportowych: piłka nożna mężczyzn i piłka siatkowa mężczyzn” – łączna kwota przeznaczonych środków 1 640 000 zł.

Dotacje otrzymały:

- Klub Sportowy LECHIA

1923 Tomaszów Mazowiecki Spółka Akcyjna – 446 000 zł,

- Tomaszowskie Centrum Sportu sp. z o.o. – 1 186 000 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy Pilica Tomaszów Mazowiecki – 8 000 zł.

„Organizacja szkolenia oraz współzawodnictwa sportowego w określonych dyscyplinach sportu polegająca na tworzeniu

warunków, w tym organizacyjnych sprzyjających rozwojowi sportu na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki i mająca na celu ciągłą poprawę warunków uprawiania sportu dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz podnoszenie poziomu sportowego w poszczególnych dyscyplinach sportowych z wyłączeniem: piłki nożnej mężczyzn i piłki siatkowej mężczyzn” – łączna kwota przeznaczonych środków 200 000 zł.

Dotacje otrzymały:

- Klub Sportowy Akademii Łyżwiarstwa Kristensen – 3 000 zł,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy DARGFIL – 58 000 zł,
- Młodzieżowy Klub Sportowy – 11 000 zł,

- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „WIKING” – 5 000 zł,
- Integracyjny Uczniowski Klub Sportowy „DZIEWIĄTKA” – 15 000 zł,
- Klub Sportowy ARENA – 20 000 zł,
- Klub Sportowy DUET – 3 000 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy TRZYNASTKA JOKER – 5 000 zł,
- Ludowy Klub Kolarski START – 10 000 zł,
- Klub Sportowy PILICA – 70 000 zł.

Kwota przeznaczona na wsparcie realizacji wyżej wymienionych zadań łącznie wynosiła 1 840 000 zł. Na realizację poszczególnych zadań łącznie wpłynęło 15

ofert wszystkie zostały podane ocenie merytorycznej.

Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na podstawie Uchwały Nr XXXIX/270/2020 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego w sprawie przyznawania dotacji, udzielania stypendiów sportowych oraz innych form wspierania tomaszowskiego sportu przyznał w roku 2021 stypendia sportowe 49 zawodnikom i zawodniczkom osiągającym wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym, reprezentującym 3 dyscypliny o szczególnym znaczeniu dla Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki. Kwota zaplanowana na stypendia sportowe wynosiła 300 000,00 zł.

Stypendia otrzymało 31 zawodników uprawiających łyżwiarstwo szybkie na łączną kwotę 91 900 zł, 10 zawodników uprawiających piłkę siatkową na łączną kwotę 99 600 zł oraz 8 zawodników uprawiających piłkę nożną na łączną kwotę 80 000 zł.

W trakcie roku 6 zawodników zostało pozbawionych stypendium, ze względu zaprzestania realizacji programu szkoleniowego.

Działania na rzecz upowszechniania kultury fizycznej i rekreacji

W obowiązującym reżimie sanitarnym Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki, wspólnie z miejskimi jednostkami organizacyjnymi oraz organizacjami pozarządowymi współorganizowała różnego rodzaju formy rekreacji ruchowej i profilaktyki zdrowotnej. Mieszkańcy w każ-

dym wieku mogli korzystać z dogodnej dla siebie formy rekreacji wybierając z oferty proponowanych imprez sportowo – rekreacyjnych coś dla siebie. Ponadto w roku 2021 odbyły się wydarzenia: Ogólnopolski Tomaszowski Bieg im. Bronisława Malinowskiego oraz Międzynarodowy Wyścig „Solidarności” i Olimpijczyków.

Współzawodnictwo sportowe Szkół Podstawowych

W związku z panującą epidemią COVID-19 współzawodnictwo sportowe Szkół Podstawowych w roku szkolnym

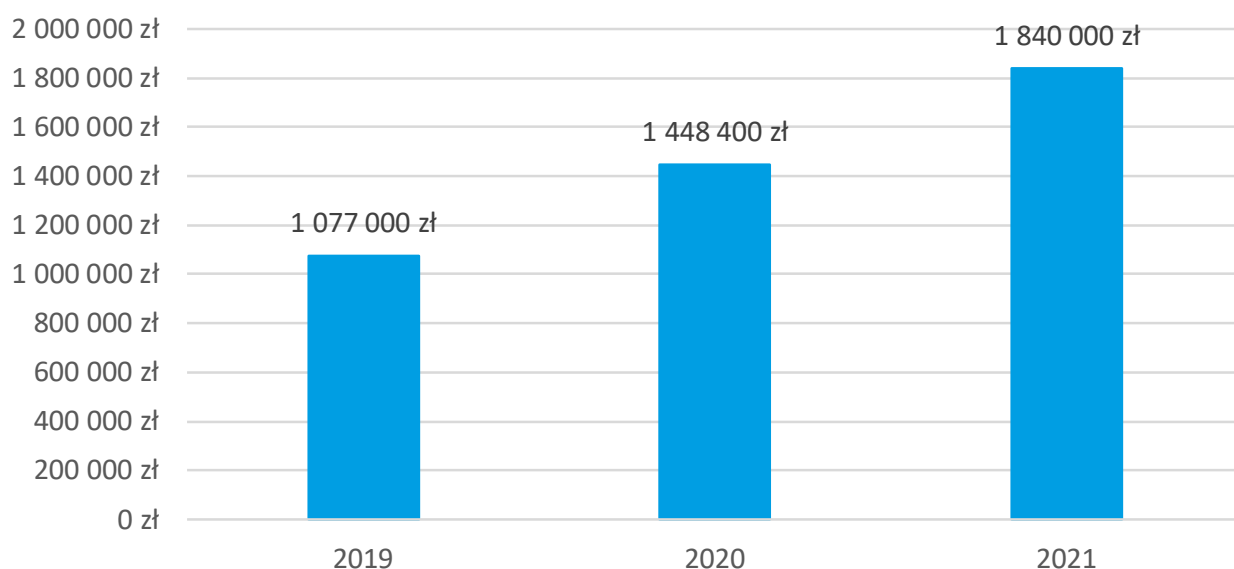
2020/2021 nie zostało przeprowadzone. W roku 2021 decyzją Łódzkiego Szkolnego Związku Sportowego oraz w związku z porozumieniem z Powiatowym Szkolnym Związkiem Sportowym, Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki podjęła decyzję o wznowieniu współzawodnictwa z początkiem roku szkolnego 2021/2022.

Całoroczne współzawodnictwo rozgrywane jest w dwóch kategoriach wiekowych zgodnie z przedstawionym poniżej kalendarzem miejskich zawodów sportowych:

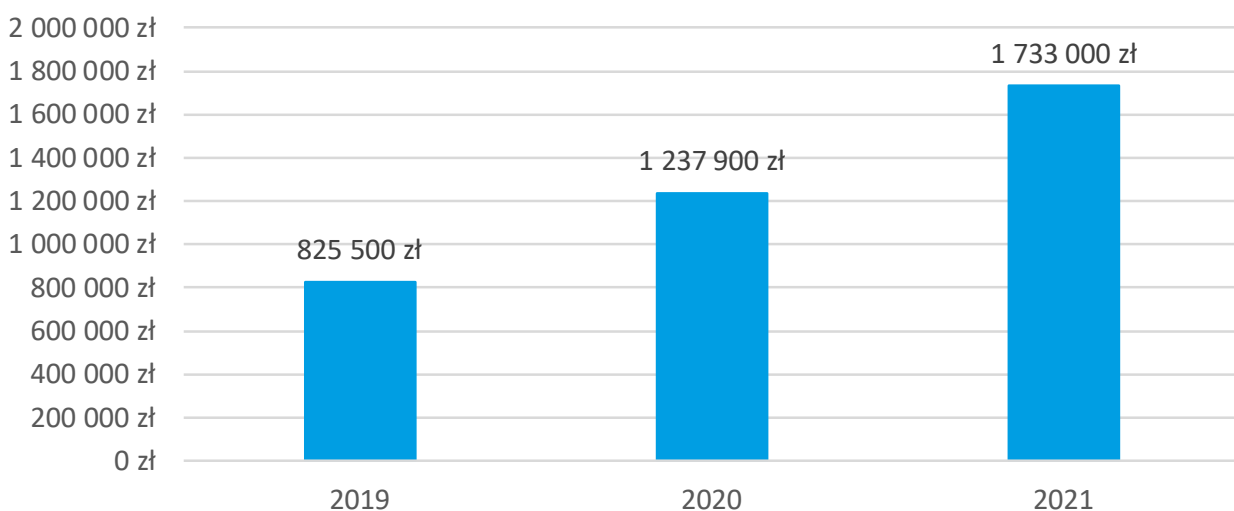
Igrzyska Dzieci (rocznik 2009 i młodszy)

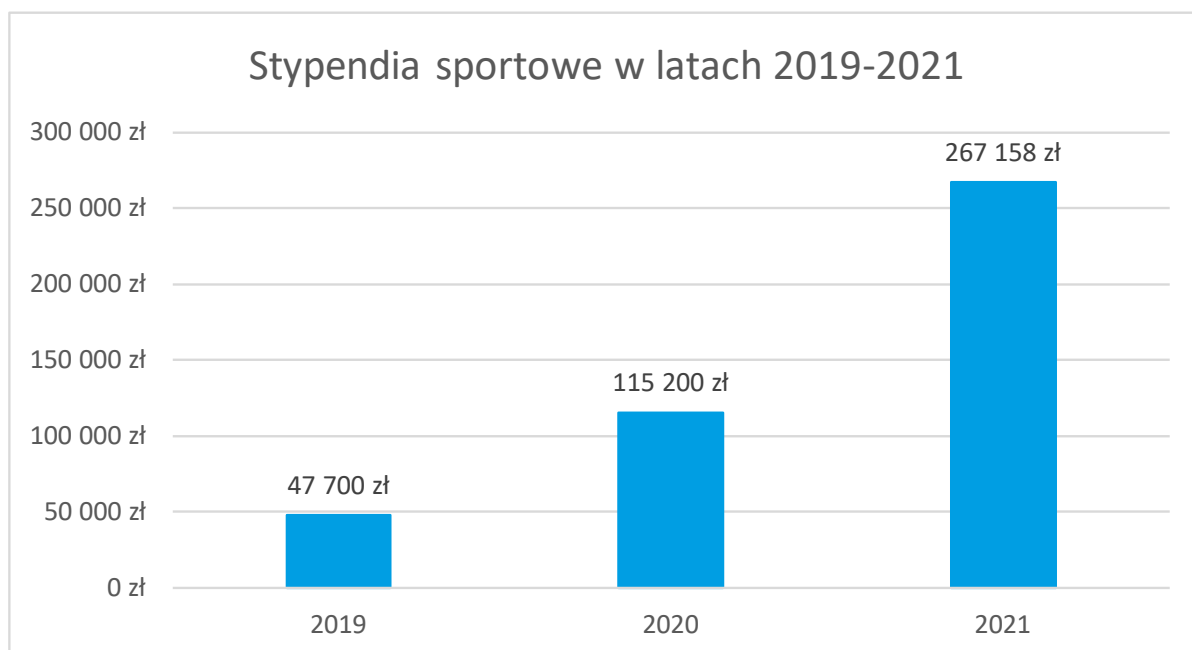
Data	Zawody	Organizator
21.09.2021	Indywidualne Biegi Przełajowe chłopców i dziewcząt	PSZS, SP 9
1.10.2021	Sztafetowe biegi przełajowe chłopców i dziewcząt	PSZS, SP 9
26.10.2021	Pływanie drużynowe dziewcząt i chłopców	PSZS
4.11.2021	Tenis stołowy dziewcząt i chłopców	SP 6
8.11.2021	Piłka ręczna dziewcząt	SP 11
9.11.2021	Piłka ręczna chłopców	SP 11
18.11.2021	Unihokej dziewcząt	SP 7
19.11.2021	Unihokej chłopców	SP 7
29.11.2021	Szachy	SP Tomek
8.12.2021	Piłka siatkowa chłopców	SP 12

Dotacje sportowe

Dotacje sportowe dla dyscyplin strategicznych: piłka nożna, piłka siatkowa, łyżwiarstwo szybkie

Data	Zawody	Organizator
9.12.2021	Piłka siatkowa dziewcząt	SP 10, SP 13
24.01.2022	Piłka koszykowa dziewcząt	SP Tomek
25.01.2022	Piłka koszykowa chłopców	SP Tomek
16.03.2022	Gry i zabawy	SP 11, SP 8
1.04.2022	Drużynowe biegi przełajowe dziewcząt i chłopców	PSZS, SP 9
5.05.2022	Czwórbój LA dziewcząt	SP 1
6.05.2022	Czwórbój LA chłopców	SP 1
9.05.2022	Piłka nożna dziewcząt	SP 14
10.05.2022	Piłka nożna chłopców	SP 3
1.06.2022	Koszykówka 3x3 r. 2010 i mł.	SP 7
10.06.2022	Trójbój LA r. 2011 i mł.	SP 12

Igrzyska Młodzieży Szkolnej (rocznik 2007–2008)

Data	Zawody	Organizator
21.09.2021	Indywidualne biegi przełajowa chłopców i dziewcząt	PSZS, SP 9
1.10.2021	Sztafetowe biegi przełajowe chłopców i dziewcząt	PSZS, SP 9
12.10.2021	Piłka ręczna dziewcząt	SP 1
13.10.2021	Piłka ręczna chłopców	SP 1
15.10.2021	Tenis stołowy dziewcząt i chłopców	SP 6
26.10.2021	Pływanie drużynowe dziewcząt i chłopców	PSZS
15.11.2021	Unihokej dziewcząt	SP 3, SP 14
16.11.2021	Unihokej chłopców	SP 3, SP 14
29.11.2021	Szachy dziewcząt i chłopców	SP Tomek

Data	Zawody	Organizator
18.01.2022	Piłka siatkowa dziewcząt	SP 13
19.01.2022	Piłka siatkowa chłopców	SP 10
1.03.2022	Koszykówka dziewcząt	SP Tomek
2.03.2022	Koszykówka chłopców	SP 1
1.04.2022	Drużynowe biegi przełajowe chłopców i dziewcząt	PSZS, SP 9
28.04.2022	Piłka nożna chłopców	SP 3
29.04.2022	Piłka nożna dziewcząt	SP 14
27.05.2022	Drużynowa Liga LA	PSZS, SP 8, SP 13
31.05.2022	Siatkówka plażowa	SP 10
9.06.2022	Koszykówka 3x3 dziewcząt i chłopców	SP 1

KS Lechia 1923 Tomaszów Mazowiecki S.A.

Rok 2021 był kolejnym okresem funkcjonowania Klubu Sportowego Lechia 1923 Tomaszów Mazowiecki S.A. Z uwagi na panującą epidemię choroby COVID-19 okres ten był dla Klubu bardzo trudny. Obostrzenia wprowadzone na terenie kraju spowodowały, że należało część działań zawiesić bądź ograniczyć. Niemniej ciężka i wyężona praca oraz zaangażowanie współpracowników pozwoliło na kontynuowanie działalności i realizowanie nałożonych na Spółkę zadań.

Do 30 czerwca 2021 roku w Klubie Sportowym Lechia 1923 Tomaszów Mazowiecki S.A. funkcjonowały Akademie Piłki Nożnej i Piłki Siatkowej. Szkolenie w zakresie piłki nożnej obejmowało ponad 200 dzieci i młodzieży w 13 grupach. Zajęcia prowadzone były przez wysoko wyspecjalizowaną kadrę trenersko-instruktorską. Poszczególne zespoły, oprócz grup wczesnej specjalizacji, brały udział w ligowych rozgrywkach

sportowych w swoich kategoriach wiekowych. Część drużyn występowała w lidze wojewódzkiej. Wyższą klasą rozgrywkową jest już tylko centralna liga skupiająca 16 najlepszych drużyn w Polsce. Pozostałe drużyny uczestniczyły w zawodach o randze regionalnej. Zawodnicy akademii są powoływani do kadry województwa oraz zapraszani są na testy do jednych z najlepszych akademii w Polsce. Wielokrotnie zawodnicy otrzymują również nagrody i wyróżnienia dla najlepszych strzelców, bramkarzy, zawodników podczas ogólnopolskich turniejów.

Z kolei w grupach młodzieżowych Piłki Siatkowej trenuje około 80 zawodników w następujących kategoriach wiekowych: Kadet, Młodzik, Młodzik Młodszy, Junior. Młodzi adepci sekcji siatkówki odnoszą sukcesy na arenie wojewódzkiej jak i ogólnopolskiej. Mijający rok był wyjątkowo obfity w sukcesy sportowe. Wszystkie drużyny zdobyły tytuł mistrza województwa łódzkiego, a tym samym mogły rywalizować w zawodach centralnych o tytuł mistrza Polski. Drużyna młodzików i ka-

detów rywalizowała w turniejach finałowych. Po raz drugi w historii naszego miasta drużyna kadetów (juniorów młodszych) zdobyła tytuł Mistrza Polski. Jest to wydarzenie bez precedensu. Najlepszym zawodnikiem turnieju finałowego wybrano gracza drużyny KS Lechia Marcela Hendzelewskiego. Dodatkową nagrodą dla zawodników były powołania do kadry narodowej. Jakub Kubacki był w składzie drużyny, która zdobyła tytuł Mistrza Europy. To pokazuje, że obrany kierunek i odpowiednie szkolenie jest podstawą sukcesu.

Seniorzy piłki nożnej KS Lechia Tomaszów Mazowiecki S.A. rywalizowali w pierwszej grupie 3. Ligi, która swoim zasięgiem obejmuje 4 województwa tj. łódzkie, mazowieckie, podlaskie i warmińsko-mazurskie, a także biorą udział w rozgrywkach o Puchar Polski, które obejmują zasięg całego kraju. Zespół po bardzo dobrej rundzie wiosennej zrealizował założony cel i finalnie zakończył rywalizację na 12 miejscu.

Zespół seniorów piłki siatkowej KS Lechia Tomaszów

Mazowiecki S.A. grał o mistrzostwo Tauron 1. Ligi. Rozgrywki obejmują swoim zasięgiem cały kraj. Ponadto są objęte medialną opieką telewizji Polsat, która zapewnia transmisje na żywo w ogólnopolskich otwartych kanałach sportowych. Największą bolączką był fakt, że zdecydowanie większą część spotkań drużyna zmuszona była rozgrywać bez udziału publiczności, co było spowodowane obostrzeniami epidemicznymi. Część spotkań była rozgrywana w Arenie Lodo-

wej. Mecze, które odbywały się w Arenie Lodowej były transmitowane w ogólnodostępnej telewizji Polsat Sport. Spółka w tym czasie promowała Miasto poprzez ekspozycję banerów z logo miasta, zamieszczenie reklamy miasta na bandach LED oraz emisję spotów audio. Ponadto logo miasta znajdowało się na strojach meczowych pierwszych drużyn seniorów podczas meczów domowych i wyjazdowych.

W drugiej połowie roku działalność związana ze spor-

tem i prowadzeniem drużyn została formalnie przekazana do Tomaszowskiego Centrum Sportu sp. z o.o., które w chwili obecnej w pełni odpowiada za sferę związaną ze sportem. KS Lechia 1923 S.A. skupiała się wyłącznie na optymalnym zapewnieniu warunków do szkolenia sportowego poprzez utrzymanie i pielęgnację obiektów sportowych znajdujących się przy ul. Nowowiejskiej.

Nazwa klubu	Liczba zawodników	Osiągnięcia w sezonie 2020/2021 i 2021/2022
Klub Sportowy Lechia 1923 Tomaszów Mazowiecki S.A. (SEKCJA PIŁKI SIATKOWEJ)	65 – Akademia Siatkarska 14 – Seniorzy Tauron I liga	<p>Drużyna Siatkarska Seniorów Tauron I liga Sezon 2019/2020 siatkarze zakończyli na 6 miejscu w fazie zasadniczej. Ze względu na zagrożenie epidemiczne runda play-off nie była rozgrywana, a rozgrywki zakończone i zweryfikowane zostały na podstawie wyników fazy zasadniczej. Pierwszą rundę rozgrywek fazy zasadniczej sezonu 2020/2021 siatkarze zakończyli na 14 miejscu</p> <p>Na koniec rundy wiosennej sezonu 2020/2021 zajęła 9 miejsce w tabeli. Obecnie trwają rozgrywki wiosennego sezonu 2021/2022.</p> <p>Akademia Siatkarska:</p> <p>W sezonie po raz pierwszy w historii wszystkie zgłoszone drużyny tj. młodzicy, juniorzy młodsi i juniorzy zwyciężyli w mistrzostwach województwa łódzkiego, co dało im przepustkę w walce o medale mistrzostw polski. Srebrne medale Mistrzostw Polski w siatkówce plażowej kadetów zdobyli: Marcel Hendzelewski i Dawid Suski. Trzecie miejsce w tej samej kategorii wywalczyli: Jakub Sygitowicz oraz Kacper Socha. Na czwartym miejscu udział w Mistrzostwach w siatkówce oplażowej młodzików zajęli: Adrian Lewandowski i Mateusz Gruszka. Największy sukces odniosła drużyna Juniorów Młodszych trenowana przez Kamila Czapnika, która w czerwcu w sposób bezapelacyjny, bez porażki wygrała turniej finałowy i została Mistrzami Polski.</p>

Nazwa klubu	Liczba zawodników	Osiągnięcia w sezonie 2020/2021 i 2021/2022
Klub Sportowy Lechia 1923 Tomaszów Mazowiecki S.A. (SEKCJA PIŁKI NOŻNEJ)	250- Akademia Piłkarska 24-Seniorzy III liga	<p>Zespół Seniorów I grupy III ligi</p> <p>Runda wiosenna sezonu 2019/2020 odwołana została z powodu zagrożenia epidemicznego. Rozgrywki zakończone po pierwszej części sezonu, czyli po rundzie jesiennej. KS Lechia zajęła 14 miejsce i utrzymanie w rozgrywkach.</p> <p>W rundzie jesiennej sezonu 2020/2021 Lechia zakończyła pierwszą rundę zmagania na 18 miejscu i została włączona do grupy spadkowej walczącej o utrzymanie w rozgrywkach III ligi. Rundę jesienną sezonu 2021/2022 zakończyli na miejscu 5. Obecnie trwają treningi przygotowawcze przed rundą wiosenną 2021/2022.</p> <p>Akademia Piłkarska:</p> <p>Rocznik 2004/2005 uczestniczył w rozgrywkach II ligi wojewódzkiej. Zajmując 2 miejsce wywalczył awans do I ligi wojewódzkiej. Jest to najwyższy poziom rozgrywek na szczeblu wojewódzkim.</p> <p>Rocznik 2006 występując w II lidze wojewódzkiej zajął 1 miejsce i uzyskał awans do I ligi wojewódzkiej. Rocznik ten brał udział w Ogólnopolskim Turnieju Estima CUP w Nowej Rudzie. W trzydniowych zmaganiach, w których wzięły udział drużyny z całego kraju uzyskali 2 miejsce.</p> <p>Rocznik 2008 1 miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Piłki Nożnej PORTO CUP 2021 5-7.03.2021(Radomsko)</p> <p>Rocznik 2009 1 miejsce w lidze okręgowej Młodzik D1 i awans do I ligi wojewódzkiej</p> <p>1 miejsce w I lidze wojewódzkiej Młodzik D1</p> <p>1 miejsce w Turnieju Halowym o Puchar Prezydenta Piotrkowa Tryb. (mistrzostwo okręgu)</p> <p>1 miejsce w Turnieju Halowym o Puchar Prezesa Miejskiej Areny Kultury i Sportu w Łodzi (mistrzostwo województwa)</p> <p>Udział w Ogólnopolskim Finale Turnieju o Puchar Prezesa PZPN Zbigniewa Bońka w Warszawie (miejsce 9-12)</p> <p>Rocznik 2010 uczestniczył w rozgrywkach ligi okręgowej D2 Piotrków Trybunalski w grupa 9. Zajął 1 miejsce i uzyskali awans do wyższej ligi.</p>

6. TOMASZÓW ATRAKCYJNY TURYSTYCZNIE

Tomaszów Mazowiecki leży w otulinie dwóch Parków Krajobrazowych: Spalskiego Parku Krajobrazowego oraz Sulejowskiego Parku Krajobrazowego.

Atutem Miasta Tomaszowa Mazowieckiego jest Arena Lodowa – kryty wielofunkcyjny obiekt licznie odwiedzany

przez turystów. Wokół Areny Lodowej w Tomaszowie Mazowieckim zlokalizowane są interesujące tereny stanowiące podstawę rekreacji i aktywnej turystyki: Tomaszowskie Błonia, obszar Natura 2000 Niebieskie Źródła, zrewitalizowana Przystań nad Pilicą.

W ofercie turystycznej są również atrakcje takie jak: Podziemna Trasa Turystyczna „Groty Nagórzyckie” i Skansen Rzeki Pilicy. Obie te placówki należą do Miejskiego Centrum Kultury w Tomaszowie Mazowieckim.

Statystyki odwiedzin dotyczące obu placówek ujęto w przedstawionej tabeli.

Placówka	2021 rok	2020 rok	2019 rok
Skansen Rzeki Pilicy	30 297	20 875	37 962
PTT Groty Nagórzyckie	24 172	16 593	32 000

Skansen Rzeki Pilicy

W związku z obostrzeniami dotyczącymi instytucji kultury związanymi z epidemią wirusa SARS-CoV-2 Skansen Rzeki Pilicy był otwarty dla zwiedzających od 13 lutego 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku. Do końca maja możliwe było tylko zwiedzanie plenerowe, od dnia 1 czerwca udostępniono także budynki. Łącznie 275 dni pracy (321 kalendarzowych).

W okresie od dnia 15 listopada 2021 roku do dnia 15 grudnia 2021 roku przeprowadzona została inwentaryzacja. Na czas inwentaryzacji zwiedzanie indywidualne nie było możliwe.

Najważniejsze wydarzenia w Skansenie Rzeki Pilicy to:

- Finał gry miejskiej „Diabelskie potyczki”,
- Noc Muzeów,
- Słodka Sobota,
- Piknik z Pancernymi,
- Razem Dla Niepodległej – Piknik ze Strzelcami.

W 2021 roku przeprowadzono szereg prac związanych z poprawą estetyki

i bezpieczeństwa obiektu:

- pokrycie warstwami preparatu przeciwpożarowego pomieszczeń młyna, świetlicy i stacyjki,
- montaż metalowych podkładek pod wszystkie gniazda elektryczne i wyłączniki w młynie, świetlicy i stacyjce,
- malowanie/konserwacja obiektów gospodarczych,
- malowanie/konserwacja barier regulujących strumień turystów.

PTT Groty Nagórzyckie

Groty Nagórzyckie były otwarte dla zwiedzających od dnia 1 czerwca 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku. Do dnia 25 czerwca włącznie obowiązywał limit grupy 15 osób, od 26 czerwca limit grupy został zwiększony do 25 osób.

W roku 2021 w Grotach Nagórzyckich przeprowadzono remonty i inwestycje zapewniające bezpieczeństwo zwiedzającym i odpowiedni standard:

- zabezpieczenie przeciwrzybiczne obudowy

- górniczej i zadanie nad wejściami do wyrobisk poprzez malowanie,
- wymiana ogrodzenia skarpy (drewniane bariery),
- malowanie miejsca parkingowego dla niepełnosprawnych na parkingu,
- malowanie/konserwacja wrót wejściowych/wyjściowych do Grot,
- montaż siatek zabezpieczających wyrobiska przed dostępem niewielkich zwierząt.

Najważniejsze wydarzenia w Grotach Nagórzyckich to:

- Piknik z Jaskiniowcami,
- Magiczne Andrzejki,
- Barbórka.
- łącznie 183 dni pracy (213 kalendarzowych).

Informacja Turystyczna

Informacja Turystyczna w Tomaszowie Mazowieckim przekazuje turystom z kraju i zagranicy materiały promocyjne, w tym: mapy turystyczne, foldery i ulotki tematyczne. Punkt prowadzi również bazę turystyczną

(noclegową, gastronomiczną i sportowo-rekreacyjną) Tomaszowa Mazowieckiego i okolic dostępną bezpłatnie na stronie internetowej www.kochamtomaszow.pl. Informacja Turystyczna stanowiła punkt zborny

i startowy podczas wydarzeń rekreacyjnych organizowanych przez Dział Rozwoju Turystyki – Gra miejska „Diabelskie Potyczki”, Rajd Pieszy „Z rodziną najlepiej”. Uczestnicy półkolonii letnich oraz uczniowie tomaszowskich szkół podstawowych

brali udział w organizowanych przez pracowników gminnych terenowych wokół placu Kościuszki, poznając historię miasta.

7. ŚWIAT PRZYJEŹDŹA DO TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO

Tomaszowskie Centrum Sportu Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim

Rok 2021 był kolejnym rokiem funkcjonowania spółki z o.o. Tomaszowskie Centrum Sportu. Głównym zadaniem spółki jest zarządzanie Areną Lodową. Jest to pierwszy i zarazem jedyny tego typu obiekt w Polsce. Umożliwia on całoroczne uprawianie łyżwiarstwa szybkiego, figurowego, czy curlingu, jak również innych sportów halowych takich jak: piłka siatkowa, piłka nożna, koszykówka, lekkoatletyka, czy jazda na rolkach. Liczba miejsc siedzących umożliwia oglądanie na żywo wydarzeń sportowych wynosi 2 499 widzów. Dodatkowo Spółka zarządza kolejnymi obiektami sportowymi tj. kręgielnią oraz

szutcznym boiskiem piłkarskim.

Z uwagi na panującą epidemię związaną z chorobą COVID-19, okres ten był dla Spółki bardzo trudny. Obostrzenia wprowadzone na terenie kraju spowodowały, że część działań należało zawiesić bądź ograniczyć (brak ślizgawek w miesiącach: styczeń, luty, marzec). Niemniej ciężka i wytężona praca oraz zaangażowanie współpracowników pozwoliło na kontynuowanie działalności i realizowanie założonych na Spółkę zadań.

W 2021 roku w kalendarzu spółki dominowały wydarzenia sportowe, a rok zakończył się liczbą 33 wydarzeń, które zgromadziły blisko 20 000 widzów i uczestników. W Arenie cyklicznie odbywały się zawody

łyżwiarskie. Do najważniejszych imprez sportowych ubiegłego roku możemy zaliczyć: Mistrzostwa Polski seniorów, młodzieżowców i juniorów na torze długim zarówno na dystansach jak i w wieloboju oraz cykl zawodów dla najmłodszych adeptów łyżwiarstwa szybkiego. Niemniej najistotniejszą z punktu widzenia sportowego oraz promocyjnego Areny jak i Miasta Tomaszowa Mazowieckiego były zawody z cyklu Pucharu Świata seniorów w łyżwiarstwie szybkim. Powierzenie tomaszowskiej Arenie kolejny raz jednej z najważniejszych imprez na świecie w łyżwiarstwie szybkim świadczy o bardzo dobrym przygotowaniu jak i organizacji imprezy.

Tomaszów Mazowiecki po raz kolejny w listopadzie 2021 roku był na ustach całego świata.

Prowadzona bezpośrednia transmisja telewizyjna była okazją do promocji naszego obiektu jak i Miasta. Zawody po raz kolejny okazały się bardzo dużym sukcesem sportowym, organizacyjnym i wizerunkowym. W samych zawodach uczestniczyło 350 zawodników z 26 krajów. Na trybunach pojawiło się ponad 3,5 tysiąca osób. Ci, którzy nie dotarli do Tomaszowa Mazowieckiego mogli śledzić zawody na żywo w Polsat Sport i aplikacji

mobilnej. Podczas jedenastu godzin transmisji live przed ekranami zasiadało 48 tysięcy fanów. Zawody były także chętnie opisywane i komentowane w mediach. Powstało aż 1 800 publikacji w radiu, prasie, telewizji, portalach i mediach społecznościowych. To pokazuje jak wielki potencjał drzemie w Arenie Lodowej, który bezpośrednio wpływa na promocję Miasta.

Arena Lodowa poza działalnością sportową była również

wykorzystywana do imprez o charakterze kulturalno-sportowym. Łącznie odbyło się 20 wydarzeń, które zgromadziły blisko 16 300 uczestników. Najważniejszymi wydarzeniami były: Love Polish Jazz Festival, koncert Pawła Domagały, Senioralia 2021.

Miejska Spółka nie zapominała o ofercie dla najmłodszych, jak również dla mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego i okolic. Codzien-

ne ogólnodostępne ślizgawki, półkolonie sportowe, Dzień Dziecka czy Urodziny Areny przyciągnęły blisko 65 tysięcy dzieci, rodziców i opiekunów.

Ponadto Arena Lodowa w 2021 roku była miejscem dla treningu zarówno sportowców profesjonalnych, jak również dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Tomaszowa Mazowieckiego i całej Polski. Łącznie zajęcia sportowe były prowadzone przez ponad 25 tysięcy osobogodzin. Dodatkowo szkoły z terenu Miasta w ramach zajęć wychowania fizycznego wykorzystywały ponad 16 000 osobogodzin.

Ponadto od lipca 2021 roku Spółka formalnie przejęła całą część sportową od KS Lechia 1923 S.A. i odpowiada zarówno za szkolenie dzieci i młodzieży jak i drużyn seniorów piłki nożnej i piłki siatkowej. Obecnie drużyny występują pod nazwą Klub Sportowy Lechia 1923 Tomaszów Mazowiecki – Tomaszowskie Centrum Sportu sp. z o.o.. W klubie obecnie trenuje piłkę nożną ponad 200 dzieci i młodzieży i około 70 zawodników piłki siatkowej. Spółka wraz z partnerami stworzyła i zabezpieczyła optymalne warunki do szkolenia sportowego. Również drużyny seniorów spisują się na miarę oczekiwań i możliwości w szczególności finansowych.

Na zakończenie rundy jesiennej zespół seniorów piłki siatkowej KS Lechia Tomaszów Mazowiecki TCS grał o mistrzostwo Tauron 1. Ligi i zajmował 5 miejsce. Podobnie rzecz się miała z drużyną seniorów piłki nożnej, która rundę jesienną również zakończyła na 5 miejscu I grupy III ligi. Zespół siatkarzy swoje mecze domowe, co do zasady rozgrywał w Arenie Lodowej. W tym celu Spółka dokonała zakupów inwestycyjnych w postaci trybun mobilnych oraz kurtyn osłaniających od lodu.

Z badań prowadzonych na zlecenie spółki wynika, że w 2021 roku pojawiło się ponad 3 000 publikacji w radiu, prasie, telewizji, portalach i mediach społecznościowych na temat Areny Lodowej. Wartość medialna Areny Lodowej wyniosła ponad 35 000 000 zł, a informacja na temat Areny dotarła do blisko 6 000 000 odbiorców. To pokazuje jak duży potencjał posiada obiekt, jakim zarządza Spółka i jaką wartość dodaną stanowi dla Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Pomimo epidemii udało nam się zorganizować cykl zawodów łyżwiarskich. Do najważniejszych imprez sportowych ubiegłego roku możemy zaliczyć: Puchar Świata w łyżwiarstwie Szybkim, Mistrzostwa Polski na torze

zarówno w sprincie, na dystansach jak i w wieloboju oraz cykl zawodów dla najmłodszych adeptów łyżwiarstwa szybkiego w tym druga impreza z cyklu Arena Cup. W 2021 roku wspólnie z klubem KS Arena oraz COS Spała zorganizowano też drugi Bieg im. Bogusława Drozdowskiego na cześć ojca łyżwiarstwa szybkiego w naszym mieście. Niemniej najistotniejszym wydarzeniem z punktu widzenia sportowego i promocyjnego Areny oraz miasta Tomaszowa Mazowieckiego były drugie w historii naszego Miasta Mistrzostwa Europy w Ice Speedwayu. Tomaszów Mazowiecki w grudniu 2021 roku był na ustach całego żużlowego świata. Bezpośrednia transmisja telewizyjna była okazją do promocji obiektu oraz miasta. Zawody okazały się bardzo dużym sportowym sukcesem, ale w szczególności organizacyjnym i wizerunkowym. W samych zawodach uczestniczyło zgodnie z regulaminem 16 zawodników, a na trybunach pojawiło się ponad 1 000 widzów. Zawody można było śledzić na żywo w Canal Plus Sport i w aplikacji mobilnej. Należy również zaznaczyć, że w 2021 roku po raz trzeci w historii Spółki, ale również w skali całego kraju w okresie letnim uruchomiony został tor lodowy.

Wydarzenia odbywające się w Arenie Lodowej w 2021 roku

Rodzaj wydarzenia	Liczba imprez	Dni imprezowe	Liczba widzów i uczestników
Sportowe	30	50	15 200
Zajęcia+ Ślizgawki	212	137	92 000

Rodzaj wydarzenia	Liczba imprez	Dni imprezowe	Liczba widzów i uczestników
Kulturalne/Inne	22	23	15 100
Łącznie			122 300

8. POMOC SPOŁECZNA

Pomocą finansową oraz rzeczową w 2021 roku objętych było 2 151 osób, co stanowiło 3,73 % wszystkich mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego. Na przełomie lat 2018- 2021 mamy tendencję spadkową osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, co przedstawiają poniższe tabele.

Liczba osób, rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2018 -2021

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2018	2 498	1 864	3 278
2019	2 475	1 817	3 213
2020	2 462	1 821	3 182
2021	2 151	1 663	2 861

Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2018-2021

Rodzaj świadczenia	2018		2019		2020		2021	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych ogółem	2 498	1 864	2 475	1 817	2 462	1 821	2 151	1 663
Świadczenia niepieniężne	983	694	1 678	747	1 166	871	1 530	1 526
Świadczenia pieniężne	1 788	1 773	1 076	1 656	1 599	1 586	846	622

Rodzaj przyznanego świadczenia oraz liczba świadczeniobiorców w latach 2018-2021

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeniobiorców			
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Zasiłek stały	832	788	746	693
Zasiłek okresowy	1 051	959	764	830
Zasiłek celowy	1 313	1 227	1 285	1 102

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeniobiorców			
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Zasiłek celowy specjalny	97	83	52	31
Zdarzenie losowe / usuwanie skutków klęski żywiołowej	2 / 0	5 / 0	4 / 5	17 / 110
Środki czystości dla podopiecznych	117	117	117	130
Schronienie	33	29	30	34
Sprawienie pogrzebu	10	14	7	8
Opłacenie pobytu w DPS	239	254	237	229
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	655	697	639	612
Usługi opiekuńcze / specjalistyczne usługi opiekuńcze	77 / 0	87 / 0	83 / 0	113 / 0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	3	4	4
Mieszkanie chronione treningowe	16	26	20	20
Potwierdzenie prawa do świadczenia zdrowotnego na okres 90 dni	124	124	57	47
Opłacenie posiłków dla dzieci w żłobku, przedszkolu, szkole	664	693	577	506
Opłacenie posiłków dla osób dorosłych	304	299	249	231
Zasiłek celowy na zakup artykułów żywnościowych	968	957	979	925
Wyplata należnych wynagrodzeń opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd	6	4	4	6
Poniesione wydatki na opłacenie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	113	130	138	149
Dodatki mieszkaniowe *	1 255	1 205	1 105	1 020
Dodatki energetyczne	137	134	127	131
Dopłaty do czynszu	0	0	0	4
Stypendia szkolne	448	396	316	279
Zasiłki szkolne	6	4	4	5

* opis danego roku kalendarzowego

W roku 2018 liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych dla użytkowników lokali mieszkalnych stanowiła 11 311, z czego tworzących mieszkaniowy zasób gminy 5632, spółdzielczy 2 768, prywatny 1 409 i pozostały 1 502.

Najniższa wysokość przyznanego dodatku mieszkaniowego wynosiła 21,38 zł, a najwyższa 809,85 zł.

W roku 2019 liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych

dla użytkowników lokali mieszkalnych stanowiła 10 958, z czego tworzących mieszkaniowy zasób gminy 5 411, spółdzielczy 2 680, prywatny 1 344 i pozostały 1 523.

Najniższa wysokość przyznanego dodatku mieszkaniowego wynosiła 23,26 zł, a najwyższa 889,32 zł.

W roku 2020 liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych

dla użytkowników lokali mieszkalnych stanowiła 10 248, z czego tworzących mieszkaniowy zasób gminy 4976, spółdzielczy 2 591, prywatny 1 304 i pozostały 1 377.

Najniższa wysokość przyznanego dodatku mieszkaniowego wynosiła 24,04 zł, a najwyższa 1 027,17 zł.

W roku 2021 liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych dla użytkowników lokali

mieszkalnych stanowiła 9 314, z czego tworzących mieszkaniowy zasób gminy 4 258, spółdzielczy 2 360, prywatny 1 384 i pozostały 1 312.

Najniższa wysokość przyznanego dodatku mieszkaniowego wynosiła 27,77 zł, a najwyższa 1 099,36 zł.

Jak wynika z powyższych danych liczba osób korzystających z dodatków mieszkani-

wych sukcesywnie maleje.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 roku realizował miejskie programy polityki społecznej na rzecz rodzin i osób samotnych pozostających w trudnej sytuacji życiowej, które były ściśle powiązane ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016-2020 i na lata 2021 – 2027.

Poniżej przedstawiamy dane za okres 2018 – 2021 roku i wnioski dotyczące:

Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków na lata 2018 –2020 i 2021-2027 oraz Lokalny program przeciwdziałania zjawisku bezdomności na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w tym samym okresie.

Liczba osób bezdomnych rozeznaczonych przez pracowników socjalnych w latach w latach 2018-2021

Rok	Ogólna liczba osób bezdomnych	Mężczyźni	Kobiety
2018	107	91	10
2019	101	89	12
2020	106	93	13
2021	86	77	9

Jak wynika z powyższych danych największą liczbę osób bezdomnych odnotowano w 2018 roku (107), liczba osób bezdomnych sukcesywnie maleje. Wśród osób bezdomnych znajdują się również kobiety. Największą liczbę kobiet odnotowano w 2020 roku (13), jak wskazują powyższe dane liczba bezdomnych kobiet również ma tendencje zniżkową.

Liczba osób bezdomnych objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2018-2021

Rok	Ogólna liczba osób bezdomnych	Mężczyźni	Kobiety
2018	89	79	10
2019	86	74	12
2020	73	63	10
2021	61	53	8

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że liczba osób bezdomnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ma tendencję spadkową. Najwyższy wskaźnik osób bezdomnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej odnotowano w 2018 roku (89). Tendencja spadkowa dotyczy zarówno kobiet jak i mężczyzn bezdomnych.

Najwięcej bezdomnych ko-

biet (12) korzystało z pomocy w 2019 roku, od roku 2020 uważa się tendencję spadkową.

Biorąc pod uwagę powyższe zestawienia można zauważyć, że nie wszystkie osoby bezdomne korzystają ze świadczeń pomocy społecznej co może świadczyć o tym, że część osób bezdomnych posiada źródło utrzymania lub utrzymuje się z żebractwa.

Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego od

kilku lat działa Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, które jest prowadzone przez Koło Tomaszowskiego Towarzystwa Pomocy im. Brata Alberta przy ulicy Luboszewskiej 71, które zapewnia osobą bezdomnym całodobowe schronienie, wyżywienie, odzież bieliznę osobistą. Schronisko prowadzi również działania profilaktyczne i aktywizujące do podjęcia pracy.

Osoby bezdomne są kiero-

wane do schroniska na podstawie decyzji administracyjnej.

Od grudnia 2019 roku osoby bezdomne przebywające

w schronisku, a posiadające dochód ponoszą odpłatność za pobyt ze swojego świadczenia.

Liczba osób bezdomnych

przebywających w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn w Tomaszowie Mazowieckim w latach 2018-2021

Rok	Liczba osób bezdomnych przebywających w schronisku	Liczba osób, którym wydano decyzję	Liczba osób, które ponoszą odpłatność za pobyt w schronisku
2018	51	33	0
2019	40	29	4
2020	40	30	16
2021	37	34	16

Dane ze źródeł: Koła Tomaszowskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

Najwięcej bezdomnych mężczyzn przebywało w schronisku w 2018 roku, w latach 2019-2020 liczba bezdomnych mężczyzny utrzymywała się na stałym poziomie, w roku 2021 uległa ona niewielkiemu spadkowi, a tym samym spada liczba wydanych decyzji administracyjnych.

Liczba osób przebywających w schroniskach poza Tomaszowem Mazowieckim

Rok	Ogólna liczba osób	Mężczyźni	Kobiety
2018	4	1	3
2019	5	1	4
2020	4	1	3
2021	5	2	3

W schroniskach dla Osób Bezdomnych poza Tomaszowem Mazowieckim większość stanowią kobiety, co jest spowodowane brakiem takiej placówki na terenie naszego miasta. W roku 2018 i 2020 ilość osób przebywających w tych placówkach utrzymywała się na stałym poziomie(4 osoby), natomiast od 2019 roku uległa ona niewielkiemu wzrostowi (5 osób).

Liczba osób przebywających w Schroniskach dla Osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi

Rok	Ogólna liczba osób	Mężczyźni	Kobiety
2018	0	0	0
2019	1	1	0
2020	2	2	0
2021	3	3	0

Liczba osób, którym wydano decyzję na pobyt w Schroniskach dla osób bezdomnych i do Schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi poza Tomaszowem Mazowieckim :

Rok	Liczba osób, którym wydano decyzję	Liczba osób ponoszących odpłatność
2018	4	0
2019	6	3
2020	6	5
2021	8	6

Z powyższych danych wynika, że liczba osób bezdomnych kierowanych do schronisk poza nasze miasto sukcesywnie wzrasta jest to spowodowane głównie kierowaniem osób bezdomnych chorych do schronisk z usługami opiekuńczymi.

Osoby bezdomne, które wymagają całodobowej opieki są kierowane do domów pomocy społecznej na terenie Tomaszowa (osoby przewlekle somatycznie chore) oraz poza Tomaszowem (osoby z zaburzeniami psychicznymi).

Liczba osób Bezdomnych skierowanych do domów pomocy społecznej

Rok	Ogólna liczba osób
2018	3
2019	2
2020	2
2021	5

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że w roku 2021 wzrosła liczba osób bezdomnych, które wymagają całodobowej opieki i pielęgnacji.

W okresie zimowym na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego działa Ogrzewalnia, która zapewnia wsparcie osobom bezdomnym zarówno mężczyznom jak i kobietom. W ogrzewalni można otrzymać gorący napój, odzież, obuwie, a także skorzystać z kąpeli. W razie potrzeby udzielana jest pomoc medyczna i sanitarna.

Liczba osób przebywających w ogrzewalni w latach 2018-2021

Rok	Miesiące	Ogólna liczba osób	Mężczyźni	Kobiety
2018	styczeń-kwiecień	60	54	6
	listopad- grudzień	53	52	1
2019	styczeń-kwiecień	60	57	3
	listopad- grudzień	36	33	3
2020	styczeń-kwiecień	61	55	6
	listopad- grudzień	36	32	4
2021	styczeń-kwiecień	51	48	3
	listopad- grudzień	16	16	0

Dane ze źródeł: Koła Tomaszowskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Tomaszowie Mazowieckim.

Jak wynika z powyższych danych w roku 2018 w Ogrzewalni przebywała największa liczba osób bezdomnych, od 2019 można zauważyć tendencje spadkową. Wśród osób bezdomnych największy odsetek stanowią mężczyźni.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2027

Liczba założonych Niebieskich Kart na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2018–2021.

Rok wszczęcia procedury NK	Liczba wszczętych procedur NK	Liczba NK w trakcie realizacji- przeniesiona do kontynuacji z poprzedniego okresu	Łączna liczba NK prowadzonych w danym roku	Rok zakończenia procedury Niebieskiej Karty			
				2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
2018	136	48 (z 2017 roku)	184	100	/	/	/
2019	129	36 (z 2018 roku)	165	/	99	/	/
2020	135	38 (z 2019 roku)	173	/	/	84	/
2021	128	52 (z 2020 roku)	180	/	/	/	102

Źródło: Dane pozyskane z rejestru wpływu Niebieskich Kart oraz sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego w Tomaszowie Mazowieckim w latach 2018 – 2021

Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez poszczególnych przedstawicieli jednostek zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej na terenie Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2018 – 2021.

Poszczególne jednostki	Liczba NK w 2018 roku	Liczba NK w 2019 roku	Liczba NK w 2020 roku	Liczba NK w 2021 roku
MOPS	3	6	9	7
KPP	133	120	126	121
MKRPA	0	0	0	0
Oświata	0	3	0	0
Służba zdrowia	0	0	0	0
PCPR	0	0	0	0
Razem	136	129	135	128

Źródło: Dane pochodzące z rejestru wpływu Niebieskich Kart do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Tomaszowie Mazowieckim

Liczba posiedzeń Grup Roboczych w latach 2018 – 2021

Rok	Liczba posiedzeń Grup Roboczych
2018	214
2019	304
2020	114

Rok	Liczba posiedzeń Grup Roboczych
2021	274

Liczba osób dotkniętych zjawiskiem przemocy na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2018 – 2021, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty

Rok	2018	2019	2020	2021
Liczba osób dotkniętych przemocą	136	129	135	128
W tym				
Kobiety	116	115	113	117
Mężczyźni	17	10	14	6
Nieletni	3	4	8	5

Liczba osób podejrzewanych o stosowanie przemocy wobec bliskich na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w latach 2018 – 2021

Rok	2018	2019	2020	2021
Liczba osób stosujących przemoc ogółem	136	129	135	128
W tym				
Kobiety	8	8	15	5
Mężczyźni	125	121	119	122
Nieletni	0	0	1	1

Stożenie pokrewieństwa osób podejrzanych o stosowanie przemocy wobec bliskich w Tomaszowie Mazowieckim w latach 2018-2021

Osoba podejrzana o stosowanie przemocy	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Mażonek/konkubent	85	75	85	88
Syn/córka	36	44	25	27
Synowa/zięć	0	0	3	0
Brat/siostra	6	4	3	1
Wnuk/wnuczka	2	0	3	4
Ojciec/matka	6	3	14	7
Inne osoby	1	3	2	1

Wnioski końcowe

Analiza danych z rejestru wpływu Niebieskich Kart oraz sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego wskazuje stałą i nieznacznie malejącą liczbę prowadzonych Niebieskich Kart w okresie od 2018 do 2021 roku. W roku 2018 wszczęto 136 procedur, a łącznie prowadzo-

no w ciągu roku 184 Niebieskie Karty, w roku 2019 było to 129 procedur i 165 prowadzonych Niebieskich Kart w 2020 roku wszczęto 135 procedur, a prowadzono w ciągu roku łącznie 173 Niebieskich Kart, natomiast w 2021 roku sporządzono 128 procedur, rocznie prowadzono 180 Niebieskich Kart. Ponad

70% Niebieskich Kart zamykanych jest w roku wszczęcia procedury tj: w 2018 roku zakończono 100 NK, w 2019 roku zakończono 99 NK, w 2020 roku zakończono 84 NK, natomiast w 2021 roku zakończono 102 Niebieskie Karty. Czas trwania procedury zależy od indywidualnego przypadku,

przeciętnie jest to od 3 do 6 miesięcy, ale zdarzają się sytuacje w których rodzina objęta jest pomocą nawet 2 lata.

W związku z zagrożeniem epidemiologicznym i specyficznymi warunkami pracy wszystkich służb w 2020 roku spodziewano się wzmożonej aktywności mieszkańców naszego miasta w sferze przemocy w rodzinie. Przypuszczano, iż wpływ na wzrost zjawiska przemocy w tym przypadku mogą mieć izolacja, zaostrzenie się reakcji ludzi na wprowadzane formy walki z epidemią, pozostawianie osób w miejscu zamieszkania w sytuacji kryzysu, a niejednokrotnie brak dostępu do różnych form pomocy jak np.: udzielanie pomocy w systemie zdalnym bez możliwości kontaktu z osobą pokrzywdzoną. Nie stało się tak jednak w Tomaszowie Mazowieckim. Czynniki te wymusiły poszukiwania nowych form i metod pracy w sektorze pomocy osobom doznającym stosującym przemoc w rodzinie. Najwięcej Niebieskich Kart sporządzono na przełomie jesieni i zimy. Podobnie jak w całej Polsce najwięcej Niebieskich Kart zakładają funkcjonariusze

Komendy Powiatowej Policji w czasie interwencji domowej lub podczas przyjmowania zaawizowania o przestępstwo z art. 207 KK. Policjanci założyli: w 2018 roku 133 NK, w 2019 roku 120 NK, w 2020 roku 126 NK, natomiast w 2021 roku 121 Niebieskich Kart. Pracownicy socjalni w czasie interwencji lub po zgłoszeniu przemocy i zbadaniu sytuacji rodziny wszczęli kolejno: w 2018 roku – 3 NK, w 2019 roku – 6 NK, w 2020 roku – 9 NK a w 2021 roku 7 Niebieskich Kart. Zaznaczyć należy, że przedstawiciele innych podmiotów polityki społecznej na przestrzeni lat wszczynają stosunkowo niewiele procedur Niebieskich Kart. Sytuacja taka utrzymuje się stale od wielu lat.

Z danych zebranych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że na terenie Tomaszowa Mazowieckiego założono Niebieskie Karty w rodzinie wskazując najczęściej jako osoby dotknięte przemocą kobiety: w 2018 roku – 116 kobiet, w 2019 roku – 115 kobiet i w 2020 roku 114 kobiet a w 2021 roku – 117 kobiet. W okresie od 2018 do 2021 roku w Niebieskiej Karcie wskazano

47 mężczyzn jako dotkniętych przemocą. W tym samym okresie prowadzono 2 Niebieskie Karty wobec osób nieletnich. Między osobami dotkniętymi przemocą a podejrzanymi o stosowanie przemocy zachodzi korelacja dotycząca płci wskazująca, że ofiarami przeważnie są kobiety a sprawcami mężczyźni. Istotnym czynnikiem odnośnie przemocy okazuje się również zależność pomiędzy stopniem pokrewieństwa, a występowaniem przemocy w rodzinie. Najczęściej zgłaszane lub ujawniane są przypadki przemocy partnerów wobec siebie w związkach małżeńskich i konkubinatach, akty przemocy dorosłych dzieci wobec rodziców i rodziców wobec dzieci. Rzadziej ujawniane są sytuacje znęcania między rodzeństwem lub wnukami nad dziadkami. Ta ostatnia sytuacja wynikać może z niechęci osób starszych do angażowania służb w sprawy rodzinne, samodzielnego zgłaszania aktów przemocy lub strach przed odrzuceniem przez członków rodziny i pozostawianie bez pomocy usługowej z ich strony.

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 i 2019-2021.

Liczba asystentów rodziny i rodzin korzystających z ich wsparcia

Rok	2018	2019	2020	2021
Liczba asystentów prowadzących pracę z rodziną	4	4	4	4
Liczba rodzin pozostających pod opieką asystentów rodziny	60	68	75	69
Liczba dzieci w tych rodzinach	151	168	171	150

Poradnictwo specjalistyczne

Rok	2018	2019	2020	2021
Liczba konsultacji psychologicznych	853	541	392	362

Mieszkania chronione

Rok	2018	2019	2020	2021
Liczba mieszkań chronionych	6	6	6	6
Liczba rodzin	9	8	8	7
Liczba dzieci w tych rodzinach	9	9	12	12

Powyższe informacje zawarte w tabelach ukazują, że w okresie 2018-2021 liczba rodzin korzystających ze skazanych powyżej formach pomocy pozostaje na zbliżonym poziomie, zauważa się jednak zmniejszoną liczbę konsultacji psychologicznych, a rosnącą liczbę rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną

Rodziny	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
wielodzietne	145	147	192	158
niepełne	330	317	345	362

Jak wynika z powyższych tabel, na przełomie kilku lat liczba rodzin objętych pomocą społeczną jest na zbliżonym poziomie. W ostatnich latach zaobserwowano wzrost liczby rodzin niepełnych. Rozpad związków formalnych i nieformalnych w tym: rozwody, separacje, częste zmiany partnerów wpływają na skład rodziny, decydując tym samym o jednoosobowej roli opiekuna dla całej rodziny.

Prace społecznie użyteczne

Rok	Liczba godzin	Liczba osób biorących udział w pracach społecznie - użytecznych
2018	2400	87
2019	2400	75
2020	240	53
2021	1100	51

Powyższe dane wskazują, że liczba osób podejmujących

prace społecznie – użyteczne systematycznie maleje.

Informacja o stanie realizacji projektów przyjętych uchwa-

łami Rady Miasta Tomaszowa Mazowieckiego za rok 2021

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w 2021 roku kontynuował realizację dwóch projektów partnerskich dotyczących usług społecznych i zdrowotnych zarówno dla mieszkańców miasta jak i całego powiatu tomaszowskiego. Na realizację zadań przewidzianych

w wyżej wymienionych projektach pozyskano dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

W dniu 29 maja 2021 roku zakończono realizację projektu pn. „Tomaszowskie Centrum Usług Społecznych” przyjętego Uchwałą nr LXI/552/2018 Rady

Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 26 kwietnia 2018 roku skierowanego do osób niesamodzielnych, starszych, z niepełnosprawnościami. Poniższa tabela przedstawi poziom rozliczenia otrzymanych środków dofinansowania w podziale na poszczególnych partnerów realizujących projekt.

Podmiot	Wydatki poniesione z dofinansowania	Wydatki poniesione z wkładu własnego	Razem koszty kwalifikowalne	Kwota przekazanego dofinansowania podlegająca zwrotowi	Procent rozliczenia wydatków kwalifikowalnych
Partner Wiodący Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki/MOPS	2 710 502,97 zł	342 508,68 zł	3 053 011,65 zł	237 485,88 zł	92,54%
Partner nr 1 Powiat Tomaszowski/PCPR	95 708,43 zł	27 866,76 zł	123 575,19 zł	10 871,57 zł	90,57%
Partner nr 2 Gmina Tomaszów Mazowiecki/GOPS	652 204,53 zł	31 672,74 zł	683 877,27 zł	66 686,51 zł	89,10%
Partner nr 3 Fundacja NU-MED	120 032,20 zł	7 526,00 zł	127 558,20 zł	27 974,80 zł	79,68%
Partner nr 4 Krajowe Stowarzyszenie Seniorów „Pasja”	90 317,36 zł	15 184,24 zł	105 501,60 zł	522,64 zł	94,51%

Podmiot	Wydatki poniesione z dofinansowania	Wydatki poniesione z wkładu własnego	Razem koszty kwalifikowalne	Kwota przekazanego dofinansowania podlegająca zwrotowi	Procent rozliczenia wydatków kwalifikowalnych
Partner nr 5 Polski Związek Emerytów, Rentistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim	118 138,64 zł	0,00 zł	118 138,64 zł	41 511,36 zł	73,56%
Łącznie:	3 786 904,13 zł	424 758,42 zł	4 211 662,55 zł	385 052,76 zł	90,86%

Wartość projektu wynosiła 4 635 550,99 zł, z czego pozyskane dofinansowanie stanowiło kwotę 4 171 956,89 zł. Ostatecznie w ramach projektu rozliczono faktycznie poniesione wydatki na kwotę łączną w wysokości 4 211 662,55 zł, w tym 3 786 904,13 zł w ramach dofinansowania.

Wsparcie udzielone mieszkańcom miasta i powiatu w okresie realizacji projektu		
Forma udzielonego wsparcia	Łączna liczba osób objętych pomocą	W tym liczba mieszkańców miasta objętych pomocą
Praca socjalna	806	655
Dom Dziennego Pobytu	45	45
Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	104	81
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	14	14
Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnością	8	8
Warsztaty motywacyjne i informatyczne „@ktywny senior”	62	62
Klub Seniora	504	391
Warsztaty zdrowotne prowadzone przez ratownika medycznego, pielęgniarkę, rehabilitanta, psychoonkologa, lekarza	75	44

Wsparcie udzielone mieszkańcom miasta i powiatu w okresie realizacji projektu		
Forma udzielonego wsparcia	Łączna liczba osób objętych pomocą	W tym liczba mieszkańców miasta objętych pomocą
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pierwszej potrzeby	70	59
Porady psychologiczne i prawne	31	23
Systemy przywoławcze – przyciski SOS	31	30
Karty życia	234	197

Łącznie z usług społecznych i zdrowotnych w ramach projektu skorzystało 806 osób, które mogły korzystać z kilku form wsparcia oferowanych w projekcie.

Do 31 grudnia 2021 roku udzielono mieszkańcom miasta i powiatu poniżej wymienionego wsparcia:

Forma udzielonego wsparcia	Łączna liczba osób objętych pomocą	W tym liczba mieszkańców miasta objętych pomocą
Praca socjalna	336	269
Domy Dziennego Pobytu	60	60
Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	82	64
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	7	7
Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnością	5	5
Mieszkania wspomagane	8	8
Klub Seniora	145	100
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pierwszej potrzeby	40	36
Porady psychologiczne i prawne	10	10

Realizacja projektu przewidziana jest do 30 czerwca 2023 roku, a jego wartość wynosi 8 263 728,98 zł, z czego pozyskane dofinansowanie stanowi kwotę 7 437 128,98 zł. Do końca grudnia 2021 roku rozliczono wydatki wszystkich zaangażowanych Partnerów projektu w łącznej wysokości 2 207 881,53 zł.

Świadczenia rodzinne wspierające rodzinę w realizowaniu funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej związane z utrzymaniem dzieci

Rok	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne
2018	3 215
2019	2 935

Rok	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne
2020	3 470
2021	3 863

Rok	Liczba rodzin pobierających jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka „becikowe”
2018	387
2019	453
2020	363
2021	310

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2018-2021

Rok	Liczba rodzin pobierających świadczenie alimentacyjne
2018	519
2019	471
2020	396
2021	397

Liczba rodzin pobierających świadczenia alimentacyjne wskazuje na malejącą ilość pobieranych świadczeń. Niskie kryterium dochodowe ma istotny wpływ na zaistniałą sytuację.

Rok	Liczba rodzin pobierających Świadczenie Wychowawcze 500+
2018	4 388
2019	6 478
2020	6 710
2021	6 752

Liczba osób pobierających świadczenie wychowawcze na dzień 31 grudnia 2021 roku wskazuje na niewielką tendencję wzrostową. Powyższe świadczenie będzie realizowane przez tutejszy organ do 31 maja 2022 roku

Rok	Liczba rodzin pobierających świadczenie „Dobry Start”
2018	5 103
2019	5 030
2020	5 702
2021	0

Liczba osób korzystających z programu „Dobry Start” do 2020 roku wskazywała na tendencję wzrostową. Od 2021 roku realizację powyższego programu przejął ZUS.

Rok	Liczba rodzin pobierających świadczenie „za życiem”
2018	6
2019	6
2020	7
2021	4

Rok	Liczba rodzin pobierających zasiłek pielęgnacyjny
2018	2 556
2019	2 578
2020	2 328
2021	2 384

Rok	Liczba rodzin pobierających świadczenie pielęgnacyjne
2018	253
2019	270
2020	288
2021	307

Powyższe świadczenie wskazuje na tendencję wzrostową ze względu na rezygnację z zatrudnienia, bądź jej nie podejmowania przez osoby opiekujące się osobami niepełnosprawnymi wymagającymi stałej opieki.

Rok	Liczba rodzin pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy
2018	93
2019	90
2020	23
2021	14

Powyższe świadczenie wskazuje na tendencję spadkową ze względu na zgony osób wymagających opieki lub skorzystanie osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi z wyżej finansowanego świadczenia jakim jest świadczenie pielęgnacyjne.

Rok	Liczba rodzin pobierających zasiłek dla opiekuna
2018	22
2019	21
2020	17
2021	11

Powyższe świadczenie wskazuje na tendencję spadkową ze względu na zgony osób wymagających opieki lub skorzystanie osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi z wyżej finansowanego świadczenia jakim jest świadczenie pielęgnacyjne.

Tomaszowska Karta Mieszkańca

Program „Tomaszowska Karta Mieszkańca” ruszył od 1 września 2017 roku.

Skierowany jest do mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego i stanowi element polityki społecznej,

realizowanej przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki.

Jest również narzędziem promocji mające na celu zachęcenie mieszkańców do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz udziału w życiu miasta i korzystania z atrakcyjnych zniżek w obszarze m.in. kultury, sztuki,

sportu, rozrywki czy edukacji.

Do programu Tomaszowskiej Karty Mieszkańca przystąpili partnerzy z poszczególnych grup partnerskich tj:

- usługi- 17 partnerów,
- handel- 17 partnerów,
- sport i rekreacja - 8 partnerów,
- edukacja i kultu-

ra- 6 partnerów,

- gastronomia- 6 partnerów.

W 2021 roku wydano 10 380 kart , w tym:

Rodzaj karty	Liczba kart
Karta młodego tomaszowianina	1 611
Karta młodego tomaszowianina – duża rodzina 3+	344
Karta tomaszowianina	5 492
Karta tomaszowianina – duża rodzina 3+	354
Karta tomaszowianina – senior	2 579
Razem:	10 380

Przyjęto 3 310 wniosków internetowych oraz 7 070 wniosków papierowych. Kart rocznych ogółem wydano 508 natomiast trzyletnich 9 872.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Od czerwca 2014 realizowany jest rządowy program dla rodzin wielodzietnych (z trójką i więcej dzieci), a od 2019 roku

karta również przysługuje rodzinom którzy mieli na wychowaniu co najmniej troje dzieci. W Tomaszowie Mazowieckim w 2021 roku wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny złożyło 230 rodzin. Program oferuje system zniżek i uprawnień. Posiadacze karty mają możliwość korzystania między innymi z oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transpor-

towej na terenie całego kraju. Karty wydawane są bezpłatnie na wniosek pełnoletniego członka rodziny. Zniżki w programie obok instytucji publicznych oferują także przedsiębiorcy prywatni. Liczba instytucji i firm, które oferują zniżki rodzinom systematycznie się powiększa.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny	Liczba kart
Nowa rodzina	146
- w tym rodziców	112
- w tym dzieci	186
Nowo narodzone dzieci	15
Rodzice którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci	122

9. BEZPIECZEŃSTWO

Działalność Straży Miejskiej w 2021 roku

Stan etatowy Straży Miejskiej:

- 17 (18 w 2020 r.) strażników,
- 2 osoby obsługi administracyjnej,
- Komendant,
- Zastępca Komendanta,
- 3 strażników ds. wykroczeń,
- 2 strażników- zespół dyżurnych,

- 10 (11 w 2020 r.) strażników- zespół patrolowy.

Działania profilaktyczne realizowane przez Straż Miejską w 2021 roku

Zrealizowano 3 spotkania z uczniami klas 0-3 – temat „Bezpieczne Wakacje”. Powodem małej liczby działań profilaktycznych było skierowanie strażników do realizacji zadań związanych z wprowadzeniem na terenie kraju obostrzeń wynikających z rozprzestrzeniania

się COVID-19. Podstawą do ich skierowania była Decyzja Wojewody Łódzkiego z dnia 19 października 2020 roku o przekazaniu do dyspozycji właściwych miejscowo Komendantów Powiatowych Policji, Straży Miejskich, Gminnych w celu realizacji zadań związanych z weryfikacją wykonywania nakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

W 2021 roku Straż Miejska w Tomaszowie Mazowieckim przyjęła 2 805 zgłoszeń i przeprowadziła tyle samo interwencji. W 2020 roku było to 3 767, jak wynika z liczby zauważalna jest tendencja spadkowa.

Zgłoszenia od mieszkańców – 2055 (2582 w 2020 r.).

Inicjatywa własna strażników – zgłoszenia bezpośrednio strażników pełniących służbę na terenie miasta - 317 (577 w 2020 r.).

Zgłoszenia z administracji i urzędów – 144 (222 w 2020 r.).

Zgłoszenia pracowników monitoringu – 198 (255 w 2020 r.).

Interwencje przekierowane z Komendy Powiatowej Policji – 91 (133 w 2020 r.).

W liczbie 2805 (3767 w 2020 r.) przeprowadzonych interwencji można wyróżnić:

Zakłócenie porządku publicznego – 319 (749 w 2020 r.).

Zagrożenie w ruchu drogowym (nieprawidłowe parkowanie, blokowanie przejazdu) – 458 (499 w 2020 r.).

Ochrona środowiska i gospodarowanie odpada-

mi – 296 (474 w 2020 r.).

Dotyczące zwierząt (bezpająskie psy, martwe zwierzęta, dzikie zwierzęta na terenie miasta) – 324 (269 w 2020 r.).

Zagrożenie życia i zdrowia, nieobyczajny wybryk, osoby leżące w stanie upojenia alkoholowego – 546.

Obowiązki właścicieli i zarządców dróg – 476.

Dewastacja mienia, zaśmianie, niszczenie roślin – 114.

Pozostałe – 272.

Na sprawców ujawnionych wykroczeń Strażnicy nałożyli 91 mandatów na kwotę 13 160 zł (463¹ na kwotę 70 550 zł w 2020 r.) oraz sporządzono i skierowano do Sądu 49(75 w 2020 r.) wniosków o ukaranie.

Za wykroczenia przeciwko porządkowi w komunikacji:

- 27 mandatów tj. 30% ogółu (160 tj.

35% w 2020 r.),

- 7 wniosków do Sądu tj. 14% (54 tj. 72% w 2020 r.).

Naruszenie przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości:

- 13 mandatów tj. 14% (76 tj. 16% w 2020 r.),
- brak wniosków do sądu (3 tj. 4% w 2020 r.).

Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej:

- 4 mandaty tj. 4% (53 tj. 11% w 2020 r.),
- brak wniosków do Sądu.

Naruszenie przepisów Ustawy o odpadach:

- 9 mandatów tj. 10% (46 tj. 10% w 2020 r.),
- 2 Wnioski do Sądu tj. 4% (4 tj. 5% w 2020 r.).

Wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego:

- 15 mandatów tj. 16%

(33 tj. 7% w 2020 r.),
 • brak wniosków do Sądu.

Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu:

- 5 mandatów tj. 5% (44 tj. 9% w 2020 r.),
- 2 Wnioski do Sądu tj. 4%.

Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia:

- 10 mandatów tj. 11% (7 tj. 2% w 2020 r.),
- brak Wniosków do Sądu (2 tj. 3% w 2020 r.).

49 osób dowieziono do wytrzeźwienia/ ogrze-

walni/ miejsca zamieszkania (82 w 2020 r.).

Największą liczbę interwencji odnotowano w rejonach ulic:

- Pl. Kościuszki – 160 (150 w 2020 r.).
- Warszawska – 107 (230 w 2020 r.).
- św. Antoniego – 92 (168 w 2020 r.).
- Park Bulwary – 71 (61 w 2020 r.).
- Polna – 67 (86 w 2020 r.).
- Piłsudskiego – 59 (91 w 2020 r.).

- Nowy Port – 56.
- Nadrzeczna – 54.
- Dworcowa – 53.
- Dzieci Polskich – 53 (72 w 2020 r.).

Najczęstsze zdarzenia występujące w tych rejonach to:

- parkowanie w miejscach niedozwolonych,
- zakłócenie porządku i spokoju publicznego,
- spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych,
- nieobyczajny wybryk.

W ramach współpracy z Policją Straż Miejska realizowała zadania bezpośrednio związane z weryfikacją przestrzegania obostrzeń wynikające z przepisów prawa w zakresie trwającej epidemii COVID-19. Odbывало się to w ramach samodzielnie pełnionej służby oraz w patrolach mieszanych (policjant i strażnik).

Liczba zrealizowanych w 2021 roku patroli Straży Miejskiej pełnionych samodzielnie, będących w dyspozycji Komendanta Powiatowego Policji to 756. Liczba patroli mieszanych (Policjant + Strażnik) to 176. W ramach pełnionej służby Strażnicy dokonali 2 038 kontroli obiektów (sklepy wielkopowierzchniowe, rynek) i nałożyli 2 mandaty karne, sporządzili 2 Wnioski o ukaranie do Sądu oraz zastosowali

137 pouczeń w stosunku do osób nieprzestrzegających obostrzeń. W ramach codziennej służby Strażnicy Miejscy dokonali również 74 kontroli palenisk, nałożono 9 mandatów, sporządzono 2 Wnioski o ukaranie do Sądu, poprano 1 próbkę z paleniska, która dała wynik pozytywny. W 2021 roku Straż Miejska wykonała 14 asyst:

- 1 dla pracowników MOPSu,
- 1 dla Nadzoru bu-

dowlanego,

- 4 dla pracowników Wydziału Rozwoju Inwestycji i Klimatu (Ochrona Środowiska) Urzędu Miasta,
- 3 dla Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Monitoringu Urzędu Miasta,
- 5 dla TTBS.

Ewidencja wyników działań straży

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego	Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem	
1	Ustawie – Kodeks wykroczeń:	2018	1 202	484	56 540	145	315	2 146
		2019	930	440	59 370	62	387	1 819
		2020	756	320	47 850	62	250	1 388
		2021	350	61	8 490	40	265	716
a)	wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	2018	24	20	5 400	2	36	82
		2019	6	38	12 300	1	31	76
		2020	90	44	12 400	3	24	161
		2021	20	5	1 740	2	33	60
b)	wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym (wprowadzanie w błąd f-szy Straży Miejskiej co do tożsamości własnej lub innej osoby, umyślne uszkodzenie i usunięcie ogłoszenia wystawionego przez instytucję państwową, samorządową lub organizację społeczną, fałszywa informacja i wprowadzenie w błąd f-szy Straży Miejskiej)	2018	0	1	300	1	0	2
		2019	0	0	0	3	0	3
		2020	1	2	1 000	0	0	3
		2021	0	0	0	1	0	1

Ewidencja wyników działań straży

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego	Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem	
c)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	2018	28	30	3 700	3	79	140
		2019	14	7	1 950	18	146	167
		2020	12	24	3 350	2	88	126
		2021	6	10	1 450	4	104	124
d)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	2018	962	291	31 050	128	47	1 428
		2019	769	265	27 820	52	36	1 122
		2020	580	160	17 650	54	30	824
		2021	254	27	3 350	30	35	346
e)	wykroczenia przeciwko osobie	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0
f)	wykroczenia przeciwko zdrowiu	2018	5	2	200	0	0	7
		2019	4	7	700	0	2	13
		2020	1	4	500	0	1	6
		2021	27	0	0	0	3	30
g)	wykroczenia przeciwko mieniu	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0
h)	wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0

Ewidencja wyników działań straży

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego	Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem	
i)	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	2018	100	63	9 060	5	128	296
		2019	37	66	12 150	2	149	254
		2020	24	53	8 800	1	95	173
		2021	10	4	900	3	83	100
j)	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego (złośliwe utrudnianie, uniemożliwianie korzystania, uszkodzenie np.: ławek, urządzeń oświetleniowych, niszczenie. Uszkodzenie roślinności – deptanie trawników, uszkodzenie drzew lub krzewów, zanieczyszczanie, zaśmiecanie dróg, ulic, placów, trawników – dostępnych dla publiczności	2018	83	77	6 830	6	25	191
		2019	100	57	4 450	2	23	182
		2020	48	33	4 150	4	12	97
		2021	33	15	1 050	0	7	55
k)	szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0

Ewidencja wyników działań straży

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego	Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem	
2.	przepisach wprowadzających Kodeks pracy	2019	0	0	0	2	2	
		2020	0	0	0	0	0	
		2021	0	0	0	0	0	
3.	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholi- zmowi	2018	248	194	19 450	6	12	460
		2019	41	138	13 900	4	9	192
		2020	40	76	7 600	3	8	127
		2021	19	13	1 300	2	3	37
4.	ustawie o ochronie zdrowia przed następ- stwami używania tytoniu i wyrobów tyto- niowych	2018	5	15	2 000	0	2	22
		2019	0	2	100	1	1	4
		2020	5	6	1 500	0	0	11
		2021	0	1	100	0	0	1
5.	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	2018	15	5	850	Art. 10 ust. 1 4	240	264
		2019	21	3	400	4	254	282
		2020	3	10	1 350	4	204	221
		2021	3	1	100	4	199	207
6.	ustawie o ochronie zwierząt	2018	1	2	200	0	36	39
		2019	0	1	500	1	64	66
		2020	0	0	0	0	29	29
		2021	0	0	0	0	51	51

Ewidencja wyników działań straży

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego	Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem	
7.	ustawie o odpadach	2018	29	102	16 700	2	4	137
		2019	18	81	10 820	1	2	102
		2020	16	46	11 300	4	0	66
		2021	6	9	870	2	2	19
8.	ustawie- Prawo ochrony środowiska	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0
9.	ustawie- Prawo o miarach	2018	0	0	0	0	0	0
		2019	0	0	0	0	0	0
		2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0
10.	ustawie- Prawo wodne	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0
11.	ustawie o publicznym transporcie drogowym	2018	2	0	0	0	0	2
		2019	0	0	0	0	0	0
		2020	1	0	0	0	0	1
		2021	0	0	0	0	0	0
12.	ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0

Ewidencja wyników działań straży

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego	kwota	Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem
13.	ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt	2019	0	2	200	0	0	2
		2020	0	5	950	0	0	5
		2021	1	6	2 100	0	1	8
14.	ustawie o ochronie przyrody	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0
15.	ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0
16.	ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0
17.	ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0
18.	ustawie o bateriach i akumulatorach	2020	0	0	0	0	0	0
		2021	0	0	0	0	0	0

Ewidencja wyników działań straży

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Rok	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego	Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem	
19.	ustawie- Kodeks wyborczy	2018	1	0	0	0	1	
		2019	0	0	0	1	1	
		2020	0	0	0	0	0	
		2021	0	0	0	0	0	
20.	akty prawa miejscowego (przepisy porząd- kowe)	2019	0	0	0	1	1	
		2020	0	0	0	0	0	
		2021	0	0	0	0	0	
21.	innych	2019	0	0	0	3	0	
		2020	0	0	0	0	0	
		2021	0	0	0	0	0	
Ogółem		2018	1 503	802	95 740	157	609	3 071
		2019	1 010	667	85 290	78	718	2 473
		2020	821	463	70 550	75	491	1 850
		2021	379	91	12 960	48	521	1 039

W zakresie zapobiegania skutkom rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2

Zadania Wydziału w roku 2021 skoncentrowały się przede wszystkim na zapobieganiu skutkom rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 oraz organizacji szczepień dla mieszkańców naszego miasta i ich promocji w ramach Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19. W tym celu od samego początku rozwoju epidemii w Urzędzie Miasta jak i wszystkich podległych placówkach administracyjnych wdrażano i kontrolowano przestrzeganie procedur zachowania reżimu sanitarnego i dystansu społecznego. Dokonano zakupów niezbędnej ilości środków dezynfekujących, maseczek ochronnych i wyposażenia ochronnego.

Dzięki zakupionym w roku poprzednim urządzeniom do dezynfekcji powietrza można było zapewnić pracownikom Urzędu Miasta oraz interesantom właściwe warunki przebywania w pomieszczeniach biurowych. Służby miejskie i pracownicy Wydziału wraz z funkcjonariuszami Państwowej Straży Pożarnej brali udział w organizowanych akcjach dystrybucji masek i środków dezynfekujących dla placówek oświatowych i organizacji społecznych. Dzięki takim działaniom do mieszkańców naszego miasta trafiło ponad 150 000 maseczek ochronnych.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia Urząd Miasta wspólnie z Tomaszowskim Centrum Zdrowia zorganizowano w Arenie Lodowej Punkt Szczepień Powszechnych. Od kwietnia do sierpnia 2021 roku nasz tomaszowski Punkt Szczepień

Powszechnych cieszył się dużym zainteresowaniem chcących się zaszczepić. Ze względu na dobrą organizację i profesjonalną obsługę z możliwości zaszczepienia się skorzystało bardzo wielu mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego oraz naszych rodaków z odległych stron Polski.

Od samego początku rozpoczęcia Narodowego programu Szczepień COVID-19 miasto aktywnie włączyło się działania informujące i promujące potrzebę szczepień. Uruchomiono w Urzędzie Miasta wydodrębnione linie telefoniczne dla mieszkańców chcących uzyskać informację na temat punktów szczepień i możliwości zaszczepienia. Na dostępnych stronach internetowych Urzędu Miasta i instytucji podległych rozpoczęto rozwiniętą na szeroką skalę informację promującą potrzebę szczepień. W stałym kontakcie Urząd Miasta był z punktami szczepień zlokalizowanych w tomaszowskich przychodniach zdrowia. Pozwoliło to lepiej skoordynować przepływ informacji i ułatwić dostęp do punktów szczepień i możliwości zaszczepienia się dla osób chętnych.

Urząd Miasta zorganizował również specjalny transport dla osób niepełnosprawnych, osób w podeszłym wieku oraz mających obiektywne trudności w samodzielnym dotarciu do najbliższego punktu szczepień. Z dowozu skorzystało kilkuset mieszkańców naszego miasta.

Wszystkie opisane powyżej działania związane ze stanem epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 zostały sfinansowane głównie z rezerwy celowej budżetu miasta na zarządzanie kryzysowe.

Łącznie z budżetu miasta na ten cel wydatkowano około 180 274 zł.

W zakresie zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa przeciwpożarowego

Działania podjęte służyły podniesieniu sprawności bojowych poszczególnych jednostek OSP przez zakup niezbędnego sprzętu ratowniczego i wyposażenia samochodów pożarniczych i wyposażenia indywidualnego strażaków wraz z wydatkami bieżącymi związanymi z funkcjonowaniem jednostek OSP (kwota ok. 250 615 zł). Oprócz zadań związanych z zapewnieniem bezpośredniej gotowości bojowej jednostek OSP, ważnym zadaniem realizowanym na rzecz Ochotniczych Straży Pożarnych, było kolejna inwestycja w zakresie modernizacji warunków lokalowych strażnicy. W roku ubiegłym wykonano zmianę systemu ogrzewania budynku OSP Ludwików z elektrycznego na gazowe. Zaprojektowano i wykonano przyłącze gazowe z wymianą pieca i infrastrukturą grzewczą, na łączną kwotę inwestycji 81 000 zł.

W zakresie zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa w zdarzeniach losowych

Rok 2021 zapisze się w historii ostatnich lat jednym z najbardziej dotkliwym losowych zdarzeń kryzysowych które dotknęło naszych mieszkańców i ich domostw. W dniu 24 czerwca ubiegłego roku miało miejsce nad Tomaszowem Mazowieckim potężne gradobicie, które określano mianem największego w historii Polski. Niszczący i niespodziewany żywioł w postaci nawet kilkunastu centymetrowych kul uderzył w ludzi, dachy

budynków i stojące na otwartym terenie samochody. Zniszczenie w mieniu było ogromne. Dlatego zostały uruchomione zarówno na szczeblu wojewódzkim jak i gminnym procedury szacowania powstałych szkód. Powołana zarządzeniem Prezydenta Miasta stosowna komisja dokonała oględzin blisko 200 uszkodzonych domów i budynków gospodarczych. Zgodnie ze sporządzonymi protokołami Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wystąpił do Wojewody Łódzkiego o uruchomienie środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa na kwotę 1 757 902 zł.

Na przestrzeni całego roku udzielano poszkodowanym mieszkańcom właściwej pomocy i opieki w zdarzeniach kryzysowych zaistniałych na terenie miasta (np. pożary, kryzysowe zdarzenia losowe, zagrożenia ze strony dzikich zwierząt – 88 zdarzeń).

W zakresie funkcjonowania monitoringu miejskiego

Rok 2021 wykorzystano na przygotowanie koncepcji wraz z opracowaniem studium wykonalności rozszerzenia możliwości technicznych istniejącego systemu monitoringu o nowoczesne technologie informatyczne oparte na zaawansowanych modułach analitycznych. System taki zwany inteligentnym systemem monitoringowym umożliwia wykrywanie skatalogowanych zagrożeń (najpoważniejsze zagrożenia w zakresie przestępstw oraz wykroczeń). Budowa takiego systemu pozwoli na zastosowanie najnowocześniejszych urządzeń przesyłowych i odbiorczych z kamerami wyposażonymi w zaawansowane technologie do analizy i uruchamiania funkcji analitycznych rozpoznawania zagrożeń. Obecnie wdrażane są takie systemy w Warszawie i we Wrocławiu,

których zadaniem jest między innymi reagowanie na:

- wejście w strefę niedozwoloną,
- pozostawienie przedmiotu,
- parkowanie pojazdu w strefie niedozwolonej,
- ruch pojazdów pod prąd,
- zgromadzenia.

Ważnym elementem takiego systemu będą kamery z możliwością odczytu tablic rejestracyjnych pojazdów oraz rozpoznawania rysów twarzy.

Projekt został przygotowany w ramach programu Smart Cities i realizowanego przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki dla zwiększenia szeroko rozumianego bezpieczeństwa publicznego mieszkańców. Podstawą do opracowania założeń oraz realizacji projektu wdrożenia inteligentnego monitoringu były analizy charakterystyk zagrożeń i miejsc ich występowania uży-

skanych z Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Mazowieckim i od Straży Miejskiej w Tomaszowie Mazowieckim. W opracowaniu uwzględniono również informacje w zakresie ochrony i utrzymania infrastruktury technicznej miasta od komórek organizacyjnych

i jednostek podległych Urzędowi Miasta. Współpraca ze służbami:

- Komendą Powiatową Policji – 284 przekazanych interwencji,
- Straż Miejska – 217 przekazanych interwencji,
- Inne służby – 28 przekazane interwencje.

- Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Mazowieckim skierowała 160 wniosków o udostępnienie zapisów z kamer monitoringu do prowadzonych postępowań.

Zdarzenia ujawnione w 2021 roku przez operatorów:

Rodzaj ujawnionego zdarzenia	Liczba w roku		
	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	239	199	102
Wybryki nieobyczajne	304	204	195
Zakłócanie porządku publicznego (wybryki chuligańskie)	51	106	111
Uszkodzenia i dewastacje mienia	79	31	66
Inne (pożary, zagrożenia w ruchu, nietrzeźwi kierowcy, inne)	11	71	155
Razem	684	611	629

W zakresie realizacji projektów projektu wykonawczego na budowę lokalnego systemu ostrzegania przeciwpowodziowego

Wydział Zarządzania Kryzysowego i Monitoringu, wspólnie z Wydziałem Inwestycji Rozwoju i Klimatu w ramach realizacji projekt „Zintegrowany system zarządzania infrastrukturą miejską, komunikacji z mieszkańcami i zapewnienia usług publicznych

w zakresie ruchu drogowego, bezpieczeństwa, zdrowia oraz ochrony środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim” („Human Smart Cities) w roku 2021 przygotował projekt wykonawczy na budowę lokalnego systemu ostrzegania przeciwpowodziowego oraz telemetrycznej stacji meteorologicznej dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego. W skład projektowanego systemu wchodzi 4 automa-

tyczne stacje hydrologiczne oraz jedna stacja meteorologiczna, których zadaniem jest monitorowanie parametrów rzek i warunków pogodowych na obszarze miasta. Dane ze stacji będą przekazywane do siedziby Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim i przetwarzane przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Monitoringu. Etap wdrożeniowy systemu zaplanowano na 2022 rok.

10. AKTYWNI MIESZKAŃCY

Tomaszowski Budżet Obywatelski

W związku z wprowadzeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii na skutek zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 koniecznym stało się określenie działań priorytetowych, a tym samym ukierunkowanie strumienia środków finan-

sowych na niezbędne potrzeby związane przede wszystkim z bezpieczeństwem i zdrowiem mieszkańców naszego miasta. W następstwie powyższych decyzji w 2020 roku wstrzymano realizację Tomaszowskiego Budżetu Obywatelskiego. Zadania, których wyboru dokonali mieszkańcy w 2019 roku, a ich wy-

konanie miało nastąpić w 2020 roku, zostały przesunięte do realizacji i ujęte w budżecie miasta w latach 2021-2022. Są to również projekty infrastrukturalne dotyczące tworzenia obiektów sportowo – rekreacyjnych, jak i społeczne odnoszące się do poprawy stanu bezpieczeństwa, zdrowia oraz aktywności miesz-

kańców Tomaszowa Mazowieckiego. Wśród takich zadań są:

- Budowa placu zabaw przy Przedszkolu nr 20,
- Centrum sportowo – rekreacyjne – Aktywna Dwunastka – rozbudowa zaplecza sportowego wokół boisk – I etap,
- Park Niebrowski – Boisko wielofunkcyjne,
- Trasa sportowo – rekreacyjna drogą przez Borkowiznę do siedlisk przyrodniczych.

Zadania te zostały w części zakończone w roku 2021 (budowa placu zabaw przy Przedszkolu Nr 20, trasa sportowo-rekreacyjna droga przez Borkowiznę do siedlisk przyrodniczych) bądź rozpoczęła się ich realizacja z terminem zakończenia w roku 2022 (Park Niebrowski – Boisko wielofunkcyjne, Centrum sportowo – re-

kreacyjne – Aktywna Dwunastka – rozbudowa zaplecza sportowego wokół boisk – I etap).

Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Tomaszowie Mazowieckim w roku 2021 kontynuowała V kadencję, w ramach której odbyły się cztery posiedzenia stacjonarne, jak i również w formie online. Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego jako społeczny organ opiniodawczo-doradczy w zakresie działalności pożytku publicznego, podejmowała wiele działań zmierzających do rozwoju lokalnego sektora pozarządowego. Wszystkie spotkania miały charakter otwarty. Podczas posiedzeń podjęto 4 uchwały.

Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w 2021 roku:

- spotkała się trzy razy na swoich posiedzeniach,

- skonsultowała 2 projekty uchwał,
- przeprowadziła Konkurs Kreatywności Społecznej Lokalni Niebanalni,
- współorganizowała Piknik Organizacji Pozarządowych Lokalni Niebanalni,
- zorganizowała kampanię społeczną „A gdy nadchodzi pora PIT-owa, wpisz 1% dla Tomaszowa”.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Dotacje udzielone na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Szczegółowy wykaz dotacji przyznanych oraz wydatkowanych przez organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2021 roku:

Obszary współpracy	Dotacje przyznane	Dotacje wykorzystane
Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób	393 400,00	393 400,00
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej	121 556,00	121 556,00
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	55 000,00	55 000,00
Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży	202 000,00	201 894,52
Porządek i bezpieczeństwo publiczne	4 000,00	4 000,00
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – zwalczanie narkomani	30 000,00	30 000,00
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – przeciwdziałanie alkoholizmowi	656 444,00	656 000,00
Działalność na rzecz rodziny	2 000,00	2 000,00
Suma	1 464 400,00	1 463 850,52

Po rozpatrzeniu otwartych konkursów ofert ogółem w 2021 roku zawarto 52 umowy na realizację zadań publicznych z zakresu zadań Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia.

Natomiast w trybie uproszczonym zostały zawarte 3 umowy w tym 2 umowy z zakresu zadań Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia oraz 1 umowa z zakresu zadań Wydziału

Edukacji, Kultury i Sportu.

Miasto w 2021 roku współpracowało z 36 organizacjami pozarządowymi, zlecając im w drodze otwartego konkursu ofert realizację zadań publicznych.

IV. ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

1. ZIELONY TOMASZÓW MAZOWIECKI

Powierzchnia terenów zieleni miejskiej (bez pasów drogowych) – 310 550 m²

Wydatki na prace związane z utrzymaniem zieleni miejskiej w 2021 roku wyniosły odpowiednio:

Zakup kwiatów do donic – 14 905,00 zł.

Zakup 277 sztuk drzew – 50 235,00 zł.

Zakup nasion, ziemi i narzędzi do utrzymania zieleni – 39 955,00 zł.

Zakup ławek i farb do ławek – 9 443,00 zł.

Usługi zewnętrzne – pielęgnacja i wycinka drzew – 60 455,00 zł.

Plac Kościuszki:

likwidacja zakrzaczeń, wykonanie automatycznego nawadniania i ułożenie trawy z rolki – 84 189,00 zł,

zakup traw, kwiatów i ziemi na nowe rabaty – 16 082,16 zł.

Lechia:

zakup 119 sztuk drzew – 13 818,00 zł.

Razem – 289 082,16 zł

W 2021 roku prowadzono następujące działania na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego:

- Sprzątanie i koszenie pasów drogowych dróg gminnych i wewnętrznych- 224 ulice o łącznej powierzchni 301 703 m².
- Omiatanie i pielenie przerostów w chodnikach oraz opaskach drogowych.
- Prowadzenie akcji zimowej (odsnieżanie, posypywanie mieszanką

solno-piaskową) chodników dróg gminnych i wewnętrznych.

- Utrzymanie w czystości i porządku terenów komunalnych o łącznej powierzchni ok. 120 000 m² oraz terenów zielonych tj. parki, skwery, zieleńce o powierzchni 310 000 m².
- Stałe utrzymanie czystości na ok 40 działkach komunalnych oraz interwencyjne sprzątanie pozostałych działek komunalnych (według zgłaszanych potrzeb mieszkańców, Straży Miejskiej oraz własnych obserwacji).
- Koszenie około 100 ha obszarów zielonych (kilka razy w roku).
- Wykonywanie nasadzeń kwiatowych.
- Podlewanie i pielęgnacja bieżąca zieleni.
- Opróżnianie koszy ulicznych oraz koszy na zwierzęce odchody w łącznej ilości 553 szt. rozstawionych w pasach drogowych oraz na terenach komunalnych i zielonych na terenie całego miasta.
- Uzupelnianie, wymiana oraz konserwacja koszy na odpady.
- Naprawa, renowacja oraz montaż ławek siedziskowych.
- Utrzymanie porządku i czystości na przystankach komunikacyjnych (258 sztuk przystanków)

na terenie Tomaszowa Mazowieckiego polegające między innymi na:

- sprzątanie terenów placów zabaw i siłowni plenerowych oraz naprawa urządzeń w 17 lokalizacjach na terenie miasta,

- obsługa 32 słupów ogłoszeniowych; obsługa polegała na naklejeniu plakatów zgodnie ze zleceniami otrzymanymi z Urzędu Miasta oraz innych jednostek podległych Urzędowi,

- utrzymywanie w należytym stanie techniczno-porządkowym obiektów i obszarów pozostających po działaniach inwestycyjnych tj. parku Bulwary oraz terenu przystani miejskiej (stałe nadzorowanie, prace porządkowe, drobne prace remontowe itp.),

- dokonywanie zakupów zaopatrzenia w środki ochrony osobistej (maseczki) oraz płynów i żeli dezynfekujących w związku z trwającą epidemią COVID-19.

Gmina – Miasto Tomaszów Mazowiecki realizuje szereg działań przyczyniających się do poprawy stanu środowiska naturalnego:

Miasto realizuje Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego

Zgodnie z zapisami regulaminu programu, udzielenie dofinansowania ma na celu wspomaganie założeń ujętych w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego”, którego nadrzędnym celem jest eliminacja czynników

powodujących negatywne skutki zdrowotne u mieszkańców oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

W 2021 roku mieszkańcy miasta złożyli 177 wniosków, z czego udzielono dotacji i zrealizowano 133 wnioski. Z przyczyn niezależnych od Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki 44 wnioski zostały przerzucone do realizacji na rok 2022. Wnioski te będą realizowane w roku 2022 w pierwszej kolejności.

Efektem podjętych działań w ramach realizacji programu w 2021 roku, było unieszkodliwienie 24 216 m² wyrobów azbestowych z 133 posesji, co przekłada się na równoważną ilość 363,24 Mg usuniętych wyrobów azbestowych. Koszt usunięcia azbestu z terenu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w 2021 roku wyniósł 184 107,70 złotych.

Zgodnie z wynikami inwentaryzacji przeprowadzonej w 2021 roku, na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego zinventaryzowano 1 654 obiektów,

na których występują wyroby zawierające azbest, 1 622 należą do osób fizycznych oraz 32 do osób prawnych. Ilościowo, na terenie miasta występuje: 1 533,933 Mg wyrobów azbestowych należących do osób fizycznych oraz 88,885 Mg wyrobów azbestowych należących do osób prawnych. Łączna ilość wyrobów azbestowych zlokalizowanych na terenie miasta to 1 642,818 Mg. W celu spełnienia obowiązku jakim jest usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest do roku 2032, z terenu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego należy usuwać rocznie 149,347 Mg azbestu. Większość zinventaryzowanych wyrobów charakteryzuje się 2 stopniem pilności usunięcia. Obiekty, w których znajdują się wyroby zawierające azbest na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego to głównie domy mieszkalne oraz budynki gospodarcze. Szczegółowe informacje na temat rodzaju oraz ilości wyrobów zawierających azbest występujących na

terenie miasta zawarte zostały w wynikach inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, które wprowadzone zostały do rządowej Bazy Azbestowej (www.bazaazbestowa.gov.pl). Przewidywany koniec realizacji Programu wyznaczony został zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu i przypada na rok 2032. Data ta wydaje się odległa, jednak z uwagi na ilość materiałów zawierających azbest na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz koszty związane z ich usunięciem, należy systematycznie realizować założenia niniejszego Programu. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym właściciele i zarządcy wyrobów zawierających azbest zobligowani są do corocznego składania informacji o wyrobach zawierających azbest wraz z przeprowadzoną oceną stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.

Program usuwania azbestu w liczbach	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Ilość złożonych wniosków [szt.]	119	102	177 (44- 2022)
Ilość zrealizowanych wniosków [szt.]	92	87	133
Ilość usuniętego azbestu [m ²]	11 695,00	13 072,00	24 216,00
Ilość zutylicowanego na składowisku azbestu [Mg]* przelicznik 15 kg /m ²	175,43	196,08	363,24
Koszt usunięcia azbestu fa za dany rok [zł brutto]	35 857,10	94 998,60	184 107,70

Edukacja ekologiczna

W tym zakresie zrealizowano następujący projekt: Sprzątanie świata – ogólnopolska kampania przebiegała pod hasłem „myślę,

więc nie śmieję” której celem było promowanie nieśmiecenia, edukacja odpadowa oraz inicjowanie działań dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny

wpływ na środowisko. Młodzi wolontariusze ze wszystkich przedszkoli i szkół wyruszyli na sprzątanie naszego Miasta. W akcji wzięło udział około 4

080 dzieci i młodzieży. Ogółem zebrano 0,932 Mg odpadów.

Ponadto w placówkach oświatowych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2021 został przeprowadzony program kształtujący świadomość ekologiczną. Zadanie było realizowane przez trzy firmy realizujące zagospodarowanie odpadów odebranych

z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w ilości 15 godzin lekcyjnych. Realizacja zajęć m.in. obejmowała projekcję spektaklu online pt. „Calineczka Magia tkwi w naturze” zrealizowanego przez Teatr Ekologiczny BOHEMA HOUSE. Sztuka poruszała treści zawarte w podstawie programowej szkół takie jak klimat, zanieczyszczenie śró-

dowiska, segregacja odpadów. Widowisko miało charakter wychowawczy. Ponadto wykonano prelekcje podczas których mówiono o powtórnym wykorzystaniu surowców wtórnych, uświadamiano jak ważna jest segregacja odpadów, co wiąże z potrzebą zmniejszania ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

2. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI

Planowanie przestrzenne

Dla całego obszaru miasta Tomaszowa Mazowieckiego obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszowa Mazowieckiego uchwalone uchwałą nr LI/445/2009 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 18 grudnia 2009 roku. Zgodnie z obowiązującym studium udział poszczególnych funkcji terenów w powierzchni miasta kształtuje się następująco:

- tereny zabudowy mieszkaniowej – 27%,
- tereny zabudowy usługowej (w tym tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²) – 3%,
- tereny zabudowy mieszkaniowej i usług – 11%,
- tereny zabudowy techniczno-produkcyjno-usługowej – 3%,
- tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej – 5%,
- obszary i tereny górnicze – 1%,
- tereny infrastruktury technicznej – 3%,
- tereny zieleni urządzo-

nej, lasy i wody – 21%,

- tereny rolnicze (w tym: rola, łąki, zieleń naturalna i zabudowa zagrodowa) – 19%,
- tereny komunikacji (w tym: tereny dróg publicznych i tereny kolejowe) – 7%.

Na podstawie uchwały Nr XLVII/342/2021 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z 24 czerwca 2021 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszowa Mazowieckiego, rozpoczęto procedurę planistyczną dotyczącą opracowania nowego studium dla miasta.

Na terenie miasta obowiązuje 49 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują swoimi ustaleniami 18,5% powierzchni miasta.

Kolejnych 7 obszarów objętych jest uchwałami o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a prace planistyczne są w toku. Obszar objęty pracami obejmuje 16% powierzchni miasta.

Z porównania danych dotyczących pokrycia obszaru miasta

miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego za lata 2018 – 2021 wynika, że systematycznie następuje wzrost pokrycia obszaru miasta planami miejscowymi z 15,41% w 2018 roku, 17,55% w 2019 roku do 18,5% w 2021 roku.

Jednocześnie powierzchnia miasta objęta pracami planistycznymi na podstawie uchwał o przystąpieniu do sporządzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego utrzymuje się od 2018 roku na porównywalnym poziomie kilkunastu procent (12,4% w 2018 roku, 14,52% w 2019 roku, 16,1% w 2020 roku, 16,0% w 2021 roku)

Ocena aktualności studium i planów miejscowych

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletni program ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania

terenu oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Wyniki analiz przekazuje radzie gminy co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Wypełniając powyższy obowiązek, analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta sporządzono w obecnej kadencji (2018-2023). W dniu 27 sierpnia 2020 roku Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego podjęła uchwałę nr XXXI/237/2020 w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W uchwale stwierdzono aktualność obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzonych na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz brak aktualności tych planów miejscowych, które zostały sporządzone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto w uchwale stwierdzono brak aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tomaszowa Mazowieckiego, zatwierdzonego uchwałą nr LI/445/09 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 grudnia 2009 roku.

Ochrona i opieka nad zabytkami

Zgodnie z Zarządzeniem nr 368/2019 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 sierpnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków miasta Tomaszowa Mazowieckiego na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego znajdują się następujące zabytki nieruchome:

- obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków – 37 kart adresowych,
- obiekty i obszary ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wyznaczone przez Prezydenta Miasta – 191 kart adresowych,
- stanowiska archeologiczne zewidencjonowane na terenie miasta – 64 karty adresowe.

Z porównania ilości kart adresowych zabytków ujętych obecnie w Gminnej Ewidencji Zabytków z ilością kart zabytków ujętych we wcześniejszej ewidencji zabytków przyjętej Zarządzeniem nr 175/2017 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 9 maja 2017 roku wynika, że zwiększyła się liczba zabytków o sześć kart adresowych założonych dla schronów zespołu fortyfikacji polowej rzeki Pilicy linia Tomaszów Mazowiecki.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy

czym lokalizację inwestycji celu publicznego ustala się w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, a sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy dla innych inwestycji ustala się w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

W 2021 roku na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego wydano 95 decyzji o warunkach zabudowy i 52 decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przeznaczenie obiektów dla których wydano decyzje o warunkach zabudowy kształtowało się następująco:

- budynki mieszkalne jednorodzinne – 50 decyzji,
- budynki mieszkalne wielorodzinne – 3 decyzje,
- budynki usługowe – 22 decyzje,
- budynki mieszkalne z usługami – 6 decyzji,
- budynki gospodarcze i garażowe – 7 decyzji,
- budynki produkcyjne (w tym magazynowe) – 4 decyzje,
- budynek produkcyjno-usługowy – 1 decyzja,
- obiekt infrastruktury technicznej – 1 decyzja,
- parking – 1 decyzja.

Dla porównania w 2018 roku wydano 92 decyzje o warunkach zabudowy, w 2019 roku 152 decyzje o warunkach zabudowy a w 2020 roku 127 decyzji. Struktura funkcjonalna wydanych w latach 2018 - 2020 decyzji kształtowała się porównywalnie do 2021 roku. Najwięcej decyzji wydano dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (45 decyzji w 2018 roku, 82 decyzje w 2019 roku, 67 decyzji w 2020 roku) oraz usługowej (16 decyzji w 2018 roku, 26 decyzji w 2019

roku, 25 decyzji w 2020 roku).

Wśród decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego 46 decyzji dotyczyło infrastruktury technicznej w tym dróg.

Pozostałe 6 decyzji dotyczyło:

- adaptacji dokumentacji projektowej żłobka publicznego w lokalizacji przy ul. Kombatantów wraz z budową żłobka,

- budowy hali sportowej przy II Liceum Ogólnokształcącym,

- remontu budynku

oraz zmiany sposobu użytkowania jego części w ramach zadania pod nazwą: Adaptacja pomieszczeń w budynku internatu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym,

- budowy instalacji produkcji ciepła z biomasy (2 decyzje),

- budowy i przebudowy przystani nad rzeką Pilicą wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną w ramach przedsięwzięcia pod nazwą: „Podnoszenie jakości zasobów turystycznych Doli-

ny Rzeki Pilicy poprzez rozwój infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Tomaszowie Mazowieckim – Etap II.

Dla porównania w 2018 roku wydano 54 decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego, w 2019 roku 34 decyzje, a w 2020 roku 59 decyzji.

Podobnie jak w 2021 roku zdecydowana większość decyzji dotyczyła lokalizacji infrastruktury technicznej (48 decyzji w 2018 roku, 28 decyzji w 2019 roku, 56 decyzji w 2020 roku).

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach

W 2021 roku wydano 7 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla następujących przedsięwzięć:

- przebudowa budynku głównego zakładu produkcyjnego FRITO LAY Sp. z o.o,

- podnoszenie jakości zasobów turystycznych Doliny Rzeki Pilicy poprzez rozwój infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Tomaszowie Mazowieckim – Etap II,

- przebudowa ulic: Edwar-da, Damazego, Na Skarpie, Danuty, Celiny i Barbary oraz remontu ulic: Adama, Edwar-da i Barbary wraz z budową kanału technologicznego oraz budową kanalizacji deszczowej i odwodnienia nawierzchni ulic jw. na terenie osiedla Ludwików w Tomaszowie Mazowieckim,

- budowa 6 budynków mieszkalnych jednorodzinnych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną,

- budowa stacji paliw płynnych wraz z myjnią samochodową oraz niezbędną infrastrukturą towarzyszącą,

- budowa stacji paliw płynnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą,

- budowa stacji paliw płynnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą,

- budowa kompleksu zabudowy mieszkalnej wielorodzinnej oraz usługowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Dla porównania w 2018 roku wydano 7 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w 2019 roku 4 decyzje i w 2020 roku 5 decyzji.

3. WALKA O CZYSTE POWIETRZE

Stan powietrza w Tomaszowie Mazowieckim

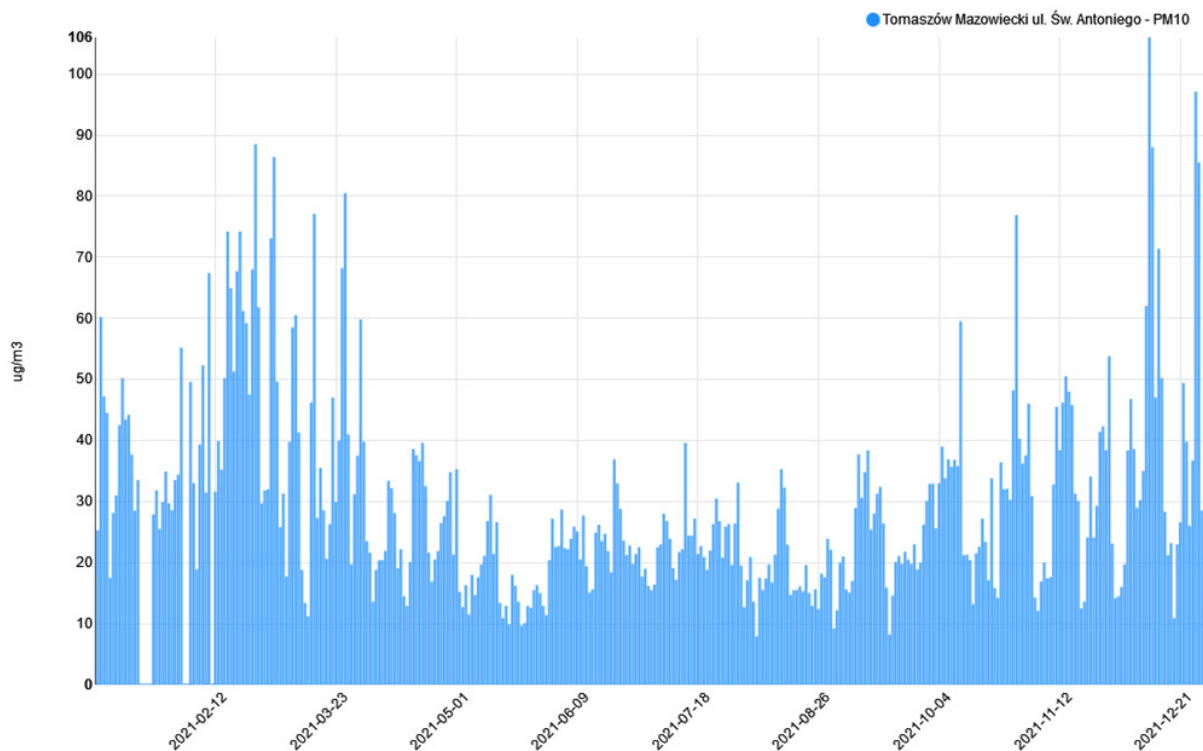
W ramach monitoringu jakości powietrza Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – RWMS w Łodzi prowadzi pomiary w Tomaszowie Mazo-

wieckim, przy ul. św. Antoniego 43/45. Wyniki w latach 2017 – 2021 prezentuje tabela oraz wykres zamieszczony poniżej. Niewielki wzrost zanieczyszczeń przy rosnącej liczbie osób wymieniających źródło ciepła na

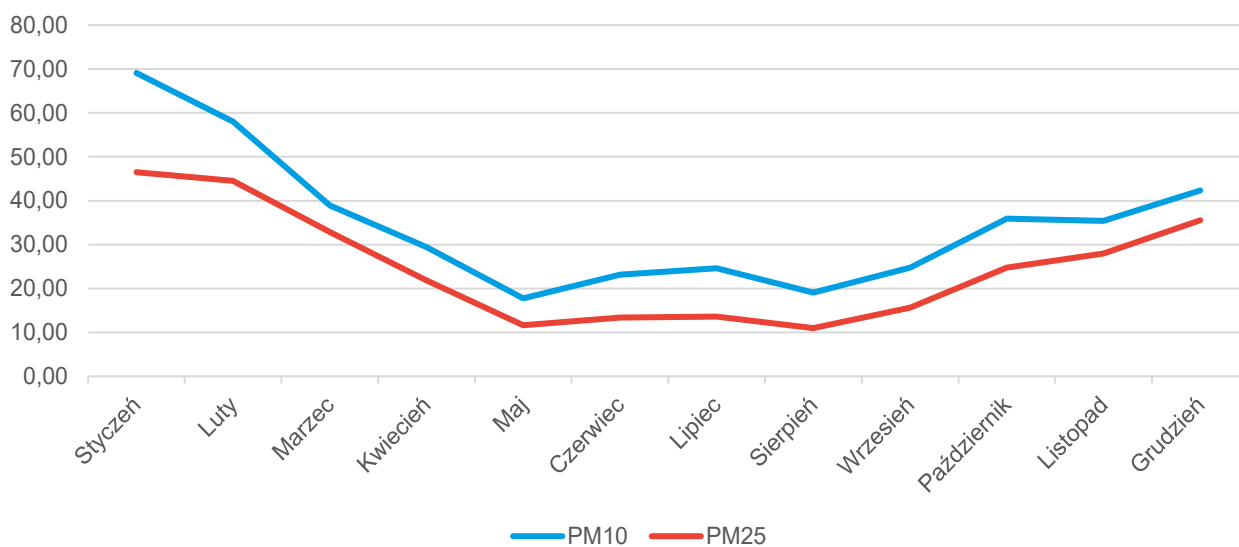
ekologiczne, wskazuje iż w 2021 roku warunki atmosferyczne były mniej sprzyjające niż w roku poprzednim, a co za tym idzie więcej chłodnych dni przełożyło się na większą liczbę dni z przekrozoną normą $50\mu\text{q}/\text{m}^3$.

Rok 2017	$P<10$	$S_a=39,0 \mu\text{q}/\text{m}^3$	$PM_{10} S_{24}>50\mu\text{q}/\text{m}^3$	63 dni	$BaPS_a=8,1 \text{ ng}/\text{m}^3$
Rok 2018	$P<10$	$S_a=35,6 \mu\text{q}/\text{m}^3$	$PM_{10} S_{24}>50\mu\text{q}/\text{m}^3$	72 dni	$BaPS_a=5,3 \text{ ng}/\text{m}^3$
Rok 2019	$P<10$	$S_a=29,9 \mu\text{q}/\text{m}^3$	$PM_{10} S_{24}>50\mu\text{q}/\text{m}^3$	39 dni	$BaPS_a=3,1 \text{ ng}/\text{m}^3$
Rok 2020	$P<10$	$S_a=26,9 \mu\text{q}/\text{m}^3$	$PM_{10} S_{24}>50\mu\text{q}/\text{m}^3$	28 dni	$BaPS_a=2,9 \text{ ng}/\text{m}^3$
Rok 2021	$P<10$	$S_a=29,8 \mu\text{q}/\text{m}^3$	$PM_{10} S_{24}>50\mu\text{q}/\text{m}^3$	35 dni	$BaPS_a=3,0 \text{ ng}/\text{m}^3$
Sa – stężenie średnie roczne					
BaPSa- średnie stężenie benzoapirenu					
$PM_{10} S_{24}>50\mu\text{q}/\text{m}^3$: ilość dni kiedy wartość dobową przekracza $50\mu\text{q}/\text{m}^3$					

Jakość powietrza w roku 2021 w Tomaszowie Mazowieckim na podstawie zainstalowanego na terenie miasta czujnika Airly

Jakość powietrza w Tomaszowie Mazowieckim jest również rejestrowana za pomocą zainstalowanych na terenie Miasta czujników Airly. Powyższy wykres przedstawia dane, jakie zostały zarejestrowane w roku 2021.

W 2021 roku przepro-

wadzono następujące działania mające na celu ograniczenia niskiej emisji oraz przeciwdziałaniu negatywnym jej skutkom:

Kontynuacja współdziałania w ramach realizacji programu „Czyste Powietrze”

W 2021 złożono 215 wniosków co przełożyło się, przy

maksymalnym wykorzystaniu dotacji przez beneficjentów, na kwotę 2 513 205,20 zł przyznanej dotacji. Warto zauważyć że w porównaniu z rokiem 2020 jest to niemalże dwa razy więcej wniosków, które zostały złożone w ramach rządowego programu.

Program „Czyste Powietrze” powoduje ograniczenie ubytków obejmują zarówno wymianę źródeł ciepła, a także termomodernizację budynków oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, co

powoduje ograniczenie ubytków ciepła, mniejszą ilość spalanego paliwa, a co za tym idzie zmniejszenie produkcji substancji szkodliwych dla środowiska.

Od początku trwania programu, do końca 2021 roku złożono 355 wniosków o dofinansowanie.

Program „CZYTE Powietrze”	
Rok	Ilość wniosków [szt.]
2018	-
2019	30
2020	110
2021	215

Kontrole palenisk przez Straż Miejską w Tomaszowie Mazowieckim

W 2021 roku przeprowadzono 296 interwencji, 74 kontroli, z czego 9 zakończyło się mandatem, 7 pouczeniem, oraz skierowano 2 wnioski o ukaranie do sądu. Pobrano 1 próbkę z paleniska.

Rok	Kontrole palenisk	Mandaty	Wnioski o ukaranie do sądu
2018	1086	102	2
2019	397	79	2
2020	175	46	2
2021	74	9	2

Przyjęcie uchwały nr XX/159/2019 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 listopada 2019 roku w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej.

Do tej pory złożono 106 wniosków o zwolnienie z podatku. Warto jednak pamiętać, iż ulga w podatku od nieruchomości obowiązuje od roku następnego po złożeniu wniosku i trwa przez 5 kolejnych lat.

1 lipca 2021 roku rozpoczął się proces składania deklaracji

do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB).

Jest to nowe narzędzie, wynikające z ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. W ramach prowadzenia przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki

CEEB w okresie 1 lipca 2021 – 31 grudnia 2021 roku, złożono 392 deklaracji dotyczących źródeł ciepła i źródeł spalania paliw. Na dzień 1 marca 2022 roku na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego właściciele nieruchomości złożyli 2 586 deklaracji dotyczących źródeł ciepła i źródeł spalania paliw z 12 668 nieruchomości zlokalizowanych na terenie naszego miasta co stanowi 20% wszystkich nieruchomości.

W zakresie ochrony powietrza przeprowadzona została akcja informacyjno- edukacyjna skierowana do mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego.

Pracownicy Wydziału Rozwoju, Inwestycji i Klimatu rozdystrybuowali do mieszkańców miasta 1200 sztuk materiałów informacyjnych, w których zawarte były treści dotyczące szkodliwości smogu, możliwości skorzystania z programu „Czyste Powietrze”, obowiązku złożenia deklaracji do CEEB, a także prawidłowego rozpalania w piecu. Bezpośrednie chodzenie „od domu, do domu” pozwoliło pracownikom gminy przeprowadzić wiele rozmów z mieszkańcami dotyczących ochrony powietrza, czy też warunków uzyskania dotacji. 24 września w godzinach 13-18 na placu

Tadeusza Kościuszki przedstawiciele Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi wspólnie z przedstawicielami Urzędu Miasta zorganizowali wydarzenie promujące Program Czyste Powietrze, w ramach którego na placu stanęło stoisko w postaci pokoju zadań TASK ROOM. W specjalnie przygotowanym kontenerze zostały przeprowadzone około 20 minutowe rozgrywki dla uczestników gry (grupy 2-5 osobowe), gry poświęcone różnym zadaniom z zakresu ochrony środowiska.

Atrakcją wydarzenia był również bolid solarny drużyny Lodz Solar Team z Politechniki Łódzkiej, prezentujący możliwości wykorzystania energii słonecznej w transporcie samochodowym.

Ponadto, w namiotach promocyjnych pracownicy Funduszu wspólnie z pracownikami Wydziału Rozwoju, Inwestycji i Klimatu udzielali informacji mieszkańcom miasta na temat szczegółów Programu Priory-

tetowego Czyste Powietrze oraz przyjmowali wspólnie z pracownikami punktu konsultacyjnego przy Urzędzie Miasta wnioski do Programu, którego celem jest poprawa jakości powietrza i zmniejszenie

emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

4. GOSPODARKA ODPADAMI

Odbiór odpadów z terenu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2021 realizował Zakład Gospodarki Wodno – Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o. o. Wykonawca odbierał odpady od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a także z terenu nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku, powstałe

w gospodarstwach domowych:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w każdej ilości,
- zbierane selektywnie w każdej ilości takie odpady jak: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, ulegające biodegradacji, w tym opakowaniowe ulegające biodegradacji, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyty sprzęt elektroniczny

i elektryczny, odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z remontów prowadzonych samodzielnie, w tym również gleby, ziemi i kamieni, popiół.

Na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki obowiązuje pojemnikowy oraz workowy sposób zbierania odpadów komunalnych. Gmina zapewnia właścicielom nieruchomości worki do odpadów zbieranych selektywnie. W 2021 roku wydano łącznie

636 760 worków do segregacji.

Baterie i akumulatory mieszkańcy mogą również wrzucać do specjalnych pojemników znajdujących się w siedzibie Urzędu Miasta oraz w placówkach oświatowych i handlowych. Przeternowane leki mieszkańcy mogą oddawać do specjalnie do tego celu przeznaczonych pojemników znajdujących się w aptekach na terenie Miasta tj.:

- Apteka SALUBRIS - ul. Dzieci Polskich 28.

- Apteka PRIMULA - ul. Jana Pawła II 6.
- Apteka FAMILYPHARM DUO - ul. Mireckiego 88.
- Apteka CENTRUM - Plac Kościuszki 9.
- Apteka Dbam o zdrowie - ul. Konstytucji 3-go Maja 1/3.
- OLFARM Apteka Przyjazna - ul. Bohaterów 14 Brygady 17.
- Apteka PIERWSZA - ul. Graniczna 4a.
- Apteka CEFARM - ul. Jana Pawła II 22.

- Apteka FLORA II - ul. Słowackiego 8/10.
- Apteka KA-MED - ul. Dworcowa 1/15.
- Apteka MAX-Pharma Apteka Dr. Max - ul. Warszawska 1.
- „Apteka na Szóstkę” - Pl. Narutowicza 7.
- AB INITIO Sp. j. M. Matejczyk, C. Stańczyk Apteka Słoneczna Centrum Farmaceutyczne - Plac Kościuszki 5.

W roku 2021 zebrano 4,3898 Mg przeterminowanych leków.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki na lata następne jest dalsze edukowanie i podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytworzonych odpadów komunalnych.

Ponadto nadal jest realizowany program „Tomaszów Mazowiecki bez plastiku”. W 2019 roku zarządzeniem nr 369/2019 Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego z 28 sierpnia 2019 roku w sprawie podjęcia działań zmierzających do ograniczenia stosowania przedmiotów jednorazowego użytku wykonanych z tworzyw sztucznych zapoczątkowano akcję „Toma-

szów Mazowiecki bez plastiku”. W Urzędzie Miasta, jednostkach organizacyjnych oraz w trakcie wydarzeń organizowanych przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki zrezygnowano z używania jednorazowych kubków, talerzy, sztućców i innych artykułów tego typu na rzecz wielorazowych odpowiedników oraz jednorazowych produktów podlegających kompostowaniu

lub biodegradacji; ograniczono też zużycie papieru dzięki wymianie korespondencji drogą e-mailową. Ponadto w szkołach zainstalowano poidelka na wodę, w innych placówkach zastosowano dzbanki filtrujące wodę, by ograniczyć zużycie plastikowych opakowań na napoje. Realizacja działań z każdym rokiem jest kontynuowana.

Liczba odpadów odebranych w latach 2015-2021

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	258,800	230,927	29,549	26,600	81,306	313,126	338,750
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	315,600	361,442	415,117	543,427	816,767	769,090	798,860
15 01 04	Opakowania z metali	15,600	26,466	37,116	26,070	24,632	0,000	0,000
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	2 159,200	2 583,016	1 502,870	13,980	0,000	0,000	0,000
15 01 07	Opakowania ze szkła	769,700	743,272	616,535	741,988	748,330	935,810	919,310
16 01 03	Zużyte opony	0,020	34,510	66,470	33,160	42,871	11,482	8,990
17 01 01	Odpady betonu oraz gruzu betonowego z rozbiórek i remontów	0,300	15,630	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
17 01 02	Gruz ceglany	0,000	0,580	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	5,600	1,840	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
17 02 03	Tworzywa sztuczne	22,400	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	30,300	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 11	Tekstylia	0,400	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,100	1,158	8,474	7,754	3,310	0,000	0,000
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepisze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,030	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepisze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,010	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Liczba odpadów odebranych w latach 2015-2021

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 31	0,000	0,000	0,000	0,015	0,000	0,000	0,000
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,300	7,149	11,155	2,423	2,570	0,000	0,000
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,500	5,212	9,304	8,087	1,663	0,000	0,000
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	412,260	0,000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	306,800	996,870	1 543,415	1 527,016	1 520,190	2 388,730	2 215,430
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	10 610,100	12 043,390	15 294,575	14 083,950	14 626,987	11 948,940	12 648,370
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	173,100	350,005	576,343	1 050,820	754,380	598,480	489,120
	Suma	14 668,860	17 401,467	20 110,923	18 065,290	18 623,006	17 377,918	17 418,830

Odpady przekazane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2013 rok	2014 rok	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,340	0,000	0,000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,380	0,000	0,000

Odpady przekazane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2013 rok	2014 rok	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
16 01 03	Zużyte opony	0,000	0,000	0,020	0,205	0,730	0,758	9,62	29,458	37,947
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0,000	0,000	1,500	53,549	108,170	115,074	221,567	387,295	308,302
17 01 02	Gruz ceglany	0,000	0,000	0,000	2,575	5,040	13,013	24,120	4,650	17,090
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,000	0,000	0,000	0,580	2,330	1,583	9,002	62,380	72,073
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,000	0,000	1,200	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
17 01 80	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	0,000	0,000	0,000	1,175	0,000	0,460	1,020	0,000	0,000
17 02 01	Drewno	0,000	0,000	0,000	0,000	0,060	1,425	1,768	0,000	0,000
17 02 02	Szkło	0,000	0,000	0,000	4,270	2,345	1,863	5,807	0,965	12,095
17 02 03	Tworzywa sztuczne	0,000	0,000	0,000	1,298	0,321	1,477	6,946	32,344	61,157

Odpady przekazane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2013 rok	2014 rok	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	0,000	0,000	0,000	0,000	0,160	0,090	0,285	0,000	0,000
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,000	0,000	0,000	0,980	0,569	2,242	4,227	0,000	0,000
20 01 10	Odzież	0,000	0,000	0,000	0,100	0,115	1,575	1,228	0,000	0,000
20 01 11	Tekstylia	0,200	0,000	0,100	0,455	0,495	0,960	1,070	0,000	0,000
20 01 13*	Rozpuszczalniki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,010	0,035	0,000	0,000
20 01 14*	Kwasy	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,020	0,000	0,000
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,000	0,000	0,000	0,001	0,000	0,000	0,007	0,000	0,020
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	3,937	10,278	16,975
20 01 25	Oleje i tłuszcze jadalne	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,036	0,000	0,000

Odpady przekazane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2013 rok	2014 rok	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,010	0,091	0,000	0,000
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,000	0,000	0,000	0,285	0,065	0,106	1,013	0,000	0,000
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,000	0,000	0,000	0,088	0,030	0,191	0,487	0,000	0,000
20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,020	0,000	0,000
20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 29	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,015	0,000	0,000
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,012	0,000	0,000
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,010	0,000	0,082
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,055	0,000	0,000
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	6,070	9,685	14,096

Odpady przekazane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych										
Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	2013 rok	2014 rok	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,000	0,000	0,000	0,095	0,000	0,806	7,603	14,188	25,661
20 01 37*	Drewno zawierające substancje niebezpieczne	0,000	0,000	0,000	0,035	0,000	0,180	0,150	0,000	0,000
20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37	0,000	0,000	0,100	0,200	0,000	0,003	0,016	0,000	0,000
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0,200	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,000	0,000	0,000	0,900	0,000	4,840	92,557	56,020	113,265
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	0,000	0,000	0,000	0,540	0,150	0,620	0,354	0,000	0,000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1,100	5,100	32,600	16,285	22,170	54,246	205,068	575,060	593,947
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0,000	0,400	0,200	1,140	0,920	0,845	0,944	0,000	0,000
Suma		1,500	5,500	35,720	84,756	143,671	202,377	605,880	1182,323	1272,710

5. NIE KUPUJ- ADOPTUJ!

Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Tomaszowie Mazowieckim znajdujące się przy ul. Kępa 3 w roku 2021 przyjęło 360 zwierząt z gatunku pies i 142 zwierzęta z gatunku kot, nowy dom znalazło 126 zwierząt z gatunku pies oraz 62 zwierzęta z gatunku kot. Do domów tymczasowych trafiło 6 zwierząt z gatunku pies i 7 zwierząt z gatunku kot. Do właścicieli powróciło 196 zwierząt z gatunku pies i 9 zwierząt z gatunku kot. Padłych zwierząt z gatunku pies było 4 a z gatunku kot 11. Poddanych eutanazji zostało 2 zwierzęta z gatunku pies oraz 23 zwierzęta z gatunku kot. Wykonano 52 zabiegi kastracji zwierząt z gatunku pies a z gatunku kot 13. Natomiast zabiegów sterylizacji z gatunku pies wykonano 43 a z gatunku kot 16.

W roku 2020 przyjęło 341 zwierząt z gatunku pies i 191 zwierząt z gatunku kot. Do adopcji wydano 187 zwierząt z gatunku pies i 77 z gatunku kot, a do domów tymczasowych trafiło 22 zwierzęta z gatunku pies i 30 zwierząt z gatunku kot. Odebranych przez właścicieli zostało 137 zwierząt z gatunku pies i 16 zwierząt z gatunku kot. Padło 11 zwierząt z gatunku pies i 25 zwierząt z gatunku kot, poddanych eutanazji zostało 4 zwierzęta z gatunku pies i 12 zwierząt z gatunku kot. Zabiegów sterylizacji z gatunku pies wykonano 58 a z gatunku kot 36. Natomiast zabiegów kastracji z gatunku pies wykonano 96 a z gatunku kot 24.

W roku 2019 Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt przyjęło

370 zwierząt z gatunku pies i 153 zwierząt z gatunku kot. Do adopcji wydano 195 zwierząt z gatunku pies i 66 zwierząt z gatunku kot. Do domów tymczasowych trafiło 10 zwierząt z gatunku pies i 6 zwierząt z gatunku kot. Do właścicieli wróciło 140 zwierząt z gatunku pies i 14 zwierząt z gatunku kot. Padło 6 zwierząt z gatunku pies i 19 zwierząt z gatunku kot. 8 zwierząt z gatunku pies i 25 zwierząt z gatunku kot poddano eutanazji. Zabiegów sterylizacji u zwierząt z gatunku pies wykonano 59 a z gatunku kot 40. Natomiast zabiegów kastracji wykonano 73 z gatunku pies i 22 z gatunku kot.

Środki finansowe przeznaczone na prowadzenie Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w roku 2021 wyniosły 1 056 287,65 zł.

Na całodobową opiekę weterynaryjną nad bezdomnymi zwierzętami pochodzącymi z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego przeznaczono 51 600,00 zł brutto.

Na opiekę codzienną przeznaczono 74 280,00 zł brutto.

Na zabiegi kastracji i sterylizacji przeznaczono 22 100,00 zł brutto.

Borykamy się cały czas z bardzo dużą ilością przyjmowanych kotów. Skutkiem tego jest przepełnienie Schroniska. Duża liczba zwrotów do właścicieli jest skutkiem czipowania zwierząt i wprowadzania ich w bazę danych.

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii w Polsce oraz w trosce o bezpieczeństwo pracowników i wszystkich

odwiedzających Schronisko byliśmy zmuszeni wstrzymać na jakiś czas spacer i odwiedzin w naszym Schronisku. Co miało zły wpływ na zachowanie zwierząt. Były bardziej poirytowane i miały niedostateczną ilość ruchu, sam wybieg to niestety za mało i nieliczne spacer. Wstęp na teren Schroniska mieli tylko stali wolontariusze. Na chwilę obecną wszystko wróciło do normy. Jesteśmy otwarci 7 dni w tygodniu. Spacer odbywają się w weekendy, co skutkuje lepszym samopoczuciem naszych podopiecznych jak i również naszym. Odbywają się również cały czas adopcje. Każdy może przyjść do nas i wybrać zwierzątko. Wszelkie informacje na temat działania Schroniska oraz zwierząt do adopcji umieszczane są na bieżąco na naszej stronie internetowej i naszym profilu fb.

„Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego na rok 2020” przyjęty Uchwałą nr XLII/308/2021 RADY MIEJSKIEJ TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO z dnia 18 marca 2021 roku.

W 2021 roku zabiegom sterylizacji wraz z trwałym znakowaniem za pomocą elektronicznego identyfikatora poddano 35 suk właścicielskich. Zabiegi zrealizowano za łączną kwotę 11 110,00 zł.

	Suki		
	2021 rok	2020 rok	2019 rok
Sterylizacja	3 sztuki (870 zł)	4 sztuki (1160 zł)	6 sztuk (1 740 zł)
Sterylizacja + znakowanie	32 sztuki (10 240 zł)	41 sztuk (13120 zł)	62 sztuk (19 840 zł)
Razem	35 sztuk (11 110 zł)	45 sztuk (14280 zł)	68 sztuk (21 580 zł)

W 2021 roku zabiegom sterylizacji wraz z trwałym znakowaniem za pomocą elektronicznego identyfikatora poddano 44 kotki właścicielskie. Zabiegi zrealizowano za łączną kwotę 8 800,00 zł.

	Kotki		
	2021 rok	2020 rok	2019 rok
Sterylizacja		1 sztuka (170 zł)	2 sztuki (340 zł)
Sterylizacja + znakowanie	44 sztuki (8 800 zł)	44 sztuki (8800 zł)	61 sztuk (12 200 zł)
Znakowanie			1 sztuka (30 zł)
Razem	44 sztuki (8 800 zł)	45 sztuk (8 770 zł)	64 sztuki (12 570 zł)

V. INFORMACJE DODATKOWE

Na podstawie danych uzyskanych z Instytutu Monitorowania Mediów została wyliczona wartość ekwiwalentu reklamowego dla hasła Tomaszów Mazowiecki, która wynosi:

- tv: 10 184 323,00 zł
- radio: 2 988 400,00 zł
- fora internetowe: 2 464 105,00 zł
- facebook: 2 221 223,00 zł
- foto: 785 947
- wideo: 213 329
- twitter: 138 891
- podcasty: 9 914
- prasa: 34 665 262
- portale: 49 513 934.

tomaszów
mazowiecki
... i jesteś w dobrym miejscu!

 URZĄD MIASTA W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM
UL. POW 10/16
97-200 TOMASZÓW MAZOWIECKI

 44 724 23 11
 SEKRETARIAT@TOMASZOW-MAZ.PL
 TOMASZOW-MAZ.PL